

Republica Moldova
MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: (+373-22) 27-45-65, 27-34-43
fax: (+373-22) 27-06-06
E-mail: office@competition.md
www.competition.md

Республика Молдова
МД- 2001, Кишинэу, бул. Штефан чел Маре ши Сфьнт, 73/1
тел. (+373 22) 27-45-65, 27-34-43
факс: (+373-22) 27-06-06
E-mail: office@competition.md
www.competition.md

NR. DCA-01/21 - 1052 din 25 mai 2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Consiliul Concurenței, în conformitate cu art. 33 alin. (3) – (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 3 al Legii nr. 169 din 20.07.2017 pentru aprobarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, prezintă Parlamentului Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2019, aprobat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DCA–20 din 22.05.2020 și în Anexa nr. 1, Informația privind implementarea în perioada anului 2019 a Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020.

Se anexează:

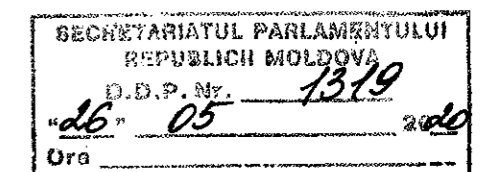
1. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DCA–20 din 22.05.2020
2. Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței în anul 2019

Cu respect,

Președinte

Marcel RĂDUCAN

Ex. Vasile ȘOLDAN
Tel. 022273443

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 22.05.2020

Nr. DCA – 20

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 331 din
30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței
și în conformitate cu art.33 alin. (3) și art.41 alin. (1) al Legii concurenței nr.183 din
11.07.2012,

DECIDE:

1. Se adoptă Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2019
(se anexează) și se prezintă Parlamentului Republicii Moldova.
2. Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2019 se plasează
pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței (www.competition.md).

Marcel RĂDUCAN

Președinte

Raportul
privind activitatea Consiliului
Concurenței pentru anul 2019

Chișinău

2020

CUPRINS

INTRODUCERE	5
CAPITOLUL I. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ȘI AJUTORULUI DE STAT PENTRU ANII 2017-2020.....	9
CAPITOLUL II. SECTOARELE ECONOMIEI NAȚIONALE MONITORIZATE DE CĂTRE CONSILIUL CONCURENȚEI.....	16
CAPITOLUL III. ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI.....	20
3.1 Sinteza rezultatelor înregistrate.....	20
3.2 Impactul asupra mediului concurențial	21
3.3.1 Acordurile anticoncurențiale	21
3.3.2 Abuzul de poziție dominantă.....	24
3.3.3 Concurența neloială	26
3.3.4 Limitarea concurenței de către autoritățile publice	28
3.3.5 Concentrări economice	38
3.3.6 Publicitatea ilegală.....	41
CAPITOLUL IV. AJUTOR DE STAT	44
4.1 Sinteza rezultatelor înregistrate.....	44
4.2 Notificarea și autorizarea ajutorului de stat	46
4.3 Alinierea schemelor de ajutor de stat existente.....	51
4.4 Implementarea SI automatizat Registrul ajutoarelor de stat	61
CAPITOLUL V. ORGANIZAREA CONSILIULUI CONCURENȚEI.....	62
5.1 Organizare și resurse umane	62
5.2 Resurse financiare	67
5.3 Activitatea juridică.....	70
5.3.1 Propuneri de perfecționare a cadrului normativ ce vizează domeniul concurenței și publicității.....	70
5.3.2 Activitatea de avizare a actelor normative	72
5.3.3 Reprezentarea în instanțele de judecată.....	78
5.4 Activitatea internațională	82
5.4.1 Dezvoltarea parteneriatului la nivel internațional	82
5.4.2.Cooperarea în cadrul rețelelor internaționale	82
5.4.3 Cooperarea în cadrul parteneriatelor existente	89

5.4.4 Implementarea proiectelor cu sprijinul partenerilor străini	92
5.5 Promovarea culturii concurențiale și asigurarea transparenței	95
5.5.1 Principalele evenimente organizate în vederea promovării culturii concurențiale.....	96
5.5.2 Activitatea de informare în domeniul ajutorului de stat	101
5.5.3 Asigurarea transparenței activității Consiliului Concurenței	103
CAPITOLUL VI. PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI	106

ANEXE:

- 1. Informații privind implementarea în anul 2019 a Programului Național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017 – 2020*
- 2. Lista investigațiilor utile pentru cunoașterea pieței, aflate în derulare*
- 3. Indicatorii cantitativi ai activității Consiliului Concurenței în perioada anilor 2017 – 2019*
- 4. Lista actelor administrative adoptate de către Plenul Consiliului Concurenței*
- 5. Lista Avizelor la proiectele actelor normative*
- 6. Raportul financiar anual pentru anul 2019*
- 7. Raportul și Indicatorii de performanță ai activității Consiliului Concurenței în perioada anilor 2017 – 2019*

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, ratificat de Parlament prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
Banca Mondială	Grupul Băncii Mondiale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
CEFTA	Acordul Central European al Comerțului Liber
CNA	Centrul Național Anticorupție
CSI	Comunitatea Statelor Independente
ICN	Rețeaua Internațională de Concurență
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
Legea cu privire la ajutorul de stat	Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat
Legea cu privire la publicitate	Legea nr. 1227 din 27.06.1997 cu privire la publicitate
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
PNAAA	Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere pentru anii 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016
Program național	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SI	Sistem informațional
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIRASM	Sistemul informațional automatizat „Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova”
SUA	Statele Unite ale Americii
TAIEX	Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații al Uniunii Europene
UE	Uniunea Europeană
WTO GPA	Acordul privind achizițiile publice al Organizației Mondiale a Comerțului

INTRODUCERE

Pe parcursul anului 2019, activitatea Consiliului Concurenței a fost orientată spre asigurarea aplicării și respectării legislației în domeniul **concurenței, ajutorului de stat și publicității**.

În vederea promovării culturii concurențiale, asigurării transparenței activității, dar și prevenirii încălcărilor legislației, Consiliul Concurenței a menținut un dialog continuu cu părțile interesate. În acest sens, au fost organizate un șir de evenimente și acțiuni de informare și advocacy care au întrunit sub egida sa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.

Plenul Consiliului Concurenței s-a întrunit în 43 de ședințe (*inclusiv, 6 ședințe de audieri ale părților*), în urma cărora au fost adoptate:

- ✓ 52 dispoziții de inițiere a investigațiilor;
- ✓ 100 de decizii și o prescripție asupra cazurilor investigate;
- ✓ 3 hotărâri de aprobare a actelor normative ale Consiliului Concurenței;
- ✓ 106 avize la proiectele de acte normative, dintre care 86 au fost pozitive (*cu impact pozitiv sau fără impact asupra mediului concurențial*), iar dintre cele 20 cu potențial impact negativ, 16 au fost luate în considerare.

Activități și realizări în domeniul CONCURENȚEI

Consiliul Concurenței a realizat **74** investigații cu privire la semnele încălcării legislației concurențiale, dintre care:

- ✓ Inițiate – **30**
- ✓ Finalizate – **24**

Principalele încălcări examinate și constatate:

- ✓ **2 cazuri de acorduri anticoncurențiale**
- ✓ **5 cazuri de abuz de poziție dominantă**
- ✓ **4 cazuri privind acțiuni de concurență neloială**
- ✓ **8 cazuri de acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice**
- ✓ **5 concentrări economice nenotificate**

Drept urmare a finalizării investigațiilor cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, de către Plenul Consiliului Concurenței au fost adoptate decizii de aplicare a **amenzilor și penalităților cu titlu cominatoriu** în sumă de **9,6 mln lei**.

Urmare a monitorizării publicității, precum și a examinării sesizărilor parvenite au fost declanșate 14 procese contravenționale.

Cele mai frecvente cazuri de încălcare a legislației cu privire la publicitate au fost identificate în sectoarele:

- ✓ *Intermediere la plasarea în câmpul muncii – 3 cazuri.*
- ✓ *Servicii creditare nebancale – 3 cazuri.*

Printre prioritățile anului 2019 a fost realizarea investigațiilor utile de cunoaștere a pieței. Astfel, s-au aflat în derulare **19 investigații utile**, pe diverse domenii: transport, procesare, produse petroliere, publicitate, piața farmaceutică, construcții, energie electrică, produse chimice, produse social importante etc., **fiind acoperite 90% din sectoarele economiei naționale**.

În același timp, au fost realizate **analize a situației existente** în diverse domenii: piața zahărului (*importul de zahăr în regim preferențial*), achiziția strugurilor tehnici, comercializarea produselor petroliere, serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, achiziția miezului de nucă ș.a.

Activități și realizări în domeniul AJUTOR DE STAT

În perioada dată, de către Consiliul Concurenței au fost:

- ✓ examinate **34 notificări privind acordarea măsurilor de sprijin;**
- ✓ autorizate **15 măsuri de sprijin în valoare totală de 247 mln. lei;**
- ✓ **aliniat 47 scheme de ajutor de stat;**
- ✓ nivelul de raportări realizate prin SIRASM: **100%**
- ✓ elaborat și remis Parlamentului, cel de-al **VI-lea Raport privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova**, de la intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Cele **15 măsuri de sprijin autorizate**, au fost acordate de către APC și APL întreprinderilor ce desfășoară activități în următoarele sectoare ale economiei naționale:

- distribuția apei;
- salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;
- canalizare și epurare a apelor uzate;
- fabricarea preparatelor farmaceutice;
- activități de spectacole, culturale și recreative;
- tranzacții imobiliare;
- sănătate și asistență socială;
- informații și comunicații;
- activități profesionale, științifice și tehnice;
- transporturi urbane, suburbane și metropolitan de călători etc.

O realizare în implementarea acțiunilor în materie de ajutor de stat, a fost alinierea în anul 2019 a **47 de scheme** de ajutor de stat existent. Astfel, în conformitate cu angajamentele asumate în Acordul de Asociere RM-UE, **la sfârșitul anului 2019 erau aliniate 103 scheme (60%), din totalul de 173 de scheme de ajutor de stat existente până la intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.**

Pentru anul 2019, coraportul dintre resursele utilizate și bunăstarea consumatorilor a fost 1:10 (*la fiecare leu cheltuit de autoritate, consumatorul a avut de câștigat 10 lei*).

Pentru anul 2019, Consiliul Concurenței și-a stabilit trei obiective generale.

Obiectivul nr.1: Prevenirea și contracararea practicilor anticoncurențiale, a concurenței neloiale, al realizării controlului concentrărilor economice pe piață, urmărind următorul scop:

- Identificarea și înlăturarea practicilor anticoncurențiale, acțiunilor de concurență neloială și concentrărilor economice nenotificate identificate și înlăturate/autorizate.
- Asigurarea mediului concurențial adecvat.
- Creșterea nivelului culturii concurențiale.

Obiectivul nr.2: Prevenirea și contracararea cazurilor de încălcare a legislației din domeniul ajutorului de stat, având ca scop:

- Excluderea denaturării nejustificative a concurenței și o direcționare mai bună a măsurilor de sprijin oferite de către stat.
- Asigurarea mediului concurențial adecvat.
- Creșterea nivelului culturii concurențiale în domeniul ajutorului de stat.

Obiectivul nr.3: Dezvoltarea și fortificarea capacităților instituționale, având ca scop:

- Asigurarea cu resurse umane profesionale și financiare.
- Implementarea sistemelor informaționale în vederea aplicării eficiente a legislației în domeniu.
- Consolidarea și asigurarea durabilității instituționale.

Prezentul raport constituie **documentul de sinteză** asupra activităților desfășurate și sarcinilor îndeplinite de către Consiliul Concurenței în anul 2019, în care se regăsește analiza celor mai importante progrese înregistrate, dar și direcțiile prioritare de activitate pentru anul 2020.

CAPITOLUL I. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ȘI AJUTORULUI DE STAT PENTRU ANII 2017-2020

Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (în continuare – Program), aprobat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 169/2017, a fost elaborat în vederea implementării prevederilor cu privire la concurență din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”, pentru o aplicare mai coerentă a Legii concurenței și a Legii cu privire la ajutorul de stat, în conformitate cu prevederile și angajamentele Capitolului 10 „Concurență” din titlul V al Acordului de Asociere RM-UE.

Obiectivul **general al Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficientă a ajutorului de stat.** În Program sunt trasate obiectivele specifice ce urmează a fi atinse pentru realizarea obiectivului general:

1. Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020, ceea ce va asigura totodată o accelerare a creșterii anuale a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,56 %.
2. Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020, conform mediei Uniunii Europene.

Asigurarea realizării prevederilor Programului menționat **este sarcina tuturor autorităților publice centrale de specialitate, autorităților administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control.**

Ca urmare a monitorizării implementării prevederilor Programului, au fost identificate următoarele realizări cheie:

- ✓ Întru completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis (*Acțiunea 36*), au fost incluse prevederile corespunzătoare la art. 32

alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (*în vigoare din 12.07.2018*), astfel încât acțiunea **a fost realizată înainte de termen**. Autoritățile responsabile au fost **Consiliul Concurenței și MEI**.

- ✓ O altă realizare importantă constituie modificarea și **completarea Codului penal al Republicii Moldova**, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele realizării politicii de clemență (**Acțiunea 16**). (*Responsabili: Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței*).
- ✓ „Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice” (**Acțiunea 12**) **autoritatea responsabilă – Agenția Achiziții Publice**, de rând cu „Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale” (**Acțiunea 18**) **autoritatea responsabilă – Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

Totuși, în anul 2019 s-a constatat **implicarea insuficientă a autorităților publice** la realizarea acțiunilor prevăzute în document ceea ce **tergiversează implementarea acestuia**, fiind identificate mai multe restanțe.

Astfel, în pofida recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din **anul 2018 și anul 2019**, inclusiv: „recomandă Guvernului să audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale”, constatăm că la distanță de 1 an până la finalizarea termenului prevăzut pentru implementarea Programului au fost realizate **mai puțin de o pătrime** din acțiunile stabilite.

Dintre cele **37** de acțiuni prevăzute în Program:

- ✓ **9 acțiuni** (24%) au fost realizate integral;
- ✓ **22 acțiuni** (59%) au fost parțial realizate (*inclusiv, 7 acțiuni ce au caracter continuu*);
- ✓ **5 acțiuni** (14%) se află la etapa de inițiere;
- ✓ **1 acțiune** (3%) a rămas neinițiată.

Cele mai multe restanțe în implementarea Programului revin:

- **autorităților publice centrale și locale și autoritățile cu funcții de reglementare și control – 13 acțiuni nerealizate în termen.**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	APC, APL inițiatore de ajutor de stat, Consiliul Concurenței
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței

33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței

În acest sens, evidențiem că **APC și APL, care au acordat drepturi exclusive, (Acțiunile 1-3)** nu s-au implicat în realizarea acțiunilor prevăzute de Program. Același lucru îl observăm și în cazul **APC și APL, inițiatoare de ajutor de stat**, care nu au raportat pe parcursul perioadei de implementare alinierea la nici o schemă de ajutor de stat existent și, respectiv, nu au comunicat despre elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului (*Acțiunile 29-33*).

În ceea ce ține de **APC și APL, care atribuie dreptul de prestare a SIEG**, din cele peste 400 de întreprinderi, identificate de Consiliul Concurenței, conform informației deținute, la moment doar pentru 40 de întreprinderi (*37 – întreprinderi municipale, 3 – societăți pe acțiuni*), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire, conform prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat (*Acțiunile 34-35*), ceea ce constituie mai puțin de 10%.

În aceeași ordine de idei, **APC și APL (cu excepția BNM și ANRE)** nu s-au implicat în evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice. Doar BNM, CNPF, AAC, ANRE și ANRCETI în anul 2018 au informat despre acțiunile realizate în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale (*Acțiunile 5 și 6*).

Din totalul de autorități fondatoare ale întreprinderilor de stat și municipale, doar Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în anul 2019 și Ministerul Apărării în anul 2018, au informat despre acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**).

➤ **Ministerul Finanțelor – 4 acțiuni nerealizate în termen (2 dintre ele de comun cu MEI, 1 acțiune de comun cu MEI și Consiliul Concurenței și 1 acțiune de comun cu APC și APL)**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (<i>în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.</i>)	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Consiliul Concurenței
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii

Astfel, urmează a fi aprobat în Parlament proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități (**Acțiunile 9 și 11**) și, respectiv, nu a fost elaborat Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice.

Rămân a fi elaborate și aprobate de Guvern regulamente în vederea armonizării cadrului legal privind concesiunile (**Acțiunea 10**).

În ceea ce ține de acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**), Ministerul Finanțelor a informat că va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.

➤ **Consiliul Concurenței – 2 nerealizate în termen (1 acțiune cu MF și MEI)**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Consiliul Concurenței
17	Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	Consiliul Concurenței

Așadar, cu referire la *Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică, (Acțiunea 9)*, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații utile pe diverse sectoare. Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (*în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.*). Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.

În ceea ce privește **Proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale (Acțiunea 17)**, acesta a fost prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, pentru inițierea proiectului actului legislativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului.

Prin scrisoarea de răspuns, Ministerului Economiei și Infrastructurii a informat despre: *„lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea/promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”*.

➤ **Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală – 2 acțiuni nerealizate**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
13	Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sînt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept	AGEPI
14	Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă	AGEPI

În acest sens urmează a fi inițiată, repetat, procedura de promovare a:

1. Proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor (**Acțiunea 13**).

2. Proiectului de lege pentru modificarea Legii nr 139/2010, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3 emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului (**Acțiunea 14**).

➤ **Ministerul Justiției – 1 acțiune nerealizată în termen**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la ASP	Ministerul Justiției

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și, **ulterior, a fost aprobată în Parlament prin Legea nr. 32 din 27.02.2020** (a intrat în vigoare în data de 02.05.2020).

Referitor la Acțiunea „Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial” de care a fost responsabil **Institutul Național al Justiției**, nivelul de realizare a acesteia a fost evaluat doar în baza informațiilor asupra acțiunilor realizate de Consiliul Concurenței, **astfel încât, în 3 ani de implementare a Programului nu a parvenit nici o informație din partea instituției responsabile.**

Analizând progresul de implementare a Programului, constatăm implicarea insuficientă a autorităților publice la realizarea acțiunilor prevăzute în document ceea ce prezintă un risc sporit pentru neatingerea în termenii stabiliți a obiectivelor propuse.

Informația completă cu privire la implementarea în anul 2019 a **Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020**, este prezentată în Anexa nr.1.

CAPITOLUL II. SECTOARELE ECONOMIEI NAȚIONALE MONITORIZATE DE CĂTRE CONSILIUL CONCURENȚEI

Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, al ajutorului de stat și al publicității în limitele competenței sale.

Obiectivul de bază al Consiliului Concurenței este asigurarea și îmbunătățirea mediului concurențial, în vederea desfășurării activității libere de întreprinzător și implementării politicilor concurențiale.

Rolul autorității de concurență este de a asigura funcționarea normală și corectă a piețelor prin aplicarea eficientă a legislației concurențiale și protejarea intereselor legitime ale consumatorilor.

Viziunea – autoritate publică, recunoscută pe plan național și internațional, care prin obiectivitate și imparțialitate, cooperare și transparență, asigură protejarea, menținerea și stimularea concurenței.

Misiunea – aplicarea măsurilor eficiente pentru protecția, stimularea concurenței, în vederea menținerii unui mediu concurențial funcțional, asigurării activității libere de întreprinzător și promovării intereselor legitime ale consumatorilor.

Valorile pe care se bazează activitatea Consiliului Concurenței:

- **Independența**
- **Responsabilitatea**
- **Profesionalismul**
- **Eficiența**
- **Integritatea**

Pentru realizarea atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței este investit cu putere de luare a deciziilor, de reglementare, investigație, control și sancționare, în limitele stabilite de legislație.

În scopul eficientizării mecanismului de identificare a obstacolelor majore privind concurența, analizei riscurilor și factorilor care distorsionează sau restricționează concurența, întru implementarea prevederilor art. 41 alin. (1) lit. n) din Legea concurenței, ale Regulamentului Consiliului Concurenței, în partea ce ține de monitorizarea continuă a situației domeniului vizat, a fost realizată identificarea sectoarelor prioritare pentru monitorizarea și evaluarea mediului concurențial.

Respectând recomandările OECD și aplicând criteriile de selectare a domeniilor economiei naționale, au fost realizate următoarele activități:

- Identificarea listei sectoarelor declarate drept prioritare de către Guvern.
- Stabilirea ponderii sectoarelor economice în PIB.
- Stabilirea ponderii sectoarelor economice în export.
- Stabilirea ponderii în coșul de consum al persoanelor fizice sau în costul de producție al persoanelor juridice.

Pentru identificarea sectoarelor economice, ce influențează direct nivelul de bunăstare a consumatorilor, au fost analizate rapoartele și analizele tematice elaborate de către Biroul Național de Statistică, printre care cel mai relevant fiind raportul „*Aspecte privind nivelul de trai al populației în anul 2018*”.

Publicațiile din mass-media ce semnalează presupuse încălcări ale legislației concurențiale, au servit drept factor adițional pentru atribuirea gradului de prioritizare anumitor domenii.

Pentru identificarea domeniilor economiei naționale, prioritare pentru monitorizarea și evaluarea mediului concurențial de către autoritățile de concurență, OECD recomandă selectarea unui grup de sectoare în baza unuia sau a unei combinații dintre următoarele principii:

- ✓ *sectoarele declarate de către Guvern drept prioritare pentru economia națională;*
- ✓ *sectoarele în care se presupune că există cele mai mari constrângeri/încălcări asupra concurenței (care pot fi identificate utilizând informații disponibile cu privire la restricțiile de concurență, frecvența reclamațiilor privind restricțiile de concurență, prețurile, marjele și / sau numărul de intervenții antitrust);*

- ✓ *sectoarele cu impact pe scară largă asupra nivelului competitivității internaționale ale statului, din punct de vedere al costurilor de desfășurare a activității economice (cum ar fi sectoarele de infrastructură, energetică, comunicații);*
- ✓ *sectoarele cu impact semnificativ asupra cheltuielilor consumatorilor (ponderea în coșul de consum al persoanei fizice, ponderea în costul de producție a companiilor);*
- ✓ *sectoarele care reprezintă o pondere ridicată din PIB;*
- ✓ *sectoarele care constituie o pondere ridicată în exportul statului;*
- ✓ *sectoarele care au un potențial mai mare de utilizare a resurselor locale (materii prime, forță de muncă, servicii conexe).*

Aplicând aceste recomandări, au fost analizate informațiile disponibile în spațiul public: Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Programul de guvernare și Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, Strategia Națională de Dezvoltare ”Moldova 2020”, Planurile de activitate ale Ministerelor (*MEI, MADRM*), Strategiile sectoriale (*dezvoltarea agriculturii și mediului rural, atragerea investițiilor și promovarea a exporturilor, energetică, transport și logistică*), Planuri de implementare a Programelor naționale, documente de politici publice, date și analize statistice pentru ultimii 3-5 ani din banca de date a Biroului Național de Statistică, precum și materialele din sursele mass-media, prin care se semnalau existența unor încălcări ale legislației din domeniul concurenței.

Drept urmare, Plenul Consiliului Concurenței a revizuit lista investigațiilor utile de cunoaștere a pieței inițiate în anii precedenți, fie prin comasare, fie prin disjuncție, după caz și a dispus continuarea sau inițierea a **19 investigații utile de cunoaștere a pieței**. Lista investigațiilor utile de cunoaștere a pieței aflate în derulare, este prezentată în Anexa nr. 2.

Scopul investigațiilor utile de cunoaștere a pieței constă în evaluarea și identificarea barierelor concurențiale în Sectoarele Economiei Naționale incluse în Clasificatorul Activităților Economice din Moldova. La fel, în cadrul investigațiilor urmează a fi analizate măsurile de sprijin acordate întreprinderilor ce activează în piețele respective, prin prisma legislației în domeniul ajutorului de stat.

Obiectivele investigațiilor utile de cunoaștere a pieței sunt cunoașterea structurii și funcționării Sectoarelor Economiei Naționale, precum și identificarea barierelor concurențiale pe anumite piețe, cu propunerea unor soluții în vederea depășirii acestora (*modificarea legislației, inițierea unor investigații pe încălcarea legislației concurențiale sau ajutorului de stat, activități de promovare a culturii concurențiale etc.*).

În perioada de raport, în cadrul investigațiilor utile de cunoaștere a pieței, au fost realizate următoarele activități:

- ✓ Determinarea pieței produselor și a pieței relevante.
- ✓ Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței.
- ✓ Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe.

Astfel, la finele anului 2019, 8 investigații utile se aflau la etapa sistematizării informației recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, în cazul a 2 investigații utile rapoartele au fost prezentate și discutate în cadrul ședințelor Plenului Consiliului Concurenței.

CAPITOLUL III. ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

3.1 Sinteza rezultatelor înregistrate

Pe parcursul anului 2019, în cadrul Consiliului Concurenței s-au aflat în derulare 74 de investigații pe cazuri de încălcare a legislației concurențiale, dintre care 30 de investigații au fost inițiate în anul respectiv. În rezultatul activității, au fost finalizate 24 de investigații, în diverse domenii ale economiei naționale. Numărul cazurilor de încălcare a legislației concurențiale **semnalate** a crescut de peste patru ori, față de anul precedent.

Tabelul 1

Activitatea Consiliului Concurenței în anii 2017 – 2019
(privind investigarea încălcărilor legislației concurențiale)

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
1	Cazuri de încălcare a legislației concurențiale			
	- semnalate	11	7	31
	- inițiate	36	34	30
	<i>a) în baza plângerilor</i>	7	8	9
	<i>b) din oficiu</i>	29	26	21
	- finalizate	25	31	24
	- în investigare	70	76	74
	1.1 acorduri anticoncurențiale			
	- inițiate	9	9	7
	- finalizate	6	10	2
	- în investigare	16	21	16
	1.2 abuzul de poziție dominantă			
	- inițiate	8	4	4
	- finalizate	3	5	5
	- în investigare	15	16	14
	1.3 concurența neloială			
	- inițiate	2	5	5
	- finalizate	5	2	4
	- în investigare	7	6	11
	1.4 limitarea concurenței de către autoritățile publice			
	- inițiate	8	11	5
	- finalizate	6	9	8
	- în investigare	20	22	18
	1.5 concentrări economice nenotificate			
	- inițiate	9	5	9
	- finalizate	5	5	5
	- în investigare	12	11	15
2	Concentrări economice notificate evaluate	16	15	24
3	Publicitate ilegală, cazuri examinate	85	50	14

3.2 Impactul asupra mediului concurențial

Din cele 74 de cazuri aflate în investigație, de către Consiliul Concurenței au fost inițiate 30 de investigații, dintre care în baza plângerilor – 9 investigații, iar din oficiu – 21 investigații privind semnele încălcării legislației concurențiale.

În perioada de raport, au fost finalizate 24 de investigații dintre care:

- ✓ **2 cazuri de acorduri anticoncurențiale;**
- ✓ **5 cazuri de abuz de poziție dominantă;**
- ✓ **4 investigații privind acțiuni de concurență neloială;**
- ✓ **8 cazuri de acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice;**
- ✓ **5 concentrări economice nenotificate.**

Drept urmare a finalizării investigațiilor cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, de către Plenul Consiliului Concurenței, au fost adoptate decizii de aplicare a **amenzilor și sancțiunilor cominatorii** în sumă de **9,6 mln lei**.

În continuare este prezentată activitatea desfășurată și cele mai relevante cazuri privind investigațiile finalizate în anul 2019.

3.3.1 Acordurile anticoncurențiale

În perioada de referință, s-au desfășurat 16 investigații cu privire la semnele încălcării articolului 5 din Legea concurenței, dintre care 7 investigații au fost inițiate, iar 2 finalizate.

La această categorie de încălcare, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat:

- ✓ **2 decizii ce vizează constatarea acordurilor anticoncurențiale de tip cartel dur în cadrul procedurilor de achiziții publice;**
- ✓ 4 decizii ce vizează solicitările întreprinderilor de eşalonare a amenzilor aplicate;
- ✓ 2 decizii vizează obstrucționarea inspecțiilor și respectiv fixarea sumei penalităților cominatorii;
- ✓ 1 decizie de constatare a lipsei temeiurilor rezonabile pentru a suspecta încălcarea Legii concurenței.

În urma Deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, **au fost sancționate 6 întreprinderi implicate în acorduri anticoncurențiale de tip cartel dur**, valoarea totală a amenzilor impuse pentru încălcarea normelor materiale a Legii concurenței fiind de **431,7 mii lei**. Pentru **încălcarea normelor de procedură, pentru 2 întreprinderi** au fost aplicate **amenzi** în valoare totală de **1 001,4 mii lei**.

Menționăm faptul că în perioada dată, nu a fost depusă nici o cerere de clemență pe marginea investigațiilor aflate în examinare.

Descrierea succintă a investigațiilor finalizate:

✓ *Cazul de trucare a ofertelor de către „Aricons-Prim” SRL, „Iunavit-Con” SRL și „Neovit-Construct” SRL, prin încheierea unui acord anticoncurențial în cadrul procedurilor de achiziții publice, organizate și desfășurate de către Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne*

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței a fost constatată încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea concurenței de către „Aricons-Prim” SRL, „Iunavit-Con” SRL și „Neovit-Construct” SRL, prin încheierea unui acord anticoncurențial care a avut ca obiect denaturarea concurenței prin participarea cu oferte truate la proceduri de achiziții publice, organizate și desfășurate de către Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne.

Plenul Consiliului Concurenței a decis sancționarea pecuniară a acestora, după cum urmează: „Aricons-Prim” SRL – 6,6 mii lei, „Iunavit-Con” SRL – 64,3 mii lei și „Neovit-Construct” SRL – 19,4 mii lei.

La fel, a fost încetată investigația în privința întreprinderilor: „VitasBenefic” SRL și „Grand Secret” SRL, participante la procedura de achiziții publice nr. 7410 din 25.11.2014, în conformitate cu art. 5 alin (4) din Legea concurenței precum și „Giesena” SRL, „7 Servicii Imobiliare” SRL, „Marconex-Prim” SRL și „Vikmar Invest” SRL, participante la procedura de achiziții publice nr. 1744 din 13.10.2016, deoarece pe parcursul investigației nu au fost identificate probe suficiente referitor la încălcarea prevederilor art. 5 și art. 7 din Legea concurenței care ar justifica aplicarea măsurilor corective sau a sancțiunii.

✓ *Cazul de trucare a ofertelor de către „Dumistroy” SRL, „Sor Build Group” SRL și „Rodicons” SRL prin încheierea unui acord anticoncurențial în cadrul procedurilor de achiziții publice, organizate și desfășurate de către Direcția Generală Locativ-Comunală a Consiliului Municipal Chișinău, în perioada anilor 2016-2017*

În cadrul investigației, Consiliul Concurenței a analizat comportamentul întreprinderilor „Sor Build Grup” SRL, „Dumistroy” SRL, „Rodicons” SRL, cât și al întreprinderilor „Regal-Rent” SRL și „Valenscor-Design” SRL, participante în cadrul procedurilor de achiziții publice organizate și desfășurate de către Direcția Generală Locativ-Comunală a Consiliului Municipal Chișinău, în perioada anilor 2016-2017.

Participarea în cadrul procedurilor de achiziții publice reprezintă în sine o competiție între participanți, care implică asigurarea confidențialității informațiilor care fac obiectul propriu-zis al competiției, respectiv produsele licitate și prețurile acestora, iar acest lucru se poate asigura atunci când ofertele sunt întocmite în mod individual, de fiecare dintre participanții la licitație. În acest sens, au fost identificate probe care demonstrează caracterul coordonat al acțiunilor întreprinderilor în vederea participării cu oferte trucate.

Acțiunea de trucare a ofertelor de către întreprinderile „Dumistroy” SRL, „Sor Build Group” SRL și „Rodicons” SRL, constituie un acord anticoncurențial orizontal ce îmbracă forma unui cartel dur în sensul art. 7 din Legea concurenței. Potrivit art. 7 alin. (2) din Legea concurenței, prin natura cartelurilor dure ca fiind cele mai grave acorduri anticoncurențiale, se prezumă că acestea, prin obiectul lor, au capacitatea de a împiedica, restrânge sau denatura concurența.

Prin Decizia nr. DA-32/18-67 din 26.09.2019, Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea prevederilor art. 5 alin. (3) lit. d) din Legea concurenței de către întreprinderile „Rodicons” SRL, „Sor Build Group” SRL și „Dumistroy” SRL, prin participarea cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice organizate și desfășurate de Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău, fiind aplicate amenzi în valoare totală de **341,4 mii lei**.

3.3.2 Abuzul de poziție dominantă

În perioada de referință, au fost în investigație 14 cazuri de presupus abuz de poziție dominantă, dintre care 4 investigații au fost inițiate, iar 5 finalizate. De asemenea, în această perioadă au fost examinate 3 plângeri privind presupusele acțiuni anticoncurențiale (*examinare preliminară*), dintre care în cazul a 2 plângeri a fost dispusă inițierea investigației, iar o plângere a fost respinsă.

La această categorie de încălcare, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat:

- ✓ **5 decizii de finalizare a investigațiilor;**
- ✓ 1 decizie de respingere a plângerii;
- ✓ 1 decizie de acceptare a cererii privind eşalonarea amenzii.

În urma Deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, în anul 2019 **au fost sancționate 2 întreprinderi pentru abuzul de poziție dominantă**, valoarea totală a amenzilor impuse pentru încălcarea normelor materiale a Legii concurenței fiind de **7 261,4 mii lei**.

Descrierea succintă a unor investigații finalizate:

- ✓ ***Cazul „Apă–Canal Chișinău” SA (prestarea serviciului public de canalizare a apei uzate în mun. Chișinău și or. Ialoveni)***

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței din 13.09.2019 a fost sancționată întreprinderea „Apă–Canal Chișinău” SA cu o amendă în valoare de **7 190,5 mii lei** pentru aplicarea diferențiată, arbitrară a coeficienților la stabilirea tarifelor diferențiate sau plăților suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile în apele uzate evacuate, inclusiv pentru neperceperea plăților suplimentare de la o parte din întreprinderile active din mun. Chișinău și or. Ialoveni. De asemenea, „Apă–Canal Chișinău” SA a fost obligată să înlăture încălcarea constatată, pentru a asigura accesul nediscriminatoriu și echitabil agenților economici la serviciul public de canalizare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți.

În urma investigației, Consiliul Concurenței a calificat acțiunea întreprinderii municipale drept abuz de poziție dominantă și a constatat că „Apă–Canal Chișinău” SA a acționat ilegal. Aceasta pentru că, „Apă–Canal Chișinău” SA a aplicat diferențiat și arbitrar coeficienții la stabilirea tarifelor diferențiate sau plăților suplimentare. În același timp, de la o mare parte din agenții economici din mun. Chișinău – 95,47% din cca 23 000 de întreprinderi din mun. Chișinău, „Apă–Canal Chișinău” SA nu a perceput tarife diferențiate sau plăți suplimentare pentru deversarea apelor uzate supraîncărcate.

O altă problemă identificată de către Consiliul Concurenței este faptul că în prezent, unicul laborator capabil să aprecieze nivelul de poluare a apelor uzate se află în subordinea „Apă–Canal Chișinău” SA, ceea ce ridică îngrijorări privind imparțialitatea acestui laborator și veridicitatea analizelor, „Apă–Canal Chișinău” SA fiind interesată direct în încasări cât mai mari.

La cererea „Apă–Canal Chișinău” SA, având în vedere situația financiară a întreprinderii, prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței din 19.12.2019, plata amenzii a fost eșalonată în 6 tranșe egale, primele patru tranșe în valoare de 4 800 mii lei fiind achitate la bugetul de stat.

✓ *Cazul „Acva–Nord” ÎIS (prestarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă în mun. Bălți, or. Soroca și r-ul Florești)*

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței din 19.12.2019 a fost sancționată întreprinderea ÎIS „Acva–Nord” SA pentru abuz de poziție dominantă, manifestat prin practicarea tarifelor diferențiate la prestarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă, în raport cu mai multe întreprinderi din Regiunea de Nord a Republicii Moldova.

Întreprinderea a achitat o amendă în mărime de **70,1 mii lei** și urmează să înlăture încălcarea constatată, pentru a asigura accesul nediscriminatoriu și echitabil consumatorilor la serviciului public de alimentare cu apă potabilă.

3.3.3 Concurența neloială

În perioada de raportare, la capitolul concurență neloială, s-au desfășurat 11 investigații, dintre care 4 cazuri au fost finalizate. În același timp, au fost examinate 14 sesizări/plângeri cu privire la acțiuni de concurență neloială, drept urmare fiind inițiate 5 investigații.

În urma Deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, **au fost sancționate 2 întreprinderi pentru acțiuni de concurență neloială**, valoarea totală a amenzilor impuse pentru încălcarea normelor materiale a Legii concurenței fiind de **153 mii lei**. Pentru **încălcarea normelor de procedură au fost aplicate pentru 3 întreprinderi amenzi** în valoare totală de **54,5 mii lei**.

Descrierea succintă a unor investigații finalizate:

✓ *Întreprinderea „Bucuria” S.A. vs „Nefis” S.R.L.*

În cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea depusă de întreprinderea „Bucuria” S.A. privind presupusele acțiuni de concurență neloială, realizate de către întreprinderea „Nefis” S.R.L. Potrivit celor invocate în plângere, presupusele **acțiuni de concurență neloială** realizate de către întreprinderea „Nefis” S.R.L. **s-au manifestat prin faptul copierii ambalajului și plasării pe piață a produselor de cofetărie**, de natură să creeze o confuzie cu produsele reclamantului.

Urmare a investigației s-a constatat că întreprinderea „Nefis” S.R.L. a întreprins acțiuni care creează confuzie cu „Bucuria” S.A., cu produsele și activitatea economică a acesteia prin copierea ilegală, parțială a ambalajului unor produse (bomboane) la cutie și plasarea acestora pe piață, aceste acțiuni fiind susceptibile a aduce atingere intereselor legitime ale reclamantului.

Prin Decizia nr. CN-48/18-74 din 31.10.2019, Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea de către întreprinderea „Nefis” S.R.L. a prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței, aplicând întreprinderii „Nefis” S.R.L. o amendă.

✓ *Întreprinderea „CONT-ASISTENT” S.R.L. vs „TRI STAR” S.R.L.*

În cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea depusă de întreprinderea „TRI STAR” S.R.L., Ucraina, privind presupusele acțiuni de concurență neloială, realizate de către întreprinderea „CONT-ASISTENT” S.R.L.

Potrivit celor invocate în plângere, presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către întreprinderea „CONT-ASISTENT” S.R.L. s-au manifestat prin faptul copierii ilegale a ambalajului produsului întreprinderii „TRI STAR” S.R.L. și plasării produsului respectiv pe piață, fapt care indică la semnele încălcării art. 19 al Legii concurenței.

Prin Decizia nr. CN-26/18-26 din 25.04.2019, Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea de către întreprinderea „CONT-ASISTENT” S.R.L. a prevederilor art. 19 alin. (1) lit. a) și lit. b) din Legea concurenței, aplicând întreprinderii o amendă.

✓ *Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” vs „GBST-Impex” S.R.L.*

Consiliul Concurenței a fost sesizat cu plângeri ale Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”, referitor la presupusele **acțiuni de concurență neloială** realizate de către întreprinderile „GBST-Impex” S.R.L. și „B.Ț.Est&Co” S.R.L. Potrivit celor invocate în plângeri, acțiunile de concurență neloială s-au manifestat prin **folosirea ilegală a mărcii verbale** la producerea și comercializarea produselor, marcă deținută legal de Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”.

Prin Decizia nr. CN-03/06/19-69 din 03.10.2019, Plenul Consiliului Concurenței a decis încetarea investigației inițiate în privința întreprinderilor „GBST-Impex” S.R.L. și „B.Ț.Est&Co” S.R.L., deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost identificate probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 19 alin. (1) din Legea concurenței.

Acțiunile „GBST-Impex” S.R.L. au fost calificate ca încălcare a prevederilor art. 8 alin. (11) lit. c) și art. 10 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la publicitate, Consiliul Concurenței demarând procedura contravențională în conformitate cu Codul contravențional.

✓ **Întreprinderea „Farmbuild” S.R.L. vs „Rață Valeriu” Î.I.**

În cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea întreprinderii „Farmbuild” S.R.L., privind presupusele acțiuni de concurență neloială, realizate de către întreprinderea „Rață Valeriu” Î.I. Potrivit celor invocate în plângere, presupusele **acțiuni de concurență neloială** realizate de către întreprinderea „Rață Valeriu” Î.I. s-au **manifestat prin faptul răspândirii unor informații false în ceea ce privește activitatea concurentului său** – „Farmbuild” S.R.L., și anume calitatea lucrărilor efectuate de către ultimul, comunicând despre semnele caracteristice care indică asupra faptului că afirmațiile înaintate de către reclamat poartă un caracter de discreditare în raport cu persoana reclamantului.

Prin Decizia nr. CN-27/18-21 din 04.04.2019, Plenul Consiliului Concurenței a încetat investigația pe caz, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost acumulate probe suficiente în ceea ce privește încălcarea de către întreprinderea reclamată a prevederilor art. 15 lit. b) din Legea concurenței, care ar justifica aplicarea sancțiunilor.

Acțiunile întreprinderii „Rață Valeriu” Î.I. de realizare a publicității prin comparații incorecte ale mărfurilor proprii cu mărfurile similare ale altui agent economic, precum și afirmații sau imagini care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională a concurentului au fost calificate ca încălcare a prevederilor art. 9 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la publicitate, Consiliul Concurenței demarând procedura contravențională în conformitate cu Codul contravențional.

3.3.4 Limitarea concurenței de către autoritățile publice

În perioada de raportare, efortul Consiliului Concurenței a fost îndreptat spre identificarea cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, admise de către autoritățile administrației publice centrale și locale.

Concomitent, a fost pus accent pe identificarea și monitorizarea activității entităților ce activează în baza drepturilor exclusive, cu stabilirea ulterioară a factorilor care pot cauza probleme de ordin concurențial.

Astfel, au fost examinate 19 solicitări (*cereri, petiții, sesizări etc.*) privind presupusele acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice și instituțiilor administrației publice centrale sau locale, urmare a cărora au fost inițiate 2 investigații și adoptată o decizie de respingere a plângerii. Dintre cele 5 cazuri inițiate pe parcursul anului, 3 investigații au fost inițiate din oficiu, iar altele 2 investigații au fost inițiate în baza plângerilor parvenite.

În total, în proces de investigație au fost 17 cazuri, fiind finalizate 8 cazuri, dintre care **2 investigații ce erau în derulare de mai mult de 3 ani, din cauza lacunelor existente în cadrul normativ al Republicii Moldova.**

Descrierea succintă a unor investigații finalizate:

✓ *Cazul de limitarea drepturilor întreprinderilor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, prin stabilirea de condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor care nu sunt prevăzute de lege*

În contextul majorării semnificative a prețului la cartofi în lunile aprilie-mai 2019, Consiliul Concurenței a inițiat o investigație tematică în vederea identificării circumstanțelor ce au generat majorările respective.

În vederea identificării problemelor concurențiale pe piața importului și comercializării produselor alimentare vegetale a fost examinat cadrul normativ, organizarea și funcționalitatea pieței.

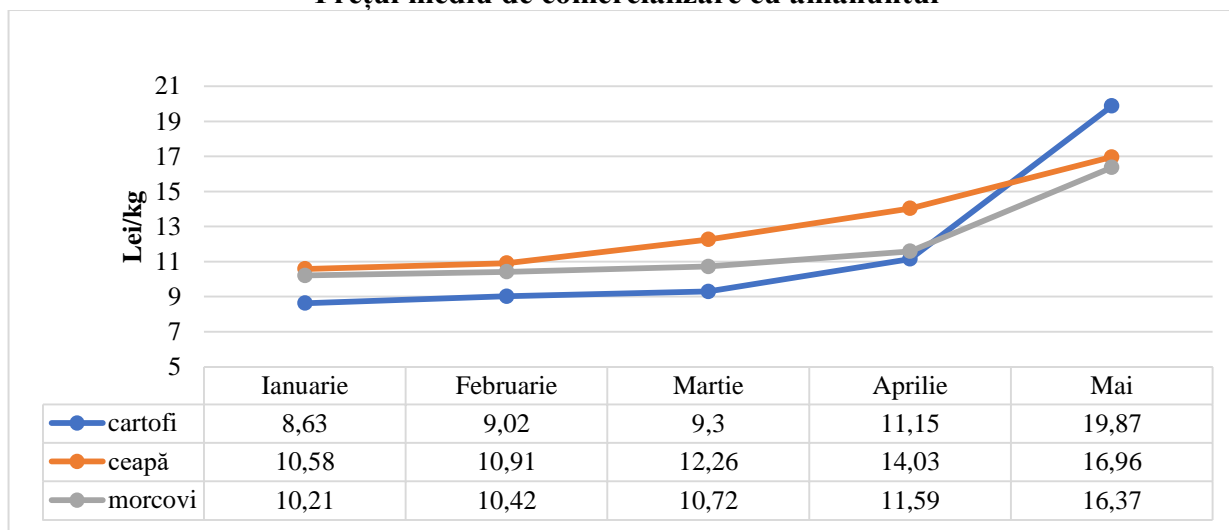
Așadar, s-a constatat că la prima etapă, mărfurile ce urmează a fi importate sunt supuse controlului fitosanitar de către ANSA, care după caz, prelevă probe și ulterior, se pronunță asupra posibilității de supunere a mărfii procedurii de import sau returnarea acesteia în țara de origine. Ulterior efectuării procedurilor vamale de import, marfa are liber de vamă și poate fi comercializată către consumator.

Au fost examinate informațiile prezentate de părți, din baza de date a Serviciului Vamal, informația statistică disponibilă, etc.

Potrivit datelor furnizate de către BNS, prețul mediu de comercializare cu amănuntul a cartofilor, morcovului și cepei, în perioada ianuarie-mai 2019, au fost prezentate în Diagrama 3.3.4.1.

Diagrama 3.3.4.1

Prețul mediu de comercializare cu amănuntul

Sursa: Biroul Național de Statistică

În rezultatul examinării informațiilor din Baza de date a Serviciului Vamal a fost sesizat faptul că, la importul cartofilor a fost înregistrat un trend descrescător în perioada martie-mai 2019.

Tabelul 3.3.4.1

Cantitatea, cota și prețul mediu de import lunar al cartofilor în perioada 01.01-31.05.2019

Nr.	Luna	Cantitate (tone)	Cota de import (%)	Preț mediu de import (lei/kg)
1	Ianuarie	5 888,45	19,49	4,29
2	Februarie	7 811,78	25,85	4,54
3	Martie	8 024,11	26,55	4,81
4	Aprilie	4 777,80	15,81	5,00
5	Mai	3 715,19	12,29	6,81
	Total	30 217,35		

Sursa: Portalul Serviciului Vamal al Republicii Moldova

Urmare a coroborării datelor furnizate de către BNS și informațiilor din Baza de date a Serviciului Vamal, se poate concluziona că pentru primele 5 luni ale anului 2019, creșterea prețului mediu de comercializare al cartofilor cu cca. 11 lei/kg este net superioară creșterii prețului mediu de import cu 2,52 lei/kg.

Astfel, se poate enunța faptul că, **creșterea esențială a prețurilor a fost pe piața cartofilor**, modificările de preț pentru ceapă și morcov fiind similare sau ne semnificative.

Din analiza informațiilor statistice și din mass-media disponibile cu privire la evoluția prețurilor la cartofi, ceapă și morcov în țările vecine – România și Ucraina, **s-a constatat că tendința de majorare semnificativă a prețurilor la cartofi, în perioada aprilie-mai 2019, nu a avut un caracter regional.**

În contextul reducerii considerabile a importului de cartofi, în scopul identificării existenței unor bariere care ar favoriza reducerea cantității de produs importat **au fost examinate acțiunile autorităților publice responsabile de controlul de carantină fitosanitară.**

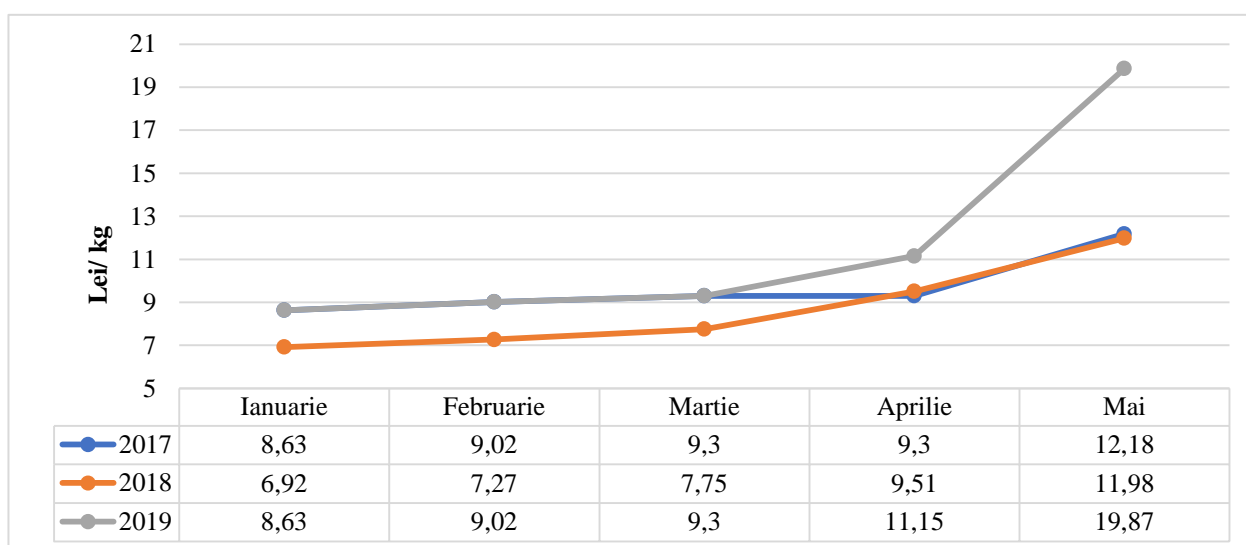
În concluzie, s-a constatat faptul că în perioada martie-aprilie 2019, ANSA a emis 6 ordine cu privire la intensificarea controlului fitosanitar prin monitorizarea tuturor importurilor de cartofi, cu prelevarea de mostre și efectuarea încercărilor de laborator la „*Clavibacter michiganensis* subst. *Sepedonicus*” și stoparea loturilor respective în postul vamal, până la primirea rezultatelor de laborator, pentru cartofii de import din țările: Ucraina, România și Belarus.

Conform scrisorii nr. 01-6/1582 din 26.06.2019, **ANSA a comunicat că în lunile aprilie-mai 2019 au fost returnate în total 22 de camioane în țara de origine Republica Belarus.**

Totodată, deși anual, în lunile martie-mai, prețul cartofilor este în creștere și poate fi atribuită la o modificare sezonieră, modificarea de preț în anul 2019 era net superioară mediei sezoniere.

Astfel, s-a constatat că acțiunile ANSA de stabilire a prelevării probelor doar din loturile de cartof importate din Republica Belarus, au condiționat un deficit de marfă pe piață, care în consecință a cauzat majorarea prețului de comercializare.

Prețul mediu de comercializare a cartofilor

Sursa: Biroul Național de Statistică

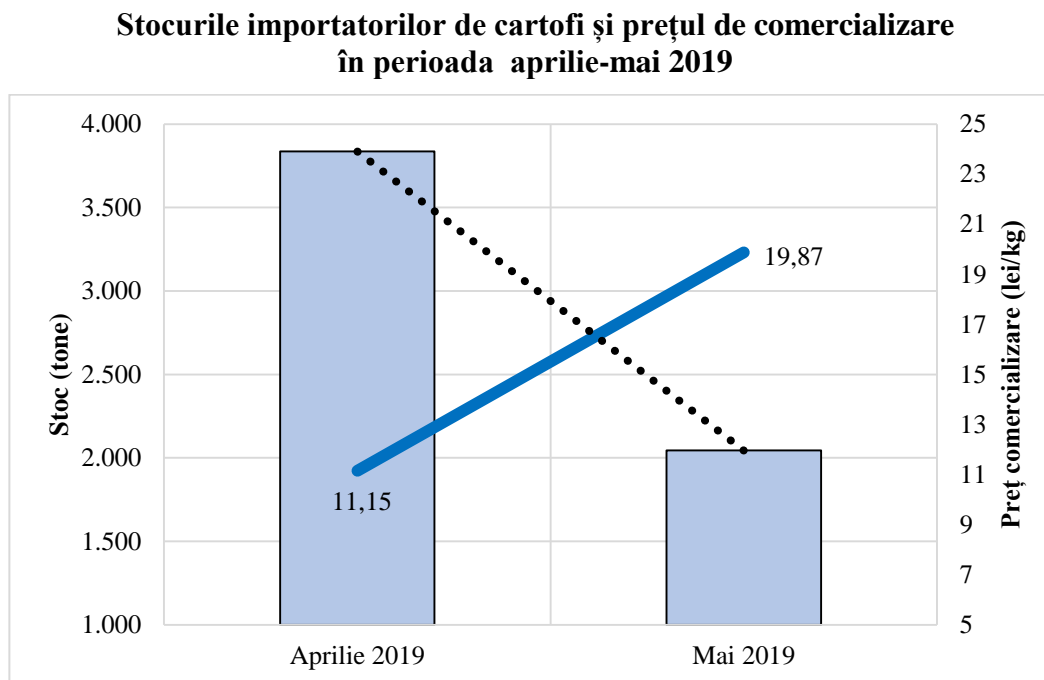
Un alt factor care a influențat blocajul, a fost **lipsa în Republica Moldova a unui laborator acreditat** pentru testarea la *Clavibacter michiganensis* subst. *Sepedonicus*, cel mai apropiat fiind **Laboratorul Central Fitosanitar de la București, România**, ceea ce necesita cheltuieli suplimentare și dura mai mult timp.

Deși în comunicatul de presă ANSA a fost reflectat faptul că în rezultatul monitorizării în perioada 26.03.2019 – 13.05.2019 au fost infectate cu bacteria *Clavibacter* 19 loturi, **fapt confirmat de laboratorul acreditat din România**. Până la momentul finalizării investigației și adoptării Deciziei Plenului Consiliului Concurenței, careva informații referitoare la rezultatele analizelor de la laboratorul din România nu au fost prezentate, respectiv loturile fiind returnate în țara de origine în baza unor suspiciuni.

Barierile administrative și fitosanitare create în rezultatul intensificării monitorizării importurilor de cartofi din Republica Belarus, reducerea considerabilă a ofertei de produs disponibil pentru a fi comercializat pe piața Republicii Moldova și majorarea cheltuielilor suportate de importatorii vizați de monitorizare, au condiționat circumstanțe favorabile pentru apariția deficitului. Astfel, circumstanțele respective au generat majorarea prețului de comercializare a cartofilor către consumatorii finali.

În Diagrama 3.3.4.3 este reprezentată evoluția stocurilor disponibile în perioada aprilie-mai 2019, precum și evoluția prețului de comercializare cu amănuntul a cartofilor.

Diagrama 3.3.4.3

Din Diagrama 3.3.4.3 se constată pentru perioada aprilie-mai 2019 o **diminuare a stocului disponibil la principalii importatori de cartofi de 1,9 ori.**

Totodată, este evidențiată majorarea semnificativă a prețului de comercializare cu amănuntul a cartofilor, de la 11,15 lei/kg, până la 19,87 lei/kg. Ținând cont de modificările sezoniere și dinamica prețului de comercializare a cartofilor în anii precedenți, modificarea sezonieră urma să fie de până la 12-13 lei/kg.

Prin urmare, deși în planul de monitorizare a fost dispusă prelevarea probelor din loturile de cartof originare din Republica Belarus, Ucraina și Polonia, **ANSA a intensificat controalele doar pentru loturile importate din Republica Belarus.**

În consecință, s-a constatat că **prin acțiunile ANSA au fost limitate drepturile de comercializare a întreprinderilor care cad sub incidența monitorizării și stabilire a condițiilor discriminatorii neprevăzute de lege pentru activitatea acestora.**

Urmare a coroborării datelor Serviciului Vamal cu informația prezentată de ANSA, **au fost identificate mai multe tranzacții de import în perioada retururilor unor loturi de cartofi, de proveniență de la același exportator din Republica Belarus.**

Conform informațiilor analizate, mai multe întreprinderi au avut parte de un tratament diferențiat în lipsa oricăror criterii clare. Deși exportul a fost realizat de la aceleași întreprinderi din Belarus, în aceeași perioadă de timp, rezultatele controalelor fitosanitare au fost diferite, unele loturi fiind returnate în țara de origine, iar altele acceptate pentru import.

Așadar, în cadrul investigației s-a constatat că în perioada aprilie-mai 2019, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) a instituit și intensificat controalele fitosanitare la frontiera de stat, în mod selectiv și discriminator, în privința unor importatori, fapt care a redus considerabil volumul de import.

Tratamentul diferențiat a fost probat și prin actele privind controlul fitosanitar și actele de prestare a serviciilor, conform cărora intrarea mărfii a fost permisă fără prelevarea probelor, cu toate că la momentul respectiv erau în vigoare ordinele ANSA, prin care s-a dispus prelevarea probelor de la **toate loturile de cartofi din Republica Belarus.**

Acțiunile ANSA din lunile aprilie-mai 2019, care au cauzat deficit de cartofi pe piață, au condiționat majorarea semnificativă a prețului de comercializare cu amănuntul a acestora și a condiționat prejudicierea bunăstării consumatorului final în perioada de referință cu circa 78,8 milioane lei.

În consecință, prin Decizia Plenului Consiliul Concurenței nr. DA-17/19-72 din 22.10.2019, a fost constatată încălcarea Legii concurenței de către ANSA, prin limitarea drepturilor întreprinderilor de comercializare și stabilirea de condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor care nu sunt prevăzute de lege.

✓ ***Cazul de stabilire de condiții discriminatorii și acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor de către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Centrul Național de Transfuzie a Sângelui***

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-17/18-19 din 21.03.2019, a fost constatată încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței de către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, prin **stabilirea de condiții discriminatorii și acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor.**

În cadrul investigației s-a constatat că, întreprinderile care au donat/transmis în folosință gratuită analizatoare de tip închis, ulterior au participat la procedurile privind achiziționarea de reactivi și consumabile. Suplimentar la cele stabilite, s-a constatat că în toate cazurile acestea au fost singurii operatori economici care au oferit reactivi și consumabile compatibile cu tipul analizatorului donat/ transmis în comodat, ofertele acestora fiind desemnate câștigătoare.

Drept consecință s-a concluzionat, că prin încheierea contractelor de comodat/donație, în coroborare cu modul de întocmire a documentației de atribuire, întreprinderile comodatate/ donatare își asigurau câștigul de ofertă la procedurile de achiziții desfășurate în vederea achiziționării consumabilelor necesare funcționalității analizatoarelor medicale de tip închis.

În acest sens, Consiliul Concurenței a prescris Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Centrului Național de Transfuzie a Sângelui, în cadrul procedurilor de achiziții publice privind procurarea consumabililor și reagenților pentru analizatoarele de tip închis, să țină cont de următoarele:

- a) definirea unor cerințe nediscriminatorii în documentația de atribuire și stabilirea unor specificații tehnice care asigură participarea a cât mai multor întreprinderi;
- b) alegerea produsului principal, inclusiv și în funcție de prețul produsului secundar (*piesele de schimb și consumabilele etc.*) pentru a beneficia de avantajele unei pieți concurențiale;

c) includerea în documentația de atribuire a posibilității ofertării de către întreprinderi la procedurile de achiziții împreună cu reactivele și alte consumabile, și aparatul de tip închis compatibil cu acestea.

De asemenea, Plenul Consiliului Concurenței a recomandat Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale modificarea *Anexei la Ordinului nr. 370 din 05.03. 2018* prin excluderea denumirilor comerciale ale analizatoarelor de tip închis.

✓ ***SRL „Servicii Urbane” vs Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale***

În rezultatul analizei notei privind examinarea plângerii SRL „Servicii Urbane” și materialele aferente acesteia, Plenul Consiliului Concurenței a emis Dispoziția cu privire la inițierea investigației privind semnele încălcării art. 12 din Legea concurenței de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Potrivit plângerii au fost reclamate atribuțiile funcționale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (*succesor de drepturi și obligații a CSP Chișinău*) referitor la deținerea dreptului de prestare a serviciilor de dezinfectie, dezinsecție și deratizare, îndeplinite concomitent cu funcțiile de control al respectării legislației în domeniul sănătății publice de către întreprinderi, prin prisma procedurii de achiziție publică nr.17/00138 din 07.02.2017.

Reieșind din actele și faptele constatate în cadrul investigației, Plenul Consiliului Concurenței, prin Decizia nr. AAP 10/17-24 din 25.04.2019, a decis încetarea investigației inițiate întrucât nu au fost descoperite probe suficiente pentru a demonstra încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.

Cu toate acestea, în scopul menținerii mediului concurențial normal și crearea condițiilor echitabile de activitate pe piața prestării serviciilor de dezinfectie, dezinsecție și deratizare, acestea urmează a fi prestate de entități separate, de organele abilitate cu funcții de control și supraveghere a respectării legislației în domeniul sănătății publice.

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței, **Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale i-a fost recomandată elaborarea și înaintarea propunerilor de modificare a cadrului normativ în vederea separării funcției de control al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică de activitatea economică, manifestată prin prestarea serviciilor de dezinfectie, dezinfecție și deratizare.**

✓ ***Întreprinderea „Media Gallery” S.R.L. vs Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație a Consiliului Municipal Chișinău***

În cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea din partea întreprinderii „Media Gallery” S.R.L. Potrivit datelor prezentate în plângere, presupusele acțiuni de concurență neloială s-au manifestat prin refuzul Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicație a Consiliului Municipal Chișinău (*în continuare – DGTPCC*) de a coordona construcția/reconstrucția pavilioanelor stațiilor pentru așteptarea transportului public, amplasarea publicității în aceste stații și favorizarea Î.C.S. „Epamedia” S.R.L. în privința tuturor stațiilor din mun. Chișinău.

Urmare a investigației s-a constatat că DGTPCC nejustificat a refuzat construcția/reconstrucția acestor stații și a împiedicat concurența pe piața publicității exterioare difuzate la stațiile de transport public pe teritoriul municipiului Chișinău prin acordarea de privilegii neprevăzute de lege.

Ca urmare a investigației, Plenul Consiliului Concurenței, **prin Decizia nr. CN-33/17-04 din 24.01.2019, a calificat acțiunile DGTPCC drept încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței.**

DGTPCC și Primăriei municipiului Chișinău i s-a prescris stabilirea listei exhaustive a stațiilor de transport public în mun. Chișinău, gestionate de Î.C.S. „Epamedia” S.R.L.

În data de 11 martie 2019, DGTPCC și Primăria municipiului Chișinău au informat Consiliul Concurenței despre realizarea măsurilor prescrise.

3.3.5 Concentrări economice

3.3.5.1 Notificarea concentrărilor economice

În scopul evaluării compatibilității operațiunilor de concentrare economică cu mediul concurențial, în perioada de raport au fost examinate 24 formulare complete de notificare a unor concentrări economice. Examinarea a 16 formulare a fost finalizată prin decizii de autorizare a concentrărilor economice notificate, examinarea a 5 formulare a fost finalizată prin scrisori de informare despre faptul că, operațiunile notificate nu cad sub incidența Legii concurenței.

De către agenții economici care au renunțat la tranzacție, au fost retrase 2 formulare de notificare, iar un formular de notificare a fost examinat la finele anului 2019, dar Decizia de autorizare a fost emisă la începutul anului 2020.

Cele mai relevante concentrări economice evaluate și autorizate:

✓ *Operațiunea de concentrare economică din sectorul producerii și comercializării cărnii și produselor din carne*

Concentrarea economică ce urma a se realiza prin preluarea controlului unic asupra "Avicola Farm Meat" SRL de către Carmez Processing" SRL, prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare a 52,09% din capitalul social al companiei. Întreprinderea "Carmez Processing" SRL, are principalul gen de activitate producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne, preluând controlul asupra "Avicola Farm Meat" SRL. a obținut un furnizor de carne de pasăre care a asigurat, în mare parte, cantitatea de carne pentru procesul de producere și totodată, a exclus cheltuielile de intermediere la achiziționarea cărnii, fapt care a facilitat micșorarea costului de producere și micșorarea prețurilor de vânzare a cărnii, semifabricatelor și a mezelurilor pe piața internă.

✓ *Operațiunile de concentrare economică din sectorul ICT*

În sectorul ICT s-a realizat concentrarea economică cu implicarea întreprinderii "Daac Sistem Integrator" SRL, în care a avut loc transferul de control de la control în comun la control unic. Reieșind din specificul activității desfășurate de părțile implicate în realizarea operațiunii concentrării economice, au fost analizate următoarele piețe relevante ale produsului: piața integrării sistemelor hardware,

piața serviciilor ingineresti, dezvoltarea sistemelor informatice, piața de consultanță IT. Ca urmare a analizei piețelor relevante identificate s-a constatat că, realizarea operațiunii de concentrare economică va implica doar schimbarea calității controlului (*de la control în comun la control unic*) și nu careva schimbări tangibile pe piața produselor din Republica Moldova.

✓ ***Operațiunile de concentrare economică din sectorul retail***

În perioada de raport, au fost analizate 7 formulare de notificare a unor concentrări depuse de întreprinderile **”Alimer Comerț” SRL și ”Moldretail Group” SRL**. Întreprinderea **”Alimer Comerț”** și-a extins rețeaua de magazine **”Family Market”** prin preluarea unor active de la întreprinderile **”Bomi-Servis” SRL**, care își desfășura activitatea în or. Drochia, întreprinderea **”Elantop-Grup” SRL** din or. Fălești, întreprinderea **”Max Rudenco” SRL** din or. Vulcănești și întreprinderea **”Gloria – Qvarc” SRL** din or. Edineț. Rețeaua de magazine **”Linella”** și-a extins aria de acoperire prin operațiunea de concentrare economică care a fost realizată între întreprinderea **”Moldretail Group” SRL** cu **”Slavena Lux” SRL** și **”Business Global Parc” SRL**.

✓ ***Operațiunea de concentrare economică din sectorul medical***

Operațiunea de concentrare economică notificată s-a realizat prin trecerea de la control în comun la control unic asupra întreprinderilor **ÎM ”Excellence” SRL și ”M-Inter-Farma” SA**. Piețele relevante analizate în cadrul operațiunii notificate au fost: piața importului și comercializării cu ridicata și amănuntul a produselor parafarmaceutice și piața acordării asistenței medicale de către instituțiile medico-sanitare pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

✓ ***Operațiunea de concentrare economică din sectorul comercializării mobilei***

Concentrarea economică a fost realizată prin trecerea de la controlul în comun la controlul unic asupra întreprinderilor **”Demarc” SRL, ”Ilcotex – Prim” SRL, ”Miramob Extra” SRL**. Reieșind din specificul activității desfășurate de părțile implicate, concentrarea economică respectivă nu a dus la modificări în ce privește calitatea și costurile produselor/serviciilor vândute/acordate pentru utilizatorii din Republica Moldova.

3.3.5.2 Investigarea concentrărilor economice nenotificate

În perioada de raport au fost în examinare 15 cazuri de concentrări economice nenotificate, dintre care 5 au fost finalizate cu 4 decizii ale Plenului Consiliului Concurenței de autorizare și de aplicare a sancțiunilor, iar o investigație s-a încheiat prin decizia privind încetarea investigației inițiate, deoarece nu au fost identificate probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii concurenței.

Prin Deciziile Plenului Consiliului Concurenței, **au fost sancționate 5 întreprinderi pentru nenotificarea concentrărilor economice înainte de punerea în aplicare a acestora**, valoarea totală a amenzilor impuse pentru încălcarea normelor materiale ale Legii concurenței fiind de **746,3 mii lei**.

Descrierea succintă a unor investigații finalizate:

✓ *Concentrarea economică "Narzan" SA și "Elit Fruct"*

Concentrarea economică s-a realizat prin preluarea controlului de către „Narzan” S.A. asupra „Elit Fruct” SRL, cu încălcarea art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

Prin Decizia nr. DCE – 22/18-66 din 13.09.2019, Plenul Consiliului Concurenței a autorizat tranzacția cu constatarea încălcării comise de către „Narzan” SA, pentru punerea în aplicare a tranzacției până la autorizarea de către Consiliul Concurenței aplicând întreprinderii o amendă în mărime de **353,2 mii lei**.

✓ *Concentrarea economică "Valenagro Com" SRL și "Degusto" SRL*

Concentrarea economică s-a realizat prin preluarea controlului de către „Valenagro Com” SRL asupra „Degusto” SRL, cu încălcarea art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

Prin Decizia nr. DCE–19/17-23 din 25.04.2019, Plenul Consiliului Concurenței a autorizat tranzacția cu constatarea încălcării comise de către „Valenagro Com” SRL, pentru punerea în aplicare a tranzacției până la autorizarea de către Consiliul Concurenței aplicând întreprinderii o amendă în mărime de **221 mii lei**.

✓ ***Concentrarea economică "Salubrity Solutions" SRL și "Global Prestservice" SRL***

Concentrarea economică s-a realizat prin preluarea controlului de către „Salubrity Solutions” SRL asupra „Global Prestservice” SRL, cu încălcarea art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

Prin Decizia nr. CEP–20/17–03 din 24.01.2019, Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea comisă de către „Salubrity Solutions” SRL și „Global Prestservice” SRL, pentru punerea în aplicare a tranzacției până la autorizarea de către Consiliul Concurenței, aplicând o amendă în sumă de **71,6 mii lei**.

✓ ***Concentrarea economică "Ciao-Cacao" SRL și "Promoauto" SRL***

Concentrarea economică s-a realizat prin preluarea controlului de către „Ciao-Cacao” S.R.L. asupra „Promoauto” S.R.L., cu încălcarea art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

Prin Decizia nr. DCE–10/19-90 din 12.12.2019, Plenul Consiliului Concurenței a autorizat tranzacția cu constatarea încălcării comise de către „Ciao-Cacao” S.R.L. pentru punerea în aplicare a tranzacției până la autorizarea de către Consiliul Concurenței aplicând întreprinderii o amendă în mărime de **28,7 mii lei**.

3.3.6 Publicitatea ilegală

În anul 2019, Consiliul Concurenței a avut în examinare 14 de cazuri contravenționale, urmare a constatării încălcării legislației cu privire la publicitate, fiind constatate încălcări ale legislației cu privire la publicitate, în diferite domenii de interes național, precum:

- activitatea de creditare nebancaară;
- activitatea de comerț cu amănuntul a producătorilor autohtoni cu utilizarea neautorizată a simbolicii de stat;
- activitatea de prestare a serviciilor de intermediere în vederea angajării în câmpul muncii peste hotarele Republicii Moldova.

Urmare a celor constatate, **în privința a 10 companii s-au întocmit procese-verbale cu privire la contravenție** pentru întrunirea semnelor componente de contravenție de la art. 364 alin. (6) din Codul contravențional, materialele cauzelor contravenționale fiind remise spre examinare instanței de judecată.

Amenzile stabilite pe cazurile contravenționale, în baza hotărârilor instanței de judecată, au constituit **61,4 mii lei**.

Descrierea succintă a unor investigații finalizate:

✓ Cauza OCN "Iute Credit" S.R.L.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 26.02.2020, a fost menținută Hotărârea Judecătorei Chișinău (*sediul Ciocana*) din 18.12.2019, prin care întreprinderii contraveniente i-a fost **aplicată o amendă în mărime de 240 u.c.** pentru încălcarea prevederilor art. 8 și 10 din Legea cu privire la publicitate, prin **difuzarea publicității neautentice în ceea ce privește plățile percepute pentru prestarea serviciilor de creditare nebancaară**. În acest context, instanța de judecată a reținut faptul că la data de 01.08.2019, Consiliul Concurenței a constatat că pe pagina web www.iutecredit.md se difuza informație publicitară în ceea ce privește prestarea serviciilor de creditare nebancaară. Din informația publicitară respectivă se desprindea faptul că serviciile date sunt gratuite în totalitate, or în publicitatea dată se indica expres că dobânda percepută de organizația de creditare nebancaară respectivă echivalează cu 0 % fără perceperea altor comisioane. Deci, difuzorul de publicitate menționa că la acordarea unui credit în sumă de 10.000 lei, urma a fi restituită exact aceeași sumă în decursul unei luni.

Prin efectuarea acțiunilor procedurale de rigoare, s-a stabilit că fapta săvârșită prezintă semnele componente de contravenție de la art. 364 alin. (6) din Codul contravențional al Republicii Moldova, dat fiind **caracterul neautentic al materialului publicitar difuzat**, or contravenientul presta serviciile respective cu perceperea unor anumite plăți aferente – un comision în valoare de 1,5% din suma dată. Prin urmare, **caracterul gratuit al serviciilor respective constituie o menținune neautentică care contravine prevederilor Legii cu privire la publicitate**.

✓ ***Cauza „Strand MD” S.R.L.***

Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău (*sediul Ciocana*) din 26.02.2020, întreprinderii „Strand MD” S.R.L. i-a fost **aplicată o amendă în mărime de 240 u.c.** pentru încălcarea prevederilor art. 8 și 10 din Legea cu privire la publicitate, prin **difuzarea publicității ilegale în ceea ce privește gratuitatea serviciilor de intermediere în vederea plasării în câmpul muncii peste hotarele Republicii Moldova.**

În acest context, instanța de judecată a reținut faptul că, la data de 11.06.2019, Consiliul Concurenței a constatat că pe pagina web www.facebook.com se difuza informație publicitară în ceea ce privește prestarea serviciilor de intermediere de plasare în câmpul muncii peste hotare. Din informația publicitară respectivă se desprinde faptul că serviciile date sunt gratuite în totalitate.

Prin efectuarea acțiunilor procedurale de rigoare, s-a stabilit că fapta săvârșită prezintă semnele componente de contravenție de la art. 364 alin. (6) din Codul contravențional al Republicii Moldova, dat fiind **caracterul neautentic al materialului publicitar difuzat**, or contravenientul presta serviciile respective cu perceperea unor anumite plăți aferente.

Prin urmare, **caracterul gratuit al serviciilor respective constituie o menținune neautentică care contravine prevederilor Legii cu privire la publicitate.**

✓ ***Cauza “GOA Teritoriu” S.R.L.***

Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău (*sediul Ciocana*) din 14.02.2020, întreprinderii contraveniente i-a fost **aplicată o amendă în mărime de 250 u.c.** pentru încălcarea prevederilor art. 7, 8, 10 din Legea cu privire la publicitate, încălcare manifestată prin difuzarea publicității neautentice în ceea ce privește deținerea dreptului de utilizare a simbolicii de stat.

CAPITOLUL IV. AJUTOR DE STAT

4.1 Sinteza rezultatelor înregistrate

Consiliul Concurenței asigură aplicarea și respectarea, de către autoritățile publice și mediul privat a legislației în domeniul ajutorului de stat. În anul 2019, Plenul Consiliului Concurenței a aprobat **Raportul privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova, pentru anul 2018.**

În raportul menționat, a fost realizată o analiză a valorii, structurii și a tendințelor înregistrate pe parcursul anilor 2016-2018, în **acordarea ajutoarelor de stat, ajutoarelor de minimis, măsurilor de sprijin acordate pentru prestarea SIEG, monitorizarea ajutoarelor de stat autorizate, precum și implementarea SIRASM.** Raportul cuprinde și informațiile privind realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova prin Acordul de Asociere privind **aliniera schemelor de ajutor de stat existent.** Ulterior, raportul a fost remis Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova și plasat pe pagina web oficială a autorității.

Tabelul 2

Indicatorii activității Consiliului Concurenței în anii 2017 – 2019
(în domeniul ajutorului de stat)

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
1	Măsuri autorizate	20	16	15
2	Scheme de ajutor de stat existente aliniate	19	14	47
3	Numărul furnizorilor ce au primit acces în SIRASM	252	143	180
4	Numărul furnizorilor ce utilizează SIRASM	809	875	1110
5	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au notificat ajutoare de stat	84%	92%	97%
6	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au raportat ajutoare de stat	88%	100%	100%

Plenul Consiliului Concurenței a autorizat 15 măsuri de sprijin notificate de către furnizorii de ajutor de stat, în valoare totală de cca. **247 mln. lei**, acordate sub formă de subvenții și/sau subsidii, ori reduceri la preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței.

După obiective, ajutoarele de stat autorizate au fost acordate pentru câteva domenii, după cum urmează:

- dezvoltare regională;
- susținerea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;
- pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului;
- pentru prestarea serviciului de interes economic general.

În anul 2019, Consiliului Concurenței a finalizat investigația referitor la semnele încălcării legislației în domeniul ajutorului de stat la acordarea măsurii de sprijin, în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă. Plenul Consiliului Concurenței a constatat faptul că, măsura de sprijin acordată în baza Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și a autorizat ajutorul de stat pentru subvenționarea creării locurilor de muncă.

4.2 Notificarea și autorizarea ajutorului de stat

În perioada de raport, 97% dintre furnizorii de ajutor de stat, au notificat măsurile de sprijin prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat "Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova" (SIRASM).

Descrierea succintă a unor măsuri de sprijin autorizate:

✓ *Notificarea parvenită de la Primăria municipiului Chișinău, beneficiarul măsurii de sprijin fiind Î.M. „Parcul Urban de Autobuze”.*

Măsura de sprijin a constat în alocarea Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” a resurselor din bugetul municipal, sub formă de subvenții, pentru procurarea autobuzelor, **în sumă de 78 076,4 mii lei**. Astfel, întreprinderea a beneficiat de facilitățile fiscale prevăzute de art. 103 alin. (1) pct. 29 din Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997 – scutirile de la plata taxei pe valoare adăugată în sumă de **15 615,3 mii lei**, aplicate la importul mijloacelor de transport, destinate includerii în capitalul statutar.

✓ *Notificarea parvenită de la Primăria orașului Telenești, beneficiarul măsurii de sprijin fiind Î.M. "Apă-Canal" Telenești*

Măsura de sprijin constă în transmiterea în administrare cu titlu gratuit a stației de epurare a apelor uzate, a trei stații de pompare, a rețelelor de canalizare și a altor bunuri materiale. Valoarea ajutorului de stat pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare oferit Î.M. "Apă-Canal" Telenești fiind de **15 253,3 mii lei**.

✓ *Notificarea parvenită de la Direcția Generală de Dezvoltare Economică a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia, a constat în intenția de instituire a unei scheme de ajutor de stat pentru dezvoltare regională*

Temei pentru instituirea schemei de ajutor de stat constituie prevederile Strategiei de dezvoltare social-economică a Găgăuziei pentru anii 2017-2022, justificată prin necesitatea susținerii dezvoltării regionale UTA Găgăuzia, prin sprijinirea investițiilor și a creării de noi locuri de muncă. Beneficiarii măsurilor de sprijin autorizate pot fi orice persoană fizică sau juridică, înregistrată, care practică activitate investițională pe teritoriul UTA Găgăuzia.

Măsura de sprijin sub formă de subsidii investiționale se va acorda investitorilor care vor implementa în UTA Găgăuzia proiecte investiționale regionale. Subsițiile investiționale se vor acorda pentru rambursarea costurilor reale eligibile, de pînă la 30 %, dar nu mai mult de 5 milioane de lei per beneficiar, în baza documentelor justificative și expertizei de stat. Bugetul total estimat al schemei de ajutor de stat autorizată, pentru o durată de 5 ani (2019-2023) este de 28 milioane lei, pentru un număr maxim de 15 beneficiari.

✓ ***Notificarea parvenită de la Primăria orașului Călărași, beneficiarul măsurii de sprijin fiind Î.M. „Gospodăria Comunal-Locativă Călărași”***

Măsura de sprijin a constat în transmiterea în gestiune fără o contraprestație echivalentă a bunurilor materiale: o autospecială cu utilaj pentru spălarea sistemelor de canalizare și o autospecială pentru colectarea și compactarea DMS. Ajutorul de stat acordat pentru prestarea serviciului de interes economic general – serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate și salubritate Î.M. „Gospodăria Comunal-Locativă Călărași” a constituit **3 137 mii lei**.

✓ ***Notificarea parvenită de la Primăria orașului Ocnîța privind acordarea măsurii de sprijin pentru Întreprinderii Municipale ”Apă-Canal Ocnîța” pentru perioada 2016-2019***

Consiliul Concurenței a examinat notificarea expediată de către Primăria orașului Ocnîța privind acordarea măsurii de sprijin pentru Întreprinderea Municipală ”Apă-Canal Ocnîța”, pentru perioada 2016-2019, prin transmiterea mijloacelor financiare sub formă de subvenții/subsidii, în sumă de **1 537,3 mii lei**, precum și transmiterea în gestiune economică a bunurilor materiale în valoare de **2 603,4 mii lei**, acordată Întreprinderii Municipale ”Apă-Canal Ocnîța”.

✓ ***Notificarea parvenită de la Primăria comunei Iurceni, raionul Nisporeni, beneficiarul măsurii de sprijin fiind Î.M. ”Iurceni-Servicii”***

Măsura de sprijin a constat în transmiterea în gestiune fără o contraprestație echivalentă a bunurilor materiale: rețelele de apă, rețelele de canalizare, poligonul de gunoi și stația de purificare. Ajutorul de stat acordat Î.M. ”Iurceni-Servicii” pentru prestarea serviciului de interes economic general – serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și salubritate a constituit **2 211,1 mii lei**.

✓ *Notificarea parvenită de la Direcția Generală de Finanțe a UTA Găgăuzia a Comitetului Executiv al Găgăuziei a vizat acordarea unor măsuri de sprijin Întreprinderii de Stat - Publicația Periodică - Ziarul „ВЕСТИ ГАГАУЗИИ”*

Măsura de sprijin constă în acordarea subvențiilor în valoare de **2 025 mii lei** prevăzute în Legea UTA Găgăuzia cu privire la bugetul pentru anul corespunzător, pentru asigurarea publicării tuturor actelor oficiale ale UTA Găgăuzia în buletinul oficial ”EKSPRES-KANON”. De asemenea, măsura de sprijin mai prevede și scutirea de la plata pentru locațiunea spațiului, acordată de Primăria municipiului Comrat, în valoare de **68,2 mii lei**.

✓ *Notificarea parvenită de la Primăria orașului Cricova cu privire la transmiterea în gestiune economică a unor bunuri*

Ajutorul de stat acordat Î.M. "Regia Comunal-Locativă Cricova" este necesar în vederea operării în condiții normale de continuitate a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și nu va denatura în mod nejustificat concurența. Valoarea actualizată a ajutorului de stat acordat în perioada 2017 – 2037 este de **1 610,9 mii lei**. Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței a fost autorizat ajutorul de stat pentru prestarea serviciului public de aprovizionare cu apă și canalizare acordat Î.M. ”Regia Comunal-Locativă Cricova”.

✓ *Notificarea parvenită de la Primăria municipiului Edineț, care a vizat acordarea unei măsuri de sprijin Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Edineț”*

Consiliul Concurenței a examinat notificarea expediată de către Primăria municipiului Edineț, care a vizat acordarea unei măsuri de sprijin Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Edineț”, sub formă de subvenții/subsidii în mărime de **1 332 mii lei** în perioada 2017-2018.

✓ *Notificarea parvenită de la Primăria satului Tomai (raionul Ceadâr-Lunga), beneficiarul măsurii de sprijin fiind Î.M. ”Tomai-Servis”*

Măsura de sprijin constă în transmiterea în gestiune cu titlu gratuit a *rețelelor de alimentare cu apă (31,72 km)*. Valoarea ajutorului de stat pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă acordat Î.M.”Tomai-Servis” pentru perioada 2016-2019, este de **1 283 mii lei**.

✓ ***Notificarea parvenită de la Comitetul executiv al Găgăuziei, beneficiarul măsurii de sprijin fiind Î.M. „Vitapharm-Com” S.R.L.***

Măsura de sprijin a constat în alocarea Î.M. „Vitapharm-Com” S.R.L. a resurselor din bugetul UTA Găgăuzia, sub formă de subvenții, în sumă de **1 248,7 mii lei.**

✓ ***Notificarea parvenită de la Primăria municipiului Bălți privind acordarea măsurii de sprijin sub forma subsidiilor pentru Î.M. „Gospodăria locativ-comunală Bălți”***

Consiliul Concurenței a examinat notificarea expediată de Primăria municipiului Bălți privind acordarea măsurii de sprijin sub forma subsidiilor pentru Î.M. „Gospodăria locativ-comunală Bălți”, în conformitate cu Decizia Consiliului Municipal Bălți nr. 16/2 din 27.12.2018 cu privire la aprobarea bugetului municipiului Bălți, pe anul 2019 și conform Deciziei Consiliului Municipal Bălți nr. 6/3 din 01.03.2018, în vederea renovării și întreținerii fondului de locuințe.

➤ ***Notificarea parvenită de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării***

Consiliul Concurenței a examinat notificarea expediată de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării care consta în acordarea subvențiilor teatrelor, circurilor și organizațiilor concertistice de stat direcționate pentru salarizarea și plata contribuțiilor sociale și medicale.

Măsura respectivă de sprijin este acordată, anual, de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării care este fondatorul teatrelor, circurilor și organizațiilor concertistice de stat, de la bugetul de stat.

➤ ***Notificarea măsurii de sprijin privind compensarea parțială a cheltuielilor legate de crearea produselor cinematografice, acordate persoanelor juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei***

Consiliul Concurenței a autorizat măsura de sprijin privind compensarea parțială a cheltuielilor legate de crearea produselor cinematografice, acordate persoanelor juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei, constatând faptul că măsura reprezintă ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat.

➤ ***Notificarea măsurii de sprijin privind modificarea perioadei proiectului de parteneriat public-privat, inițiat prin Hotărârea de Guvern nr. 574 din 07 august 2013 cu privire la parteneriatul public-privat pentru serviciile de dializă***

Consiliul Concurenței a autorizat măsura de sprijin care consta în modificarea perioadei proiectului de parteneriat public-privat, inițiat prin Hotărârea de Guvern nr. 574 din 07 august 2013 cu privire la parteneriatul public-privat pentru serviciile de dializă, conform textului din pct. 1 subpunctul 2) lit. c) din Anexa la Hotărârea de Guvern nr. 1262 din 19 decembrie 2018, de modificare a pct. 11 din Hotărârea de Guvern nr. 574 din 07 august 2013.

4.3 Alinierea schemelor de ajutor de stat existente

Potrivit art. 341 din Acordul de Asociere, unul din angajamentele asumate de Republica Moldova este alinierea schemelor de ajutoare de stat, instituite înainte de 16.08.2013, la acquis-ul UE în materie de ajutor de stat, în termen de 8 ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere. Activitatea de aliniere presupune aducerea în concordanță cu prevederile legislației UE în materie de ajutor de stat, a măsurilor de sprijin instituite de către autoritățile din Republica Moldova, până la intrarea în vigoare a Legii cu privire al ajutorul de stat.

În perioada de raport, au fost examinate mai multe măsuri de sprijin implementate până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, au fost definitive cu emiterea deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, 47 scheme de ajutor de stat existent.

Suplimentar, s-a constatat faptul că unele măsuri de sprijin nu mai sunt în vigoare, acestea fiind excluse din lista schemelor de ajutor de stat existent, după cum urmează:

- măsura de sprijin privind emiterea garanțiilor financiare, prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor, în baza produsului de garantare a Programului Național de Abilitare Economică a Tinerilor;
- măsura de sprijin privind acordarea de credite cu rate a dobânzilor preferențiale cooperativelor de construcție a locuințelor;
- măsura de sprijin cu privire la emiterea garanțiilor financiare, prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor, în baza Programului de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”;
- măsura de sprijin privind acordarea de mijloace financiare de către Fondul pentru Eficiență Energetică în baza Apelului de propuneri de proiecte nr. 2 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă;
- măsura de sprijin acordată în baza prevederilor Legii nr. 191/2010 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010;

- măsura de sprijin oferită în temeiul art. 4 alin.(18) lit. a) al Legii nr. 1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal privind scutirea de vărsarea la buget a TVA la mărfurile produse și serviciile prestate de întreprinderile penitenciare;
- măsurile de sprijin acordată în baza art. 23 și art. 24 al Legii nr. 102/2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- măsura de sprijin privind alocarea mijloacelor financiare pentru Programul de susținere și dezvoltare a sectorului producerii combustibilului din biomasă solidă în Republica Moldova, Componenta 1.2. ”Comercializarea în rate a echipamentului de brichetare/peletizare a biomasei”.

Descrierea succintă a unor scheme de ajutor de stat aliniate în anul 2019:

✓ *Măsurile de sprijin acordate rezidenților incubatoarelor de afaceri*

În vederea alinierii schemelor de ajutor de stat implementate până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, au fost examinate măsurile de sprijin acordate rezidenților incubatoarelor de afaceri. Măsurile de sprijin examinate constau în acordarea spațiilor la un preț mai mic decât cel pe piață rezidenților incubatorului de afaceri și acordarea instruirilor gratis rezidenților. În urma examinării s-a constatat că măsurile de sprijin acordate sub formă de reducere la plata locațiunii și oferirea instruirilor gratis rezidenților incubatoarelor de afaceri constituie scheme de ajutor de minimis.

✓ *Măsura de sprijin referitor la scutirea de la plata impozitului pe venitul creării și funcționării fondului de garanție al ASP, precum și pe venitul destinat acumulării de mijloace prevăzute pentru acoperirea cheltuielilor de deservire și rambursare a creditului extern acordat în vederea implementării Primului Proiect de Cadastru*

Măsura de sprijin acordată potrivit art. 24 alin. (15) lit. d) din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului fiscal. În cadrul examinării măsurii de sprijin s-a constatat faptul că facilitatea fiscală analizată este acordată în vederea exercitării unor activități aferente prerogativei statului.

Prin urmare, beneficiarul facilității fiscale examinate nu este beneficiar în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat. Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței s-a constatat că măsura de sprijin examinată nu poate fi calificată ca ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ *Măsura de sprijin conform căreia la calcularea impozitului pe venit, agenții economici, producția activităților de bază ale cărora se determina conform Anexei nr.7, aveau dreptul la reducerea venitului impozabil cu o sumă calculată prin înmulțirea salariului mediu anual pe țară din anul precedent anului fiscal de gestiune la creșterea numărului scriptic mediu al salariaților în anul fiscal de gestiune față de anul precedent, dar nu mai mare de venitul impozabil*

Măsura de sprijin este acordată în baza prevederilor art. 24 alin. (16) din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului fiscal. În cadrul examinării facilității fiscale s-a constatat faptul că, prevederile art. 24 alin. (16) din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului fiscal au fost ulterior modificate. Ca urmare, facilitatea fiscală analizată nu mai corespunde criteriul de selectivitate, fiind astfel o măsură generală.

✓ *Măsura de sprijin referitor la facilitățile fiscale și vamale la importul de mărfuri autohtone anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani*

Măsura de sprijin a fost acordată în baza art. 103 alin. (2) lit. b) și art. 124 alin. (8) din Codul fiscal, art. 37 din Codul vamal și art. 28 lit. i) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal. Ca urmare a examinării măsurii de sprijin s-a constatat că facilitățile fiscale și vamale acordate în baza art. 103 alin. (2) lit. b) și art. 124 alin. (8) din Codul fiscal, art. 37 din Codul vamal și art. 28 lit. i) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal, sunt justificate prin logica fiscală, asigurând respectarea principiului echității fiscale. Prin urmare, măsura de sprijin examinată nu este selectivă, astfel, aceasta nu întrunește cumulativ criteriile prevăzute de prevederile art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței s-a decis că facilitățile fiscale și vamale oferite la importul de mărfuri autohtone anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ ***Măsura de sprijin privind alocarea mijloacelor financiare din sursele Fondului Ecologic Național pentru proiecte ce țin de lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor în producție, a altor situații ce pot aduce prejudicii mediului***

Măsura de sprijin este acordată în conformitate cu prevederile art. 85 din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător și pct. 12 lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 988/1998 despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice și prevede alocarea mijloacelor financiare din sursele Fondului Ecologic Național pentru proiecte ce țin de lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor în producție, a altor situații ce pot aduce prejudicii mediului.

Ca urmare a examinării s-a constatat că, măsura de sprijin constituie ajutor de stat și este considerată compatibilă cu mediul concurențial normal, în sensul art. 4 lit. b) al Legii cu privire la ajutorul de stat și este exceptată de la obligația de notificare către Consiliul Concurenței.

✓ ***Măsura de sprijin privind scutirea de la plata impozitului pe venit a asociațiilor de economii și împrumut***

Măsura de sprijin a fost acordată în conformitate cu art. 53² din Codul fiscal al Republicii Moldova, care prevede scutirea de plata impozitului pe venit a asociațiilor de economii și împrumut.

În urma examinării măsurii de sprijin a fost justificată derogarea de la sistemul de referință, manifestată prin caracteristicile particulare ale asociațiilor de economii și împrumut, cum ar fi: acestea acționează în interesul economic al membrilor lor; relațiile cu membrii nu sunt pur comerciale, ci au caracter personal și individual; membrii sunt implicați activ în desfășurarea activității; membrii au dreptul la o distribuție echitabilă a rezultatelor performanței economice.

Astfel, s-a constatat că întrunind criteriul de selectivitate, măsura de sprijin nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ Măsura de sprijin privind acordarea facilităților fiscale și vamale la importul de mărfuri în cadrul cooperăției de producție

Măsura de sprijin a fost acordată în baza art. 4 al Codului fiscal, Hotărârii Parlamentului nr. 477/1995 pentru ratificarea Acordului cu privire la condițiile generale și mecanismul de susținere a dezvoltării cooperăției de producție a întreprinderilor și ramurilor din țările membre ale Comunității Statelor Independente, Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de realizare a Acordului referitor la condițiile generale și mecanismul de susținere a dezvoltării cooperăției de producție a întreprinderilor și ramurilor statelor membre ale Comunității Statelor Independente și a Protocolului privind mecanismul de realizare a acestui Acord nr. 369/1995.

Drept urmare a examinării măsurii de sprijin s-a constatat că facilitățile fiscale și vamale acordate la importul de mărfuri în cadrul cooperăției de producție sunt oferite în baza Acordului, ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr. 477/1995, care constituie un tratat internațional. Prin încheierea acestui Acord, Republica Moldova și-a asumat responsabilitatea de aplicare a prevederilor Acordului, inclusiv și art. 5 din Acord, fără nici o putere discreționară.

Măsura de sprijin examinată rezultă dintr-un tratat internațional. Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea cu privire la ajutorul de stat, în cazul în care tratatele internaționale care reglementează domeniul ajutorului de stat și la care Republica Moldova este parte stabilesc alte dispoziții și prevederi decât cele prevăzute în lege, se aplică dispozițiile și prevederile tratatului internațional.

Astfel, măsura de sprijin examinată nu este imputabilă statului și prin urmare, nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ Măsura de sprijin privind scutirea de la plata impozitului pe venit a întreprinderilor penitenciare prevăzută la art. 24 alin. (15) lit. c) din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal

Măsura de sprijin vizează scutirea de la plata impozitului de venit a întreprinderilor penitenciare, profilul cărora este reabilitarea deținuților prin muncă ca una din condițiile principale de integrare socială a acestora.

În rezultatul examinării s-a stabilit că, măsura de sprijin nu constituie ajutor de stat, ci reprezintă prerogativa statului în privința întreprinderilor penitenciare care angajează deținuți în muncă. Astfel, măsura de sprijin acordată ÎS ”Casa de comerț DIP” constituie ajutor de minimis, în sensul prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ *Măsura de sprijin privind scutirea de la plata TVA, fără drept de deducere, a serviciilor legate de jocurile de noroc prestate de către subiecții care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera jocurilor de noroc (inclusiv cu folosirea jocurilor automate), cu excepția serviciilor a căror valoare, în totalitate sau parțial, a fost inclusă în miză sau în plata pentru intrare și a altor servicii prestate spectatorilor sau participanților*

Măsura de sprijin a fost acordată în baza prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 14 din Codul fiscal. Urmare a examinării măsurii de sprijin s-a constatat că, criteriul de selectivitate al măsurii de sprijin poate fi justificat în baza argumentelor legate de necesitatea de a lupta contra fraudei sau evaziunii fiscale, necesitatea de a lua în considerare cerințele de contabilitate specifice și principiul neutralității fiscale.

Astfel, neîntrunind criteriul de selectivitate, măsura de sprijin acordată în baza prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 14 din Codul fiscal, nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

Este important de menționat faptul că, **statele membre UE, la fel scutesc de la plata TVA următoarele operațiuni: pariuri, loterii și alte forme de jocuri de noroc, sub rezerva condițiilor și restricțiilor stabilite de fiecare stat membru,** iar Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în jurisprudența sa (*ex.: cazul C-58/09 Leo-Libra pct. 24*), a specificat că, **scutirea de TVA a serviciilor legate de jocurile de noroc, nu este acordată pentru a oferi un tratament mai favorabil în materie de TVA, dar este motivată de dificultatea de a fi aplicată în practică cum ar fi determinarea corectă a valorii impozabile a livrărilor de servicii cu jocuri de noroc.**

✓ ***Măsurile de sprijin sub formă de facilități fiscale și vamale acordate la achiziționarea și importul echipamentelor noi de producere, agenților economici participanți ai „Programului de susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii”***

Măsurile de sprijin au fost acordate în baza prevederilor art. 7 ale Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea tehnică, ratificat prin Legea nr. 225/2008; art. 104 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997; art. 34 din Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000; lit. n) din art. 28 și pct. 1 al notei din Anexa nr. 2 la Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380/1997; pct. 9 din Anexa nr. 2 referitor la proiectul „Promovarea eforturilor privind ajustările structurale economice” din Hotărârea Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, și au constat în:

- scutirea de TVA cu drept de deducere la importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență investițională finanțate din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (*inclusiv din cota-parte a Guvernului*), precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget;
- scutirea de taxa vamală a mărfurilor importate pe teritoriul Republicii Moldova din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (*inclusiv din cota-parte a Guvernului*), destinate realizării proiectelor respective, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, conform listei aprobate de Guvern;
- scutirea de la plata taxei pentru efectuarea procedurilor vamale pentru mărfurile și serviciile importate pe teritoriul Republicii Moldova din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare

internaționale (*inclusiv din cota-parte a Guvernului*), destinate realizării proiectelor respective, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, conform listei aprobate de Guvern.

În urma examinării măsurilor de sprijin, s-a constatat că facilitățile fiscale și vamale menționate supra, nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ ***Măsura de sprijin privind alocarea mijloacelor financiare din sursele Fondului Ecologic Național pentru proiecte ce țin de organizarea și gestionarea sistemului de informație și reclamă ecologică, propagarea cunoștințelor ecologice***

Măsura de sprijin a fost acordată în baza art. 85 din Legea 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător și pct. 12 lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 988/1998 despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice.

Măsura de sprijin a constat în alocarea mijloacelor financiare din sursele Fondului Ecologic Național pentru proiecte ce țin de organizarea și gestionarea sistemului de informație și reclamă ecologică, propagarea cunoștințelor ecologice.

În rezultatul examinării schemei de ajutor de stat existent s-a constatat că, măsura de sprijin se aplică beneficiarilor care nu practică activități economice pentru proiectele finanțate și respectiv, nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ ***Măsura de sprijin referitor la scutirea de la plata T.V.A. fără drept de deducere, serviciile legate de îngrijirea bolnavilor și bătrânilor, precum și mărfurile, din contul organizațiilor de binefacere, destinate pregătirii pachetelor pentru bătrânii nevoiași și distribuite lor gratuit***

Măsura de sprijin este acordată potrivit art. 103 alin. (1) pct. 9) din Codul fiscal nr. 1163/1997, iar în cadrul examinării s-a constatat faptul că facilitatea fiscală analizată este justificată în sensul asigurării principiului echității fiscale, prevăzut la art. 6 alin. (8) din Codul fiscal, potrivit căruia sarcina fiscală urmează a fi stabilită în funcție de puterea contributivă a fiecăruia, asigurând-se impunerea diferită a veniturilor, în funcție de mărimea acestora.

Prin urmare, beneficiarii facilității fiscale examinate nu sunt beneficiari în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat. Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței, s-a constatat că măsura de sprijin examinată nu reprezintă ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

✓ ***Măsura de sprijin referitor la scutirile aplicate utilajului, echipamentului și atributelor de gratificație primite ca donații de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, de la federațiile sportive europene și internaționale***

Măsura de sprijin este acordată potrivit art. 103 alin. (1) pct. 26) din Codul fiscal nr. 1163/1997 și art. 28 lit. o) și pct. 2 din Nota la Anexa nr.2 la Legea nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal.

Ca urmare a examinării măsurii de sprijin s-a constatat faptul că, întrunirea criteriilor din art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat se referă la situația acordării măsurii de sprijin beneficiarilor direcți și indirecti ai scutirilor aplicate utilajului, echipamentului și atributelor de gratificație primite ca donații de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și federațiile sportive naționale de profil, și anume întreprinderile care practică activitate de întreprinzător și care au primit utilajele respective cu titlu gratuit.

Astfel, prin decizia Plenului Consiliului Concurenței s-a stabilit că, măsura de sprijin examinată constituie ajutor de minimis pentru beneficiarii direcți și indirecti ai echipamentelor sportive, angajați într-o activitate economică.

✓ ***Măsura de sprijin referitor la scutirea de la plata T.V.A. fără drept de deducere, serviciile de înhumare și incinerare a corpurilor umane sau animale și activități conexe***

Măsura de sprijin este acordată potrivit art. 103 alin. (1) pct. 15) din Codul fiscal nr. 1163/1997, iar în cadrul examinării s-a constatat faptul că facilitatea fiscală analizată este justificată în sensul asigurării principiului echității fiscale, prevăzut la art. 6 alin. (8) din Codul fiscal, potrivit căruia sarcina fiscală urmează a fi stabilită în funcție de puterea contributivă a fiecăruia, asigurând-se impunerea diferită a veniturilor, în funcție de mărimea acestora.

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței s-a constatat că, măsura de sprijin examinată nu reprezintă ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat. Totodată, este important de menționat faptul că beneficiarii finali ai măsurii de sprijin, care au parte de serviciile oferite de întreprinderile prestatoare de servicii de înhumare și incinerare a corpurilor umane sau animale și activități conexe, sunt persoanele fizice.

4.4 Implementarea SI automatizat Registrul ajutoarelor de stat

În vederea realizării angajamentului asumat prin art. 342 din Acordul de Asociere și de necesitatea creșterii transparenței în operațiunile de acordare a ajutorului de stat a fost instituit ”Sistemului Informațional Automatizat Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova”.

Tabelul 3

Evoluția implementării și utilizării SIRASM în anii 2017 – 2019

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
Legea 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat				
1	Numărul furnizorilor de ajutor de stat ce au primit acces pentru utilizarea SIRASM	252	143	180
2	Numărul furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM	809	875	1110
3	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au notificat ajutoare de stat	84%	92%	97%
4	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au raportat ajutoare de stat	88%	100%	100%

În anul 2019, de către Consiliul Concurenței a fost oferit acces la 180 de furnizori de ajutor de stat, astfel încât la sfârșitul anului, 1110 de furnizori de ajutor de stat erau conectați la sistemul SIRASM. Drept rezultat, toți furnizorii de ajutor de stat și de minimis au raportat măsurile de sprijin prin intermediul SIRASM.

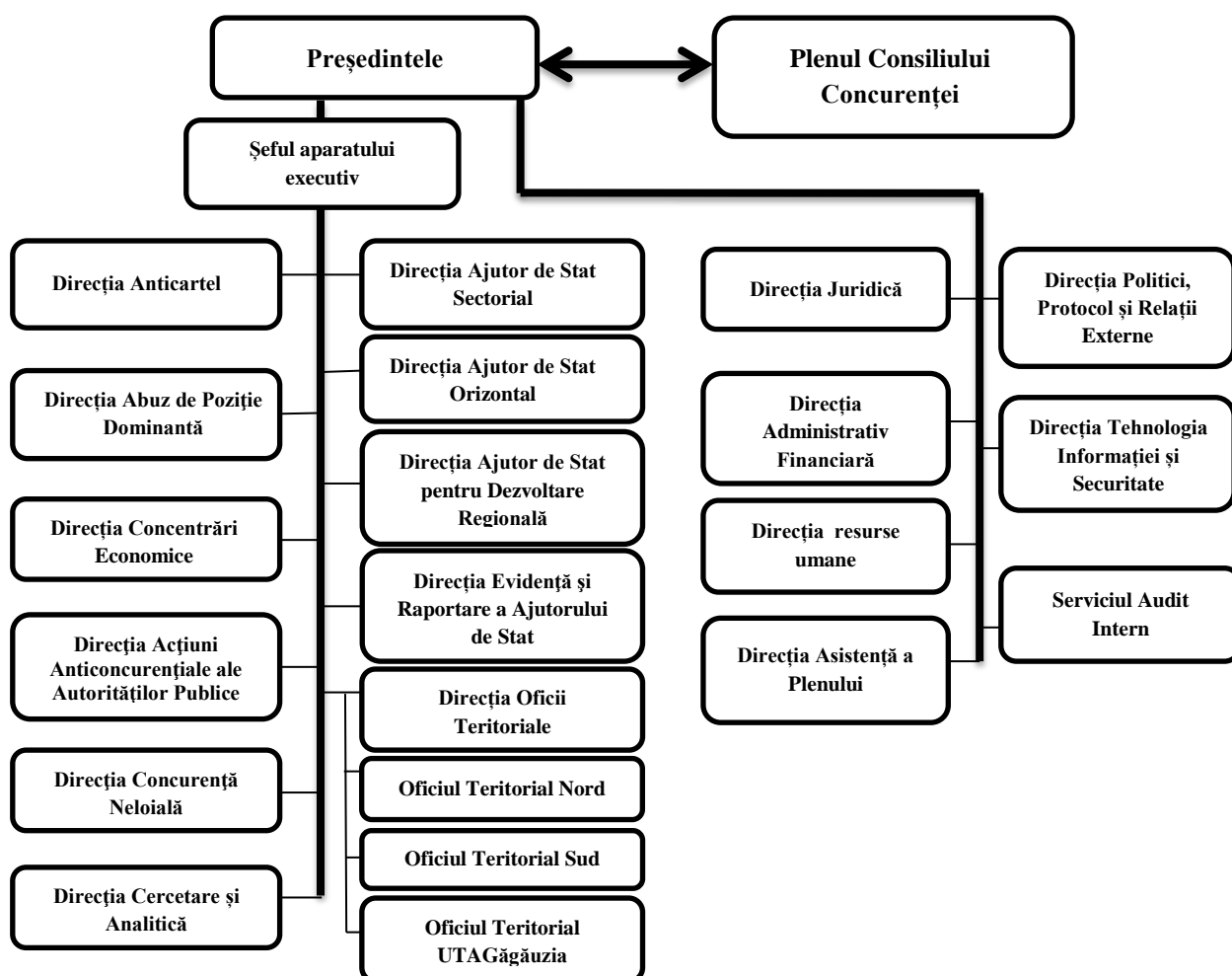
Creșterea numărului de autorități publice care utilizează SIRASM în activitatea de notificare și raportare a ajutorului de stat a fost menținută. Acest fapt a asigurat transparența în procesul de colectare și analiza datelor privind ajutoarele de stat și de minimis acordate.

Această tendință pozitivă se datorează și acțiunilor de promovare a culturii concurențiale în domeniul ajutorului de stat, realizate prin organizarea seminarelor, ședințelor și meselor rotunde cu furnizorii, atât la sediul Consiliului Concurenței, cât și în regiunile țării.

CAPITOLUL V. ORGANIZAREA CONSILIULUI CONCURENȚEI

5.1 Organizare și resurse umane

La data de 07.02.2019, prin Hotărârea nr. 8, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat noua structură organizatorică și efectivul-limită al Consiliului Concurenței. Modificarea dată a fost operată urmare a analizei activității instituționale în condițiile legislației în domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, dar și generalizării activităților realizate de către Consiliul Concurenței pe întreaga perioadă de activitate.

Fig. 1 Organigrama Consiliului Concurenței

Conform structurii aprobate, Consiliul Concurenței este constituit din conducere, aparat executiv, 11 subdiviziuni specializate, 7 subdiviziuni operaționale și 3 filiale teritoriale (*care activează în regiunile Nord, Sud și UTA Găgăuzia*), în total efectivul limită fiind de 130 unități de personal.

Tabelul 4

Structura organizatorică a Consiliului Concurenței

Subdiviziunea structurală	Numărul de unități	Ponderea
Conducere		
Plenul Consiliului Concurenței	5	3,9 %
Aparatul Executiv	1	0,8 %
Direcțiile specializate, total:	90	69,2 %
<i>Direcțiile de concurență</i>	45	34,6 %
<i>Direcțiile de ajutor de stat</i>	25	19,2 %
<i>Direcția Oficii Teritoriale</i>	12	9,2 %
<i>Direcția Juridică</i>	8	6,2 %
Direcțiile operaționale	34	26,1 %
Total:	130	100 %

Personalul constituie sursa-cheie a Consiliului Concurenței, asigurând creșterea eficienței întregii autorități și susținerea realizării obiectivelor strategice, prin dezvoltarea cunoștințelor și competențelor individuale, precum și prin creșterea eficienței muncii în echipă, ceea ce va contribui la creșterea economiei naționale și sporirea bunăstării consumatorilor.

La data de 31.12.2019, numărul total de angajați al Consiliului Concurenței constituia 90 de persoane, dintre care 5 persoane cu statut de demnitate publică (*membrii Plenului Consiliului Concurenței*), 80 persoane care dețin statut de funcționar public (*58 cu atribuții de investigare și 22 cu atribuții administrative*) și 5 persoane reprezentau personalul tehnic.

Tabelul 5

Gradul de acoperire cu personal, la finele anului 2019

Subdiviziunea structurală	Numărul de unități		Gradul de acoperire
	aprobate	ocupate	
Conducere			
Plenul Consiliului Concurenței	5	5	100 %
Aparatul Executiv	1	1	100 %
Direcțiile specializate, total:	90	57	63,3 %
<i>Direcțiile de concurență</i>	45	26	57,8 %
<i>Direcțiile de ajutor de stat</i>	25	17	68 %
<i>Direcția Oficii Teritoriale</i>	12	9	75 %
<i>Direcția Juridică</i>	8	5	62,5 %
Direcțiile operaționale	34	27	79,4 %
Total:	130	90	69,2 %

Gradul scăzut de ocupare a funcțiilor publice vacante se datorează nivelului scăzut al cunoștințelor și experienței în domeniul concurenței și ajutorului de stat, manifestat de către candidați, dar nu în ultimul rând, și nivelului de salarizare neconcordat complexității atribuțiilor și competențelor solicitate de activitatea ce urmează a fi desfășurată.

Tabelul 6

Gradul de acoperire cu personal în dependență de nivelul funcției

	Funcție de demnitate publică	Funcție publică de conducere de nivel superior	Funcție publică de conducere	Funcție publică de execuție	Post de deservire tehnică	Total efectiv persoane
Efectivul-limită de personal la 31.12.2019, unități	5	1	35	84	5	130
Funcții publice/posturi ocupate la 31.12.2019, persoane	5	1	30	49	5	90
Gradul de ocupare a funcțiilor publice/posturilor, %	100%	100%	86%	58%	100%	69,2%

Gradul de acoperire cu personal a constituit 69,2%, care s-a majorat față de anii precedenți, în mare parte datorită reducerii gradului de fluctuație.

Tabelul 7

Gradul de acoperire cu personal pentru anii 2017 – 2019

Anul	Numărul de unități aprobate	Efectiv angajați	Gradul de acoperire
2017	132	76	57,6 %
2018	132	82	62 %
2019	130	90	69,2 %

În perioada de referință au fost scoase la concurs 30 de funcții publice, dintre care 18 au fost ocupate. Numărul de persoane (*dosare*) care au aplicat la concursurile de angajare pe parcursul anului 2019, constituie – 62.

Până la finele anului, au fost ocupate 29 de funcții/posturi (*18 prin concurs, 10 prin transfer extern și 1 prin contract*).

Din numărul total de funcționari publici angajați, 17 au fost debutanți, dintre care 16 au finalizat perioada de probă și au fost confirmați în funcția publică. Întrucât Consiliul Concurenței a stabilit standarde înalte de profesionalism pentru angajați, tot personalul nou angajat a beneficiat de integrare socio-profesională și a participat la cursuri de formare profesională, atât interne, cât și externe.

De asemenea, au fost încetate 22 rapoarte de serviciu/relații de muncă. Drept rezultat, **gradul de fluctuație a personalului pentru anul 2019 a constituit 25%**, în scădere față de anii precedenți.

Tabelul 8

Fluctuația personalului în anii 2017 – 2019

Anul	Nr. mediu de angajați	Nr. de persoane care au încetat raporturile de serviciu/relațiile de muncă	Fluctuația
2017	70	33	47 %
2018	82	23	28 %
2019	89	22	25 %

Un alt element esențial pentru o activitate de succes a autorității de concurență este **experiența personalului în domeniu**. În conformitate cu studiile internaționale realizate de către OECD, formarea profesională a unui specialist în domeniul concurenței, durează de la 3 până la 5 ani (*în unele domenii specifice, chiar și mai mult de 10 ani*) de activitate în cadrul autorității de concurență. Respectiv, angajații cu o vechime mai mică de 3 ani de activitate în cadrul autorității de concurență, sunt clasificați ca *”începători”*.

Tabelul 9

Structura personalului, în funcție de vechimea în muncă în domeniul concurenței și ajutorului de stat (anul 2019)

Vechimea în muncă	Persoane	Ponderea
< 2 ani	27	47,4 %
2 – 4 ani	17	29,8 %
5 – 10 ani	9	15,8 %
> 10 ani	4	7,0 %
Total:	57	100%

Constatăm faptul că cca. jumătate (47,4%) din angajații Consiliului Concurenței, pot fi clasificați ca și *”începători”*, având o vechime în muncă în domeniu, mai mică de 2 ani, iar cca. o treime (29,8%) sunt în proces de formare profesională avansată, cu o vechime de muncă în domeniu, cuprinsă între 2 și 4 ani. Astfel, la personalul *”calificat”* și *”înalt calificat”*, pot fi atribuiți doar a cincea parte (22,8%) din angajații autorității, care reprezintă în fapt, nucleul ce asigură păstrarea memoriei instituționale, transmiterea experienței și cunoștințelor către ceilalți angajați.

Un sistem eficient de **dezvoltare profesională continuă** este absolut necesar pentru obținerea și menținerea unui nivel înalt de performanță. Dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici s-a realizat prin activități de instruire de diferite tipuri și forme în vederea aprofundării și actualizării cunoștințelor, dezvoltării abilităților și modelării atitudinilor/comportamentelor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Astfel, pe parcursul anului, 99 de salariați ai Consiliului Concurenței au beneficiat de **7671 ore** de instruire interne și externe.

Tabelul 10

Tipul și numărul de ore de instruire petrecute în anul 2019

Tipul instruirilor	Nr. de persoane care au participat	Numărul de ore de instruire
Interne	97	5364
Externe, dintre care:	52	2307
• în țară	27	813
• în străinătate	31	1494
Total	99	7671

În cadrul Consiliului Concurenței o atenție deosebită este acordată **respectării egalității de gen**, astfel încât, în structura funcțiilor/posturilor ocupate în perioada dată, ponderea bărbaților a fost de 46,7%, iar cea a femeilor de 53,3%.

Tabelul 11

**Structura personalului Consiliului Concurenței
în funcție de gen pentru anii 2017 – 2019**

Anul	Total angajați	Bărbați	Pondere	Femei	Pondere
2017	76	38	50 %	38	50 %
2018	82	39	47,6 %	43	52,4 %
2019	90	42	46,7 %	48	53,3 %

Tabelul 12

**Structura personalului Consiliului Concurenței
în funcție de gen, angajați în funcții de conducere pentru anii 2017 – 2019**

Anul	Total angajați	Bărbați	Pondere	Femei	Pondere
2017	18	6	33,3 %	12	66,7 %
2018	21	7	33,3 %	14	66,7 %
2019	30	15	50 %	15	50 %

5.2 Resurse financiare

În conformitate cu art. 36 alin. (1) din Legea concurenței, activitatea Consiliului Concurenței se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, inclusiv din veniturile colectate.

Astfel, prin *Legea bugetului de stat pentru anul 2019 nr.303 din 30 noiembrie 2018*, în anul 2019 limita de cheltuieli aprobată pentru activitatea Consiliului Concurenței a constituit 24 030,7 mii lei. Ulterior, în baza *Legii nr.112 din 4 septembrie 2019 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr.303/2018*, a fost modificată la 25 121,4 mii lei, fiind redus cu 489,3 mii lei la Capitolul "Finanțare de la bugetul de stat" și majorat cu 1 580,0 mii lei capitolul "Încasările de la prestarea serviciilor cu plată", formate din perceperea taxei pentru notificarea concentrărilor economice, în baza Legii concurenței.

Tabelul 13

Alocațiile bugetare aprobate, precizate și executate în anul 2019 (mii lei)

	Aprobat 2019	Precizat		Executat 31.12.2019	Rata executării
		04.09.2019	devierea		
Finanțare de la buget	23 680,7	23 191,4	-489,3	22 822,1	98,4 %
Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	350,0	1 930,0	+1 580,0	2 036,0	105,5%
TOTAL	24 030,7	25 121,4	+1 090,7	24 858,1	99,0 %
Cheltuieli	23 288,1	24 094,4	+806,3	23 817,4	98,9 %
Active nefinanciare	742,6	1 027,0	+284,4	1 002,5	97,6 %
TOTAL	24 030,7	25 121,4	+1 090,7	24 819,9	98,8 %

Pentru perioada de raport executarea bugetului a fost la nivel de 98,8%.

Veniturile efective au constituit 1 697,2 mii lei, încasate din 24 notificări (8 depuse în anul 2018 și 16 în anul 2019). Comparativ cu anii precedenți, acest indicator are valoarea maximă în perioada raportată. Acest fapt denotă creșterea conștientizării mediului de afaceri ca rezultat al acțiunilor de promovare a culturii concurențiale.

Tabelul 14**Veniturile efective în perioada anilor 2017 – 2019 (mii lei)**

		2017	2018	2019
1	Finanțare de la buget	19 128,1	22 848,1	22 822,1
2	Venituri efective de la prestarea serviciilor cu plată	392,0	312,3	1 697,2
3	Alte venituri	1,9	-	118,0
Total:		19 822,0	26 160,4	24 637,4
<i>Pondereea veniturilor efective în bugetul total</i>		<i>3,5 %</i>	<i>1,3 %</i>	<i>6,9 %</i>

Pentru o imagine de ansamblu asupra **utilizării resurselor financiare** aprobate pentru asigurarea activității Consiliului Concurenței, este prezentată structura cheltuielilor repartizate pe categorii, cu indicarea ponderii în totalul cheltuielilor.

Tabelul 15**Pondereea cheltuielilor executate în anul 2019 (mii lei)**

		Valoarea	Pondereea
1	Cheltuieli de personal	16 684,6	67,2 %
2	Plata mărfurilor și serviciilor	6 807,5	27,4 %
3	Procurarea mijloacelor fixe	384,3	1,6 %
4	Deplasări în interes de serviciu	533,4	2,1 %
5	Alte cheltuieli	410,1	1,7 %
Total:		24 819,9	100%

La începutul anului 2019, situația pe **Activul și Pasivul bilanțului** constituie **4 457,4 mii lei**, iar la situația din 31.12.2019 – **2 466,8 mii lei**.

Soldul mijloacelor fixe la finele perioadei de raportare – **9 480,3 mii lei**.

Creanțele interne la situația din 31 decembrie 2019 – **52,1 mii lei**.

Datoriile interne la situația din 31 decembrie 2019 – **1 676,1 mii lei**.

Este important de menționat faptul că, la Capitolul "Alte cheltuieli" sunt reflectate indemnizațiile de eliberare din serviciu, calculate în conformitate cu prevederile art. 17 al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 Cu privire la statul persoanelor cu funcții de demnitate publică și art. 42 al Legii nr.158 din 7 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă.

Pentru identificarea evoluției **nivelului asigurării cu resurse financiare** a activității Consiliului Concurenței, precum și utilizării pe categorii a acestora, mai jos este prezentarea indicatorilor în evoluție pentru ultimii 3 ani, cu indicarea devierilor Δ față de anii precedenți, acolo unde este cazul.

Tabelul 16

Cheltuieli precizate și executate în perioada anilor 2017 – 2019 (mii lei)

	2017		2018		2019	
		<i>Δ față de anul precedent</i>		<i>Δ față de anul precedent</i>		<i>Δ față de anul precedent</i>
Precizat	19 822,2	+12,7%	23 160,4	+16,8%	25 121,4	+8,5%
Executat	19 820,1	+12,7%	23 160,4	+16,9%	24 819,9	+7,2%

Tabelul 17

Cheltuieli executate în perioada anilor 2017 – 2019 (mii lei)

		2017	2018	2019
1	Cheltuieli de personal	11 600,0	15 641,3	16 684,6
2	Plata mărfurilor și serviciilor	6 350,8	6 672,2	6 807,5
3	Procurarea mijloacelor fixe	1 134,0	356,0	384,3
4	Deplasări în interes de serviciu	656,7	394,5	533,4
5	Alte cheltuieli	78,6	96,4	410,1
	Total	19 820,1	23 160,4	24 819,9

În concluzie, analiza denotă o creștere a limitelor de alocații per total, majorarea fiind pentru linia de **”cheltuieli de personal”**, datorită modificărilor în domeniul legislativ specific salarizării, pe când per ansamblu **pentru ”achiziționare de servicii și active”**, alocațiile sunt sub nivelul anului 2017.

5.3 Activitatea juridică

În perioada de raportare, activitatea juridică a Consiliului Concurenței a fost orientată pe trei direcții prioritare, după cum urmează:

- Propuneri de perfecționare a cadrului normativ ce vizează domeniul concurenței.
- Activitatea de avizare a actelor normative.
- Reprezentarea în instanțele de judecată.

Tabelul 18

Rezultatele și Indicatorii activității juridice în perioada anilor 2017 – 2019

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
1	Numărul de avize elaborate	89	120	106
2	Numărul de cazuri aflate pe rol în instanțele de judecată	54	74	75
3	Numărul de cazuri de judecată finalizate:	19	27	21
	- în favoarea Consiliului Concurenței	17	21	17
	- în defavoarea Consiliului Concurenței	2	6	4
4	Numărul de cauze contravenționale finalizate în instanța de judecată:	62	58	14
	- menținută propunerea agentului constator	56	53	12
	- anulat procesul-verbal contravențional	6	5	2

5.3.1 Propuneri de perfecționare a cadrului normativ ce vizează domeniul concurenței și publicității

Pe parcursul anului 2019, în scopul îmbunătățirii cadrului normativ ce ține de domeniul concurenței, au fost elaborate următoarele propuneri de modificare a actelor normative:

- ✓ **În vederea concretizării domeniului de competență a Consiliului Concurenței la constatarea contravențiilor ce țin de încălcarea legislației cu privire la publicitate au fost elaborate și prezentate propuneri pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008**

Ținând cont de faptul că, prin modificarea din 19.07.2018 la Legea cu privire la publicitate, Consiliul Concurenței exercită, în limitele competenței sale, controlul de stat asupra implementării legislației cu privire la publicitate, sub aspectul respectării drepturilor agenților economici, Consiliul Concurenței a propus modificări la Codul contravențional pentru a aduce în concordanță aceste acte normative.

În acest context, s-a propus completarea Codului contravențional concretizând faptul că, Consiliul Concurenței va constata și examina contravențiile privind încălcarea legislației cu privire la publicitate prevăzute de Codul contravențional, doar în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

Pentru a asigura atragerea la răspundere contravențională pentru celelalte fapte contravenționale de încălcare a legislației cu privire la publicitate ce nu vizează drepturile agenților economici, Consiliului Concurenței a propus atribuirea competenței de constatare și examinare a contravențiilor Ministerului Afacerilor Interne. Pentru a fi inițiate și promovate propunerile de modificare a Codului contravențional, Consiliul Concurenței a transmis către Ministerul Justiției propunerile sale în vederea includerii acestora în proiectul unic de modificare a Codului contravențional promovat de minister.

✓ **În vederea implementării mecanismului informatorilor de concurență, s-a elaborat și prezentat propuneri de modificarea a Legii concurenței**

Astfel, Consiliul Concurenței, în scopul realizării Programului Național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, a elaborat propuneri de modificare a Legii concurenței, în vederea implementării mecanismului informatorilor de concurență.

Necesitatea implementării acestui mecanism de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale și la identificarea operațiunilor de concentrare economică este dictată de dificultatea descoperirii acordurilor anticoncurențiale grave cu care se confruntă autoritățile de concurență și de nevoia de a diversifica și eficientiza instrumentele pe care Consiliul Concurenței le utilizează la examinarea și constatarea cazurilor de acorduri anticoncurențiale grave precum și la detectarea, evaluarea și constatarea cazurilor de operațiuni de concentrare economică.

Adoptarea acestor propuneri de modificare a Legii concurenței, va asigura dreptul persoanelor fizice, voluntar, să ofere informații Consiliului Concurenței referitor la existența acordurilor anticoncurențiale sau încălcări referitoare la operațiuni de concentrare economică, precum dreptul de a li se proteja identitatea acestora și dreptul de a primi o recompensă bănească.

Pentru a fi inițiate și promovate propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, Consiliul Concurenței a transmis propunerile către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

Ca urmare, Ministerul Economiei și Infrastructurii a comunicat despre lipsa posibilității de a prelua sub gestiune inițierea și promovarea proiectului de lege propus, având în vedere că agenda sa pentru anul 2019 este încărcată. Respectiv, aceste propuneri urmează a fi incluse în proiectul de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

5.3.2 Activitatea de avizare a actelor normative

Adoptarea și implementarea de prevederi normative care mențin sau stabilesc bariere în calea liberei concurențe pe piață sau favorizează practicile anticoncurențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice centrale sau locale, au efect negativ asupra dezvoltării economice și asupra bunăstării consumatorilor.

În scopul asigurării cadrului juridic de protecție a concurenței, precum și în vederea prevenirii practicilor anticoncurențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice, Consiliul Concurenței elaborează avize la proiecte de acte normative, evaluând astfel impactul de reglementare al proiectelor actelor normative asupra mediului concurențial din Republica Moldova.

Prin această activitate se urmărește identificarea și evaluarea *ex-ante* a prevederilor actelor normative cu posibil impact negativ asupra mediului concurențial din Republica Moldova, precum și formularea obiecțiilor și recomandărilor menite să aducă noile prevederi în concordanță cu principiile concurențiale.

În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, **Consiliul Concurenței a avizat 106 de proiecte de acte normative, dintre care, la 57 au fost prezentate propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în vederea asigurării concurenței.**

În continuare sunt menționate principalele proiecte de acte normative asupra cărora Consiliul Concurenței a prezentat obiecții și propuneri în anul 2019, având în vedere posibilul impact al acestora asupra mediului concurențial din Republica Moldova. Lista completă este redată în Anexa nr. 5.

✓ **Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează serviciile de pază**

Problema barierilor de reglementare pe piața prestării serviciilor de pază și limitării concurenței pe acest segment de piață a fost una dintre preocupările Consiliului Concurenței, asupra căreia și-a expus îngrijorările și în avizele anterioare elaborate la proiecte de acte legislative ce vizau serviciul de pază.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, propunea operarea modificării la Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, prin care se interzicea, activitatea particulară de pază de a fi practică la obiectivele de importanță majoră, la instituțiile statului, la întreprinderile cu capital preponderant de stat, la Banca Națională a Moldovei și alte obiective stabilite în lista obiectivelor a căror pază nu poate fi efectuată de către organizațiile particulare de pază. Aceste propuneri de modificare a Legii nr. 283/2003 și Legii nr 845/1992 reinstituiau barierele de reglementare pe piața prestării serviciilor de pază ce au existat și anterior până în anul 2016.

Consiliul Concurenței nu a susținut proiectul de lege respectiv, din motiv că ar putea avea impact negativ asupra mediului concurențial prin limitarea accesului pe piața prestării serviciilor de pază ale obiectivelor de importanță strategică pentru întreprinderile particulare și favoriza întreprinderile de stat: Î.S. „Servicii Pază a MAI”, Î.S. „Scutul Energic” și Î.S. „Detașamentul de Pază Paramilitară.

Luând în considerare obiecțiile Consiliului Concurenței și potențialul impact negativ asupra concurenței pe piața serviciilor de pază proiectul de lege a fost retras din Parlament la data de 23.12.2019.

✓ **Proiectul hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la modul de prezentare și avizare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto**

Proiectul hotărârii stabilea că asiguratorii (reasiguratorii) care înregistrează rata de solvabilitate la sfârșitul anului precedent de gestiune sub nivelul de 120 % nu sunt în drept să comercializeze polițe RCA și Carte Verde.

Consiliul Concurenței a atenționat că, proiectul de hotărâre prevede cerințe mai restrictive și mai exagerate față de rata de solvabilitate, în raport cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009, precum și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011, cu 20 puncte procentuale.

În acest sens, Consiliul Concurenței a comunicat că luând în considerare indicii de bază ai companiilor de asigurare din Republica Moldova pentru trimestrul I al anului 2019, ce țin de rata de solvabilitate al celor 14 companii de asigurări (reasigurări) ce comercializează polițe RCA, doar 4 companii, întrunesc cerința propusă privind rata de solvabilitate de 120%, respectiv, restul 10 companii de asigurare ar putea fi limitate în dreptul de comercializare a polițelor RCA.

În condițiile cerințelor Uniunii Europene și a prevederilor Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011 de 100% a ratei de solvabilitate, din 14 companii de asigurare ce comercializează polițe RCA, 12 companii ar putea să rămână să activeze pe piață și doar 2 companii de asigurare ar putea fi limitate în dreptul de comercializare a polițelor RCA.

Cât privește rata de solvabilitate al celor 9 companii de asigurări (reasigurări) ce comercializează polițe Carte Verde, Consiliul Concurenței a comunicat că doar 4 companii, întrunesc cerința propusă privind rata de solvabilitate de 120%, respectiv, restul 5 companii de asigurare ar putea fi limitate în dreptul de comercializare a polițelor Carte Verde.

În condițiile cerințelor Uniunii Europene și a prevederilor Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011 de 100% a ratei de solvabilitate, din 9 companii de asigurare ce comercializează polițe Carte Verde, 8 companii ar putea să rămână să activeze pe piața dată și doar o companie de asigurare ar putea fi limitată în dreptul de comercializare a polițelor Carte Verde.

Astfel, întru asigurarea concurenței în domeniul serviciilor financiare și realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană de liberalizare și deschidere a pieței, precum și în vederea excluderii concentrării pieței respective, Consiliul Concurenței a considerat necesar să fie revăzut quantumul ratei de solvabilitate de 120 % prevăzut de proiectul hotărârii, luând în considerare prevederile Directivei 2009/138/CE, în acest sens.

Ca urmare, la data de 24 iunie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a adoptat Hotărârea nr. 25/2 cu privire la modul de prezentare și avizare a calculului actuarial ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu luarea în considerare a tuturor obiecțiilor și propunerilor Consiliului Concurenței, fiind astfel excluse restricțiile neîntemeiate cu privire la dreptul de comercializare a polițelor de asigurare de către asiguratorii (reasiguratorii) ca consecință a nerespectării cerințelor față de rata de solvabilitate.

✓ **Proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la valorile maxime ale comisioanelor aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător, ale comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare și ale tarifelor pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare**

Banca Națională a Moldovei a elaborat un proiect de act normativ prin care stabilea valorile maxime ale comisioanelor de servicii, aplicat de prestatorii de servicii de plată perceput de la comercianți, pentru operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național, precum și pentru operațiunile efectuate cu utilizarea fizică în orice destinație.

Proiectul mai stabilea și valorile maxime ale comisioanelor aplicate de prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare, pentru ordine de plată recepționate în mod electronic, fără să argumenteze cuantumul/nivelul maxim al comisioanelor.

Ținând cont de interesul legitim al consumatorilor și necesitatea de asigurare a concurenței, în condițiile în care nivelul maxim al comisioanelor interbancare este reglementat, Consiliul Concurenței a considerat oportună argumentarea de către Banca Națională a Moldovei, în baza analizelor și calculelor, ce a determinat stabilirea acestor comisioane în cuantumul maxim prevăzut de proiect de circa 9 ori mai mare decât plafonul maxim stabilit la nivelul Uniunii Europene. **În pofida la aceasta, Banca Națională a Moldovei a adoptat proiectul fără a lua în considerare obiecțiile Consiliului Concurenței.**

✓ **Proiectul Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere**

Conceptul proiectului Metodologiei propunea ca întreprinderile care desfășoară activități de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, cu cel puțin o zi înainte de punerea în aplicare a noilor prețuri, să prezinte ANRE calculele respective.

Consiliul Concurenței, prin avizul prezentat, a atenționat asupra faptului că notificarea prealabilă a intenției de a modifica prețurile plafon ale produselor petroliere, în circumstanțele în care, această informație ar fi diseminată altor agenți economici, ar putea crea premise pentru coordonarea comportamentului și instituirea unor plafoane unice a prețurilor între întreprinderile ce activează pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere.

În scopul de a stimula concurența prin preț și a evita coordonarea comportamentului întreprinderilor participante pe piața de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, Consiliul Concurenței a propus să fie revăzute prevederile proiectului Metodologiei, în sensul prezentării calculelor către ANRE, *post factum*, în termen de 3 zile după

aprobarea noului plafon al prețului la aceste produse de către conducerea întreprinderii și după afișarea prețurilor noi la stațiile de alimentare.

Ca urmare, la data de 11 martie 2019, **ANRE a aprobat Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, cu luarea în considerare a propunerii înaintate de Consiliul Concurenței, fiind astfel asigurată concurența prin actele normative ce vizează domeniul formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere.**

✓ **Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic**

Consiliul Concurenței a comunicat despre necesitatea modificării Legii nr. 1100/2000 în vederea interzicerii totale a publicității la băuturile alcoolice, în vederea realizării obiectivului stabilit prin Hotărârea de Guvern nr. 360/2012 privind aprobarea Programului Național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020, de reducere a consumului de alcool în rândul populației, până în anul 2020. Totodată, proiectul stabilea și completarea prevederilor Legii nr. 1100/2000, în sensul că într-o arie delimitată cu indicație geografică protejată să fie organizat doar un singur grup de producători de producție alcoolică cu aceeași indicație geografică protejată și producătorul de producție alcoolică care respectă caietul de sarcini pentru indicația geografică, va putea fi membru al grupului de producători.

Consiliul Concurenței a atenționat că prevederile propuse sunt elaborate contrar Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 787/2019, precum și a Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 1151/2012 cu încălcarea principiilor constituționale garantate de stat de a asigura libertatea activității de întreprinzător, în condiții de liberă concurență, având în vedere că neîntemeiat s-a propus constituirea unui singur grup de producători și s-a condiționat legal activitatea în cadrul acestei arii delimitate de deținerea statutului de membru al grupului de producători.

Proiectul a prevăzut dreptul asociației de producători de produse cu indicație geografică protejată de a efectua controlul intern privind respectarea caietului de sarcini fără a stabili expres și previzibil limitele competenței de control și mijloacele de realizare a controlului, care să asigure concurența și protecția drepturilor tuturor producătorilor de producție alcoolică din aria geografică respectivă. Suplimentar, prevederile proiectului mai stabileau și completarea Legii nr. 1100/2000, în sensul instituirii unei noi restricții de comercializare cu amănuntul a producției alcoolice, astfel în preajma instituțiilor de învățământ, medicale, preșcolare și alte instituții de educație, în cămine pentru elevi și studenți, în raza de cel puțin 200 metri sau mai mare, stabilită de autoritățile administrației publice locale, să fie interzisă comercializarea cu amănuntul a producției alcoolice.

Consiliul Concurenței a comunicat că autorul proiectului nu a argumentat necesitatea și eficiența stabilirii unei noi restricții de comercializare cu amănuntul a producției alcoolice, având în vedere că, la moment, prevederile Legii nr. 1100/2000 stabilesc deja restricții funcționale pentru a diminua consumul de alcool în rândul populației, în special al tinerilor.

În vederea asigurării de către stat a principiului constituțional al libertății concurenței, Consiliul Concurenței a considerat că autorul proiectului urmează să justifice, în mod obiectiv și rezonabil, interdicțiile propuse și să asigure ca conținutul acestor prevederi să fie clare, iar efectele să fie previzibile, cu aplicarea în mod egal și în privința tuturor întreprinderilor, pentru a evita stabilirea unei noi bariere legale de intrare pe piață, ce ar putea limita concurența prin restricționarea drepturilor unor întreprinderi de a comercializa producție alcoolică.

5.3.3 Reprezentarea în instanțele de judecată

Pe parcursul anului 2019, **pe rolul instanțelor de judecată s-au aflat în examinare 75 de cauze**, dintre care 85,4% au reprezentat acțiunile în contencios administrativ și au vizat domeniul concurenței. Respectiv, în perioada dată, în scopul reprezentării intereselor Consiliului Concurenței în instanța de judecată, reprezentanții acestuia au participat la **230 ședințe de judecată**.

În rezultatul examinării de către instanțele de judecată a cauzelor Consiliului Concurenței, **ponderea hotărârilor favorabile Consiliului Concurenței pronunțate de instanțele de judecată a fost de 81%**, din cele 21 de cauze finalizate. La fel, **instanța de judecată a menținut 86% din propunerile agenților constatatori în cauzele contravenționale.**

Prezentăm, în continuare, două cazuri relevante în ceea ce privește practica instanțelor judecătorești în soluționarea cazurilor de concurență:

✓ **Cazul Litarcom – trucarea ofertelor la licitația publică pentru achiziția lucrărilor de reparație a drumurilor**

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței a fost constatată și sancționată încălcarea prevederilor art. 5 al Legii concurenței, realizată prin încheierea unui acord anticoncurențial calificat drept **cartel dur**, având ca obiect participarea cu oferte truate la licitația privind achiziționarea lucrărilor de reparație a drumului public cu îmbrăcăminte rutieră din beton asfaltic ”L 284.2 drum de acces spre s. Doltu”, de către 3 întreprinderi (*SC „Ecosem Grup” SRL, SC „Irinda Prim” SRL și „Litarcom” SRL*).

Consiliul Concurenței a constatat că, întreprinderile participante au încheiat un cartel dur inițiat de SRL „Litarcom”, prin participarea cu oferte truate ale celor 3 întreprinderi la procedura de achiziție publică organizată de către ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” și a sancționat întreprinderile participante cu o amendă în cuantum total de **2 022,2 mii lei**.

Oferta inițiatorului cartelului fiind cea mai mică comparativ cu valoarea ofertei celorlalte 2 întreprinderi, care aveau rolul de a participa cu ofertă de curtoazie și prin care se urmărea scopul de a majora artificial prețul lucrărilor și de a favoriza oferta „Litarcom” SRL, astfel ca aceasta să fie desemnată câștigătoare.

Acțiunile coordonate ale acestora au condus la mărirea concurenței în cadrul procedurii de achiziție a lucrărilor de reparație a drumului de acces spre s. Doltu și majorării artificiale ale prețurilor cu aproximativ 27%.

Existența acordului anticoncurențial a fost probat prin schimbul de informații strategice referitoare la prețurile costurilor financiare oferite și participarea nemijlocită a întreprinderilor la procedura vizată, prin comunicările electronice purtate între întreprinderi ce au permis realizarea acordului, informațiile identificate în calculatorul unei din cele 3 întreprinderi, similitudine de forma și conținut al ofertelor depuse, declarații referitoare la inițiatorul acordului anticoncurențial.

Pe durata investigației, una din întreprinderi a colaborat efectiv cu Consiliul Concurenței în afara domeniului de aplicare a politicii de clemență și dincolo de obligația sa legală de a coopera și a beneficiat de reduceri din nivelul de bază determinat la stabilirea cuantumului amenzii. Nefiind de acord, SRL „Litarcom” a formulat acțiune în anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței.

Instanța de fond a admis cererea SRL „Litarcom”, anulând integral decizia atacată. Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea primei instanțe și a menținut decizia atacată, atât sub aspectul existenței faptei anticoncurențiale, cât și al individualizării sancțiunii aplicate.

SRL „Litarcom” a formulat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău. **Curtea Supremă de Justiție a respins recursul întreprinderii, astfel, menținând temeinicia și legalitatea deciziei Plenului Consiliului Concurenței** prin care s-a constatat și sancționat acordul anticoncurențial dur constatat ca încălcare a art. 5 al Legii concurenței, prin obiect.

✓ **Cazul Transenca-Tur – nefurnizarea informațiilor privind îndeplinirea angajamentelor asumate în scopul realizării compatibilității cu mediul concurențial**

Prin Decizia anterioară a Plenului Consiliului Concurenței din 19.05.2016 au fost acceptate angajamentele propuse de către SRL „Transenca-Tur”, pe marginea investigației inițiate în anul 2011.

Acceptarea angajamentelor propuse de întreprinderea în cauză a constituit temei pentru încetarea investigației semnelor încălcării normelor materiale ale legislației în materia concurenței pe piață.

SRL ”Transenca-Tur” nu a respectat propriile angajamente asumate, prin care, urma să prezinte Consiliului Concurenței, anual până la 31.03.2017, în decurs de 3 ani de la data implementării deciziei, copiile actelor necesare și să plaseze pe pagina web un anunț oficial cu privire la angajamentele asumate și conținutul acestora și totodată, să facă mențiuni în privința faptului că, în cazul nerespectării acestora, terții pot depune plângeri la Consiliul Concurenței.

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței a fost stabilită și sancționată încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale de către SRL ”Transenca-Tur”, prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței, de nefurnizare a informațiilor despre respectarea și executarea angajamentelor asumate de către întreprinderea în cauză către Consiliul Concurenței în termenii stabiliți și ignorarea solicitării repetate, fapt ce a creat impedimente considerabile în vederea exercitării atribuției legale a autorității de concurență, fiind aplicată, în acest sens, o amendă în cuantum de **390,4 mii lei**.

Instanța de fond a respins acțiunea reclamantului, astfel confirmându-se legalitatea deciziei contestate și existența încălcării normelor procedurale de nerespectare și neexecutare a angajamentelor prin neprezentare în termenul stabilit a informațiilor solicitate de Consiliul Concurenței, în mod repetat pe parcursul anului 2017. **Instanța de apel și de recurs au menținut soluția primei instanței favorabilă Consiliului Concurenței.**

5.4 Activitatea internațională

5.4.1 Dezvoltarea parteneriatului la nivel internațional

Necesitatea stabilirii relațiilor de colaborare internațională este dictată de obiectivele strategice de dezvoltare ale instituției – consolidarea capacității instituționale și funcționale, promovarea bunelor practici și schimbul de experiență cu alte instituții din domeniu, identificarea noilor oportunități de finanțare și extinderea asistenței externe acordate de către comunitatea donatorilor în sectorul concurenței și ajutorului de stat.

Pe parcursul anului 2019, în materie de relații externe, Consiliul Concurenței a realizat o serie de acțiuni ce au avut menirea să promoveze imaginea autorității prin dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare.

În contextul accelerării proceselor majore de globalizare, cooperarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile internaționale are un accent imperativ. Practici ilegale și probleme de concurență există în toate statele, iată de ce schimbul de experiență, comunicarea, participarea în comun la proiecte, dezvoltarea și diversificarea relațiilor internaționale sunt esențiale în atingerea obiectivelor de creștere a atractivității piețelor, investițiilor, inovației și de consolidare a competitivității economice.

5.4.2. Cooperarea în cadrul rețelelor internaționale

În contextul dezvoltării parteneriatelor cu organismele și platformele internaționale s-au realizat acțiuni de colaborare cu **ICN, OECD, CIPA, Comunitatea Energetică, CEFTA.**

Tabelul 19

Cooperarea în cadrul rețelelor internaționale în perioada anilor 2017 – 2019

Organizația	2017		2018		2019	
	Evenimente total	<i>inclusiv instruirii</i>	Evenimente total	<i>inclusiv instruirii</i>	Evenimente total	<i>inclusiv instruirii</i>
ICN	1		1		1	
OECD	3		1		2	
RCC – OECD	6	5	4	4	6	5
CIPA	2		3		5	3
Comunitatea Energetică	2		2			

CEFTA			1		2	
GIZ					1	<i>1</i>
UE	17	<i>17</i>	3	<i>1</i>	2	<i>1</i>
Banca Mondială	4	<i>4</i>	4	<i>4</i>	10	<i>10</i>
USAID & FTC		<i>2</i>	2	<i>2</i>	1	<i>1</i>
OMC			1	<i>1</i>		
TOTAL	35	<i>28</i>	22	<i>12</i>	30	<i>21</i>

➤ **Rețeaua Internațională de Concurență**

Cea de-a 18-a Conferință Anuală a ICN, Cartagena, COLUMBIA.

În cadrul Conferinței a fost prezentat **Cadrul legal privind Procedurile Autorităților de Concurență** (în continuare CAP). Ca urmare a colaborării active la elaborarea CAP pe parcursul anului 2018, Consiliul Concurenței a aderat în calitate de membru fondator al CAP.

Acest acord stabilește modalitatea de aplicare a procedurilor de investigare a încălcărilor din domeniul concurenței, atât necesitatea asigurării dreptului la apărare a părților și a transparenței în cadrul investigațiilor efectuate de autoritățile de concurență, cât și procedurile privind schimbul de informații între autoritățile de concurență la nivel internațional.

Contribuția Consiliului Concurenței la elaborarea acestui cadru legal și aderarea la el în calitate de membru fondator, reprezintă dovada angajamentului nostru față de transparență și corectitudine procedurală, pe care autoritatea l-a asumat, inclusiv la nivel internațional.

➤ **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**

Reuniunea de lucru OECD, Paris, FRANȚA

Atelierul a fost axat în speță pe rolul concurenței în protejarea inovației și strategiile de brevetare, prețurile excesive în rețeaua farmaceutică, concentrările economice realizate premeditat și aplicabilitatea exigenței legii modificărilor în antreprenariat, consilierea juridică și implicarea efectivă a autorității de concurență. Pe parcursul Reuniunii au fost partajate experiențele și studii de caz din țările cu economii dezvoltate, oferind oportunități tuturor participanților să preia bunele practici în domeniu, minimalizând riscurile tangibile.

***Cea de-a 18-a Reuniune a Forumului Global OCDE
privind Concurența, Paris, FRANȚA***

Forumul Global OCDE reprezintă o oportunitate de dialog la nivel mondial unde s-au abordat subiecte importante dedicate prevederilor concurențiale în cadrul acordurilor comerciale, controlului concentrărilor economice pe piețele dinamice, evaluării concentrărilor economice și a măsurilor corective, concurența în condițiile economiei digitalizate. Reprezentanții Consiliului Concurenței au diseminat experiența Republicii Moldova în domeniul: „Concentrările economice pe piețe dinamice”, având în vedere că ultimul deceniu a cunoscut o necesitate tot mai mare de inovare în multe sfere ale industriei din întreaga lume. Forumul Global OCDE privind Concurența a întrunit experți și reprezentanți de nivel înalt din aproape 100 state.

Pe parcursul anului 2019, angajații Consiliului Concurenței au participat la o serie de ***seminare tematice internaționale***, organizate cu suportul Centrului Regional de Concurență al OECD (RCC OECD-GVH), cu sediul la Budapesta, UNGARIA. Obiectivul major al acestora a fost axat preponderent pe diseminarea bunelor practici și experienței avansate internaționale cu referire la politica concurențială, sectoarele reglementate și restricțiile de vânzări verticale, analiza acordurilor anticoncurențiale verticale, evaluarea concentrărilor economice, comerțul electronic, advocacy și cooperarea cu autoritățile în domeniu etc.

Scopul acestor workshop-uri este de a contribui la o mai bună înțelegere a analizei efectelor pro- și anticoncurențiale, analiza jurisprudenței relevante, cu accent pe experiența UE.

Seminarele organizate de către RCC OECD-GVH prezintă o imagine de ansamblu în familiarizarea și particularizarea aspectelor teoretice, precum și a celor practice privind problemele de politici care sunt specifice domeniului concurenței.

Consiliul Concurenței a fost selectat, în premieră, în calitate de instituție gazdă al seminarului internațional regional în anul 2020, sub egida RCC OECD-GVH

În urma procesului de selectare al autorității de concurență gazdă pentru anul 2020 de către RCC OECD-GVH, la care Consiliul Concurenței a propus mai multe subiecte cu impact asupra mediului concurențial, genericul seminarului selectat care este planificat pentru luna septembrie 2020, la Chișinău, va fi: ***Evaluarea comportamentului abuziv de către jucătorii dominanți.***

Workshop-ul va reuni reprezentanți ai autorităților de concurență din țările membre RCC OECD-GVH: Albania, Belarus, Bulgaria, Croația, Georgia, Kazahstan, Macedonia de Nord, Muntenegru, România, Ucraina etc.

➤ **Consiliul Interstatal pentru Politica Antimonopol (CIPA)**

Cea de-a VI-a Conferință în domeniul concurenței BRICS

În cadrul Conferinței au fost abordate subiecte privind: rolul statului în general și a autorității de concurență în particular în consolidarea economiei de piață; principalele probleme asociate cu reglementarea monopolurilor naturale și a corporațiilor de stat; reglementarea și dereglementarea tarifară, precum și aplicarea principiului neutralității concurențiale în politicile statului. Conferința în domeniul concurenței sub egida BRICS reprezintă unul din evenimentele cheie în domeniul politicilor concurențiale care permite abordarea la nivel înalt a subiectelor dedicate politicilor și legislației în domeniul concurenței, preluarea celor mai bune practici mondiale întru armonizarea și perfecționarea acestora, stabilirea tendințelor de cooperare în scopul soluționării problemelor existente în domeniu.

Cea de-a XXI-a ședință de lucru a

Consiliului Coordonator pe Publicitate (CCP) pe lângă CIPA

Ședința a întrunit reprezentanți ai autorităților de concurență ale țărilor CSI și reprezentanți ai mediului de afaceri ce activează în domeniul publicității, fiind abordate subiecte ce țin de tendințele legislative noi în domeniul publicității, practica autorităților țărilor CSI în combaterea încălcărilor legislației în domeniul publicității, inclusiv în domeniul on-line, aplicarea măsurilor preventive etc.

➤ Comunitatea Energetică

În vederea asigurării procesului de modificare a prevederilor Tratatului de constituire a Comunității Energetice, ținând cont de prevederile Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1094 din 11.02.2019 *pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Amendamentului la Tratatul de constituire a Comunității Energetice*, reprezentantul Consiliului Concurenței a participat la ședințele grupului de lucru.

În cadrul evenimentului, a fost expusă opinia oficială asupra amendamentelor propuse în art. 18 din Tratat, fiind menținută prevederea articolului respectiv în sensul excluderii obligațiunii autorităților de concurență de a solicita în mod obligatoriu opinia Secretariatului Comunității Energetice în examinarea cauzelor de abuz de poziție dominantă, înțelegeri de cartel și ajutor de stat.

Ultima ședință a grupului de lucru a fost organizată în luna mai 2019, fiind planificată încheierea procesului de definitivare a amendamentelor asupra Tratatului. Potrivit discuțiilor în cadrul grupului de lucru a fost planificată adoptarea modificărilor asupra Tratatului în data organizării următoarei ședințe a Plenului Comunității Energetice.

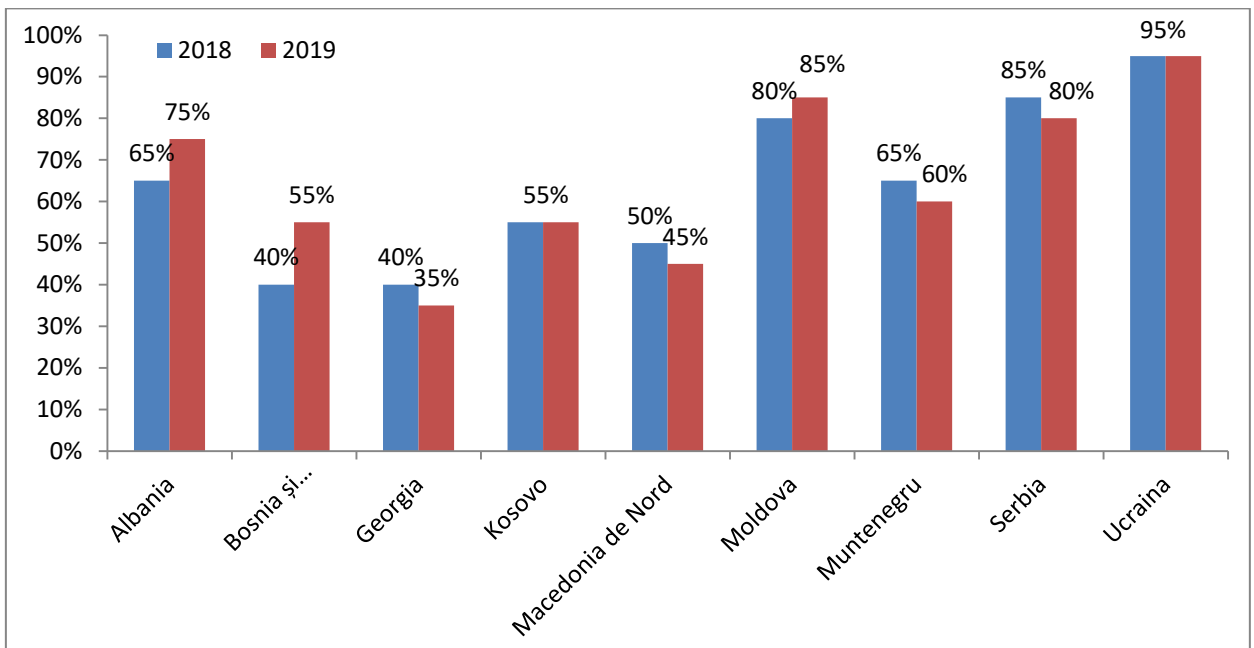
Referitor la **clasamentul autorităților responsabile de implementarea legislației concurențiale**, analizând **Rapoartele anuale ale Secretariatului Comunității Energetice**, pentru anii 2018¹-2019², se constată faptul că autoritatea de concurență din Republica Moldova, depășind Serbia, în anul 2019 a avansat cu o poziție comparativ cu anul 2018, ocupând locul 2 din numărul total de 9 țări.

---

¹ https://energy-community.org/dam/jcr:05c644e0-3909-4c26-84f5-e1cdb63e1af4/ECS_IR2018.pdf, pag. 126

² https://www.energy-community.org/dam/jcr:a915b89b-bf31-4d8b-9e63-4c47dfcd1479/EnC_IR2019.pdf, pag. 98

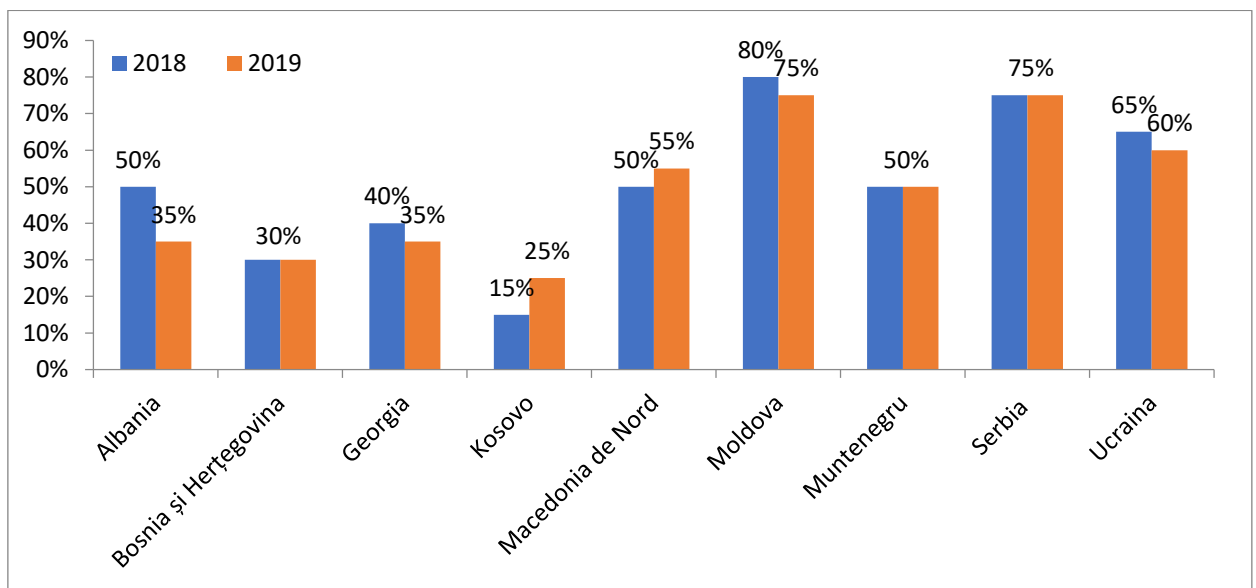

Sursa: Elaborat în baza Rapoartelor anuale ale Secretariatului Comunității Energetice, pentru anii 2018-2019

De asemenea, menționăm faptul că autoritatea de concurență din Republica Moldova a fost inclusă în clasamentul autorităților din domeniu responsabile de implementarea legislației cu privire la ajutorul de stat.

Analizând comparativ clasamentele elaborate de Secretariatul Comunității Energetice pentru anii 2018-2019, se constată faptul că autoritatea de concurență din Republica Moldova, în anul 2019, a păstrat primul loc deținut în anul 2018, fiind clasată pe aceeași treaptă cu Serbia:

Sursa: Elaborat în baza Rapoartelor anuale ale Secretariatului Comunității Energetice, pentru anii 2018-2019

➤ **Acordul de Liber Schimb Central European (CEFTA)**

***Ce-a de-a II-a Reuniune de discuții pe
marginea chestiunilor de concurență și ajutor de stat***

Secretariatul CEFTA a organizat ce-a de-a II-a Reuniune de discuții exploratorii pentru a continua discuția privind instituirea unei agende pentru o aplicare corectă a cadrului legal în domeniul concurenței și ajutorului de stat de către părțile Acordului CEFTA.

În conformitate cu prevederile Acordului CEFTA și a Planului de acțiune multianual consolidat (MAP), ca obiectiv specific, s-a prevăzut o cooperare administrativă între autoritățile de concurență și de monitorizare a ajutorului de stat care să fie dezvoltată între părțile Acordului CEFTA.

În urma discuțiilor purtate, s-a constatat că **Republica Moldova în cadrul Acordului CEFTA, pentru moment, este lider în domeniul ajutorului de stat la capitolul independenței instituționale, actelor normative implementate, îndeplinirii angajamentelor asumate, precum și evidenței electronice a ajutoarelor de stat.**

Drept continuitate a Reuniunii de discuții exploratorii, la Belgrad, Serbia, în perioada 26 – 27 septembrie 2019, a avut loc ***prima Conferință regională cu genericul „Ajutorul de stat și țările din Balcanii de Vest”***, care a întrunit sub egida sa reprezentanții autorităților responsabile de domeniul ajutorului de stat a țărilor din Balcanii de Vest.

Scopul acestui eveniment a fost de a îmbunătăți cunoștințele, cu ajutorul experților europeni, în domeniul ajutorului de stat și de a oferi o platformă de schimb de experiență în domeniul ajutorului de stat între țările din Balcanii de Vest.

***Program de stagiere, dedicat implementării Capitolul X ”Concurența al
Titlului DCFTA din Acordul de Asociere”, Zagreb, CROAȚIA***

Stagiul a fost organizat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în colaborare cu Agenția de Concurență din Croația, care a fost gazda evenimentului.

Participanții (*reprezentanții autorităților de concurență din țările membre ale Parteneriatului Estic*) la internship, care a constituit o platformă de discuții și schimb de informații, au avut parte de un program extins, ce a cuprins un șir de întrevederi cu demnitari, funcționari și reprezentanți ai mediului academic, atât la Agenția de Concurență din Croația, cât și la alte autorități și instituții de stat din Croația. În cadrul acestor întrevederi au fost abordate aspectele specifice activității instituțiilor vizate, rezultatele atinse, precum și subiecte sensibile și provocările cu care se confruntă sau s-au confruntat autoritățile din Croația în activitatea lor, în special, prin prisma prevederilor Acordului de Asociere.

5.4.3 Cooperarea în cadrul parteneriatelor existente

Pe parcursul anului 2019 au fost realizate acțiuni direcționate spre aprofundarea relațiilor cu autoritățile omoloage de peste hotare cum ar fi cele din România, SUA, Turcia, Georgia, Marea Britanie, Federația Rusă, Belars etc.

În perioada de referință, reprezentanții autorităților de concurență au oferit suport în vederea instruirii și preluării bunelor practici de către angajații Consiliului Concurenței în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Tabelul 20

Cooperarea în parteneriatelor existente în perioada anilor 2017 – 2019

Instituția parteneră din	2017		2018		2019	
	Evenimente total	<i>inclusiv instruirii</i>	Evenimente total	<i>inclusiv instruirii</i>	Evenimente total	<i>inclusiv instruirii</i>
Estonia	2					
Georgia	1					
Italia	1					
Marea Britanie					1	1
Republica Cehă	1					
Republica Elenă	1					
Republica Populară Chineză			2	1	1	1
România	5	3	3	2	5	2
Spania	1				1	
SUA	1	1	8	2		1
Turcia	1				1	
TOTAL	15	4	13	5	9	5

✓ ***Conferința „Ziua europeană a consumatorilor și a concurenței”*** organizată de autoritatea de concurență din România la București, ROMÂNIA

Conferința a pus în dezbatere subiecte de interes ce vizează politica de concurență și interesele economice ale consumatorilor, în scopul respectării normelor, funcționării corespunzătoare a pieței interne și facilitării convergenței la nivelul Uniunii Europene.

✓ ***Cel de-al IX-lea Forum Juridic Internațional, Sankt Petersburg, Federația RUSĂ***

În cadrul evenimentului s-au discutat problemele și provocările existente în domeniul politicii concurențiale ca: economia de piață ce vizează cartelurile digitale și necesitatea îmbunătățirii cadrului de reglementare a concurenței în condițiile economiei digitale; proprietatea intelectuală și reglementarea concurenței.

Au fost expuse opiniile și abordările reprezentanților Uniunilor avocaților, Serviciului Federal Antimonopol și autorității de protecție a proprietății intelectuale din Federația Rusă, dar și a reprezentanților mediului academic din China, Marea Britanie și Germania.

✓ ***Training dedicat investigării cazurilor de înțelegeri de cartel pentru angajații Consiliului Concurenței***, la Chișinău, organizat de Comisia Federală pentru Comerț (FTC) de comun cu Departamentul Justiției (DoJ) din SUA.

În cadrul acestei instruirii au fost împărtășite experiența și expertiza colegilor americani în domeniul investigării cazurilor de înțelegeri de cartel, în special fiind abordate subiecte privind detectarea cartelurilor, colectarea și analizarea probelor, instrumentele utilizate, politica de clemență etc.

Pe parcursul instruirii, participanții la instruirii au fost antrenați în soluționarea cazurilor ipotetice propuse de experți, analiza aspectelor teoretice și practice ale prevederilor legislative, identificarea potențialelor dificultăți ce ar putea fi întâmpinate în cadrul investigațiilor etc.

✓ ***Cea de-a II-a Conferință în domeniul concurenței "Dezvoltarea concurenței pe piețele sectoriale: aspecte teoretice și practice"***, organizată de către Ministerul Comerț și Antimonopol (MART), Minsk, BELARUS

Conferința internațională în domeniul concurenței sub egida MART, fiind organizată anual, reprezintă unul din evenimentele importante în domeniul politicilor concurențiale, care permite abordarea la nivel regional a subiectelor dedicate politicilor și legislației în domeniul concurenței, preluarea celor mai bune practici mondiale întru armonizarea, perfecționarea acestora și stabilirea tendințelor de cooperare în scopul soluționării provocărilor comune.

✓ ***Cea de-a V-a Conferință științifico-practică "Politica antimonopol – știință, practică, studii"***, organizată de către Serviciul Federal Antimonopol al Federației Ruse (FAS)

Tema principală abordată în cadrul Conferinței a fost "Tendințe noi ale politicii concurențiale în mediul modern", ce reprezintă o simbioză între știință, practică și analiza celor mai inovatoare idei în domeniul politicii concurențiale.

Conferința sub egida FAS – un element cheie în domeniul politicilor concurențiale, care permite abordarea la nivel internațional a subiectelor dedicate politicilor și legislației în domeniul concurenței, preluarea celor mai bune practici mondiale întru armonizarea și perfecționarea acestora, stabilirea tendințelor de cooperare în scopul soluționării problemelor existente în domeniu.

✓ ***Prima ediție a Forumului de Concurență de la Istanbul***, organizat de către Autoritatea de Concurență din Turcia, cu participarea UNCTAD

Discuțiile din cadrul evenimentului au fost axate pe cele mai stringente provocări ale digitalizării comerțului și serviciilor, reiterând necesitatea depunerii eforturilor comune în aplicarea legislației concurențiale. S-a demonstrat că cooperarea internațională este cea mai eficientă metodă de menținere, dezvoltare și implementare a independenței autorităților de concurență.

În cadrul Forumului Președintele Consiliului Concurenței al Republicii Moldova a avut o întrevedere bilaterală cu Președintele Autorității de Concurență din Turcia.

Discuțiile s-au axat pe dezvoltarea relațiilor bilaterale instituționale și schimbul de experiență ce poate fi oferit. În acest sens s-a convenit negocierea și semnarea unui Memorandum de Cooperare între autoritățile de concurență din Republica Moldova și Turcia.

✓ ***Conferința Internațională organizată de Universitatea Oxford, cu genericul „Transpunerea legislației concurențiale a Uniunii Europene – Tendințe și provocări: Europa de Est”***

În cadrul evenimentului doctoranzii, profesorii universitari și experții din domeniu au prezentat realizările obținute în cadrul cercetărilor realizate în domeniul legislației concurențiale. Reprezentantul Consiliului Concurenței a efectuat o prezentare intitulată: „*Evaluarea ajutoarelor de stat acordate prin intermediul facilităților fiscale*”.

Subiectele discutate au fost orientate spre analiza problemelor actuale în procesul de implementare a Acordurilor de Asociere încheiate între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Georgia, Moldova și Ucraina, pe de altă parte, la capitolul concurență și ajutor de stat.

5.4.4 Implementarea proiectelor cu sprijinul partenerilor străini

Pe parcursul anului 2019 au fost identificate mai multe proiecte de asistență externă și a fost continuată implementarea unor proiecte, finanțate de Delegația UE, RoAid și Banca Mondială în Republica Moldova.

Accesarea și implementarea proiectelor internaționale sunt necesare și complementare în vederea asigurării bunei implementări a prevederilor Acordului de Asociere, dar și a bunelor practici internaționale în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Astfel, în luna aprilie 2019 s-a desfășurat ***workshop-ul Evaluarea și Monitorizarea Ajutorului de Stat, în cadrul programului TAIEX***. La eveniment au participat peste 80 de persoane, atât angajații Consiliului Concurenței, cât și reprezentanți ai APC și APL.

Scopul general al seminarului a fost îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul monitorizării ajutoarelor de stat în conformitate cu normele UE, evaluarea ex-post și evaluarea ex-ante a ajutoarelor de stat și de a contribui la dezvoltarea abilităților și competențelor tuturor angajaților implicați în procesul de acordare, evaluare și monitorizare al ajutorului de stat.

Ca urmare a analizei necesităților identificate de către Consiliul Concurenței, au fost accesate 2 micro-proiecte în cadrul **Programului RoAid** (*Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare a României*).

➤ În perioada 21-22 noiembrie 2019, Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAID, au organizat un *seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ* și angajaților autorității. Seminarul a avut ca scop aprofundarea cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale, prin exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale și s-a axat pe: practicile anticoncurențiale; controlul de legalitate exercitat de instanțele de judecată asupra actelor administrative ale autorității de concurență; limitele controlului judecătoresc exercitat de către instanțele de judecată asupra actelor administrative ale autorității de concurență – practică națională.

➤ În perioada 26-27 noiembrie 2019, delegația Consiliul Concurenței al Republicii Moldova a participat la un *schimb de experiență în cadrul unui seminar de instruire în domeniul ajutorului de stat*, organizat în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAID. Acest eveniment a vizat implementarea corectă și eficientă a legii ajutorului de stat, scopul seminarului fiind aprofundarea cunoștințelor de aplicare a legislației în domeniul ajutorului de stat, combinând, partea teoretică și cea practică prin exemplificarea exhaustivă a legislației în domeniu. Seminarul a prevăzut efectuarea unei vizite la Ministerul Finanțelor Publice din România, pentru a discuta experiența României în domeniul evaluării și monitorizării ajutoarelor de stat, dar și a alinierii schemelor de ajutor de stat existente.

Consiliul Concurenței este beneficiar în cadrul unor proiecte finanțate de **Banca Mondială**. Vizita de lucru a reprezentanților Băncii Mondiale din luna mai 2019, a rezultat în inițierea unor proiecte, precum:

- ✓ actualizarea sistemului informațional SIRASM;
- ✓ revizuirea Legii concurenței;
- ✓ finalizarea studiilor utile pe piața asigurărilor și pe piața serviciilor aeroportuare și activități conexe;
- ✓ inițierea studiilor utile ce țin de controlul prețurilor etc.

Astfel, în iulie 2019, a demarat *proiectul de dezvoltare și modernizare a Sistemului Informațional Automatizat "Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova" (SIRASM)*, cu suportul Unității de Implementare a *Proiectului Băncii Mondiale pentru Ameliorare a Competitivității CEP-II*.

Pe parcursul semestrului II al anului a avut loc o serie de ședințe de lucru în cadrul cărora s-au întrunit grupul de lucru al autorității și echipa de dezvoltatori software, reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale, autorităților administrației publice locale, pentru a discuta aspectele ce țin de funcționarea SIRASM, a expune viziunea asupra noii versiuni a sistemului, testarea noii versiuni, îmbunătățirea funcțiilor etc.

În septembrie 2019, Consiliul Concurenței în cadrul *proiectului Asistență tehnică pentru Consiliul Concurenței pentru modificarea legii concurenței*, implementat cu sprijinul Unității de Implementare a *Proiectului Băncii Mondiale pentru Ameliorare a Competitivității CEP-II*, a demarat concursul de contractare a serviciilor de consultanță pentru ajustarea și armonizarea cadrului legal național în materie de concurență. Scopul proiectului este de a revizui legea concurenței, identifica lacunele și a elabora propuneri de modificare legislativă având în vedere prevederile Directivei (UE) 1/2019 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

5.5 Promovarea culturii concurențiale și asigurarea transparenței

Promovarea culturii concurențiale, în special, prin implementarea acțiunilor de advocacy reprezintă una din activitățile prioritare ale Consiliului Concurenței, care vizează crearea, consolidarea și menținerea unui mediu competitiv.

Tabelul 21

Activitățile de promovare a culturii concurențiale desfășurate în perioada anilor 2017 – 2019

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
Organizarea evenimentelor				
1	Evenimente organizate	223	161	146
	• seminare	14	10	17
	• conferințe/mese rotunde	19	4	5
	• ședințe	37	31	20
	• întrevederi consultative	151	116	104
	Participanți	1963	800	1715
Publicații pe pagina web				
2	Materiale informative:	278	224	212
	• comunicate	118	67	67
	• decizii	51	73	87
	• transparență	42	41	38
	• altele	67	43	20
3	Materiale jurnalistice	679	680	709
Accesări pagina web				
4	Utilizatori	14 349	13 136	14 961
	Sesiuni	46 493	43 388	50 318
Apariții în mass-media				
5	Apariții mass-media:	13	8	11
	• interviuri	6	3	3
	• emisiuni TV/radio	4	3	1
	• evenimente publice	3	2	7

Pe parcursul anului 2019, informarea mediului de afaceri, a autorităților administrației publice centrale și locale privind rigorile legislației concurențiale și ajutorul de stat a fost asigurată în cadrul a **146 de evenimente** (17 seminare, 5 conferințe și mese rotunde, 20 ședințe, 104 întrevederi consultative) la care au participat peste 1700 persoane (reprezentanți ai APC și APL, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.), sau de două ori mai mult față de anul 2018, când au participat cca. 800 persoane.

În vederea promovării culturii concurențiale, informării prompte a societății în domeniu, dar și întru implementarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat, conform cărora furnizorii de ajutor de stat urmau să raporteze Consiliului Concurenței toate ajutoarele de stat acordate în perioada anului 2018, până în data de 31 martie 2019, **au fost difuzate 2 spoturi promoționale ale Consiliului Concurenței**, transmis spre difuzare **la 22 de posturi tv locale și naționale**, conform Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 9/29 din 15 februarie 2019, perioada de mediatizare pentru spotul privind activitatea Consiliului Concurenței a fost **18 februarie – 31 decembrie 2019**, iar pentru spotul privind data-limita de raportare a ajutorului de stat: **18 februarie – 31 martie 2019**.

5.5.1 Principalele evenimente organizate în vederea promovării culturii concurențiale

✓ Ședința de lucru organizată cu Uniunea Instituțiilor Medico – Sanitare Private din Republica Moldova

Ședința comună de lucru a fost organizată la solicitarea reprezentanților Uniunii Instituțiilor Medico-Sanitare Private din Republica Moldova (UIMPS). În cadrul evenimentului reprezentanții UIMPS au prezentat activitatea organizației, situația din sectorul sănătății și dificultățile cu care se confruntă. Ulterior, discuțiile s-au axat pe principalele prevederi ale Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat. Astfel, a avut loc un schimb de informații utile, ședința desfășurându-se în forma unor discuții și de dialog pe subiecte de interes și, în special, reglementările din domeniul serviciilor medicale prestate de entitățile publice și private.

✓ Ședință de lucru privind piața prestării serviciilor de terminare a apelurilor internaționale

Piața prestării serviciilor de terminare a apelurilor internaționale a constituit subiect de discuții în cadrul ședinței de lucru, care a întrunit reprezentanți ai Consiliului Concurenței și ai întreprinderii „Moldcell” S.A.

Evenimentul s-a desfășurat în contextul investigației inițiate de către Consiliul Concurenței pe marginea acțiunilor „Moldcell” S.A. pe piața prestării serviciilor de

terminare a apelurilor internaționale. Scopul ședinței a constat în elucidarea unor aspecte ce țin de obiectul investigat pentru a da o apreciere corectă probelor la dosar.

✓ **„Business Breakfast” cu Asociația Investitorilor Străini**

Subiecte ce țin de atribuțiile Consiliului Concurenței, în special, cele ce se referă la asigurarea unei competiții loiale între toți participanții pieței, promovarea culturii concurențiale și, de asemenea, procedurile de investigare a practicilor anticoncurențiale au fost abordate în cadrul unei întrevederi neformale a conducerii Consiliului Concurenței și membrilor Asociației Investitorilor Străini.

✓ **Masă rotundă dedicată implementării legislației în domeniile concurenței și achizițiilor publice cu Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor**

Participanții la eveniment au abordat subiecte privind activitatea generală a ANSC și a legislației din domeniile concurenței și achizițiilor publice. Astfel, de către reprezentanții autorităților au fost prezentate rolul, locul și misiunea acestora din punct de vedere instituțional, dar și aspecte procedurale practice utilizate în activitate. Pe final a fost realizat un schimb de opinii privind conlucrarea celor două autorități pe aspecte care au potențială tangență, reieșind din competențele legale.

✓ **Discuții și dezbateri asupra situației concurențiale pe piața turistică**

Peste 20 de agenți economici din sectorul turismului au participat în cadrul unei ședințe de lucru organizate de Consiliul Concurenței la solicitarea Centrului de Informare și Promovare în domeniul Turismului din Republica Moldova. Discuțiile s-au axat pe aspecte ce țin de completarea formularului-chestionar de identificare a barierelor anticoncurențiale expediat de Consiliul Concurenței, dar și problemele conexe industriei turistice și provocările existente pe piața dată. Scopul evenimentului a constat în consolidarea și dezvoltarea unui sector al turismului competitiv și durabil, identificarea și eliminarea barierelor anticoncurențiale de pe piața respectivă, precum și promovarea, dezvoltarea produselor și a piețelor de turism, a infrastructurii, a resurselor umane și a structurilor instituționale.

✓ **Atelier de lucru pentru reprezentanții Asociației Investitorilor Străini, cu tematica: Legislația în domeniul concurenței**

Seminarul s-a axat pe familiarizarea reprezentanților mediului de afaceri cu principalele noțiuni și prevederi ale legislației în domeniul concurenței și a publicității. În acest sens reprezentanții Consiliului Concurenței au vorbit despre evaluarea impactului de reglementare a actelor normative asupra mediului concurențial, examinarea operațiunilor de concentrare economică și acordurilor anticoncurențiale, analiza acțiunilor/inacțiunilor Autorităților Publice de restrângere, împiedicare, sau denaturare a concurenței, examinarea actelor de concurență neloyală și publicitate neadekvată și analiza practicilor anticoncurențiale, și anume: abuzul de poziție dominantă.

✓ **Lecție publică pentru studenții de la Facultatea Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative a Universității de Stat din Moldova**

În cadrul acestui curs, studenții anului I și II de la specialitatea „Administrare Publică” și elevi din licee în cadrul proiectului FRISPA „*Fii student pentru o zi*” au avut posibilitatea să ia cunoștință de noțiunile generale în domeniul concurenței, ajutorului de stat și de prevederile legale în domeniu.

Aceasta vine să contribuie la creșterea culturii concurențiale și să completeze șirul de evenimente de advocacy organizate de Consiliul Concurenței în rândurile mediului universitar.

Astfel, pe parcursul ultimilor ani am reușit să promovăm principiile concurențiale și prevederile legale în domeniu, studenților din mai multe instituții de învățământ superior din municipiile Chișinău, Bălți, Cahul și Comrat.

✓ **Schimb de opinii privind aplicarea legislației concurențiale cu reprezentanții A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”**

În cadrul ședinței au fost abordate oportunități de intensificare a dialogului, consolidarea eforturilor în vederea valorificării expertizei și experienței întru beneficiul întregii societăți, aplicarea legislației concurențiale și anume evaluarea impactului de reglementare a actelor normative asupra mediului concurențial, examinarea operațiunilor de concentrare economică și acordurilor anticoncurențiale, analiza acțiunilor/inacțiunilor Autorităților Publice de

restrângere, împiedicare, sau denaturare a concurenței, examinarea actelor de concurență neloială și publicitate neadecvată și analiza practicilor anticoncurențiale, și anume: abuzul de poziție dominantă.

✓ **Seminar dedicat sistemului Dreptului Concurențial în Polonia – 30 de ani de experiență**

Angajații Consiliului Concurenței de rând cu mediul academic și studenții Academiei de Studii Economice a Moldovei, au avut parte de un seminar inedit susținut de Doctorul Marek MARTYNISZYN, Lector superior la Queen's University Belfast, care a prezentat Studiul de cercetare privind Sistemul Dreptului Concurențial în Polonia - 30 de ani de experiență. Evenimentul a fost organizat de Consiliul Concurenței, în colaborare cu Academia de Studii Economice a Moldovei și a întrunit sub egida sa peste 170 de participanți.

Seminarul a avut drept scop diseminarea și aprofundarea experienței Poloniei în cei 30 de ani de aplicare a legislației concurențiale, analizând perioada de dezvoltare a sistemului de drept concurențial într-o țară de tranziție de la economia planificată la economia de piață.

✓ **Seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor și angajaților Consiliului Concurenței din Republica Moldova**

Ca urmare a modificărilor operate și intrate în vigoare, în primul trimestru al anului 2019, ale procedurii administrative și contenciosului administrativ, practica judiciară națională și internațională, realitățile activității economice ale întreprinderilor care activează și utilizează tehnologiile digitale ce au cuprins toate piețele de mărfuri și au schimbat radical structura clasică a piețelor, a apărut necesitatea organizării unui curs de instruire, atât a judecătorilor specializați în contencios administrativ, cât și angajaților Consiliului Concurenței.

În acest sens, Consiliul Concurenței al Republicii Moldova a organizat cu suportul RoAID și în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, un seminar de instruire în domeniul concurenței: Practicile anticoncurențiale; Controlul de legalitate exercitat de instanțele de judecată asupra actelor administrative ale autorității de concurență; Limitele controlului judecătoresc

exercitat de către instanțele de judecată asupra actelor administrative ale autorității de concurență – practică națională.

Lectorii din cadrul Consiliului Concurenței din România și judecătorii din cadrul Curții de Apel București au diseminat cele mai bune practici europene în domeniul concurenței. Scopul seminarului a rezidat în aprofundarea cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale, combinând partea teoretică și cea practică, prin exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale.

✓ **Promovarea concurenței la Târgul stagiilor de practică 2019**

În anul 2019, Consiliul Concurenței în premieră s-a alăturat companiilor și instituțiilor publice, participând la cea de III-a ediție a Târgului stagiilor de practică, organizat în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei. În cadrul Târgului, reprezentanții Consiliului Concurenței au interacționat cu studenții ASEM și au venit cu noi idei și oportunități pentru aceștia, prezentând programele de dezvoltare și ofertele de stagii în formatul unei lecții publice. Totodată, reprezentanții Consiliului Concurenței au inițiat un dialog deschis studenții, împărtășind experiențe și sfaturi utile pentru tinerii specialiști.

✓ **Consiliul Concurenței gazda Conferinței dedicată Concurenței**

Consiliul Concurenței din Republica Moldova împreună cu PRIAevents din România, a organizat **în premieră la Chișinău**, o importantă conferință dedicată concurenței. Legea concurenței este egală pentru toți! - pentru actorii de pe piață și pentru autoritatea care veghează buna respectare a acestor reguli de joc.

Astfel, Consiliul Concurenței fiind gazda celui de mai anvergură eveniment în domeniu, în parteneriat cu ACI Partners, Popovici Nitu Stoica & Asociații, Asociația Femeilor Antreprenoare din Moldova APCFA (*Asociația Patronală a Companiilor Financiare Alternative*), ODIMM și ceilalți parteneri a dat start unei platforme noi de comunicare și de lucru cu reprezentanții (*peste 200 persoane*) tuturor sectoarelor economiei din Republica Moldova.

Scopul evenimentului a fost să pună în dialog provocările, grijile, noutățile legislative, studiile de caz, dificultățile, dar și propunerile, obiecțiile actorilor de pe piață, inclusiv promovarea culturii concurențiale.

5.5.2 Activitatea de informare în domeniul ajutorului de stat

În anul 2019, întru promovarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat și informarea furnizorilor de ajutor de stat despre aplicarea corespunzătoare a legislației din domeniu, Consiliul Concurenței a realizat un șir de ședințe și mese rotunde cu autoritățile publice centrale și locale, reprezentanții societății civile.

Astfel, pe parcursul anului, 620 de reprezentanți din 355 de autorități publice centrale și locale (20 APC, 335 APL) au fost instruiți în cadrul a 107 evenimente organizate de Consiliul Concurenței (1 conferință, 12 seminare, 10 ședințe și 84 întrevederi consultative).

În vederea asigurării implementării prevederilor legislației cu privire la ajutorul de stat pe întreg teritoriul țării, angajații Consiliului Concurenței au acordat asistență tehnică de specialitate APC și APL de nivelul I și II și au fost plasate 22 de materiale informative pe pagina-web www.ajutordestat.competition.md referitor la noutățile din domeniul ajutorului de stat din Uniunea Europeană.

✓ **Seminare dedicate implementării legislației cu privire la ajutorul de stat**

Întru implementarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și informării furnizorilor despre obligativitatea raportării tuturor ajutoarelor de stat și ajutoarelor de minimis acordate pe parcursul anului 2018, Consiliul Concurenței și-a propus organizarea unei campanii de informare, în special prin desfășurarea unui șir de seminare cu reprezentanții autorităților administrației publice locale.

În acest sens cu suportul Oficiilor Teritoriale ale Cancelariei de Stat și susținerea Unității de Implementare a Grupului Băncii Mondiale au fost organizate 12 seminare în municipiile Chișinău, Bălți, Cahul, Edineț, Strășeni și orașele Cantemir, Anenii Noi, Ialoveni, Dubăsari, Criuleni, Căușeni, Ștefan Vodă și Briceni.

În cadrul acestor seminare, discuțiile s-au axat preponderent pe subiecte privind modalitățile de raportare a ajutorului de stat, obligativitatea raportării tuturor ajutoarelor de stat, obligațiile furnizorului ajutorului de stat, completarea

formularelor de raportare a ajutoarelor de minimis și ajutoarelor de stat acordate în anul 2018 de către APL-uri, procedura de acordare ajutorului de minimis, Sistemul Informațional ”Registrul Ajutoarelor de Stat din Moldova”.

Totodată, au fost abordate subiecte privind serviciile de interes economic general și implementarea prevederilor punctelor 34-35 din ”Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020”.

✓ **Atelier de lucru TAIEX al Comisiei Europene privind monitorizarea și evaluarea ajutoarelor de stat**

Ajutoarele de stat dețin un rol semnificativ în economia națională. Ele pot influența în mod negativ funcționarea mecanismului de piață al cererii și ofertei și avantajele competitive ale sistemului care constituie fundamentul comerțului internațional, pot denatura concurența și pot duce la conflicte comerciale, la utilizarea inefficientă a resurselor, precum și la reducerea bunăstării sociale.

Anume din acest considerent, instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat constituie un obiectiv prioritar pentru Consiliul Concurenței, prevăzut, inclusiv, și în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020.

De asemenea, Consiliul Concurenței a organizat Atelierul de lucru TAIEX al Comisiei Europene, cu genericul: ”Monitorizarea și evaluarea ajutoarelor de stat”, care a întrunit sub egida sa cca 80 de participanți – experți ai Uniunii Europene, reprezentanți ai Consiliului Concurenței și ai autorităților publice din Republica Moldova.

Scopul acestui eveniment era de a îmbunătăți cunoștințele în domeniul monitorizării ajutoarelor de stat în conformitate cu normele UE și identificării practicilor necesare în vederea utilizării eficiente a resurselor publice în cadrul mecanismului ajutorului de stat, ceea ce va contribui la reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1%, conform mediei Uniunii Europene.

✓ **Discuții cu APL și APC privind funcționarea și modernizarea SIRASM**

Peste 20 de reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale, autorităților administrației publice locale din regiunile Centru, Nord și Sud, Consiliului Concurenței și echipei de dezvoltatori software s-au întrunit în cadrul ședinței de lucru pentru a discuta aspectele ce țin de funcționarea actuală a Sistemului Informațional Automatizat Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova (SIRASM) și întru expunerea viziunilor asupra modernizării sistemului.

Ședința s-a desfășurat în cadrul proiectului de dezvoltare și modernizare a SIRASM, demarat în iulie 2019, cu suportul Unității de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale pentru Ameliorare a Competitivității CEP-II și care urmează a fi definitivat pe parcursul anului curent.

5.5.3 Asigurarea transparenței activității Consiliului Concurenței

În scopul executării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Hotărârii Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, pe pagina web oficială a fost publicat *„Raportul privind asigurarea transparenței în procesul decizional pentru anul 2019”* precum și *„Declarația de răspundere managerială 2019”*.

Pe parcursul anului 2019, reprezentanții Consiliului Concurenței au acordat 3 interviuri, au participat la o emisiune tv și s-au prezentat cu discurs în cadrul a 7 evenimente publice.

Tabelul 22

Apariții în sursele mass – media în perioada anilor 2017 – 2019

	Indicatori	2017	2018	2019
	Apariții mass-media:	13	8	11
	• interviuri	6	3	3
	• emisiuni TV/radio	4	3	1
	• evenimente publice	3	2	7

În perioada de referință, pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței au fost publicate 212 materiale informative: 67 de comunicate, 87 decizii, 38 materiale la rubrica „Transparență decizională” și 20 de materiale la alte rubrici.

Tabelul 23

Publicații pe pagina web www.competition.md în perioada anilor 2017 – 2019

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
1	Materiale informative:	278	224	212
	• comunicate	118	67	67
	• decizii	51	73	87
	• transparență	42	41	38
	• altele	67	43	20
2	Materiale jurnalistice	679	680	709

Ca urmare a acestor activități, în anul 2019, Consiliul Concurenței a acumulat pe diverse surse: tv, on-line și presa scrisă – 709 de materiale jurnalistice: 595 apariții în presa electronică, 107 apariții în sursele TV și radio, iar în presa scrisă 7 apariții. Pagina web oficială a fost accesată de 14 961 de vizitatori unici (13 136 în anul 2018) din 81 de state și 441 de orașe.

Tabelul nr. 24

Accesări pagina web www.competition.md

	Indicatori	2017	2018	2019
	Utilizatori	14 349	13 136	14 961
	Sesiuni	46 493	43 388	50 318

Asigurarea transparenței activității Consiliului Concurenței este realizată prin constituirea unui dialog direct cu publicul și prin intermediul rețelelor de socializare. În acest sens, Consiliul Concurenței utilizează pe larg paginile sale în rețelele de socializare: Tweeter, LinkedIn și Facebook.

Categorie de dispozitive	Achiziție		
	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni
	13,89 % 14.961 vs. 13.136	15,63 % 14.670 vs. 12.687	15,97 % 50.318 vs. 43.388
1. desktop			
01.01.2019 - 31.12.2019	11.008 (73,39 %)	10.758 (73,33 %)	41.923 (83,32 %)
01.01.2018 - 31.12.2018	10.273 (78,09 %)	9.888 (77,94 %)	37.713 (86,92 %)
Procentaj schimbări	7,15 %	8,80 %	11,16 %
2. mobile			
01.01.2019 - 31.12.2019	3.818 (25,45 %)	3.745 (25,53 %)	8.089 (16,08 %)
01.01.2018 - 31.12.2018	2.686 (20,42 %)	2.610 (20,57 %)	5.244 (12,09 %)
Procentaj schimbări	42,14 %	43,49 %	54,25 %
3. tablet			
01.01.2019 - 31.12.2019	174 (1,16 %)	167 (1,14 %)	306 (0,61 %)
01.01.2018 - 31.12.2018	197 (1,50 %)	189 (1,49 %)	431 (0,99 %)
Procentaj schimbări	-11,68 %	-11,64 %	-29,00 %

Figura nr. 2 Distribuția utilizatorilor paginii web www.competition.md

CAPITOLUL VI. PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI

- ✓ Puterea de piață în creștere a platformelor digitale, în contextul Pandemiei COVID-19, crează probleme pentru consumatori, precum și pentru autoritățile de aplicare a legislației în domeniul concurenței care pot afecta bunăstarea consumatorilor. Astfel, **urmează să adaptăm instrumentele de aplicare și analiză la practicile de exploatare și excludere de pe piețele digitale** și să căutăm în continuare soluții posibile pentru a face față eficient puterii de piață a platformelor on-line **pentru a proteja consumatorii de practicile comerciale neloiale și anticoncurențiale de pe piețele digitale.**

- ✓ **Elaborarea propunerilor de modificare a Legii concurenței în vederea armonizării cu Directiva (UE) 1/2019 și Codul administrativ.** În acest sens, a fost selectat un Consorțiu format din Consiliul Concurenței din România, Consiliul Concurenței din Lituania și o companie de consultanță din Belgia.

- ✓ Consiliul Concurenței este responsabil de **monitorizarea realizării Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020 aprobat, prin Legea nr. 169/20.07.2017.** De asemenea, responsabile de implementarea Programului sunt autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale și autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor atribuite, conform art. 2 al Legii susmenționate.

- ✓ Consolidarea **cooperării și a dialogului cu alte instituții și organizații** în domeniul aplicării Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 și Legii nr.139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, în conformitate cu rigorile Uniunii Europene.

- ✓ **Perfecționarea activității de identificare și de investigare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale** pe principalele direcții de activitate (*acorduri anticoncurențiale, abuz de poziție dominantă, acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice*), în vederea implementării celor mai bune practici și experiențe acumulate în urma participării la cursuri de instruire, conferințe și seminare.

- ✓ **Dezvoltarea și modernizarea Sistemului Informațional Automatizat ”Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova”**. În acest sens, a fost selectată o companie specializată ce a elaborat platforma electronică, aflată acum în regim de testare.

- ✓ **Seminar internațional regional OECD 2020 ”Evaluarea comportamentului abuziv de către jucătorii dominanți”**. Consiliul Concurenței al Republicii Moldova a fost selectat, în premieră, în calitate de instituție-gazdă al seminarului internațional regional în anul 2020, sub egida Centrului Regional de Concurență din Budapesta, Ungaria (RCC OECD-GVH).

Este important de menționat faptul că, în conformitate cu **Raportul anual privind Indicele Competitivității Globale**, elaborat de către Forumul Economic Mondial (FEM) și prezentat în luna octombrie 2019, **Republica Moldova s-a poziționat pe locul 86 din 141 în Clasamentul Global al Competitivității, urcând 2 poziții față de anul 2018.**

Acest Raport evaluează capacitatea țărilor de a oferi cetățenilor lor un nivel ridicat de prosperitate în dependență de modul în care sunt folosite resursele disponibile. Din anul 2015, FEM utilizează metodologia modernă a Indicelui de Competitivitate Globală (GCI), care măsoară setul de instituții, politici și factori ce stabilesc nivelurile durabile curente și pe termen mediu ale prosperității economice.

Global Competitiveness Index 4.0 2019 edition

Rank in 2018 edition: 88th/140

Sursa: Raportul anual privind Indicele Competitivității Globale

Cei mai slabi indicatori, pentru Republica Moldova rămân a fi în continuare sistemul financiar și mărimea pieței interne, unde am fost clasati pe locurile 128 și 126 din cele 141 de țări reprezentate în clasament.

În concluzie putem afirma că, un nivel sănătos de concurență depinde de mai mulți factori, nu doar de autoritatea de concurență, respectiv, doar cu eforturi comune, conjugate și cu implicarea tuturor instituțiilor responsabile putem atinge scopul propus.

Informații
cu privire la implementarea în anul 2019
a Programului național în domeniul
concurenței și ajutorului de stat pentru anii
2017-2020

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
AGEPI	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM	Banca Națională a Moldovei
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
Program	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIRASM	Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat al Republicii Moldova”
UE	Uniunea Europeană

Informații
cu privire la implementarea în anul 2019
a Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de
stat pentru anii 2017-2020

Introducere

Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (în continuare – Program), aprobat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 169/2017, a fost elaborat în vederea implementării prevederilor cu privire la concurență din Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, pentru o aplicare mai coerentă a Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în conformitate cu prevederile Capitolului 10 „Concurență” din Titlul V al Acordului de Asociere RM-UE.

Din punct de vedere economic, elaborarea și implementarea acestui document decurge din necesitatea deschiderii sectoarelor economice către concurență, a sporirii nivelului de transparență și de accesibilitate a piețelor, a utilizării eficiente a resurselor publice pentru creșterea bunăstării consumatorilor.

Astfel la etapa elaborării Programului au fost identificate și descrise un șir de probleme ale mediului concurențial, structurate ulterior în 3 grupuri:

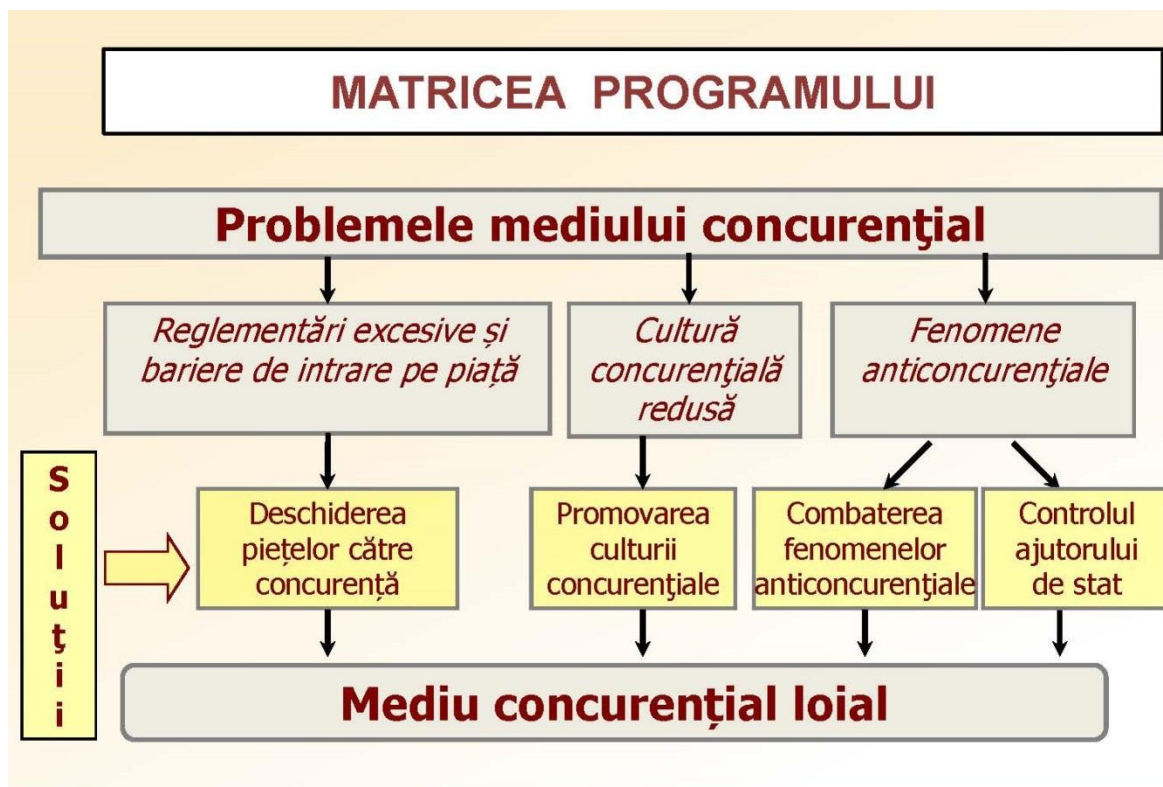
1. reglementări excesive și bariere de intrare pe piață;
2. cultura concurențială redusă;
3. fenomenele anticoncurențiale.

Totodată, Programul prevede o abordare complexă și strategică a problemelor, obiectivelor și acțiunilor ce se impun a fi realizate. Acesta abordează dezvoltarea concurenței, inclusiv controlul asupra ajutorului de stat, în contextul în care creșterea sau diminuarea nivelului de competitivitate a întreprinderilor din Republica Moldova reprezintă rezultatul direct al unui sistem concurențial îmbunătățit, viabil și loial.

Obiectivul general al Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficientă a ajutorului de stat. În Program sunt trasate obiectivele specifice ce urmează a fi atinse pentru realizarea obiectivului general:

1. Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020, ceea ce va asigura totodată o accelerare a creșterii anuale a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,56 %.
2. Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat, pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020, conform mediei Uniunii Europene.

Respectiv, în urma implementării Programului vom obține un mediu concurențial loial și vom asigura creșterea PIB-ului. Ținem să menționăm că, un mediu concurențial loial are efecte asupra creșterii bunăstării consumatorului care obține servicii de calitate la tarife/prețuri stabilite în conformitate cu *modelul economic al cererii și ofertei*.

PARTENERII DE IMPLEMENTARE

• Parlament • Guvern • Ministere și alte APC • Autorități publice locale • Autorități de reglementare • Instituții publice	• Patronate • Asociații de business • ONG-uri • Instituții de cercetare • Partenerii de dezvoltare • Mass media

Pre-condiții:

1. Sinergie de eforturi 2. Transparență în activitate	3. Consultarea diferitor opinii 4. Consens la adoptarea deciziilor

Asigurarea realizării prevederilor Programului menționat **este sarcina tuturor autorităților publice centrale de specialitate, autorităților administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în** limitele competențelor.

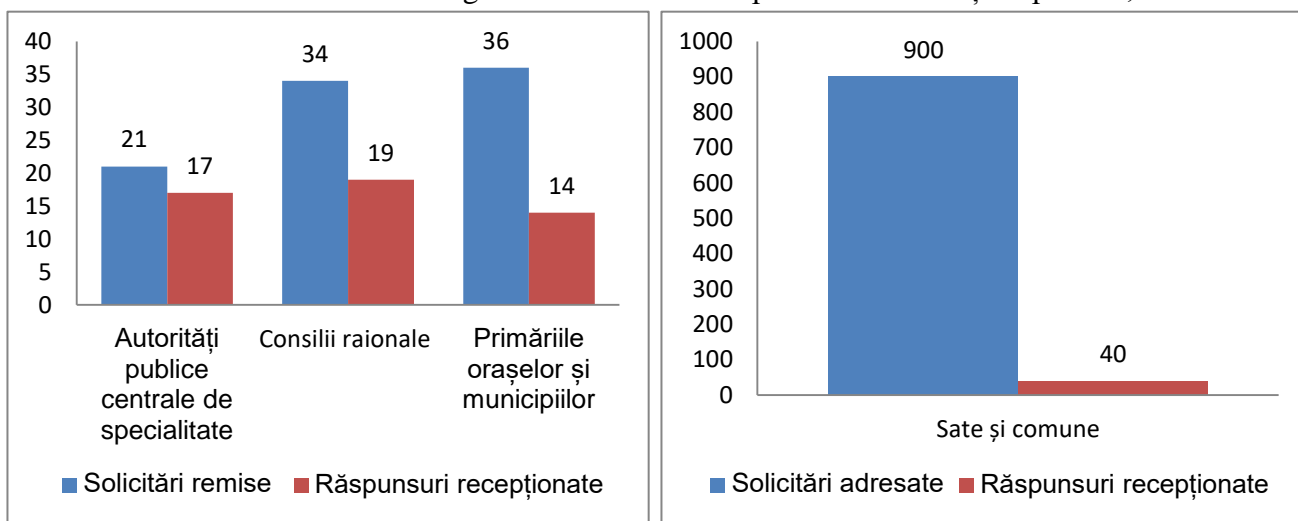
Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 169/2017 pentru aprobarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor vor:

- asigura realizarea prevederilor Programului menționat;
- prezenta Consiliului Concurenței, anual, până la data de 15 ianuarie, informații cu privire la executarea prevederilor Programului nominalizat pentru anul precedent.

În acest sens, în contextul prezentării raportului de activitate al Consiliului Concurenței pentru anul 2018 și a informațiilor privind nivelul de implementare a Programului în cadrul ședinței Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe din 24.07.2019, au fost remise scrisori către toate autoritățile publice centrale de specialitate și către 70 autorități publice locale (Consilii raionale și orașe).

Ca urmare, au fost recepționate răspunsuri de la 50 de autorități din cele vizate direct, adică sau puțin peste 50%, iar în ceea ce privește primăriile satelor conformarea era puțin peste 4% (de la 40 de sate și comune) dintre cele peste 900 existente.

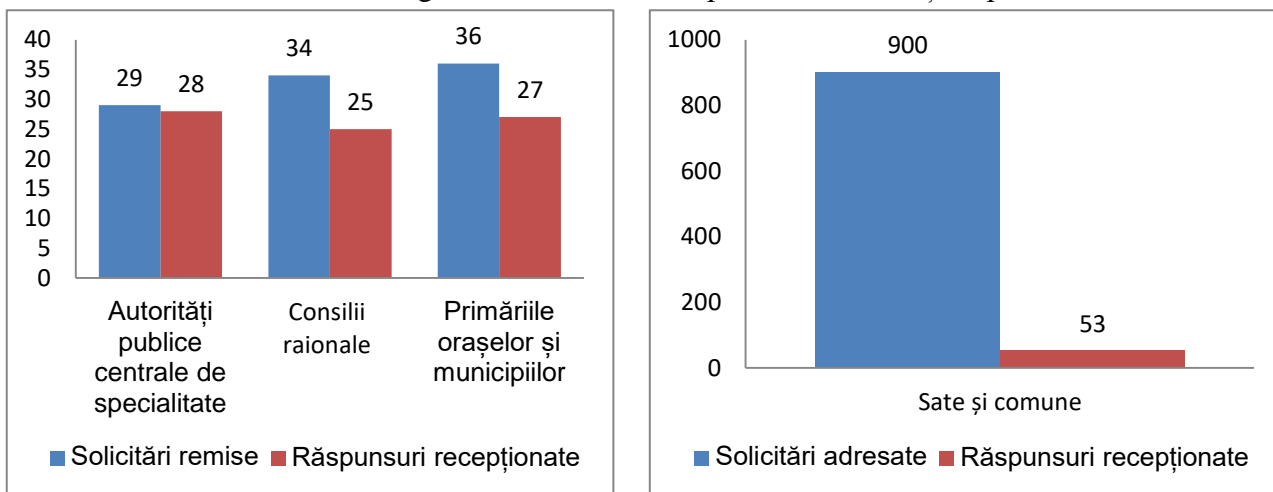
Diagrama 1. Nivelul de raportare a autorităților publice, iulie 2019

La data de 11 decembrie 2019, în scopul elaborării raportului anual, au fost remise scrisori de solicitare a informației cu privire la gradul de implementare a Programului în anul 2019 către 99 de autorități (Autorități publice centrale și de

specialitate – 29, Consilii Raionale – 34 și Primăriile orașelor și municipiilor – 36). Ca urmare, au fost recepționate răspunsuri de la 80 (cca 80%) de autorități din cele vizate direct și de la 56 (cca 6% din total) de sate și comune dintre cele peste 900 existente.

Diagrama 2. Nivelul de raportare a autorităților publice, ianuarie 2020

Ca urmare a monitorizării *Planului de acțiuni* privind implementarea Programului, în baza informațiilor recepționate au fost identificate următoarele realizări:

✓ Întru completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis (**Acțiunea 36**), au fost incluse prevederile corespunzătoare la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018), astfel încât, acțiunea a fost realizată înainte de termen. Autoritățile responsabile: **Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei și Infrastructurii**.

✓ O altă realizare importantă constituie modificarea și **completarea Codului penal al Republicii Moldova**, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele implementării politicii de clemență (**Acțiunea 16**), responsabili: **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

✓ „Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice” (**Acțiunea 12**), autoritatea responsabilă - **Agenția Achiziții Publice**, de rând cu „Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de

răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale” (**Acțiunea 18**), **autoritatea responsabilă - Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**, vor contribui esențial la realizarea Obiectivului de dezvoltare a mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență.

Totuși, s-a constatat și o listă de acțiuni restante. **Cele mai multe restante în implementarea Programului revin:**

➤ **autorităților publice centrale și locale și autoritățile cu funcții de reglementare și control – 13 acțiuni nerealizate în termen.**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	APC, APL inițiatore de ajutor de stat, Consiliul Concurenței
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței

31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței

În acest sens evidențiem că, **APC și APL care au acordat drepturi exclusive (Acțiunile 1-3)**, nu s-au implicat în realizarea acțiunilor prevăzute de Program. Același lucru îl observăm și în cazul **APC și APL, inițiatore de ajutor de stat**, care nu au raportat pe parcursul perioadei de implementare alinierea la nici o schemă de ajutor de stat existent identificat și, respectiv, nu au comunicat despre elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului (**Acțiunile 29- 33**).

În ceea ce ține de **APC și APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG** din cele peste 400 de întreprinderi, identificate de Consiliul Concurenței, conform informației deținute, doar pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat (**Acțiunile 34-35**), ceea ce constituie mai puțin de 10%.

În aceeași ordine de idei, **APC și APL** (cu excepția BNM și ANRE) nu s-au implicat în evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice.

Doar BNM, CNPF, AAC, ANRE și ANRCETI (în anul 2018) au informat despre acțiunile realizate în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale. **(Acțiunile 5-6)**

Totodată, din totalul de autorități fondatoare ale întreprinderilor de stat și municipale, doar MADRM (în anul 2019) și Ministerul Apărării (în anul 2018) au informat despre acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora **(Acțiunea 8)**.

- **Ministerul Finanțelor - 4 acțiuni nerealizate** în termen (2 din ele de comun cu **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, o acțiune, de comun cu **Ministerul Economiei și Infrastructurii și Consiliul Concurenței** și o acțiune, de comun cu **APC și APL**)

Nr.	Acțiunea	Responsabili
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei

Astfel, urmează a fi aprobat în Parlament proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019) **(Acțiunile 9 și 11)** și, respectiv nu a fost elaborat Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice.

Rămân a fi elaborate și aprobate de Guvern regulamente în vederea

armonizării cadrului legal privind concesiunile (**Acțiunea 10**)

În ceea ce ține de acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**), Ministerul Finanțelor a informat că va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.

➤ **Consiliul Concurenței - 2 nerealizate în termen (o acțiune, de comun cu Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și Infrastructurii)**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței
17	Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	Consiliul Concurenței

Astfel, cu referire la *Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (Acțiunea 9)*, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații utile pe diverse sectoare. Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.). Totodată, întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.

În ceea ce privește proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, (**Acțiunea 17**), acesta a fost prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, prin scrisoarea nr. DJ-02/414-1846 din 06.08.2019, pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului.

La data de 09.10.2019, prin scrisoarea nr. 06/2-6679, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre: „*lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii*”.

➤ **Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală – 2 acțiuni nerealizate**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
13	Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sînt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept	AGEPI
14	Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de acțiunea în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă	AGEPI

În acest sens, urmează a fi inițiată, repetat, procedura de promovare a:

1. Proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor (**Acțiunea 13**).
2. Proiectului de lege pentru modificarea Legii nr 139/2010, , în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3, emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului (**Acțiunea 14**).

➤ **Ministerul Justiției – 1 acțiune nerealizată în termen.**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice	Ministerul Justiției

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și aprobat în Parlament la 27.02.2020.

Cu referire la acțiunea „Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial”, de care a fost responsabil - **Institutul Național al Justiției**, nivelul de realizare a acesteia a fost evaluat în baza informațiilor asupra acțiunilor realizate doar de Consiliul Concurenței, astfel încât, în 3 ani de implementare a Programului nu a parvenit nici o informație din partea instituției responsabile.

Monitorizarea implementării Programului

În continuare sunt descrise succint acțiunile implementate (de către Consiliul Concurenței și alte autorități publice), în vederea realizării planului de acțiuni ale Programului.

1. Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive.

Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței desfășoară investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței.

Totodată, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive, au fost realizate:

- Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice.
- Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii.
- Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive.
- Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.).

În scopul determinării piețelor produsului și a piețelor relevante au fost identificate studii și rapoarte aferente investigației utile. Totodată, acțiunile aferente identificării pieței produsului și pieței relevante urmează a fi realizate ulterior recepționării informațiilor de la părți.

Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive:

- ✓ la data de 30.09.2019 au fost remise solicitări de informații către 20 de entități, cu anexarea chestionarului.
- ✓ au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise.

La data de 19.12.2019, Raportul asupra investigației utile a fost prezentat în

ședința Plenului Consiliului Concurenței.

5. Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și angajamentelor asumate în Acordul de Asociere

Conform informației prezentate de **Banca Națională a Moldovei**, urmare evaluării cadrului normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică s-a stabilit că, cerințele prevăzute în actele normative ale BNM aferente acestor sectoare sunt conforme practicilor Uniunii Europene, comportă un caracter prudențial adecvat, fără bariere anti-concurențiale, fapt ce elimină necesitatea intervenției în cadrul normativ existent.

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor naturale și piața produselor petroliere.

Astfel, ca rezultat al evaluării cadrului normativ de reglementare în scopul ajustării acestuia, implicit în partea ce vizează deschiderea piețelor, de către ANRE urmează a fi aprobate în termeni proximi noile „Reguli ale pieței energiei electrice” și publicat „Regulament privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică”.

Totodată, a fost menționat că piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.

Liberalizarea efectivă a pieței gazelor naturale este în curs de realizare. Deși dreptul consumatorilor de a schimba furnizorul de gaze naturale este prevăzut de art. 88 al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, totuși în conformitate cu art. 114 alin (4) al aceleiași Legi, procedura de schimbare a furnizorului va fi aplicabilă în deplină măsură doar după constatarea de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei a existenței pe piața gazelor naturale a premiselor necesare pentru procurarea de către consumatorii noncasnici a gazelor naturale la prețuri negociate. Astfel, atât timp cât Guvernul Republicii Moldova nu a adoptat o hotărâre privind retragerea dreptului consumatorilor noncasnici de a achiziționa gaze naturale în condiții reglementate, de la furnizorii care furnizează gazele naturale unor anumite categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public stabilite la art. 89 al Legii nominalizate, se consideră ca piața gazelor naturale din Republica Moldova

nu oferă posibilitatea de negociere liberă a procurării de către consumatorii noncasnici a gazelor naturale.

Cu referire la piața produselor petroliere este de menționat că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 461/2001 cu privire la piața produselor petroliere și ale Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 50/2019 din 11.03.2019, operatorii economici sunt liberi să-și formeze prețurile de comercializare a produselor petroliere, cu condiția respectării unei marje de rentabilitate admisă de metodologie. Cu titlu de precizare, a fost relevat ca atribuții ANRE de a stabili prețurile plafon pentru comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale - au fost excluse ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 302/2018. În acest context, operatorii au obligația de a informa ANRE despre modificarea prețurilor, cu prezentarea calculului aferent, în termen de 3 zile după aprobarea de către aceștia a noilor prețuri.

Consiliul Concurenței, la rândul său, a revizuit investigațiile utile de cunoaștere a pieței, fie prin comasare, fie prin disjuncție, după caz, astfel, Consiliul Concurenței realizează următoarele investigații utile de cunoaștere a pieței:

1. dispozitivelor medicale
2. comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe
3. procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor de pește
4. comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase
5. serviciilor de transport și activităților conexe
6. produselor chimice
7. identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora
8. publicității
9. comercializării medicamentelor
10. comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova
11. serviciilor bancare (servicii de creditare, de atragere a depozitelor, de deservire a conturilor curente etc.)
12. importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne
13. comercializarea produselor social importante
14. identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea

activității acestora (SIEG)

15. comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe
16. domeniul construcțiilor
17. activității de cercetare și dezvoltare
18. producerii și comercializării energiei electrice
19. procesării produselor agro-alimentare

În cadrul investigațiilor, au fost realizate următoarele acțiuni:

- ✓ Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței comercializării și serviciilor conexe.
- ✓ Determinarea pieței produselor și a pieței relevante.
- ✓ Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe.

Pe parcursul trimestrului III, 2019, pentru 15 din cele 19 studii au fost remise chestionare pe următoarele piețe:

1. Piața dispozitivelor medicale
2. Piața comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe
3. Piața procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor din pește
4. Piața comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase
5. Piața serviciilor de transport și activităților conexe
6. Piața produselor chimice
7. Piața publicității
8. Piața comerțului cu ridicata de medicamente
9. Piața comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova
10. Piața cu privire la importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne
11. Piața comercializării produselor social importante
12. Piața comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe
13. Piața construcțiilor
14. Piața procesării produselor agro-alimentare
15. Identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora.

De menționat că informația solicitată nu a fost prezentată în termen sau fiind incompletă, motiv pentru care au fost expediate solicitări repetate întreprinderilor.

8 investigații utile se află la etapa sistematizării informației în urma analizei

informațiilor recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, care urmează a fi discutate în Plen, în cazul a 2 studii – Rapoartele au fost discutate în cadrul ședințelor Plenului din 19.12.2019 și 24.01.2019.

Concomitent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.

6. Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale

Urmare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (nr.239/2015), a fost stabilit termenul 01 iulie 2019 pentru liberalizarea tarifelor la asigurările obligatorii de răspundere civilă auto în conformitate cu actele normative ale **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, având drept scop asigurarea unui echilibru rezonabil între costurile și beneficiile asigurătorilor din prestarea serviciilor de asigurare obligatorie auto internă și externă, respectând obiectivul de protecție a consumatorilor și neadmiterea unor riscuri potențiale care pot genera efecte negative asupra sectorului de asigurări per ansamblu.

Totodată, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, CNPF a aprobat cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, după cum urmează:

1. Hotărârea cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 57/13 din 28-12-2018 – în vigoare din 01.07.2019)

2. Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr. 57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 35/13 din 12.08.2019)

3. Hotărârea cu privire la aprobarea rapoartelor specializate ale asigurătorilor aferente asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă (nr. 57/14 din 28. 12 2018)

4. Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.57/14 din 28.12.2018 cu privire la aprobarea rapoartelor specializate ale asigurătorilor

aferente asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă (nr. 30/4 din 15.07.2019)

5. Hotărârea cu privire la modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 25/2 din 24.06.2019)

6. Hotărârea cu privire la aprobarea Metodologiei unice de calcul al primei de asigurare de baza și al coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă (nr.35/13 din 12.08.2019)

7. Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.25/2 din 24.06.2019 cu privire la modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr.59/1 din 10.12.2019)

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a informat că, în conformitate cu prevederile articolului 58 alin.(1) al Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410, art.679), deciziile adoptate de către ANRCETI ce conțin identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, precum și impunerea obligațiilor speciale în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante, ANRCETI le publică și le prezintă Consiliului Concurenței, în termen de 3 zile lucrătoare din data adoptării.

Banca Națională a Moldovei a informat că, în vederea îmbunătățirii accesului la resursele financiare din sectorul nebanca (pct.11, subp.5 din Programul național), au fost aprobate modificări la Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronica, prin care a fost asigurat dreptul entităților nebanca licențiate pentru activitatea de prestare a serviciilor de plata sa ofere împrumuturi legate de serviciile de plata doar in baza licenței de prestare a serviciilor de plata menționate in art.4 alin.(1) pct.4) și 5) din Legea nr. 114/2012 și acordate conform prevederilor Legii menționate. În acest sens, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.158 din 05 iunie 2019, a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebanca.

Conform afirmațiilor BNM, reieșind din competențele sale legale, depune eforturi considerabile pentru a îmbunătăți cadrul de reglementare și supraveghere a entităților pe care le licențiază, prin neadmiterea unor reglementari cu potențial de

restricționare a concurenței și prin promovarea celor menite să protejeze integritatea sectorului financiar, dar și drepturile consumatorilor, aplicând consecvent cele mai bune standarde și practici internaționale corespunzătoare.

Progresul realizării de către **Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică** a acțiunilor stabilite, este reflectat prin definitivarea ajustării cadrului normativ de reglementare aferent imlementării Pachetului Energetic III, scopul căruia este deschiderea treptată a pieții energetice către o concurență loilă și care corespunde obiectivelor stabilite în Program.

Astfel, întru realizarea obiectivului de deschidere a piețelor către concurență și eliminarea barierelor anticoncurențiale, precum și executarea sarcinilor indicate la pct. 5 și pct. 6 ale Planului de acțiuni, de către ANRE a fost continuată revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar aplicabil piețelor energeticii (inițiată în anul 2017), cu aprobarea unor noi acte de reglementare, după cum urmează:

1. Regulile pieței gazelor naturale, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 534/2019 din 27.12.2019.

2. Codul rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 423/2019 din 22.11.2019.

3. Codul rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.420/2019 din 22.11.2019.

4. Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 421/2019 din 22.11.2019.

5. Regulamentul privind accesul la rețelele electrice de transport pentru schimburile transfrontaliere și gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 424/2019 din 22.11.2019.

6. Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr 112/2019 din 19.04.2019.

7. Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.168/2019 din 31.05.2019.

8. Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 94/2019 din 04.04.2019.

9. Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 422/2019 din 22.11.2019.

10. Regulamentul privind sistemul de distribuție închis al energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 48/2019 din 11.03.2019.

11. Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 50/2019 din 11.03.2019.

12. Metodologia de calculare a plăților pentru dezvoltarea, modernizarea, exploatarea și/sau întreținerea obiectelor de infrastructură energetică de importanță strategică, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 95/2019 din 04.04.2019.

13. Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 113/2019 din 19.04.2019.

14. Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 169/2019 din 31.05.2019.

15. Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 251/2019 din 05.07.2019.

16. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 395/2019 din 01.11.2019.

17. Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 535/2019 din 27.12.2019.

În speța acțiunilor cuprinse în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, **Autoritatea Aeronautică Civilă**, cu drepturi de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile a continuat, pe parcursul anului 2019, ajustarea legislației naționale în domeniul aviației civile standardelor europene și dezvoltării concurenței loiale în ramură. Astfel, Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:

- Hotărârea Guvernului nr.134 din 27.02.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare

la certificatele controlorilor trafic aerian”.

- Hotărârea Guvernului nr.468 din 09.10.2019 „Pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerintelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție”.

De asemenea, în anul 2019, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr.831 din 20.08.2018 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind proceduriile administrative referitoare la operațiunile aeriene” .

7. Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat

Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat decurge din necesitatea delimitării funcțiilor de executare a obligațiilor statului de activitățile pur comerciale ale acestor întreprinderi, care pot fi executate de agenții economici privați pe piața liberă. În acest sens, pe parcursul anului 2019, **Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenția Proprietății Publice** au raportat următoarele:

A fost privatizat pachetul de acțiuni ale statului din S.A. ”Tutun-CTC”.

În condițiile art. 54¹ al Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și Hotărârii Guvernului nr. 51/2019, a fost asigurată achiziționarea și deetatizarea acțiunilor nou-emise, în număr de 3173751 acțiuni din B.C. ”Moldindconbank” S.A.

Totodată, la inițiativa autorităților publice centrale ***au fost reorganizate 9 întreprinderi de stat*** în instituții publice după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 950/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice ”Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” (*Monitorul Oficial nr.384-395/1026 din 12.10.2018*)

Î.S.”Complexul ”Casa Presei” a fost reorganizată prin fuziune cu I.P. ”Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 1208/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” (*Monitorul Oficial nr.6-12/5 din 11.01.2019*).

Î.S. ”Agenția Informațională de stat ”Moldpres” a fost reorganizată în instituție publică.

3. Hotărârea Guvernului nr. 1241/2018, cu privire la reorganizarea ziarului „Capital Market” ÎS (Monitorul Oficial nr.499-503/1320 din 21.12.2018).

Î.S. "Ziarul Capital Market" a fost reorganizată în instituție publică.

4. Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”(Monitorul Oficial nr.24-28/41 din 25.01.2019).

Î.S. "Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare" a fost reorganizată în instituție publică.

5. Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (Monitorul Oficial nr. 235-244/656 din 29.06.2018).

S-a reorganizat, prin transformare în instituție publică Î.S. "Centrul de Standardizare si Experimentare a Calității Producției de Conserve" cu absorbția Î.S. "Centrul National de Verificare a Calității Producției Alcoolice".

6. Hotărârea Guvernului nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice (Monitorul Oficial nr.59-65/116 din 22.02.2019).

Au fost reorganizate prin transformare în instituții publice 9 întreprinderi de stat:

- 1) *Î.S. Filarmonica Națională "Serghei Lunchevici"*
- 2) *Î.S. Teatrul Național "Mihai Eminescu"*
- 3) *Î.S. Teatrul "Alexei Mateevici"*
- 4) *Î.S. Teatrul Republican "Luceafărul"*
- 5) *Î.S. Teatrul Dramatic Rus de Stat "A.P.Cehov"*
- 6) *Î.S. Teatrul Republican de Păpuși "Licurici"*
- 7) *Î.S. "Teatrul Național de Opera si Balet"*
- 8) *Î.S. Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare "Joc"*
- 9) *Î.S. "Sala cu Orga"*

Totodată, a fost inițiată procedura de **reorganizare la 24 de întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni**, după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 279/2018 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice (Monitorul Oficial nr.113-120/320 din 06.04.2018).

S-a inițiat reorganizarea S.A. "Cercul din Chișinău", prin fuziune (absorbție) cu Întreprinderea de Stat „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (*Monitorul Oficial nr. 235-244/656 din 29.06.2018*).

S-a inițiat reorganizarea, prin transformare în instituție publică, a Î.S. "Centrul National de Verificare si Certificare a Producției Vegetale si Solului" cu absorbția Î.S. "Centrul de Stat pentru Atestarea si Omologarea Produselor de uz Fitosanitar si a Fertilizanților".

3. Hotărârea Guvernului nr. 698/2018 cu privire la Instituția publică "Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale" (*Monitorul Oficial nr.285-294/814 din 03.08.2018*).

S-a inițiat reorganizarea, prin transformare în instituție publică, a I.S. "Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională" cu absorbția a I.S. "Combinatul de deservire sociala".

4. Hotărârea Guvernului nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice (*Monitorul Oficial nr.59-65/116 din 22.02.2019*).

Sunt in proces de reorganizare, prin transformare în instituții publice 5 întreprinderi de stat (I.S. Teatrul "Eugene Ionesco"; I.S. Centrul de Cultura si Arta "Ginta Latina"; I.S. Teatrul National de Stat "Vasile Alecsandri"; I.S. Teatrul Republican Muzical Dramatic "B.P.Hasdeu"; I.S. Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret "S Uliți Roz").

5. Hotărârea Guvernului nr. 244/2019 cu privire la reorganizarea Î.S. „Pulbere”, Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” și Î.S. „Cartuș” (*Monitorul Oficial nr.148-158/274 din 26.04.2019*).

A fost inițiată transformarea, prin fuziune, a 3 întreprinderi de stat (Î.S. "Pulbere", Î.S. "Magazinul Specializat de Arme "Dinamo-MA" și Î.S. "Cartuș") într-o societate pe acțiuni.

6. Hotărârea Guvernului nr. 531/2019 cu privire la reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a **Instituției** publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” și a întreprinderilor de stat „Palatul Republicii” și „Pensiunea din Holercani” (*Monitorul Oficial, 2019, nr.329-336/767*).

A fost inițiată reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a Î.S. „Palatul Republicii” și Î.S. „Pensiunea din Holercani” cu I.P. „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”.

7. Hotărârea Guvernului nr. 425/2019 cu privire la reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate

Cibernetică” și a Întreprinderii de Stat „MoldData” (Monitorul Oficial, 2019, nr.273/590).

A fost inițiată reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a Întreprinderii de Stat „MoldData” cu Î.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Concomitent, au fost radiate din oficiu 85 întreprinderi de stat în temeiul Hotărârii Guvernului nr.212/2019.

În aceeași ordine de idei, a fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 127 întreprinderi de stat, după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 122/2019 cu privire la dizolvarea Întreprinderii de Stat „Medisan” (*Monitorul Oficial nr.76-85/145 din 01.03.2019*).

A fost inițiată dizolvarea Î.S. ”Medisan”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 213/2019 cu privire la radierea unor întreprinderi de stat (*Monitorul Oficial nr.132-138/255 din 12.04.2019*).

Este în derulare procedura de radiere din oficiu a 74 întreprinderi de stat inactive.

3. Hotărârea Guvernului nr. 278/2019 cu privire la radierea unor întreprinderi de stat (*Monitorul Oficial nr.185-191/326 din 07.06.2019*).

A fost inițiată procedura de radiere din oficiu a 53 întreprinderi de stat inactive.

În vederea deetatizării sau restructurării întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova** a raportat reorganizarea următoarelor entități:

1. Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale” s-a reorganizat, prin transformare, în Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetica”, iar Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” s-a reorganizat, prin fuziune (absorbție), cu Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (Hotărârea Guvernului 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat).

2. Instituția publică „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” s-a reorganizat prin fuziune (absorbție), cu Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei” (Hotărârea Guvernului nr. 950/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”).

3. Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” s-a

reorganizat, prin transformare, în Instituția publică „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” (Hotărârea Guvernului nr.1208/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”).

4. A fost transmisă, cu titlu gratuit, din administrarea Cancelariei de Stat în administrarea Agenției Proprietății Publice Întreprinderea de Stat „Editura „Universul” (Hotărârea Guvernului nr. 919/2018 cu privire la transmiterea Întreprinderii de Stat „Editura „Universul”).

5. Instituția publică „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” s-a reorganizat, prin fuziune (absorbție), cu Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat” (Hotărârea Guvernului nr.99/2017 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice).

6. A fost lichidată Instituția publică „Asociația Curativ-sanatorială de Recuperare a Cancelariei de Stat” (Hotărârea Guvernului nr.981/2018 cu privire la lichidarea unei instituții publice, reorganizarea unei instituții publice și modificarea denumirii unor instituții medico-sanitare publice).

7. Instituția publică „Baza auto a Cancelariei de Stat” a fost reorganizată, prin fuziune (absorbție), cu Instituția publică „Baza Auto a Asociației Curativ-sanatoriale și de Recuperare a Cancelariei de Stat” (Hotărârea Guvernului nr.916/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice „Baza auto a Cancelariei de Stat”).

8. Întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Agenția Servicii Publice” (Hotărârea Guvernului nr.314/2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice).

9. Instituția publică „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” a fost reorganizată, prin fuziune (absorbție), cu Întreprinderile de Stat „Palatul Republicii” și „Pensiunea din Holercani” (Hotărârea Guvernului nr.531/2019 cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a Instituției publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului”).

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat în anul 2019 despre reorganizarea, prin transformare, a Întreprinderii de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” în Instituția Publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, abrogarea și

modificarea unor acte normative).

Conform datelor oferite de **Agencia Relatii Funciare și Cadastru** a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Geodezie, Prospectiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD”, în care Agenția Relatii Funciare și Cadastru exercită funcția de fondator.

8. Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, responsabilitatea primară privind armonizarea cadrului normativ în sensul optimizării susținerii preferențiale din partea statului a întreprinderilor de stat și municipale revine autorităților care au calitatea de fondator al acestora. Ministerul Finanțelor, ca autoritate fiscală centrală a statului va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a raportat cu privire la modificarea și completarea a 2 acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 din 19.11.2019 pentru sem. II, 2019 a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”)

9. Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale).

Menționăm că, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică după cum urmează:

1. Investigația utilă nr. 21 din 20.06.2019 privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice, iar actualmente se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi.

2. Investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general). Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.).

Întru realizarea acestui studio, pe parcursul perioadei de referință a fost examinat cadrul normativ național și internațional de reglementare. Informația pe fiecare piață relevantă se acumulează și sistematizează în continuare. La data de 24.01.2019, Raportul a fost discutat în cadrul ședinței Plenului.

Totodată, pe parcursul anului 2019 au fost autorizate 7 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, 1 ajutor de stat acordat întreprinderilor ce prestează servicii de transport public producătorilor de energie termică, avizat de Plenul Consiliului Concurenței la data 29.10.2018.

Pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și pentru respectarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE și excluderea barierelor concurențiale, **Ministerul Economiei și Infrastructurii** a elaborat și promovat proiectul legii de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016, care transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE.

Proiectul legii a fost aprobat în ședința Guvernului din 19.11.2019 (Hotărârea Guvernului nr.564/2019) și adoptat de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019.

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a specificat, la rândul său, că piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.

10. Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile

Nu a fost raportat nici un progres.

11. Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE

Conform informațiilor oferite de **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, art.8 alin.(7) lit.r), prevede că consiliul de administrație asigură transparența

procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și aprobă, în cazul întreprinderilor de stat, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat se aprobă de către Guvern.

Ministerul Finanțelor a specificat că, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019(se regăsește și la pct. 9).

12. Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor** în vederea identificării acordurilor anticoncurențiale, a fost realizată conexiunea sistemului de achiziții electronice MTender cu platforma guvernamentală de schimb de date și interoperabilitate MConnect, care este utilizată în vederea accesării informației privind conducătorii și fondatorii operatorului economic. Actualmente, sunt în proces de elaborare instrumentele de identificare a unor posibile acorduri anticoncurențiale prin analizarea datelor participantului la procedura de achiziție cu datele disponibile în cadrul platformei MConnect.

Nivelul de transparență înalt permite vizualizarea de publicul larg, atât a informației privind toți participanții la procedura de achiziții publice, cât și nemijlocit a ofertelor depuse. Astfel, posibilele cazuri de acorduri anticoncurențiale pot fi identificate nu numai la nivel de autoritate publică, dar și la nivel de societate civilă și publicul larg.

13. Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept

În contextul perfecționării mecanismului de protecție a mărcilor și, urmare a modificării și completării cadrului normativ în domeniu de referință, conform informațiilor prezentate de **Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală**, legislația privind protecția mărcilor conține prevederile regulatorii necesare asigurării respectării principiilor trasate, conform acțiunii respective.

Totodată, a fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a

Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, a fost plasat pe pagina web oficială a AGEPI, pentru consultări publice, precum și de coordonare cu autoritățile de resort. De asemenea, grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător a avizat pozitiv, atât Analiza Impactului de Reglementare la proiectul dat, cât și însăși proiectul legii de modificare.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție efectuată de către Centrul Național Anticorupție, fiind, ulterior, avizat de către Ministerul Justiției și examinat de către Centrul de Armonizare a Legislației.

Reieșind din faptul că promovarea a fost tergiversată din motive obiective, inclusiv legate de schimbările politice, procedura de promovare a proiectului nominalizat urmează a fi inițiată repetat, în condițiile legale aplicabile.

14. Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autori drepturile conexe și Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671 din 11.07.2018 și prezentat Parlamentului (înregistrat de Secretariatul Parlamentului din 13.07.2018, nr. 257).

În anul 2018, proiectul legii a fost examinat în cadrul Comisiilor Parlamentare. Ulterior acesta a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3 emisă la 20 iunie 2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin. (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului.

Astfel, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-16-3736 din 27.06.2019, proiectul legii a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale.

În acest context, AGEPI a demarat o serie de ședințe de lucru cu participarea tuturor părților interesate (importatorii de echipamente și suporturi materiale, reprezentanții organizațiilor de gestiune colectivă, reprezentanții mediului de afaceri, etc.), pentru a oferi posibilitatea acestora să se expună asupra promovării proiectului de lege.

Concomitent, amendamentele propuse la Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost discutate în cadrul celei de-a VI-a reuniuni a

Comitetului de Asociere în configurația Comerț Republica Moldova - Uniunea Europeană (CACC), ce a avut loc la data de 04.10.2019, Chișinău.

Ulterior, conform celor convenite în cadrul reuniunii CACC, AGEPI a solicitat (prin scrisoarea nr. 2335 din 29.11.2019) asistența Uniunii Europene în consolidarea sistemului de gestiune a drepturilor de autor și drepturilor conexe din RM. Delegația RM la Chișinău a confirmat disponibilitatea UE de a acorda suport prin intermediu instrumentului "TAIEX".

De asemenea, proiectul legii a fost discutat cu reprezentanții Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI) în contextul celei de-a 59-a runde de Adunări Generale a statelor membre ale OMPI, desfășurată în perioada 30 septembrie - 9 octombrie 2019 la Geneva, Elveția.

În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate, inclusiv comentariile parvenite din partea Comisiei Europene.

După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.

15. Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri

În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Plenul Consiliului Concurenței a emis 106 avize la proiectele de acte normative, dintre care 20 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 16 din ele fiind luate în considerare.

Aceste acte normative au vizat domeniile:

- achiziția dispozitivelor medicale de diagnosticare in vitro și materiale utilizate în hemotransfuzie;
- achizițiilor în sectoarele energiei, apei și serviciilor poștale;
- achizițiilor publice;
- asigurărilor;
- parteneriatului public privat
- pensiilor facultative;
- piața energiei electrice și a gazelor naturale;
- publicitatea băuturilor alcoolice;

- serviciilor financiar - bancare;
- serviciilor turistice;
- serviciului de pază;
- serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- subvenționării în agricultură;
- transmiterea dreptului exclusiv asupra invenției etc.

La această acțiune au raportat doar MADRM, BNM, CNPF, Agenția Relații Funciare și Cadastru și ANRE.

16. Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței

Acțiune realizată integral.

17. Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor concurențiale

În scopul realizării acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a elaborat un proiect de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, și a prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului. La două luni distanță, Ministerul a informat despre: „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”.

18. Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale

Acțiune realizată integral.

19. Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice

Ministerul Justiției a elaborat proiectul legii cu privire la completarea Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Proiectul a fost definitivat urmare a avizării, repetate, de către autoritățile vizate și remis Guvernului spre aprobare. La data de 05.02.2020, acesta a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020,

ulterior, proiectul urmează a fi aprobat în Parlament.

20. Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței

În vederea consultării și informării părților interesate, **Consiliul Concurenței** a organizat 146 de evenimente (seminare, ședințe, și ședințe consultative) la care au participat în total 1725 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.

21. Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial

În scopul aprofundării cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale, combinând partea teoretică și cea practică, prin exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAid (Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare), au organizat un seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ și angajaților Consiliului.

22. Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței

La formarea profesională, studii de licență la specialitatea “Drept” au fost introduse în programul de studii asemenea cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității “Administrație publică” a fost introdus cursul cu denumirea “Dreptul concurențial” la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, care a fost frecventat de 28 de studenți.

23. Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a comunicat că, în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” se studiază în următoarele universități:

- 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”.

2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”.

3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”.

4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, programul de master „Economie și administrarea afacerilor”

24. Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității

În anul 2019, întru realizarea acțiunilor de informare și sensibilizare a publicului larg a fost asigurată participarea reprezentantului Consiliului Concurenței în cadrul unei emisiuni tv, dedicat termenilor și modalităților prevăzute de legislație cu privire la raportarea ajutoarelor de stat. Totodată, reprezentanții Consiliului Concurenței au acordat 3 interviuri și au participat cu discurs în cadrul a 7 evenimente publice.

25. Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței

Au fost difuzate 2 spoturi promoționale ale Consiliului Concurenței, transmis spre difuzare la 22 de posturi tv locale și naționale, conform Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 9/29 din 15 februarie 2019, perioada de mediatizare pentru spotul privind activitatea Consiliului Concurenței a fost 18 februarie- 31 decembrie 2019, iar pentru spotul privind data-limită de raportare a ajutorului de stat: 18 februarie -31 martie 2019.

26. Organizarea training-urilor, meselor rotunde (inclusiv sub egida „Competition CaFE”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe

Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 22 evenimente (17 seminare și 5 conferințe) cu participarea a circa 1414 de actori pe diferite piețe.

27. Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a Raportului de activitate a Consiliului Concurenței

Raportul de activitate al Consiliului Concurenței pentru anul 2018 a fost prezentat în ședința Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.2019. Ședința a avut un caracter public fiind difuzată în direct de către companiile: PRIVESC.EU și REALITATEALIVE.MD.

29. Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu

corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat

Pe parcursul anului 2019, nu au fost identificate scheme de ajutor de stat noi, suplimentar la cele raportate în anul 2017.

30. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții

Consiliul Concurenței a aliniat 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.

Ministerul Finanțelor a specificat că, politica de gestionare a fondurilor de subvenționare este elaborată, promovată și implementată de către autoritățile publice centrale responsabile. Astfel, ajustarea cadrului legislativ existent urmează a fi efectuat doar în baza propunerilor APC responsabile. În anul 2019, la Ministerul Finanțelor nu au parvenit propuneri de modificare esențială a cadrului legislativ existent în domeniul subvenționării

31. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale

Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale

32. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale

Consiliul Concurenței a aliniat 7 scheme de ajutor de stat acordate sub formă de facilități fiscale.

33. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului

Consiliul Concurenței a aliniat 5 scheme de ajutor existent acordat sub forma de reduceri la bunuri și servicii, 2 scheme de ajutor de stat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale și 1 schemă sub formă de renunțare la venituri de pe urma resurselor de stat acordate preferențial, 3 scheme sub formă de alocare a mijloacelor financiare, 22 scheme sub formă de scutiri la plata impozitului, 1 schemă în domeniul eficienței energeticii.

34. Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire și

35. Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul

ajutorului de stat

Conform informației deținute, pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale și 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 34 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul raional Sângerei 2) mun.: Chișinău, Bălți, Hâncești, Comrat 3) or.: Ștefan-Vodă, Telenești, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnița, Costești (r-nul Rîșcani), Rezina 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-nul Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni (r-nul Hîncești), Cristești, Iurcenii (r-nul Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-nul Ialoveni); Boghenii Noi, Chirileni (r-nul Ungheni); Sireți (r-nul Strășeni); Chetrosu (r-nul Anenii - Noi); Corjeuți (r-nul Briceni); Dorotcaia, Ustia (r-nul Dubăsari); s. Șaptebani (r-nul Rîșcani); s. Măgdăcești (r-nul Criuleni); s. Tomai (UTA Găgăuzia).

37. Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIRASM

În anul 2019 au fost eliberate 180 parole de acces pentru utilizatorii SIA RAS. Astfel, la 31.12.2019, în sistem au fost înregistrați 881 furnizori.

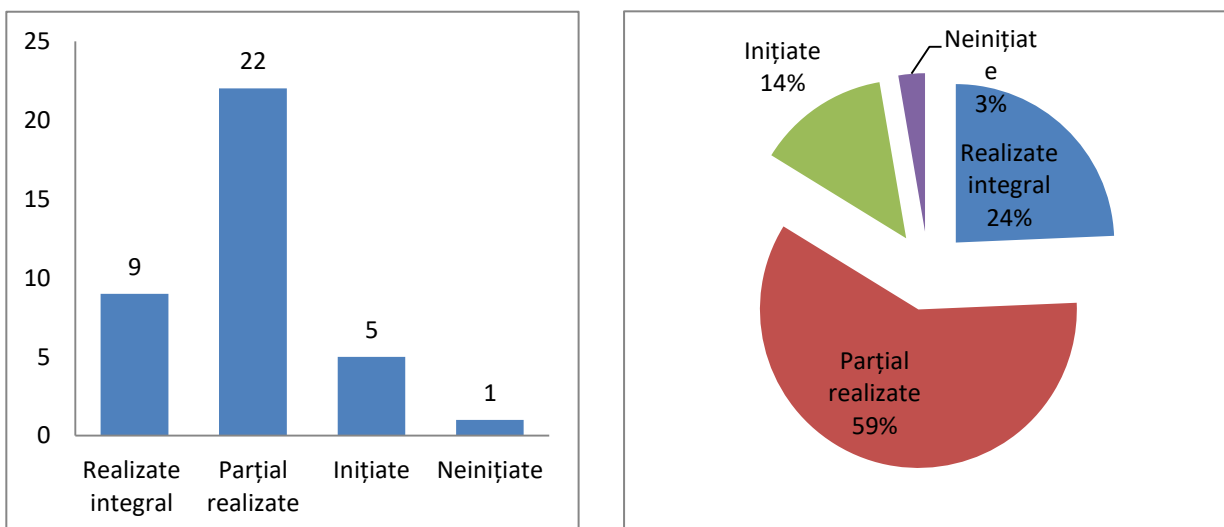
Concluzii

În pofida recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din **anul 2018 și anul 2019:** „*inclusiv, recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale*”, constatăm că la distanța de 1 an până la finalizarea termenului prevăzut pentru implementarea Programului au fost realizate **mai puțin de ¼** (*nu s-a modificat comparativ cu 31 decembrie 2018*) din acțiunile stabilite.

Din cele 37 de acțiuni prevăzute de Program: **doar 9 acțiuni au fost realizate**, dintre care o acțiune a fost realizată înainte de termen) – cca 24,32% din total, **22 acțiuni au fost parțial realizate** – cca 59,46 % (inclusiv, **7 acțiuni ce au caracter continuu** sau permanent ceea ce constituie 18,91%), **5 acțiuni** (13,51%) se află la etapa de inițiere, iar **o acțiune** (2,70%) a rămas neinițiată.

Diagrama 3. Nivelul de realizare a acțiunilor, ianuarie 2020

Totodată, din cele 37 acțiuni prevăzute în Planul de implementare a Programului – **26 de acțiuni urmau a fi implementate în perioada 2017-2019**. La moment, doar **8 din ele au fost realizate integral**, adică – 30,76%, **13 au fost parțial realizate**, ceea ce constituie 50%, iar **5 acțiuni au rămas la etapa de inițiere (19,23%)**.

Analizând și evaluând progresul de implementare a Programului, constatăm implicarea insuficientă a autorităților publice la realizarea acțiunilor prevăzute în document ceea ce face practic imposibilă atingerea obiectivelor propuse în termenii stabiliți. Realizarea acestor în termenul propus și responsabilizarea APC și APL nu ar fi dus la crearea Grupului de lucru responsabil de analiza și monitorizarea prețurilor.

Sumarul activităților realizate conform Planului de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (pentru perioada 2017-2019)

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, învestite cu drepturi exclusive	Trimestrul II 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive, identificate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței.</p> <p>Totodată, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive, au fost realizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice. - Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii. - Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive. - Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.). <p>În scopul determinării piețelor produsului și a piețelor relevante, au fost identificate studii și rapoarte aferente investigației utile. Totodată, acțiunile aferente identificării pieței produsului și pieței relevante, urmează a fi realizate ulterior recepționării informațiilor de la părți.</p> <p>Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la data de 30.09.2019 au fost remise solicitări de informații către 20 de entități, cu anexarea chestionarului, (circulara nr. AAP 08/180-2130 din 30.09.2019); - au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise. <p>2018: APC și APL, responsabile de această acțiune nu s-au implicat în acest proces.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat 50 de întreprinderi de stat ce activează în</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>regim de drepturi exclusive, dar și pe piețe deschise concurenței și identificate 249 de întreprinderi ce prestează servicii exclusive, precum și activează pe piețe deschise concurenței.</p> <p>2017: APC și APL au identificat 0 entități. Consiliul Concurenței a identificat 49 de întreprinderi de stat și 263 de întreprinderi municipale, care dispun de drepturi exclusive.</p>
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	Trimestrul IV 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive care dispun de studii de fundamentare	<p>Inițiată. 2017: Consiliul Concurenței a elaborat Ghidul de evaluare a drepturilor exclusive</p>
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	Trimestrul II 2019	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de acte normative modificate privind stabilirea mecanismului de acordare a drepturilor exclusive	<p>Inițiată. 2017: A fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”.</p>
4	Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive	Anii 2019 – 2020	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Rapoartele de monitorizare	<p>Neinițiată <i>Va fi inițiată</i> după realizarea acțiunilor 1-3 ale Planului.</p>
5	Evaluarea barierei anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	Trimestrul I 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative identificate care conțin clauze anticoncurențiale	<p>Realizată parțial 2019: Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei, urmare evaluării cadrului normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică s-a stabilit că cerințele prevăzute în actele normative ale BNM aferente acestor sectoare sunt conforme practicilor Uniunii Europene, comportă un caracter prudential adecvat, fără bariere anti-concurențiale, fapt ce elimină necesitatea intervenției în cadrul normativ existent. ANRE a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor natural și piața produselor petroliere. Conform informației oferite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică urmează a fi aprobate, în termeni proximi, noile „Reguli ale pieței energiei electrice” și noul „Regulament privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică”, proiectele cărora au fost</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>deja elaborate și supuse consultărilor publice.</p> <p>Totodată, întru ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, Consiliul Concurenței, realizează la moment 19 investigații utile de cunoaștere a pieței.</p> <p>În cadrul investigațiilor, au fost realizate următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței comercializării și serviciilor conexe - Determinarea pieței produselor și a pieței relevante - Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe <p>În cadrul a 15 investigații utile de cunoaștere a pieței au fost expediate chestionare. Din diverse motive unele întreprinderi nu au prezentat informația în termen, motiv pentru care au fost expediate solicitări repetate întreprinderilor și se întreprind măsuri de obținere a informației ne reprezentate în termen sau a informației prezentate necorespunzător.</p> <p>La moment, 10 investigații utile, se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, care urmează a fi discutate în Plenul Consiliului Concurenței, în cazul a 2 studii – Rapoartele au fost discutate în cadrul ședințelor Plenului din 19.12.2019 și 24.01.2019.</p> <p>Concomitent, în prezent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.</p> <p>2018: Acțiunea a fost raportată de către BNM și ANRE. Astfel, BNM a evaluat cadrul normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plata și a emitenților de monedă electronică. ANRE, la rândul său, pe parcursul anului 2018, a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor naturale, piața produselor petroliere, dar și în privința drepturilor exclusive.</p> <p>2017: Lipsa implicării APC și APL în procesul de evaluare a barierelor anticoncurențiale, cu excepția BNM și ANRE.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>BNM a realizat evaluarea cadrului normativ ce reglementează activitatea prestatorilor serviciilor de plată a emitenților de monedă electronică.</p> <p>ANRE a evaluat 7 acte normative de reglementare a pieței gazelor naturale și 6 acte normative de reglementare a pieței energiei electrice.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat probleme de ordin concurențial în mai multe sectoare: telecomunicații, transporturi, comerțul cu produse petroliere, asigurări, cercetare-dezvoltare, farmaceutic, piața primară a spațiilor locative, publicitate.</p> <p>De asemenea, au fost stabilite clauze anticoncurențiale în cadrul adoptării deciziilor privind taxele și impozite locale la cca. 400 APL din țară.</p>
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative revizuite	<p>Realizată parțial 2019:</p> <p>Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei în vederea îmbunătățirii accesului la resursele financiare din sectorul nebancar (pct.11, subp.5 din Programul național), au fost aprobate modificări la Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronica, prin care a fost asigurat dreptul entităților nebancare licențiate pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, să ofere împrumuturi legate de serviciile de plată doar în baza licenței de prestare a serviciilor de plată menționate în art.4 alin.(1) pct.4 și 5 din Legea nr. 114/2012 și acordate conform prevederilor legii menționate. În acest sens, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.158 din 05 iunie 2019 a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plata nebankari.</p> <p>Suplimentar au menționat că, BNM reieșind din competențele sale legale, contribuie în permanență la dezvoltarea unui sector financiar puternic și competitiv, bazat pe principiile pieței. În acest sens, BNM depune eforturi considerabile pentru a îmbunătăți cadrul de reglementare și supraveghere a entităților pe care le licențiază, prin neadmiterea unor reglementări cu potențial de restricționare a concurenței și prin promovarea celor menite să protejeze integritatea sectorului financiar, dar și drepturile consumatorilor, aplicând consecvent cele mai bune standarde și practici internaționale corespunzătoare.</p> <p>Conform informației prezentate de Comisia Națională a Pieței Financiare, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, urmare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (nr.239/2015) a fost stabilit termenul 01 iulie 2019</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>pentru liberalizarea tarifelor la asigurările obligatorii de răspundere civilă auto în conformitate cu actele normative ale CNPF, având drept scop asigurarea unui echilibru rezonabil între costurile și beneficiile asiguratorilor din prestarea serviciilor de asigurare obligatorie auto internă și externă, respectând obiectivul de protecție a consumatorilor și neadmiterea unor riscuri potențiale care pot genera efecte negative asupra sectorului de asigurări per ansamblu.</p> <p>Totodată, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancale pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, CNPF a aprobat cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 134/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian - Hotărârea Guvernului nr. 468/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție <p>De asemenea, în anul 2019, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 831/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene</p> <p>Conform informației oferite de ANRE a fost continuată revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar aplicabil piețelor energeticii (inițiată în anul 2017) cu aprobarea a 17 acte noi de reglementare.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă cu drepturi de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile a continuat, pe parcursul anului 2019, ajustarea legislației naționale în domeniul aviației civile standardelor europene și dezvoltării concurenței loiale în ramură. Astfel, Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor prezentate de CNPF au fost operate modificări și</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>completări la cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii auto.</p> <p>BNM a reiterat poziția prezentată anterior - că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Conform informației oferite de ANRE, tarifele reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice sunt aprobate în baza Metodologiilor tarifare aprobate de Consiliul de administrație al ANRE și publicate în Monitorul Oficial.</p> <p>Modalități similare de aprobare a prețurilor și a tarifelor reglementate se aplică și în sectorul gazelor naturale.</p> <p>În anul 2018, cantitatea de energie electrică livrată consumatorilor finali în baza contractelor negociate cu furnizorul ales a constituit aproximativ 3,24% din cantitatea totală de energie electrică furnizată consumatorilor finali.</p> <p>2018: Rezultatele implementării acestei acțiuni au fost prezentate de ANRE, CNPF și ANRCETI, care au raportat un șir de acțiuni realizate și de modificări operate la legislație, în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Totodată, BNM a stabilit că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>2017: ANRE – aprobarea a 8 acte normative noi, precum și revizuirea unor acte normative existente; elaborarea a 14 proiecte de acte din domeniul gazelor și energiei electrice.</p> <p>CNPF pledează pentru un calendar regândit de adaptare a liberalizării la evoluția macro - și microeconomică.</p>
7	Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat	Anii 2017–2020	Ministerul Economiei, Agenția Proprietății Publice, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de întreprinderi deetatizate sau restructurate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Conform datelor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenției Proprietății Publice, în perioada 2018-2019, a fost privatizat pachetul de acțiuni ale statului din S.A. "Tutun-CTC".</p> <p>În condițiile art. 541 al Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și Hotărârea Guvernului nr. 51/2019, a fost asigurată achiziționarea și deetatizarea acțiunilor nou-emise, în număr de 3173751 acțiuni din B.C. "Moldindconbank" S.A.</p> <p>La inițiativa autorităților publice centrale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • au for reorganizate 9 întreprinderi de stat în instituții publice; • a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi de

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>stat și o societate pe acțiuni. Au fost radiate din oficiu 85 întreprinderi de stat în temeiul Hotărârii Guvernului nr.212/2019. A fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 127 de întreprinderi de stat. Cancelaria de Stat a informat despre reorganizarea a 9 entități. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre reorganizarea, prin transformare, a Întreprinderii de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, abrogarea și modificarea unor acte normative). Agenția Relații Funciare și Cadastru a elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” în care Agenția Relații Funciare și Cadastru exercită funcția de fondator.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor oferite de AAP și MEI, pe parcursul perioadei 2018-2019, sunt în proces de reorganizare 9 întreprinderi de stat, privatizate 7 întreprinderi de stat. Totodată, a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni și a fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 212 întreprinderi de stat.</p> <p>Astfel, au fost aprobate Ordinul MEI nr.385 din 02.08.2018 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021 și Ordinul MEI nr.443 din 07.09.2018 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru supravegherea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021.</p> <p>2018: Conform datelor oferite de Cancelaria de Stat, Ministerul Apărării și APP, pe parcursul anului au fost reorganizate 14 întreprinderi de stat și privatizate 7 întreprinderi de stat. Agenția Relații Funciare și Cadastru și Cancelaria de Stat</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>au raportat transmiterea către alte autorități a întreprinderilor (3) în care exercitau funcția de fondator.</p> <p>2017: Au fost privatizate 3 întreprinderi de stat și pachetele de acțiuni a 10 societăți pe acțiuni, reorganizate 7 întreprinderi de stat și 2 societăți pe acțiuni.</p>
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Anii 2018–2019	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de acte normative modificate și completate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a raportat cu privire la modificarea și completarea a 2 acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 din 19.11.2019) pentru sem. II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”).</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, responsabilitatea primară privind armonizarea cadrului normativ în sensul optimizării susținerii preferențiale din partea statului a întreprinderilor de stat și municipale revine autorităților care au calitatea de fondator al acestora. Ministerul Finanțelor, ca autoritate fiscală centrală a statului, va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.</p> <p>2018: A raportat doar o singură autoritate - Ministerul Apărării. Conform datelor prezentate nu s-au acordat întreprinderilor de stat și nici Instituției Publice „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale” careva finanțări din sursele bugetare ale Ministerului.</p>
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Trimestrul II 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței	Legea privind achizițiile publice în sectorul utilității, aprobată; transpunerea directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE, 92/13/CEE și 2006/111/CE în Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și pentru respectarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE și excluderea barierelor concurențiale a fost elaborat și promovat proiectul legii de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016, care transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE.</p> <p>Proiectul legii a fost aprobat în ședința Guvernului din 19.11.2019 (Hotărârea Guvernului nr.564/2019) și adoptat de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>ANRE a concluzionat că, piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.</p> <p>Totodată, la Consiliul Concurenței se află în desfășurare 3 investigații utile:</p> <p>1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice.</p> <p>2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general).</p> <p>3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe, actualmente, se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi.</p> <p>Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)</p> <p>Totodată, întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.</p> <p>Iulie 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, până în luna noiembrie 2019 urmează a fi elaborat și prezentat Guvernului proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de MEI, începând cu anul 2017, Ministerul, anual, pune la dispoziția operatorilor <i>Instrucțiunea privind achiziționarea anuală a energiei electrice</i> (Ordinul MEI nr. 20 din 29.01.2019) - de identificare a celor mai sigure și avantajoase economic, surse de energie electrică, precum și desfășurarea unor licitații competitive, respectându-se principiile de transparentă, nediscriminare și publicitate amplă.</p> <p>Prin modificarea <i>Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, aduse prin Legea nr.34/2018</i>, au fost introduse toate elementele imperative de asigurare a competitivității pe segmentul regenerabilelor, în special cele aferente procedurilor de licitații, organizate în vederea identificării celor mai competitive oferte de producere a energiei</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>electrice din surse regenerabile (fiind transpuse prevederile Directivei nr.2009/28/CE și principiile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020.</p> <p>Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, transpune parțial Directiva 2014/23/UE.</p> <p>Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, transpune Directiva 2014/24/UE.</p> <p>Totodată, MEI, a elaborat și a remis spre avizare Consiliului Concurenței (scr. Cancelariei de Stat nr. 18-23-2362 din 18.04.2019) proiectul de lege de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016, pentru a transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE, necesar pentru a liberaliza piața serviciilor poștale și pentru asumarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE, pentru excluderea barierelor concurențiale. Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de către autoritățile publice și părțile interesate și remis pentru expertiza anticorupție.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică în sectoarele: transport public, furnizare - apă potabilă și canalizare, energetică etc.</p> <p>Totodată, ANSA a informat despre faptul că agenții economici care prestează SIEG în cadrul Agenției sunt selectați conform principiilor concurențiale.</p> <p>2017: Ministerul Finanțelor a inițiat elaborarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice în scopul transpunerii directivelor europene respective din domeniul utilităților publice.</p>
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Trimestrul III 2018	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor'	Cadrul legal privind concesiunile, armonizat și aprobat de către Parlament; regulamente elaborate, aprobate de Guvern	<p>Realizată parțial</p> <p>2018: A fost aprobată Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.</p> <p>Conform informației prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii Legea nr. 121/2018 a fost elaborată și promovată cu scopul armonizării cadrului legislativ național la acquis-ul UE, în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova circumscrise în Acordul privind instituirea Zonei de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a avizat proiectul legii privind concesiunile de</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					lucrări și servicii, înaintând mai multe propuneri de excludere a neconcordanțelor între proiectul de lege privind concesiunile de lucrări și servicii și prevederile directivelor UE privind concesiunile.
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Trimestrul IV 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei	Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice, elaborat; cadrul legal în domeniu completat și ajustat la cele mai bune practici internaționale	<p>Realizată parțial 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, la art.8 alin.(7) lit.r), prevede că Consiliul de administrație asigură transparența procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și aprobă, în cazul întreprinderilor de stat, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat se aprobă de către Guvern. Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 703 din 27.12.2019.</p> <p>2018:A fost adoptată prin Legea nr. 169 din 26.07.2018 Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice (M.O. al R.M., 321-332/527, 24.08.2018), transpune Directiva 2014/24/UE.</p> <p>La momentul raportării, se analiza oportunitatea elaborării unui proiect de lege privind transpunerea directivei Uniunii Europene 2014/25/UE separat de Legea nr.131/2015.</p>
12	Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice	Trimestrul II 2018	Agenția Achiziții Publice	Proceduri de achiziții modificate pentru asigurarea unui nivel mai înalt de concurență; platforma electronică funcțională pentru identificarea acordurilor anticoncurențiale	<p>Realizat 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, în vederea identificării acordurilor anticoncurențiale, a fost realizată conexiunea sistemului de achiziții electronice MTender cu platforma guvernamentală de schimb de date și interoperabilitate MConnect, care este utilizată în vederea accesării informației privind conducătorii și fondatorii operatorului economic. Actualmente, sunt în proces de elaborare instrumentele de identificare a unor posibile acorduri anticoncurențiale prin analiza datelor participantului la procedura de achiziție cu datele disponibile în cadrul platformei MConnect. Nivelul de transparență înalt permite vizualizarea de publicul larg, atât a informației privind toți participanții la procedura de achiziții publice, cât și nemijlocit a ofertelor depuse. Astfel, posibilele cazuri de acorduri</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>anticoncurențiale pot fi identificate nu numai la nivel de autoritate publică, dar și la nivel de societate civilă și publicul larg.</p> <p>Iulie 2019: Sistemul de achiziții publice electronice (e-Achiziții) se află în proces de modernizare. Pe parcursul semestrului I, 2019 a fost asigurată: - administrarea infrastructurii tehnologice a sistemului MTender în cadrul platformei tehnologice guvernamentale comune MCloud; - monitorizarea funcționării și accesibilității sistemului; - integrarea sistemului MTender cu platforma Guvernamentală de Interoperabilitate MConnect; - evaluarea nivelului de dezvoltare a funcționalităților curente a sistemului; - organizarea interacțiunii între platformele electronice de achiziții și dezvoltatorul sistemului MTender; - testarea funcționalităților platformelor electronice de achiziții și a portalului mtender.gov.md, în vederea confirmării deficiențelor raportate de către autoritățile contractante; - consultarea autorităților contractante în vederea utilizării sistemului MTender pentru organizarea procedurilor de achiziții și depășirea dificultăților întâmpinate; - participarea la seminarele de instruire organizate de platformele electronice de achiziții.</p> <p>2018: Pentru implementarea pe scară națională a unui sistem electronic de achiziții a fost elaborat și aprobat, prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 11.07.2018, Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender). Începând cu 01.10.2018, odată cu intrarea în vigoare a amendamentelor la Legea 131/2015 privind achizițiile publice, a fost stabilit modul de reglementare a achizițiilor publice utilizând sistemul electronic online, accesibil prin internet la o adresă dedicată, folosit pentru aplicarea prin mijloace electronice a proceselor de achiziții publice, precum și pentru publicarea invitațiilor/anunțurilor la nivel național, depunerea și evaluarea ofertelor, atribuirea, semnarea cu semnătură electronică a contractelor de achiziții publice. Pentru implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate 5 acte normative.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate de AGEPI în proiectul de lege.</p>
13	<p>Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept</p>	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Cadrul normativ să nu periclitaze plasarea pe piață a produselor la importul paralel permis	<p>Inițiat</p> <p>2019: Procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, urmează a fi inițiată repetat.</p> <p>Iulie 2019: Conform informație prezentate de AGEPI, proiectul de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor urmează a fi remi, repetat, spre avizare în condițiile legale aplicabile, reieșind din faptul că nu a fost posibilă promovarea acestuia în contextul expirării la data de 30.11.2018 a mandatului Parlamentului Republicii Moldova.</p> <p>2018: A fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative. Conform informației oferite de AGEPI, proiectul urma a fi expediat Guvernului Republicii Moldova pentru aprobare.</p> <p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate de AGEPI în proiectul de lege.</p>
14	<p>Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă</p>	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe	<p>Inițiat</p> <p>2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, exclus anterior din procedura legislativă, a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale. În acest sens, AGEPI a demarat o serie de ședințe de lucru, a discutat proiectul, atât în cadrul reuniunii Comitetului de Asociere RM-UE, din 04.10.2019, cât și cu reprezentanții Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, urmare a solicitării suportului UE, a fost primită confirmarea disponibilității UE de a acorda suport prin intermediul instrumentului TAIEX.</p> <p>În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>organizațiilor de gestiune colecția, precum și opiniile altor părți interesate, inclusiv comentariile parvenite din partea Comisiei Europene. După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale</p> <p>Iulie 2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3, emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului. Astfel, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-16-3736 din 27.06.2019, proiectul legii a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale.</p> <p>2018:Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost elaborat și supus consultărilor publice. Proiectul legii a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671 din 11.07.2018, fiind înregistrat în Parlament cu nr. 257 din 13.07.2018.</p> <p>2017: Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost inițiate de AGEPI, prin elaborarea proiectului de lege, supunerea consultărilor publice și avizarea de către autoritățile de resort.</p>
15	Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri	Permanent	Consiliul Concurenței, autoritățile publice inițiatoare de proiecte de acte normative	Numărul de avize aprobate anual de către Consiliul Concurenței	<p>Realizată parțial Plenul Consiliului Concurenței a emis 106 avize la proiectele de acte normative dintre care 20 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 16 din ele fiind luate în considerare. Aceste acte normative au vizat domeniile ce au vizat domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none"> – achiziția dispozitivelor medicale de diagnosticare <i>in vitro</i> și materiale utilizate în hemotransfuzie; – achizițiilor în sectoarele energiei, apei, serviciilor poștale; – achizițiilor publice; – asigurărilor; – parteneriatului public privat – pensiilor facultative; – piața energiei electrice și a gazelor naturale; – publicitatea băuturilor alcoolice

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<ul style="list-style-type: none"> – serviciilor financiar - bancare; – serviciilor turistice; – serviciului de pază; – serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; – subvenționării în agricultură; – transmiterea dreptului exclusiv asupra invenției etc. <p>Totodată, la această acțiune au raportat doar MADRM, BNM, CNPF, ARFC și ANRE.</p> <p>Iulie 2019: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței a avizat 44 de proiecte de acte normative, dintre care, la 24 au fost prezentate propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității. Totodată, ținem să menționăm că în procesul de monitorizare a paginilor web oficiale a autorităților publice centrale de specialitate, au fost identificate și avizate 2 proiecte de acte normative cu un posibil impact anticoncurențial, care nu au fost prezentate de autori pentru avizare.</p> <p>2018: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței, pe parcursul anului 2018, a avizat 120 de proiecte de acte normative, dintre care: 77 au fost prezentate cu propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în vederea asigurării concurenței.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a aprobat 45 de avize la diferite proiecte de acte normative, în vederea excluderii clauzelor anticoncurențiale.</p>
16	Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței nr.183/2012	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 modificat în corespundere cu Legea concurenței nr.183/2012	<p>Realizat</p> <p>2018: Proiectul de lege privind modificarea Codului penal, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele realizării politicii de clemență, conform prevederilor Legii concurenței. Proiectul de lege privind modificarea Codului penal a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și a intrat în vigoare la data publicării.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a elaborat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Ministerul Justiției a comasat propunerile Consiliului Concurenței de modificare a Codului penal cu un alt proiect amplu</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					de lege ce vizează modificarea mai multor acte legislative elaborate în scopul îmbunătățirii substanțiale a climatului investițional. Proiectul a fost transmis Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.
17	Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	Consiliul Concurenței	Modificările operate la cadrul legal-normativ existent	<p>Inițiată 2019: Proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, prin scrisoarea nr. DJ-02/414-1846 din 06.08.2019, pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului. La data de 09.10.2019, prin scrisoarea nr. 06/2-6679, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”.</p> <p>2018: Consiliul Concurenței a elaborat un proiect de lege care a fost prezentat, pentru discuții, în Plenul Consiliului Concurenței și supus consultațiilor publice. Varianta definitivată a proiectului urmează a fi aprobată de Plenul Consiliului Concurenței și transmisă Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.</p> <p>2017: A fost studiată experiența altor țări din UE în domeniul implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale.</p>
18	Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sînt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 modificat	<p>Realizat 2018: Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative, au fost operate o serie de modificări la Codul contravențional, inclusiv completarea Codului cu un nou art. 3305 „Încălcarea legislației în domeniul concurenței”. Aceste modificări au ca scop asigurarea aplicării eficiente a Legii concurenței, în partea ce se referă la atragerea la răspundere a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale pentru încălcarea Legii concurenței.</p> <p>2017: Prevederile respective au fost incluse în Hotărârea Guvernului nr. 415, aprobată pe 11.05.2018 și înregistrată în Parlament la 17.05.2018 cu nr. 155.</p>
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției	Acte normative adoptate	<p>Realizată parțial 2019: Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	<p>notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice</p>				<p>lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și urmează a fi adoptată în Parlament.</p> <p>Totodată, ASP a reiterat poziția sa în ce privește obligativitatea notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor de concentrare economică la organul înregistrării de stat, expusă în scrisoarea nr.01/3076 din 06.06.2019, expediată Ministerului Justiției.</p> <p>Iulie 2019: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2019, atât Ministerul Justiției și Agenția Servicii Publice, cât și Consiliul Concurenței au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2018, atât Ministerul Justiției, cât și Agenția Servicii Publice au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, pentru anul 2019 urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p>
20	<p>Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței</p>	Permanent	Consiliul Concurenței	<p>Numărul de consultări, numărul de beneficiari</p>	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 146 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 1725 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>Iulie 2019: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 80 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 812 persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 161 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat circa 800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale,</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2017: Pe parcursul anului 2017, informarea mediului de afaceri a APC și APL privind rigorile legislației concurențiale și a ajutorului de stat a fost asigurată în cadrul a 223 de evenimente organizate la care au participat cca. 2000 de persoane.</p>
21	Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial	Trimestrul IV 2017	Institutul Național al Justiției	Numărul de judecători instruiți, numărul de judecători specializați în domeniul concurenței	<p>Realizat</p> <p>2019: În scopul aprofundării cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale combinând partea teoretică și cea practică, prin exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale, Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAid (Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare), au organizat un seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ și angajaților Consiliului.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței cu suport Băncii Mondiale a elaborat un material informativ pentru judecătorii implicați în soluționarea cazurilor civile în materie de concurență și ajutor de stat.</p> <p>Au fost organizate 4 sesiuni de informare în domeniul concurenței pentru un număr de 120 de judecători, cu participarea judecătorilor și experților în domeniul concurenței din Republica Moldova și din România.</p>
22	Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței	Trimestrul IV 2017	Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior	Minimum 10 instituții de învățământ superior	<p>Realizat</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la formarea profesională, studii de licență la „Drept” au fost introduse în programul de studii asemenea cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității „Administrație publică” a fost introdus cursul „Dreptul concurențial” la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, care a fost frecventat de 28 de studenți.</p> <p>Iulie 2019: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat instituțiilor de învățământ superior să întreprindă măsurile necesare de elaborare și implementare, cu titlul obligatoriu/opțional, în cadrul specialităților din domeniul științelor economice, drept și administrație publică a</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>cursurilor/modulelor din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p> <p>În urma acestor acțiuni, în 15 instituții de învățământ superior, din totalul de 29, au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p> <p>În cele 15 instituții de învățământ superior, unde au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale, sunt implementate 22 de cursuri/module la aproximativ 33 de specialități din domeniul științelor economice, drept și administrație publică, fiind frecventate de 2526 de studenți.</p> <p>2017: Cursurile în domeniul concurenței se realizează în 10 instituții de învățământ superior în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p>
23	Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic	Trimestrul III 2018	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ superior	Numărul de instituții de învățământ superior ce implementează programul de studii de master	<p>Realizat</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” se studiază în următoarele universități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”. 2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”. 3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”. 4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la programul „Economie și administrarea afacerilor”. <p>2018: Conform informațiilor raportate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.</p>
24	Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității	Semestrial	Consiliul Concurenței	Numărul de emisiuni desfășurate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Pe parcursul perioadei de raportare un reprezentant al Consiliului Concurenței a participat la o emisiune tv, în cadrul căreia a abordat diverse subiecte din domeniul ajutorului de stat.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 3 emisiuni tv /radio, în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității.</p> <p>2017:Reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o emisiune radio pentru compania de radio televiziune din UTA Găgăuzia și o emisiune TV.</p>
25	Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței	Trimestrul IV 2019	Consiliul Concurenței	Numărul de spoturi difuzate	<p>Realizat</p> <p>2019: Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Audiovizualului (Decizia nr. 9/29 din 15.02.2019). Au fost remise 22 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 22 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2018 : Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Coordonator al Audiovizualului (Decizia nr. 6/31 din 5 martie 2018). Au fost remise 46 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 23 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2017: A fost elaborat un spot social cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor. Spotul a fost transmis spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.</p>
26	Organizarea trainingurilor, meselor rotunde (inclusiv sub egida „Competition CaFÉ”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe	Permanent	Consiliul Concurenței	Numărul de evenimente publice organizate, numărul de participanți	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 22 evenimente (17 seminare și 5 conferințe) cu participarea a circa 1414 de actori pe diferite piețe.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 14 evenimente (10 seminare, 3 conferințe, 1 conferință de presă) cu participarea a circa 475 de actori de pe diferite piețe.</p> <p>2017: Pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate 34 evenimente, inclusiv 16 „Competition CaFÉ”, cu participarea a peste 900 de actori pe diferite piețe, reprezentanți ai autorităților publice, judecători etc.</p>
27	Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței	Anual	Consiliul Concurenței	Numărul de participanți	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Raportul de activitate a Consiliului Concurenței a fost prezentat în ședința Comisiei economice, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.2019. Ședința a avut un caracter public fiind difuzată în direct de către companiile: PRIVESC.EU și REALITATEALIVE.MD.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2018: Raportul de activitate a Consiliului Concurenței, pentru anul 2017, a fost prezentat public în cadrul conferinței de presă din 05.06.2018. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai posturilor tv cu acoperire locală și națională .</p> <p>2017: Va fi realizată în luna iunie 2018, ulterior prezentării Parlamentului a raportului de activitate.</p>
28	Promovarea instituirii Zilei Concurenței	Trimestrul IV 2017	Consiliul Concurenței	Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 modificată	<p>Realizată</p> <p>2017: Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30 iunie.</p>
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul IV 2019	APC, APL inițitoare de ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de scheme de ajutor de stat identificate	<p>Realizată parțial</p> <p>2017:Au fost raportate 173 de scheme de ajutor de stat existent.</p>
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Politica de gestionare a fondurilor de subvenționare este elaborată, promovată și implementată de către autoritățile publice centrale responsabile. Astfel, ajustarea cadrului legislativ existent urmează a fi efectuat doar în baza propunerilor APC responsabile. În anul 2019 la Ministerul Finanțelor nu au parvenit propuneri de modificare esențială a cadrului legislativ existent în domeniul subvenționării.</p> <p>2019: Au fost aliniate 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.</p> <p>2017: Au fost aliniate 3 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.</p>
31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial</p> <p>2019 Au fost aliniate 2 scheme de ajutor existent ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale		stat, Consiliul Concurenței		
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Trimestrul II 2020	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial 2019: Au fost aliniate 7 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2018: Au fost aliniate 14 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2017: Au fost aliniate 16 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p>
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	Trimestrul IV 2020	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial 2019: Au fost aliniate 5 scheme de ajutor existent acordat sub forma de reduceri la bunuri și servicii, 2 scheme de ajutor de stat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale și 1 schemă sub formă de renunțare la veniturile de pe urma resurselor de stat acordate preferențial, 3 scheme sub formă de alocare a mijloacelor financiare, 22 scheme sub formă de scutiri la plata impozitului și 1 schemă în domeniul eficienței energeticii.</p>
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de acte normative modificate	<p>Realizată parțial 2019: Conform informației deținute, pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat. Astfel, 34 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul Raional Sângerei, 2) mun.: Chișinău, Bălți, Hâncești, Comrat; 3) or.: Ștefan Vodă, Telenești, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnîța, Costești (r-nul Rîșcani), Rezina; 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-nul Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni (r-nul Hîncești), Cristești, Iurcenii (r-nul Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-nul Ialoveni); Boghenii Noi, Chirileni (r-nul Ungheni); Sireți (r-nul Strășeni); Chetrosu (r-nul Anenii - Noi); Corjeuți (r-nul Briceni); Doroțcaia, Ustia (r-nul Dubăsari); s. Șaptebani (r-nul Rîșcani); s. Măgdăcești (r-nul Criuleni); s. Tomai (UTA Găgăuzia).</p> <p>2018: Plenul Consiliului Concurenței a autorizat 6 măsuri de sprijin care au fost acordate pentru prestarea serviciului de interes economic general, în special</p>
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de SIEG prestate în baza actelor de atribuire	

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>serviciului poștal universal (1 notificare) și serviciul public de alimentare.</p> <p>2017: Pentru 29 de întreprinderi (26 Î.M., 3 S.A.), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 27 autorități publice locale au implementat acțiunile respective. 6 APL (din 4 orașe și 2 din municipii), delegarea serviciului de interes economic general a fost atribuită prin licitații publice pentru 8 întreprinderi.</p>
36	Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis	Trimestrul II 2020	Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei	Actele normative modificate	<p>Realizat înainte de termen</p> <p>2018: Prevederile corespunzătoare au fost incluse la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018).</p>
37	Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIA RAS	Permanent	APC, APL care acordă ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de furnizori care utilizează SIA RAS	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: au fost eliberate 180 parole de acces pentru utilizatorii SIA RAS. Astfel, la 31.12.2019 în sistem au fost înregistrați 881 furnizori.</p> <p>2018: În anul 2018 a fost acordat acces pentru 143 de furnizori de ajutor de stat, astfel încât - 875 de furnizori de ajutor de stat au fost conectați.</p> <p>2017: Pe parcursul anului 2017, la SIRASM au fost conectați 10 APC și 203 APL. La începutul anului 2018 numărul total de furnizori conectați la SIRASM a constituit 802.</p>

Lista investigațiilor utile pentru cunoașterea pieței, aflate în derulare

1. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței dispozitivelor medicale, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 23 din 24.08.2017;**
2. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 29 din 04.07.2019;**
3. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor de pește, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 30 din 04.07.2019;**
4. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 23 din 20.06.2019;**
5. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 24 din 20.06.2019;**
6. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței produselor chimice, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 22 din 20.06.2019;**
7. **Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 3 din 24.03.2016;**
8. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței publicității, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 20 din 20.06.2019;**
9. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării medicamentelor, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 6 din 17.02.2012;**
10. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 7 din 11.11.2013;**
11. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor bancare (servicii de creditare, de atragere a depozitelor, de deservire a conturilor curente, etc.), inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 1 din 06.03.2014;**
12. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 14 din 25.04.2019;**
13. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la comercializarea produselor social importante, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 15 din 25.04.2019;**
14. **Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (SIEG), inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 3 din 24.03.2016;**
15. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 27 din 04.07.2019;**
16. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței în domeniul construcțiilor, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 26 din 20.06.2019;**
17. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței activității de cercetare și dezvoltare, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 8 din 03.04.2017;**
18. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței producerii și comercializării energiei electrice, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 21 din 20.06.2019;**
19. **Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării produselor agro-alimentare, inițiată prin Dispoziția Plenului CC nr. 28 din 04.07.2019.**

**Indicatorii cantitativi ai activității
Consiliului Concurenței în anii 2017 – 2019**

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019
<i>Legea concurenței Nr. 183 din 11.07.2012</i>				
1	Cazuri de încălcare a legislației concurențiale			
	- semnalate	11	7	31
	- inițiate	37	32	30
	a) în baza plângerilor	7	8	9
	b) din oficiu	29	24	21
	- finalizate	25	34	24
	- în investigare	66	74	74
	1.1 acorduri anticoncurențiale			
	- inițiate	9	9	7
	- finalizate	7	10	2
	- în investigare	17	21	16
	1.2 abuzul de poziție dominantă			
	- inițiate	8	4	4
	- finalizate	3	6	5
	- în investigare	15	15	14
	1.3 concurența neloială			
	- inițiate	3	4	5
	- finalizate	5	3	4
	- în investigare	4	5	11
	1.4 limitarea concurenței de către autoritățile publice			
	- inițiate	8	10	5
	- finalizate	5	8	8
	- în investigare	18	21	18
	1.5 concentrări economice nenotificate			
	- inițiate	9	5	9
	- finalizate	5	7	5
	- în investigare	12	12	15
2	Concetrări economice notificate evaluate	16	15	24
3	Prescripții înaintate	-	2	4
4	Angajamente acceptate	2	8	0
5	Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu, mii lei			
	- aplicate	12 495,0	13 288,7	9 648,3
	- încasate	8 296,0	6 020,5	5 717,6

<i>Legea 1227 din 27.06.1997 cu privire la publicitate</i>				
6	Publicitate ilegală, cazuri examinate	85	50	14
<i>Legea 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat</i>				
7	Măsurile autorizate	20	16	15
8	Scheme de ajutor de stat existente aliniate	19	14	47
9	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au notificat ajutoare de stat	84%	92%	97%
10	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au raportat ajutoare de stat	88%	100%	100%
11	Acte administrative adoptate	15	17	22
12	Decizii contestate	14	19	12
	- <i>menținute</i>	<i>18</i>	<i>21</i>	<i>11</i>
	- <i>anulate</i>	<i>7</i>	<i>20</i>	<i>8</i>
	- <i>derulare</i>			<i>2</i>
<i>Activitatea juridică</i>				
13	Avize elaborate la proiectele de acte normative	89	120	106
14	Cazuri aflate pe rol în instanțele de judecată	54	74	75
15	Cazuri de judecată finalizate:	19	27	21
	- <i>în favoarea Consiliului Concurenței</i>	<i>17</i>	<i>21</i>	<i>17</i>
	- <i>în defavoarea Consiliului Concurenței</i>	<i>2</i>	<i>6</i>	<i>4</i>
16	Cauze contravenționale finalizate :	62	58	14
	- <i>menținută propunerea agentului constatator</i>	<i>56</i>	<i>53</i>	<i>12</i>
	- <i>anulat procesul-verbal contravențional</i>	<i>6</i>	<i>5</i>	<i>2</i>

Lista deciziilor adoptate de către Plenul Consiliului Concurenței în anul 2019

Nr. d/o	Nr.	Data adoptării	Nr. d/o	Nr.	Data adoptării	Nr. d/o	Nr.	Data adoptării	Nr. d/o	Nr.	Data adoptării
1	ASS-01	18.01.2019	26	CN-26/18-26	25.04.2019	51	ASS-51	12.07.2019	76	ASS-77	31.10.2019
2	CEP-02	24.01.2019	27	ASS-46/18-27	25.04.2019	52	ASS-52	12.07.2019	77	DCE-78	07.11.2019
3	CEP-20/17-03	24.01.2019	28	DA-28	25.04.2019	53	DCE-53	16.07.2019	78	ASO-79	07.11.2019
4	CN-33/17-04	24.01.2019	29	DA-29	25.04.2019	54	DCE-54	25.07.2019	79	ASO-80	07.11.2019
5	ASS-05	24.01.2019	30	DCE-30	08.05.2019	55	CN-55	01.08.2019	80	ASER-81	12.11.2019
6	CEP-06	08.02.2019	31	ASO-31	08.05.2019	56	CN-56	01.08.2019	81	DCE-82	14.11.2019
7	CEP-07	08.02.2019	32	DA-32	08.05.2019	57	ASR-57	01.08.2019	82	ASR-83	14.11.2019
8	CEP-08	20.02.2019	33	CN-42/18-33	08.05.2019	58	ASR-58	01.08.2019	83	ASR-84	14.11.2019
9	CEP-09	28.02.2019	34	ASR-34	23.05.2019	59	ASR-60	02.08.2019	84	ASR-85	14.11.2019
10	DA-10	07.03.2019	35	ASR-35	23.05.2019	60	AAP-61	13.09.2019	85	ASER-86	14.11.2019
11	DA-11	07.03.2019	36	AAP-11/14-36	23.05.2019	61	CN-62	13.09.2019	86	ASO-87	14.11.2019
12	ASR-12	07.03.2019	37	AAP-21/17-37	23.05.2019	62	APD-11/15-63	13.09.2019	87	ASO-88	14.11.2019
13	ASER-13	07.03.2019	38	ASO-38	23.05.2019	63	APD-35/17-64	13.09.2019	88	AAP-16/16-89	12.12.2019
14	ASO-14	07.03.2019	39	DAP-39	29.05.2019	64	ASR-65	13.09.2019	89	DCE-10/19-90	12.12.2019
15	CEP-27/17-15	07.03.2019	40	ASR-40	06.06.2019	65	DCE-22/18-66	13.09.2019	90	CN-36/18-91	12.12.2019
16	DCE-16	21.03.2019	41	ASR-41	06.06.2019	66	DA-32/18-67	26.09.2019	91	ASS-92	12.12.2019
17	CN-17	21.03.2019	42	ASO-42	06.06.2019	67	ASER-68	26.09.2019	92	ASER-93	12.12.2019
18	CN-18	21.03.2019	43	ASER-43	06.06.2019	68	CN-03/06/19-69	03.10.2019	93	ASER-94	12.12.2019
19	DA-17/18-19	21.03.2019	44	CN-44	13.06.2019	69	DA-34/18-70	03.10.2019	94	OTN - 95	12.12.2019
20	ASER-20	04.04.2019	45	APD-19/18-45	20.06.2019	70	ASO-71	17.10.2019	95	ASO-96	19.12.2019
21	CN-27/18-21	04.04.2019	46	DA-46	20.06.2019	71	DA-17/19-72	22.10.2019	96	APD-97	19.12.2019
22	DCE-22	16.04.2019	47	ASR-47	04.07.2019	72	DCE-73	31.10.2019	97	APD-98	19.12.2019
23	DCE-19/17-23	25.04.2019	48	DCE-48	04.07.2019	73	CN-48/18-74	31.10.2019	98	APD-01/19-99	19.12.2019
24	AAP-10/17-24	25.04.2019	49	DCE-49	04.07.2019	74	DOT-75	31.10.2019	99	ASS-100	19.12.2019
25	ASO-25	25.04.2019	50	DCE-50	12.07.2019	75	ASER-76	31.10.2019	100	DA-101	19.12.2019

Lista dispozițiilor adoptate de către Plenul Consiliului Concurenței în anul 2019

Nr. d/o	Nr.	Data inițierii	Nr. d/o	Nr.	Data inițierii	Nr. d/o	Nr.	Data inițierii	Nr. d/o	Nr.	Data inițierii
1	01	08.02.2019	14	14	25.04.2019	27	27	04.07.2019	40	40	13.09.2019
2	02	08.02.2019	15	15	25.04.2019	28	28	04.07.2019	41	41	26.09.2019
3	03	20.02.2019	16	16	08.05.2019	29	29	04.07.2019	42	42	26.09.2019
4	04	20.02.2019	17	17	15.05.2019	30	30	04.07.2019	43	43	17.10.2019
5	05	07.03.2019	18	18	23.05.2019	31	31	04.07.2019	44	44	17.10.2019
6	06	07.03.2019	19	19	20.06.2019	32	32	04.07.2019	45	45	07.11.2019
7	07	07.03.2019	20	20	20.06.2019	33	33	04.07.2019	46	46	07.11.2019
8	08	21.03.2019	21	21	20.06.2019	34	34	04.07.2019	47	47	12.11.2019
9	09	21.03.2019	22	22	20.06.2019	35	35	12.07.2019	48	48	14.11.2019
10	10	21.03.2019	23	23	20.06.2019	36	36	01.08.2019	49	49	14.11.2019
11	11	04.04.2019	24	24	20.06.2019	37	37	02.08.2019	50	50	14.11.2019
12	12	04.04.2019	25	25	20.06.2019	38	38	13.09.2019	51	51	12.12.2019
13	13	25.04.2019	26	26	20.06.2019	39	39	13.09.2019	52	52	12.12.2019

Lista prescripțiilor adoptate de către Plenul Consiliului Concurenței în anul 2019

Nr. d/o	Nr.	Data adoptării
1	CN-33/17-01	24.01.2019

Lista hotărârilor adoptate de către Plenul Consiliului Concurenței în anul 2019

Nr. d/o	Nr.	Data adoptării
1	01	18.01.2019
2	02	21.03.2019
3	03	21.03.2019

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

N/o	Denumirea și descrierea succintă a proiectului de act normativ	Conținutul avizului Plenului Consiliului Concurenței, propuneri (recomandări)	Poziția autorului proiectului de act normativ
1.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de elaborare, încheiere și de monitorizare a implementării acordurilor de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice - proiectul stabilește acțiuni ce necesită a fi întreprinse ulterior încheierii acordurilor de investiții, inclusiv responsabilizarea autorităților administrației publice în procesul implementării acordurilor de investiții încheiate. Astfel, toate autoritățile statului vor trebui să contribuie la realizarea acordurilor investiționale încheiate de Guvern.</p>	<p>Conform pct. 9 de la capitolul II din Regulamentul anexă la proiectul Hotărârii de Guvern, se propune includerea reprezentanților Consiliului Concurenței în Grupul de lucru pentru proiectele investiționale strategice, care, având în vedere prevederile pct. 5 de la capitolul I din Regulamentul anexă la proiectul Hotărârii de Guvern, va examina cererile investitorilor, va selecta proiectele investiționale strategice pentru care Guvernul urmează să încheie acorduri de investiții, va negocia și elabora proiectele acordurilor de investiții.</p> <p>În acest sens menționăm că, conform art. 34 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 (în continuare - Legea concurenței) colaborarea dintre Consiliul Concurenței și alte autorități de reglementare se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții date prin lege pe baza următorului principiu: organele de reglementare acționează ex ante (anterior) în sectorul reglementat, iar Consiliul Concurenței acționează ex post (ulterior) pentru asigurarea concurenței, aplicând legislația concurențială asupra tuturor relațiilor din economia națională ce cad sub incidența prezentei legi.</p> <p>Totodată, conform prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea concurenței, Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității în limitele competenței sale. De asemenea, atribuțiile Consiliului Concurenței sunt enunțate în mod exhaustiv la art. 39 din Legea concurenței.</p> <p>În același context, menționăm că, Legea concurenței transpune prevederile art. 101–106 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957, prevederile Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 din 4 ianuarie 2003, și, parțial, prevederile Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L24 din 29 ianuarie 2004.</p> <p>Astfel, prevederile pct. 9 de la capitolul II din Regulamentul anexă la proiectul Hotărârii de Guvern, conform cărora Consiliul Concurenței va fi inclus în Grupul de lucru pentru proiectele investiționale strategice, sunt în contradicție cu prevederile Legii concurenței menționate anterior, cât și prevederile art. 335 alin. (2) din Acordul de Asociere încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014.</p> <p>Ca urmare, considerăm oportun ca Consiliul Concurenței să fie exclus de la pct. 9 de la capitolul II din Regulamentul anexă la proiectul Hotărârii de Guvern, pentru a evita implicarea Consiliului Concurenței la examinarea ex ante (anterior) a proiectelor investiționale strategice. Totodată, propunem reexaminarea proiectului Regulamentului în vederea evitării apariției unor conflicte ulterioare, la examinarea ex post (ulterior) de către Consiliul Concurenței a prevederilor sau efectelor anticoncurențiale, ce pot surveni ca rezultat al implementării proiectelor investiționale strategice.</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței
2.	<p>Proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 221-XVI/2007 privind activitatea sanitar-</p>	<p>Conform art. 141 alin. (2) de la pct. 6 din proiect, „Agenția poate delega după caz împuternicirea de atestarea a specialiștilor veterinari unei asociații obștești de profil, înregistrată conform Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești”.</p> <p>Conform art. 3 din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, statul asigură libertatea activității de</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>veterinară – proiectul stabilește acordarea dreptului de angajare a medicilor veterinari de liberă practică în cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Totodată modificările propuse prevăd și asigurarea de către stat a unor servicii veterinare minime garantate destinate cetățenilor ce întrețin animale pentru propriul consum.</p>	<p>întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.</p> <p>Totodată, în conformitate cu art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum, stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor.</p> <p>Astfel, având în vedere că prin oferirea dreptului de atestare a specialiștilor veterinari de către asociațiile obștești de profil se poate institui o barieră de acces în profesie a medicilor veterinari și ținând cont de faptul că la art. 141 alin. (1) de la pct. 6 din proiect se prevede că atestarea specialiștilor se face de către o Comisie de atestare, creată pe lângă Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, propunem să fie excluse prevederile alin. (2) al art. 141 de la pct. 6 din proiect, asigurând astfel principiul protecției concurenței loiale.</p>	
3.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de conectare a platformei de interoperabilitate (M. Connect) și utilizarea acesteia - proiectul reflectă modelul conceptual al schimbului de date și a interoperabilității prevăzut în Legea nr.142/2018 și Legea nr.143/2018.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
4.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 905/2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației – proiectul hotărârii de Guvern aprobă noul Regulament al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.</p>	<p>La subpct. 5) al lit. a) din pct. 10 din anexa nr. 1 a proiectului, având în vedere prevederile art. 2 alin. (6) din Legea concurenței nr. 183/2012 potrivit căroră „Consiliul Concurenței este autoritatea de concurență națională [...]”, considerăm oportun substituirea textului „autorității pentru protecția concurenței”. cu textul „Consiliul Concurenței”.</p> <p>De asemenea, cu prevederile subpct. 14 al lit. b) din pct. 10 din anexa nr. 1 a proiectului, considerăm necesară excluderea „nedenaturate” din prevederile acestei norme, având în vedere că Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 nu definește noțiunea de „concurență nedenaturată”.</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței
5.	<p>Proiectul Memorandului de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și ZTE Auto</p>	<p>Măsurile de stimulare financiară pe care Guvernul Republicii Moldova își propune să le implementeze în vederea respectării Memorandumului, precum compensarea costurilor de producere pentru producătorul de autobuze electrice/hibrid, scutirile de taxe vamale de import și TVA a autobuzelor electrice/hibrid, scutirea de impozite pe venit a operatorilor de transport ce vor exploata autobuzele electrice/hibrid și altele, ar putea constitui măsuri de sprijin reglementate de Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>În acest sens, este necesar de menționat că orice intenție de acordare a unui ajutor de stat, urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau a inițiatorul acestuia, conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

6.	<p>Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat pentru implementarea Sistemului Automatizat de Supraveghere a Circulației Rutiere în Republica Moldova și a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat – proiectul de act normativ propune aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat și a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat în cadrul parteneriatului privind implementarea Sistemului Automatizat de Supraveghere a Siguranței Rutiere în Republica Moldova și cerințelor generale privind selectarea partenerului privat.</p>	<p>Conform pct. 49 al Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30 august 2013, sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat, constituie ajutor de stat reglementat prin Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) autoritatea publică nu a ales partenerul privat prin concurs, făcut printr-o publicitate riguroasă, astfel încât să fie aduse la cunoștință potențialilor investitori principalele criterii care trebuie îndeplinite; b) contribuția privată și cea publică nu sunt proporționale cu profitul (venitul) obținut de părți, iar riscurile proiectului nu sunt împărțite proporțional cu contribuția fiecăreia dintre părțile parteneriatului public-privat; c) resursele publice se alocă înaintea celor private; d) favorizarea partenerului privat în faza ulterioară selecției prin modificarea clauzelor contractuale ale parteneriatului public-privat, inclusiv prelungirea duratei etc. <p>Având în vedere faptul că, conform proiectul Hotărârii de Guvern s-a propus aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat pentru implementarea Sistemului Automatizat de Supraveghere a Circulației Rutiere în Republica Moldova și a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat, în cazul în care sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat va îndeplini una din condițiile prevăzute la pct. 49 din Regulamentul menționat, măsura de sprijin propusă în proiect, urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat.</p>	-
7.	<p>Proiectul Hotărârii privind aprobarea Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere – proiectul Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, stabilește: componența consumurilor și cheltuielilor incluse la calcularea prețurilor de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat precum și modul determinării, aprobării și aplicării prețurilor de comercializare cu amănuntul la produsele petroliere principale și la gazul lichefiat.</p>	<p>1. Conform prevederilor liniuței 1 al pct. 2.2 din proiect, costul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat procurat cuprinde cheltuielile de achiziționare a produselor petroliere din import, și, totodată, nu cuprinde cheltuielile de achiziționare a produselor petroliere pe teritoriul țării de la cumpărătorii cu ridicata, or reieșind din prevederile art. 24, art. 25 și art. 26 din Legea privind produsele petroliere nr. 461 din 30.07.2001, produsele petroliere pot fi achiziționate cu ridicata inclusiv de la importatorii și cumpărătorii cu ridicata a produselor petroliere.</p> <p>În acest context, pentru a nu limita posibilitatea vânzătorilor cu amănuntul a produselor petroliere de a achiziționa cu ridicata aceste produse de la importatorii și cumpărătorii cu ridicata, propunem ca în costul produselor petroliere procurate să fie reflectate inclusiv și cheltuielile de achiziționare pe teritoriul țării a produselor petroliere de la importatori și/sau cumpărătorii cu ridicata.</p> <p>2. Conform prevederilor liniuței 1 din pct. 2.3 al proiectului Metodologiei, în cheltuielile de distribuție sunt cuprinse și cheltuielile de întreținere a subdiviziunilor comerciale. Proiectul nu oferă o definiție clară a termenului „subdiviziune comercială” și aria sa de extindere, precum perimetrul de alimentare la pompă propriu-zis, sau magazinul, bar, spălătorie, ca parte componentă a stației de alimentare. În acest context, având în vedere că, sintagma ”subdiviziune comercială” creează premise pentru interpretări extensive și aplicarea discreționară a acesteia, precum și întru evitarea unei subvenționări încrucișate, considerăm necesar de a fi definit termenul „subdiviziune comercială” utilizat în sensul acestei Metodologii.</p> <p>3. Pentru un spor de precizie, considerăm necesar de completat pct. 2.5 din proiect, după cuvintele ”Cheltuielile întreprinderii”, cu sintagma ”aferele comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat”. Or, păstrarea redacției actuale ar putea însemna că, în „cheltuielile din activitatea operațională”, ar putea fi incluse și cheltuielile întreprinderii, care nu sunt aferente comercializării produselor respective.</p>	S-a ținut cont parțial de recomandările Plenului Consiliului Concurenței

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

4. Din prevederile art. 25 alin. (1) și art. 26 din Legea nr. 461/2001, rezultă că, vânzătorii cu amănuntul pot să achiziționeze produsele petroliere atât de la importatori cât și de la cumpărătorii cu ridicata. Astfel, pentru a nu limita posibilitatea vânzătorilor cu amănuntul a produselor petroliere de a achiziționa cu ridicata aceste produse, menționăm că la pct. 3.1 din proiect, la noțiunea VPI (volumul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat procurat de la importatori de la data de întâi a lunii), după cuvântul „importatori” urmează a fi completat cu textul „sau cumpărătorii cu ridicata”.

5. La pct. 3.1 din proiect, la noțiunile CMPa (costul mediu ponderat de procurare a unui litru de produse petroliere și gaz lichefiat), ce se determină luând în considerație VPI (volumul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat procurat de la importatori), întru asigurarea condiției clarității și previzibilității actului normativ pentru agenții economici, propunem ca după sintagma „gaz lichefiat”, să fie completat cu textul „destinat comercializării cu amănuntul”.

Menținerea textului actual, ar însemna că, la calcularea prețului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pot fi luate în considerație atât costurile de procurare a acestor produse, care sunt destinate comercializării cu amănuntul, cât și a celor destinate comercializării cu ridicata sau consumului propriu.

6. Întru asigurarea transparenței cheltuielilor incluse la calcularea prețului pentru comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, considerăm oportun ca la finalul primei fraze din pct. 4.2 din proiect, după textul ”pe tipuri de produse petroliere” să fie completat cu textul ”și pe genuri de activitate”, astfel, încât să prezinte costurile și veniturile aferente tuturor activităților de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat și cele aferente altor activități. Or, agentul economic ar putea utiliza beneficiile obținute în cadrul unei activități cu scopul subvenționării încrucișate a altor activități pe care le desfășoară.

Totodată, având în vedere că, prezenta metodologie stabilește modul determinării, aprobării și aplicării prețurilor de comercializare cu amănuntul la produsele petroliere principale și la gazul lichefiat, menționăm că, la ultima frază din pct. 4.2 din proiectul Metodologiei, textul ”activități legate de produsele petroliere” propunem să fie substituit cu textul „activități legate de comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat”.

7. Punctul 4.12. al proiectului Metodologiei prevede că întru executarea monitorizării respectării acestei Metodologii, întreprinderile care desfășoară activitățile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, **cu cel puțin o zi înainte de punerea în aplicare a noilor prețuri**, vor prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică calculele respective conform anexei 1.

Considerăm că notificarea prealabilă a intenției de a modifica prețurile plafon ale produselor petroliere, în circumstanțele, în care, această informație ar fi diseminată altor agenți economici, ar putea crea premise pentru coordonarea comportamentului și instituirea unor plafoane unice a prețurilor între întreprinderile ce activează pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere. Asemenea acțiuni ale agenților economici de coordonare a comportamentului său pe piață, ar putea fi calificate ca practici concertate în sensul art.4 al Legii concurenței și sunt interzise expres de prevederile art.5 al Legii concurenței.

Astfel, în scopul de a stimula concurența prin preț și a evita coordonarea comportamentului întreprinderilor participante pe piața de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, propunem să fie revăzute prevederile p.4.12 al proiectului Metodologiei, în sensul prezentării

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>calculului către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, post factum, în termen de trei zile după aprobarea noului plafon al prețului la aceste produse de către conducerea întreprinderii și după afișarea prețurilor noi la stațiile de alimentare.</p> <p>Totodată, în scopul respectării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorului, considerăm că, proiectul Metodologiei ar trebui să prevadă un mecanism pentru Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică de prevenire ex-ante a unor prețuri plafon excesiv de ridicate și neargumentate, din punct de vedere al cheltuielilor incluse în calculul prezentate de întreprinderile care desfășoară activități de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat în conformitate cu prevederile p.4.12 al proiectului Metodologiei.</p>	
8.	<p>Proiectul Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind modificarea și completarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 26/10 din 13 iunie 2013 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto – proiectul în cauză a fost elaborat în vederea liberalizării tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto.</p>	<p>Cu referire la modificările ce se operează prin pct. 2 subpct. 1) și 2) din proiect la pct. 1 lit. a) și d), pct. 2 lit. a) și e) din Anexa nr. 2 a Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 26/10 din 13 iunie 2013 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, menționăm că în cazul stabilirii nivelului cotei maxime a cheltuielilor asigurătorului și a marjei de profit, urmează a se lua în calcul efectele pasibile a avea impact asupra domeniului concurențial.</p>	-
9.	<p>Proiectul Hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 476/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei privind baza de calcul și aprobare a taxelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană – proiectul este elaborat în scopul executării prevederilor Legii nr.140/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost transferate atribuțiile de aprobare a cuantumului tarifelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană de către Guvern.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
10.	<p>Proiectul de lege pentru completarea art. 20 din Legea concurenței nr.183/2012 – acest proiect de act normativ are drept scop reglementarea obligativității obținerii unei decizii de autorizare a operațiunilor de concentrare</p>	<p>Referitor la propunerea de completare a art. 20 din Legea concurenței cu un nou alineat care va reglementa obligativitatea obținerii unei decizii de autorizare a operațiunilor de concentrare economică care cad sub incidența art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, înainte de înregistrarea acesteia la organul înregistrării de stat, menționăm că o asemenea prevedere nu este necesară deoarece dublează prevederile actuale ale Legii concurenței expuse la art. 20 alin. (1).</p> <p>Controlul concentrărilor economice este exercitat de către Consiliul Concurenței în scopul prevenirii efectelor</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>economică care cad sub incidența art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, înainte de înregistrarea acesteia la organul înregistrării de stat.</p>	<p>negative asupra mediului concurențial ca urmare a instituirii obstacolelor semnificative în calea concurenței pe piață sau pe o parte semnificativă a acesteia, ce pot surveni în urma punerii în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică.</p> <p>Astfel, a doua parte a propunerii de completare a art. 20 din Legea concurenței cu o nouă prevedere privind obligativitatea notificării Consiliului Concurenței după înregistrarea tranzacțiilor de concentrare economică la organul înregistrării de stat, contravine scopului menționat mai sus și normelor procedurale de examinare a notificărilor operațiunilor de concentrare economică, prevăzute deja de Legea concurenței.</p> <p>Întrucât pentru asigurarea eficienței a controlului concentrărilor economice de către Consiliul Concurenței, intențiile de realizare a unei operațiuni de concentrare economică se notifică Consiliului Concurenței ex-ante, care ulterior prin decizia Plenului Consiliului Concurenței sunt declarate fie compatibile cu mediul concurențial, fie incompatibile și interzise.</p> <p>Respectiv, este permisă punerea în aplicare a operațiunilor de concentrare economică ce cad sub incidența art. 22 alin. (1) din Legea concurenței și nemijlocit înregistrarea acestor tranzacții la organul înregistrării de stat, numai după declararea concentrării economice ca fiind compatibilă de către Plenul Consiliului Concurenței.</p> <p>Ulterior, după înregistrarea tranzacției de concentrare economică la organul înregistrării de stat, notificarea post-factum Consiliului Concurenței, după cum se propune în proiectul de modificare a Legii concurenței, va constitui o obligație suplimentară și inoportună pentru întreprinderi.</p> <p>Totodată, în eventualitatea adoptării acestor modificări, norma juridică respectivă va putea crea confuzie pentru întreprinderi și alte părți implicate, în privința momentului survenirii obligației efective de notificare a operațiunilor de concentrare economică (ex-ante sau ex-post).</p> <p>Pe cale de consecință, Plenul Consiliului Concurenței nu susține proiectul de modificare a art. 20 al Legii concurenței, deoarece acesta nu va asigura realizarea scopului propus de acțiunea nr. 19 a Planului de acțiuni privind implementarea Programului Național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020 și de acțiunea nr. L3 din Planului Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2020.</p> <p>Prin urmare, Consiliul Concurenței își manifestă disponibilitatea de a acorda suport în vederea efectuării analizei impactului de reglementare a proiectului Legii pentru completarea Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în redacția avizată de Plenul Consiliului Concurenței prin avizul nr. DJ-06/722 din 18 octombrie 2018 remis Ministerului Justiției.</p>	
11.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 356 din 31 mai 2012 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară – proiectul hotărârii de Guvern are drept scop modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 356 din 31 mai 2012</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară prin completarea secțiunii 1, capitolul V. Plante parazite, cu textul ”2. Ambrosia artemisiifolia.</p>		
12.	<p>Proiectul de lege privind fondurile de pensii facultative - <i>Proiectul de lege</i> include o serie de dispoziții cu privire la modul de constituire, organizare, funcționare, raportare, precum și alte procese aplicabile fondurilor de pensii facultative</p>	<p>1. Proiectul de Lege privind fondurile de pensii facultative reglementează activitatea entităților care vor presta servicii substituibile cu serviciile financiare prestate de alte entități active pe piața financiară, și respectiv vor intra în concurență cu acestea pe anumite segmente al pieței financiare.</p> <p>Reieșind din experiența internațională, în dependență de interesele consumatorului, piața serviciilor financiare se poate diviza în 5 segmente principale: economie; investiții (multiplicare); asigurare; creditare și transfer a mijloacelor bănești. Fondurile de pensii facultative ar putea fi active pe mai multe piețe, dar în special pe segmentul economie și investiții (multiplicare), concurând cu băncile sau casele de economii și împrumuturi pentru atragerea economiilor populației și cu entitățile active pe piața de capital în procesul de investiție (multiplicare).</p> <p>În acest sens, pentru asigurarea concurenței loiale, cadrul de reglementare a activității fondurilor de pensii facultative, urmează să asigure condiții echitabile și nediscriminatorii, fără a stabili interdicții și restricții nejustificate pentru activitatea entităților ce concurează pe același segment al pieței serviciilor financiare.</p> <p>2. Transferul administrării fondurilor de pensii, prevăzut la art. 8 din proiect, fuziunea fondurilor de pensii, prevăzut la art. 9 din proiect, și respectiv dobândirea dreptului de proprietate sau administrare asupra societăților de pensii, prevăzut la art. 38 din proiect, care cade sub incidența art. 22 al Legii nr. 183 din 11 iulie 2012 (în continuare Legea concurenței) ar putea constitui operațiuni de concentrare economică reglementate de Legea concurenței. Astfel, pentru asigurarea concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor și prevenirea unor posibile efecte negative asupra concurenței ce pot surveni prin punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică fără autorizarea Consiliului Concurenței, considerăm oportun a fi înaintate următoarele propuneri de completare a proiectului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La alin. (1) art. 8 din proiect, propunem de completat prima propoziție după textul „avizul Comisiei Naționale” cu următorul text „și cu respectarea legislației în domeniul concurenței”; - La alin. (1) art. 9 din proiect, propunem de completat după textul „prezenta lege” cu următorul text „legislația în domeniul concurenței”; - Art. 38 al proiectului legii propunem, respectiv, a fi completat cu un nou alineat (2) după primul alineat în următoare redacție: „(2) Dobândirea controlului, asupra societății de pensii ori asupra unei părți a unei sau mai multor societăți de pensii, se efectuează cu respectarea legislației în domeniul concurenței” și în continuare următoarelor alineatelor se v-a da o nouă numerotare. <p>3. Conform art. 16 alin. (2) din proiect, un participant la un fond de pensii poate solicita transferul la un alt fond de pensii ocupaționale dacă angajatorul participantului este angajatorul care efectuează contribuții la acest fond de pensii.</p> <p>Având în vedere că, participații fondurilor de pensii ocupaționale sunt legați nemijlocit de apartenența</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>angajatorului la un anumit fond de pensii ocupațional, piață</p> <p>4. În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (7), art. 34 alin. (2) și (3) din proiect, sunt stabilite cotele plafonului maxim al comisioanelor de transfer și al comisioanelor de administrare pentru participanții fondurilor de pensii facultative.</p> <p>Având în vedere că comisioanele menționate mai sus ar putea fi calificate ca bariere de ieșire și/sau de intrare de pe piața administrării fondurilor de pensii facultative, considerăm necesar ca autorul proiectului să argumenteze în Nota informativă stabilirea respectivelor cotele prevăzute de art. 16 alin. (7), art. 34 alin. (2) și (3) din proiect, în baza analizelor și calculelor aferente care au stat la baza stabilirii acestora.</p> <p>Aceleași obiecții de argumentare în Nota informativă le menționăm și cu referire la prevederile art. 27 alin. (1) din proiect, conform cărora se prevede capitalul minim necesar pentru administrarea de fonduri de pensii facultative, cerințe care ar putea fi calificate ca bariere de intrare pe piața administrării fondurilor de pensii facultative.</p> <p>5. În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din proiect, administratorul fondului de pensii facultative investește activele unui fond de pensii precum și activele care acoperă provizioanele tehnice în categoriile prestabilite de valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare prevăzute la lit. a) - i) al alin. (1) art. 22 din proiect cu respectarea a cwantumurilor maxime de investire pentru fiecare categorie de valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare.</p> <p>Menționăm că, investirea de către administrator a activelor fondurilor de pensii precum și a activelor care acoperă provizioanele tehnice în categoriile și cwantumurile prestabilite la art. 22 alin. (1) din proiect ar putea fi interpretat ca o condiție discriminatorie, având în vedere că pentru alte entități care activează pe piețele reglementate nu au asemenea reguli obligatorii de investire a activelor.</p> <p>6. Cu referire la art. 34 din proiect, alin. (2) și (3) stabilește cwantumul maxim al comisioanelor de administrare și de transfer, percepute de administratorii fondurilor de pensii, fără a fi expres prevăzut posibilitatea administratorilor fondurilor de pensii de aprobare a cwantumului concret, respectiv propunem completarea alin. (1) art. 34 din proiect în sensul stabilirii exprese a posibilității administratorului de a aproba și de a percepe comisioanele propuse, asigurând astfel previzibilitate și interpretare fără echivoc a actului normativ.</p>	
13.	<p>Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat privind reconstrucția, modernizarea și dezvoltarea activităților școlii sportive specializate de tenis și cerințelor generale privind selectarea partenerului privat - Prin proiectul de hotărâre se propune aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public-privat și a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat în cadrul parteneriatului privind reconstrucția, modernizarea și</p>	<p>1. Conform pct. 49 al Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30 august 2013, sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat, constituie ajutor de stat reglementat prin Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) autoritatea publică nu a ales partenerul privat prin concurs, făcut printr-o publicitate riguroasă, astfel încât să fie aduse la cunoștință potențialilor investitori principalele criterii care trebuie îndeplinite; b) contribuția privată și cea publică nu sunt proporționale cu profitul (venitul) obținut de părți, iar riscurile proiectului nu sunt împărțite proporțional cu contribuția fiecăreia dintre părțile parteneriatului public-privat; c) resursele publice se alocă înaintea celor private; d) favorizarea partenerului privat în faza ulterioară selecției prin modificarea clauzelor contractuale ale parteneriatului public-privat, inclusiv prelungirea duratei etc. <p>Având în vedere faptul că, conform proiectul Hotărârii de Guvern s-a propus aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat privind reconstrucția, modernizarea și dezvoltarea activităților școlii sportive specializate de tenis și cerințelor generale privind selectarea partenerului privat, în cazul în care sprijinul</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	dezvoltarea activităților școlii republicane specializate de tenis, cerințelor generale privind selectarea partenerului privat.	<p>financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat va îndeplini una din condițiile prevăzute la pct. 49 din Regulamentul menționat, măsura de sprijin propusă în proiect, urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>2. Conform pct. 14 subpct. 2) și subpct. 5) din anexa la proiect, ca criteriu de bază la selectarea partenerului privat, se solicită experiență în gestionarea școlilor/cluburilor/secțiilor de tenis și/sau experiență în organizarea turneelor/cupelor de tenis de minim 10 ani (inclusiv ale persoanelor afiliate) și activitate economică neîntreruptă de minim 10 ani. De asemenea, conform pct. 14 subpct. 4) din anexa la proiect, se solicită o cifră de afaceri anuală de minim 100 000 000 MDL pentru ultimii doi ani de activitate.</p> <p>Astfel, având în vedere faptul că, cerințele menționate mai sus ar putea constitui bariere excesive de participare la concursul public de selectare a partenerului privat, și respectiv, de intrare pe piață, considerăm necesar argumentarea și justificarea în Nota informativă a proiectului, din punct de vedere economic, a cerințelor de minim 10 ani de experiență, minim 10 ani de activitate economică neîntreruptă și cifra de afaceri anuală de minim 100 000 000 MDL.</p>	
14.	<p>Proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea cadrului de acțiune în vederea utilizării durabile a produselor de uz fitosanitar - proiectul propus creează cadrul normativ național, armonizat la acquis-ul comunitar în vederea stabilirii cadrului de acțiune cu scopul utilizării durabile a produselor de uz fitosanitar.</p>	<p>În conformitate cu pct. 48 al Secțiunii 9 din proiect, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului promovează măsuri de subvenționare a producătorilor autohtoni de mijloace biologice și microbiologice de protecție a plantelor și a utilizatorilor profesioniști care utilizează aceste mijloace, întru stimularea producției și utilizării mijloacelor date în sistemele de protecție integrală a plantelor, prietenoase mediului.</p> <p>Astfel, menționăm că intenția Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de acordare măsurii de subvenționare a producătorilor autohtoni de mijloace biologice și microbiologice de protecție a plantelor și a utilizatorilor profesioniști care utilizează aceste mijloace, ar putea constitui ajutor de stat în conformitate cu Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat (în continuare Legea cu privire la ajutorul de stat).</p> <p>În acest context, având în vedere că proiectul menționat mai sus stabilește cadrul normativ care va sta la baza inițierii elaborării ulterioare a Planului național de acțiune privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar ce va include măsuri concrete de aplicare a prevederilor pct. 49 al Secțiunii 9 din proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea cadrului de acțiune în vederea utilizării durabile a produselor de uz fitosanitar, ținem să menționăm că până la punerea în aplicare a măsurii de sprijin vizate mai sus, aceasta urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat. În cazul în care valoarea măsurii de sprijin propusă nu depășește 2 000 000 lei, aceasta măsură de sprijin urmează a fi raportată Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat în conformitate cu art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat.</p>	-
15.	<p>Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei - proiectul hotărârii stabilește modalitatea de transmitere, în format electronic, de la bancă la Banca Națională a Moldovei prin Sistemul informatic al Băncii Naționale a</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	Moldovei cu privire la licențiere, autorizare și notificare.		
16.	Proiectul Protocolului Adițional privind comerțul cu servicii în cadrul statelor-membre ale Acordului Central European (CEFTA), inițiat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 762-VII din 31 iulie 2013	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
17.	Proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 93 din 22 februarie 2017 privind instituirea Consiliului consultativ pentru întreprinderile mici și mijlocii – principalul aspect al modificării Hotărârii de Guvern nr. 93/2017 ține de ajustarea componenței instituționale a Consiliului menționat la prevederile hotărârii Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor	<p>Conform prevederilor Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului consultativ pentru întreprinderile mici și mijlocii (<i>în continuare Consiliul consultativ</i>), aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 93 din 22 februarie 2017, Consiliul consultativ ca organ consultativ, urmează să contribuie la sporirea gradului de transparență a deciziilor autorităților publice, asigurând informarea și consultarea întreprinderilor mici și mijlocii cu cerințele pieții unice și necesitățile creșterii calității produselor conform standardelor europene și să acorde asistență în promovarea politicilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.</p> <p>În altă ordine de idei, Consiliul Concurenței este autoritatea de concurență națională ce are atribuția de bază stabilită de Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, de a proteja concurența, de a preveni și contracara practicile anticoncurențiale realizate de întreprinderile și asociațiile de întreprinderi, precum și acțiunile autorităților publice ce restrâng concurența și de a promova politica concurențială.</p> <p>Totodată, Plenul Consiliului Concurenței, conform prevederilor art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței, ca organ colegial decizional al Consiliului Concurenței, analizează <i>ex ante</i> proiectele de acte normative ce reglementează activitatea economică și emite avize, evaluând impactul de reglementare al acestora asupra mediului concurențial.</p> <p>În acest context, Consiliul Concurenței își expune opinia în susținerea prezenței sale în componența instituțională a Consiliului consultativ, pe problemele de consultare, informare și dezvoltarea competențelor și spiritului antreprenorial și competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.</p> <p>Totodată, întru evitarea unui posibil conflict de interese a Consiliului Concurenței, la etapa de avizare a proiectelor de acte normative, a programelor și politicilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, Consiliul Concurenței, își rezervă dreptul de a nu participa în activitatea de elaborare a propunerilor de îmbunătățire a actelor normative ce vizează întreprinderile mici și mijlocii cu posibil impact asupra mediului concurențial. În acest context, pe aspecte ce țin de domeniul concurenței, opinia oficială a Consiliului Concurenței va fi exprimată separat, în formă scrisă, aprobată de conducerea Consiliului Concurenței.</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței
18.	Proiectul definitivat al Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației - proiectul hotărârii de Guvern aprobă noul Regulament al	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.		
19.	Proiectul de hotărâre pentru aprobarea Listei autorităților competente să asigure aplicarea legislației armonizate în domeniul protecției consumatorului – proiectul hotărârii de Guvern are drept scop punerea în funcțiune a unei rețele de cooperare între autoritățile publice însărcinate cu aplicarea legislației .	<p>Conform art. 355 pct. 5 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 808 din 07 octombrie 2014, a fost indicată acțiunea elaborarea și prezentarea propunerilor privind excluderea prevederilor privind publicitatea destinată consumatorilor din domeniul de competență al Consiliului Concurenței.</p> <p>În acest context, și conform art. 32 alin. (1) Legea concurenței, Consiliul Concurenței asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul publicității în limitele competenței sale. Limita competenței sale este stabilită de art. 28 al Legii nr. 1227/1997 cu privire la publicitate, ce prevede că Consiliul Concurenței exercită controlul de stat asupra implementării legislației cu privire la publicitate, sub aspectul respectării drepturilor agenților economici.</p> <p>Prin urmare, în proiectul de hotărâre examinat se pune în sarcina Consiliului Concurenței să asigure aplicarea legislației armonizate în domeniul protecției consumatorilor, fără a fi concretizată limita competenței sale prevăzută de Legea nr. 1227/1997 cu privire la publicitate.</p> <p>Astfel, pct. 14 din tabelul „Lista autorităților competente să asigure aplicarea legislației armonizate în domeniul protecției consumatorilor”, colonița 4 intitulată „Autoritatea competentă”, propunem a fi completat cu textul „în limitele competenței stabilite de lege”.</p> <p>Totodată, este necesar de menționat că, la moment în Parlamentul Republicii Moldova se află în examinare proiectul noii Legi cu privire la publicitate înregistrat cu nr. 180 din 04 iunie 2018, care stabilește cadrul legal pentru activitatea din domeniul publicității în conformitate cu Directiva 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind publicitatea înșelătoare și comparativă.</p>	
20.	Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții – prezentul proiect de act normativ reglementează activitatea grupului de lucru pentru achiziții publice	<p>Având în vedere terminologia utilizată de Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 precum și de Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 03 iulie 2015, în special la art. 6 lit. c) din această lege, în scopul utilizării constante, corespunzătoare și uniforme a terminologiei, se propune substituirea sintagmei „dezvoltării concurenței” de la pct. 29 subpct. 10) și pct. 30 subpct. 2) din proiect cu sintagma „asigurării concurenței”.</p> <p>Luând în considerație prevederile art. 34 alin. (4) din Legea concurenței, precum și prevederile art. 6 lit. c) din Legea privind achizițiile publice, din care rezultă că, reglementarea relațiilor privind achizițiile publice se efectuează în baza principiului asigurării concurenței și combaterii practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice, propunem completarea pct. 30 din proiect cu un nou subpunct care să prevadă că, în cazul în care grupul de lucru, sau după caz specialistul certificat, constată semne de realizare a practicilor anticoncurențiale, acesta este obligat de a sesiza Consiliul Concurenței cu privire la presupusul caz și îi va pune la dispoziție toate informațiile relevante deținute.</p> <p>Totodată, considerăm necesar a fi substituită sintagma „manifestarea concurenței neloiale” de la pct. 54 din proiect, cu sintagma „să realizeze o practică anticoncurențială”, pentru a fi asigurat principiul de bază de reglementare a relațiilor privind achizițiile publice prevăzut de art. 6 lit. c) din Legea privind achizițiile publice – asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice.</p>	-
21.	Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017	<p>Proiectul Hotărârii de Guvern prevede completarea măsurilor de sprijin acordate din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.</p> <p>Menționăm că, în conformitate cu art. 339 alin. (2) din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea</p>	Nu s-a ținut cont de recomandările

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural – prezentul proiect de hotărâre de Guvern propune operarea unor modificări la măsurile de sprijin acordate din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.</p>	<p>Europeană, regulile ajutorului de stat nu se aplică în domeniul pescuitului, produselor care fac obiectul anexei 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura.</p> <p>În acest sens, menționăm că măsurile de sprijin, prevăzute de proiectul de Hotărâre de Guvern menționat mai sus, care nu cad sub incidența anexei 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura, ar putea fi calificate ca ajutor de stat în conformitate cu Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat (în continuare Legea cu privire la ajutorul de stat).</p> <p>Astfel, intenția de a acorda măsurile de sprijin ce cad sub incidența legislației din domeniul ajutorului de stat, urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat. În cazul în care valoarea măsurii de sprijin propusă nu depășește 2 000 000 lei, aceasta măsură de sprijin urmează a fi raportată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat în conformitate cu art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>Totodată, în vederea asigurării respectării legislației din domeniul ajutorului de stat de către inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat (Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului), considerăm oportun completarea Hotărârii de Guvern nr. 455 din 21 iunie 2012 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural cu un nou punct 3 după al doilea punct în următoarea redacție:</p> <p>„3) Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului va notifica sau după caz, luând în considerație valoarea măsurii de sprijin, va raporta Consiliului Concurenței intenția de acordare a măsurilor de sprijin reglementate de Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat”, și în continuare următoarelor alineate se va da o nouă numerotare.</p>	<p>Plenului Consiliului Concurenței</p>
<p>22.</p>	<p>Proiectul de hotărâre al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului privind licențierea băncii și a sucursalei băncii din alt stat și a sucursalei băncii din alt stat – proiectul hotărârii impune cerințe privind accesul la activitatea băncilor, inclusiv cerințe minime de acces la activitate, licențierea băncilor și regimul sucursalelor băncilor din alte state</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	<p>-</p>
<p>23.</p>	<p>Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului cu privire la standardele tehnice de reglementare a supravegherii suplimentare a conglomeratelor financiare - proiectul hotărârii stabilește principiile tehnice și metodele de calcul în scopul determinării fondurilor proprii și a cerinței</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	<p>-</p>

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	suplimentare privind rata de adecvare a capitalului pentru conglomeratele financiare, precum și prevederi în sensul determinării caracterului semnificativ al tranzacțiilor în interiorul grupului și concentrării riscurilor.		
24.	Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Legii pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 – proiectul are drept scop completarea cadrului normativ în vederea continuării liberalizării sectorului poștal, și asigurării realizării angajamentelor Republicii Moldova potrivit Acordului de Asociere RM-UE.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
25.	Proiectul de Hotărâre Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1100 din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice - prin proiectul de lege nominalizat s-a preconizat operarea unor modificări și completări, cum ar fi clarificarea a tot ce este alcool etilic, distilate și producție alcoolică, introducerea unor noțiuni de bază dar și excluderea unor bariere impuse în calea comerțului și a progresului producătorilor prin aplicarea de noi tehnologii, spre exemplu în domeniul îmbutelierii.	<p>Conform prevederilor Legii nr. 10 din 03 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, s-a stabilit ca un domeniu prioritar în supravegherea de stat a sănătății publice - promovarea sănătății, informarea și educația pentru sănătate și prevenirea abuzului de alcool.</p> <p>Astfel, în vederea implementării politicii de stat în domeniul reducerii consumului de alcool, Guvernul a aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 360 din 06 iunie 2012 Programul Național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020 (în continuare Programul Național). Programul Național la pct. 20 prevede ca acțiune ce urmează a fi întreprinsă până în anul 2020 - fortificarea legislației existente în vederea eficientizării acesteia privind controlul consumului de alcool prin interzicerea totală a publicității la băuturile alcoolice.</p> <p>Prevederile art. 176 al Legii nr. 1100 din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice menționează că, publicitatea producției alcoolice se supune reglementărilor stabilitate de Legea nr. 1227 din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate și de alte legi.</p> <p>În acest sens, prevederile art. 19 alin. (1) al Legii cu privire la publicitate, restricționează în timp publicitatea la băuturile alcoolice prin difuzarea acesteia pe canalele de televiziune, între orele 7.00 și 22.00, precum și prin alte limitări în acest sens. Totodată, art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 713 din 06 decembrie 2012 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, prevede că combaterea alcoolismului reprezintă o componentă importantă a politicii sociale a statului la nivel național și local care preconizează expunerea publicității băuturilor alcoolice numai în editorialele și programele audiovizuale destinate populației adulte.</p> <p>Prin art. II al Legii nr. 34 din 17 martie 2017 pentru modificarea unor acte legislative, în Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, s-a introdus noțiunea de „producție alcoolică” ca fiind produs alimentar destinat consumului uman, având o concentrație de alcool etilic mai mare de 1,5 % în volum, precum și noțiunea de „băuturi alcoolice” ca fiind producție alcoolică destinată consumului uman, având caracteristici organoleptice specifice și o concentrație alcoolică de minimum 15% în volum.</p> <p>Astfel, odată cu intrarea în vigoare a acestor modificări, la 07 mai 2017, restricțiile în timp de difuzare pe canale</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>de televiziune prevăzute de art. 19 al Legii cu privire la publicitate, precum și restricțiile privind modalitatea de expunere a publicității băuturilor alcoolice prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. h) al Legii privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, nu sunt aplicabile pentru promovarea producției alcoolice cu un conținut de până la 15 % a concentrației de alcool etilic, respectiv, fiind permisă promovarea berii și a produselor vitivinicole, cu conținut de până la 15% în volum. La moment, în conformitate cu Legea cu privire la publicitate, rămâne a fi restricționată doar publicitatea producției alcoolice cu un conținut mai mare de 15% în volum de alcool etilic, definită ca băutură alcoolică.</p> <p>Totodată, potrivit art. 21 alin. (3) al pct. 2 din proiectul de Lege de mai sus, se propune o nouă reglementare și clasificare a producției alcoolice, fiind cuprinsă: berea băuturile pe bază de bere, producția vitivinicolă, băuturile slab alcoolice, băuturile alcoolice cu un conținut redus de alcool, băuturile alcoolice, băuturile alcoolice tari.</p> <p>În acest sens, este necesar de menționat și de atenționat asupra faptului că modificările propuse în proiectul de Lege menționat mai sus, nu vor atinge obiectivul stabilit până în anul 2020, în vederea implementării politicii de stat în domeniul reducerii consumului de alcool a populației, în special a tinerilor, de fortificare a legislației existente în vederea eficientizării acesteia privind controlul consumului de alcool prin interzicerea totală a publicității la băuturile alcoolice.</p>	
26.	<p>Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei privind valorile maxime ale comisioanelor aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător, ale comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare și ale tarifelor pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare - principalele prevederi ale proiectului hotărârii reprezintă reglementarea condițiilor de determinare a valorii comisioanelor interbancare pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată (inclusiv a comisioanelor suplimentare);</p>	<p>Prevederile anexei nr. 1 din proiectul Hotărârii, stabilesc valoarea maximă a comisionului de servicii, aplicat de către prestatorii de servicii de plată perceput de la comercianți, pentru operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național de 0,50 %, și, pentru operațiunile efectuate cu utilizarea fizică în orice destinație, după cum urmează: pentru 2020 – 1,8%; 2021 - 1,5%; 2022 - 1,2%, fără a fi argumentat cuantumul maxim stabilit al comisioanelor respective.</p> <p>Totodată, prevederile anexei nr. 3 din proiectul Hotărârii, stabilesc valorile maxime ale comisioanelor aplicate de prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare, pentru ordine de plată recepționate în mod electronic – nu mai mult de trei ori din comisioanele percepute de către Banca Națională, conform tarifelor stabilite în anexa nr. 2 din proiect, și, pentru ordine de plată recepționate pe suport de hârtie – nu mai mult de șase ori din comisioanele percepute de către Banca Națională a Moldovei, conform tarifelor stabilite în anexa nr. 2 din proiect, fără a fi argumentat nivelul maxim stabilit al acestor comisioane și nici cuantumul tarifelor fixe aplicate de Banca Națională a Moldovei pentru plățile procesate.</p> <p>Este necesar de menționat faptul că în Uniunea Europeană există așa o practică de reglementare a comisioanelor interbancare, inclusiv prin plafonarea acestor comisioane. Respectiv, Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 751 din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul, prevede un comision interbancar nu mai mare de 0,2 per tranzacție cu card de debit și nu mai mare de 0,3% cu card de credit, din valoarea tranzacției.</p> <p>Este necesar de menționat faptul că în Uniunea Europeană există așa o practică de reglementare a comisioanelor interbancare, inclusiv prin plafonarea acestor comisioane. Respectiv, Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 751 din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plata cu cardul, prevede un comision interbancar nu mai mare de 0,2% per tranzacție cu card de debit și nu mai mare de 0,3% cu card de credit, din valoarea tranzacției.</p> <p>Astfel, luând în considerație interesul legitim al consumatorilor și necesitatea de asigurare a concurenței, în condițiile în care nivelul maxim al comisioanelor interbancare este reglementat, consideram necesar sa fie</p>	<p>Nu s-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței</p>

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		argumentat în Nota informativă, în baza analizelor și calculelor, ce a determinat stabilirea acestor comisioane în cuantumul maxim prevăzut de proiect de circa 9 ori mai mare de cât plafonul maxim stabilit la nivelul Uniunii Europene.	
27.	Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Listei autorităților competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și cadrul de reglementare utilizat de către acestea - proiectul prezintă Lista autorităților în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și cadrul normativ național corespunzător directivelor și regulamentelor menționate în anexa Regulamentului (CE) nr. 2006/2004).	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
28.	Proiectul Ordinului Ministrului Finanțelor cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modalitatea, condițiile și procedura de organizare și desfășurare a consultării pieței în vederea pregătirii achiziției publice - Proiectul Instrucțiunii prevede dreptul autorității contractante de a organiza consultări de piață în cazul în care se dorește achiziționarea unor produse/servicii/lucrări cu grad sporit de complexitate tehnică, financiară sau contractuală, ori din domenii cu un progres tehnologic rapid	Unul din principiile de bază ce reglementează relațiile privind achizițiile publice este asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice, conform art. 7 din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice (în continuare - Legea privind achizițiile publice). Astfel, atât în vederea asigurării principiilor de bază ale concurenței, prevăzute de Legea concurenței, cât și în vederea corelării noilor reglementări ale proiectului Instrucțiunii cu cele ale actelor normative preexistente - Legea privind achizițiile publice, propunem completarea pct. 4 subpct. 1) din proiectul Instrucțiunii, cu sintagma „asigurarea concurenței”. Totodată, având în vedere că, Legea concurenței, precum și Legea privind achizițiile publice nu operează cu termenii de: „mod competitiv”, „exercițiu competitiv”, „competiție”, în scopul utilizării constante și uniforme a terminologiei, propunem substituirea sintagmelor: „mod competitiv” de la pct. 4 subpct. 5) din Anexa la proiect cu textul „cu respectarea principiilor de bază ale concurenței”; „exercițiului competitiv” de la pct. 14 din Anexa la proiect cu sintagma „mediului concurențial” și cuvântul „competiția” din Anexa nr. 2, Capitolul VI, lit. a) din proiect cu cuvântul „concurența”.	-
29.	Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice – proiectul de act normativ instituie prevederi ce țin de activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice	Potrivit Sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiect, recomandările Plenului Consiliului Concurenței expuse prin avizul nr. DJ-06/167 din 17 aprilie 2019 au fost acceptate, însă în textul proiectului Regulamentului în redacția parvenită spre avizare repetată, nu au fost operate modificări. Astfel, în scopul asigurării concurenței și combaterii practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice, Plenul Consiliului Concurenței reiterează poziția expusă în avizul nr. DJ-06/167 din 17 aprilie 2019.	-
30.	Proiectul hotărârii Consiliului de administrare a Agenției Naționale	Conform pct. 13 din proiectul Regulamentului, planul anual de investiții se prezintă (ANRE pentru aprobare) după modelul stabilit în anexa nr. 1 la prezentul regulament, pe suport de hârtie, semnat de administratori și în	Nu s-a ținut cont de

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Regulamentului privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare – prezentul proiect include: termenele de prezentare și aprobare a planurilor de investiții; categoriile și criteriile de evaluare a investițiilor; procedura de planificare, prezentare, aprobare și modificare a planului anual de investiții; cerințele față de raportul privind realizarea planului anual de investiții; modului de acceptare în scopuri tarifare a investițiilor realizate pe categorii.</p>	<p>format Excel. Menționăm că, prin reglementarea dată se obligă operatorii anuali de a prezenta planul anual de investiții în format Excel. Astfel, această obligație poate constitui un avantaj pentru proprietarii și distribuitorii programului Excel. Totodată, poate constitui un dezavantaj pentru operatorii anuali care nu folosesc programul Excel la elaborarea planurilor anuale de investiții. Prin urmare, în vederea asigurării concurenței libere și fără a limita drepturile unor întreprinderi, considerăm necesar excluderea cuvântului „Excel”, urmând a fi indicate doar cerințele tehnice ce necesită a fi întrunite la prezentarea planului anual de investiții pe suport de hârtie și în format electronic.</p>	<p>recomandările Plenului Consiliului Concurenței</p>
31.	<p>Proiectul Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice – proiectul hotărârii prevede structura și modul de determinare a costurilor justificate ce țin de activitatea de operare a pieței energiei electrice și a venitului obținut de operatorul pieței precum și modul de determinare și de ajustare a tarifului pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
32.	<p>Proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice folosind procedura de negociere – proiectul propune un mecanism transparent de desfășurare a procedurilor de negociere.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
33.	<p>Proiectul Recomandărilor privind mecanismul refuzului la confidențialitate pentru statele C.S.I.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
34.	<p>Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative (ce vizează, inclusiv și Legea concurenței nr. 183/2012; Legea integrității nr.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>82/2017; Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98/2012) - proiectul se referă la aducerea în concordanță a unor noțiuni în domeniul controlului financiar public intern</p>		
35.	<p>Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor – proiectul hotărârii prevede stabilirea cadrului de reglementare în domeniul supravegherii pe baza consolidată a băncilor</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
36.	<p>Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare - prin acest proiect de modificare va fi creat un cadru secundar de reglementare necesar aplicării Legii nr. 322 din 30.11.2018 pentru modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. De asemenea, va fi stabilită procedura și condițiile în ansamblu de desfășurare a activităților specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare</p>	<p>1. Pct. 41 din proiect, prevede 3 tipuri de contracte care pot fi încheiate între operator și consumator în vederea furnizării/prestării a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Pe când, art. 22 alin. (14) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prevede posibilitatea încheierii și a contractului de evacuare a apelor uzate supraîncărcate, pe perioadă determinată, de către operator și agent economic în cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate în rețeaua publică nu pot fi îndeplinite din punct de vedere economic sau tehnologic de către agentul economic, cu aplicarea, la tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate, a coeficientului stabilit pentru încărcarea suplimentară cu volume de ape uzate și/sau poluanți ce depășesc concentrația maxim admisibilă. În acest sens, contractul de evacuare a apelor uzate poate fi încheiat între operator și agent economic, în vederea prestării de către operator a unui serviciu distinct, cum ar fi evacuarea apelor uzate supraîncărcate în rețeaua publică de canalizare. Astfel, în vederea asigurării executării prevederilor art. 22 al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și în vederea nelimitării drepturilor agenților economici care evacuează ape uzate supraîncărcate în rețeaua publică de canalizare, considerăm oportun completarea pct. 41 din proiectul Regulamentului, cu un nou tip de contract, și anume - contractul privind evacuarea apelor uzate supraîncărcate.</p> <p>2. Prevederile pct. 45 din proiectul Regulamentului, stabilesc clauzele obligatorii ale contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Totodată, în conformitate art. 22 alin. (16) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru depășirea normativelor la deversarea apelor uzate în sistemul de canalizare, operatorul calculează și aplică plăți suplimentare conform legislației în vigoare și/sau contractului de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare. Astfel, în vederea excluderii situației aplicării de către operatori în raport cu consumatorii noncasnici a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial la deversarea apelor uzate evacuate în sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, propunem ca pct. 45 din proiectul Regulamentului, să includă toate clauzele obligatorii ale contractului de furnizare/prestare a serviciului</p>	<p>S-a ținut cont parțial de recomandările Plenului Consiliului Concurenței</p>

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv și clauza cu privire la condițiile de deversare a apelor uzate evacuate în sistemul public de canalizare, precum și clauza privind modalitățile de calcul a plăților suplimentare.</p> <p>3. Pct. 70 din proiectul Regulamentului, prevede că operatorul are dreptul în raport cu consumatorii de a solicita plăți preventive, în situațiile prevăzute în Regulament, cum ar fi: - pentru încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu solicitantul care deține imobilul în baza altui drept decât cel de proprietate; - și în cazul decesului consumatorului casnic, pe perioada de stabilire a moștenitorilor imobilului persoanei decedate etc.</p> <p>Menționăm că, Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, nu prevede dreptul operatorului de a solicita plata preventivă a serviciilor în nici o situație. Totodată, plățile pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor, în conformitate cu art. 1376 alin. (1) al Codului Civil nr. 1107 din 06 iulie 2002.</p> <p>Luând în considerație faptul că, operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt investiți cu drepturi exclusive, se prezumă că dețin poziție dominantă, respectiv, dreptul operatorilor de a solicita plăți preventive numai de la unii consumatori poate crea condiții inegale la prestații echivalente, creând în acest fel un dezavantaj concurențial față de alți consumatori care achită plata după prestarea serviciilor.</p> <p>Astfel, având în vedere cele menționate mai sus, considerăm necesar revizuirea prevederilor pct. 43, 55, 70 lit. h), 118, 135-141 din proiectul Regulamentului, în vederea excluderii dreptului operatorului de a percepe plățile preventive, în privința situațiilor prevăzute de proiectul Regulamentului.</p> <p>4. Conform prevederilor pct. 124 din proiectul Regulamentului, operatorul este în drept să aplice penalitate consumatorilor pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru serviciile furnizate/prestate, începând cu prima zi după data-limită de plată a facturii. Totodată, penalitatea poate fi aplicată numai dacă este prevăzută în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv, cuantumul penalității fiind negociabil, dar nu poate să depășească mărimea stabilită prin Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</p> <p>Astfel, ținând cont de faptul că operatorii serviciului public de alimentare cu apă și canalizare sunt investiți cu drepturi exclusive și, în vederea asigurării concurenței și prevenirii unor posibile forme de abuz de poziție dominantă, este necesar să atenționăm asupra faptului că, penalitatea urmează a fi aplicată pentru agenții economici, ce activează pe aceeași piață, în aceeași proporție astfel, în cât să nu fie dezavantajați din punct de vedere concurențial, prin neaplicarea sau aplicarea penalităților diferențiate unele întreprinderi, în raport cu alte întreprinderi ce activează pe aceeași piață de către operatori.</p>	
37.	<p>Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Contractului – Cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – prin prezentul proiect se aprobă contractul cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și</p>	<p>1 Aceiași obiecție de completare a Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de la pct. 1.2 din prezentul aviz, le menționăm și cu privire la proiectul Contractului - cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	de canalizare		
38.	Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Caietului de sarcini – cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – prin prezentul proiect se aprobă caietul de sarcini – cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
39.	Proiectul cu privire la activitatea organelor de concurență CSI	<p>1. Цитируемый Закон на 26 странице Доклада «Об основных направлениях деятельности антимонопольных органов государств-участников СНГ и Межгосударственного совета по антимонопольной политике» утратил силу на дату принятия Закона «О конкуренции» №. 183 от 11 июля 2012 г.</p> <p>Таким образом, возникает необходимость заменить отмененный закон новым действующим законом, а именно Законом «О конкуренции» № 183 от 11 июля 2012 года.</p> <p>Кроме того, изменение также необходимо, на том основании, что Законом №. 1103/2000 (утратившего силу) не регламентировались полномочия Совета по конкуренции о принятия обязательств предложенных предприятиями.</p> <p>2. На 39 странице Доклада «Об основных направлениях деятельности антимонопольных органов государств-участников СНГ и Межгосударственного Совета по Антимонопольной Политике», с целью однозначного использования понятия определенное Законодателем Республики Молдова в Законе «О внутренней торговле» №. 231 от 23 сентября 2010 года, предлагаем заменить слово «Продавец» в любой грамматической форме на слово «Коммерсант» в любой грамматической форме.</p> <p>3. Цитируемый Закон «О ветеринарной деятельности» № 1538 от 23 июня 1993 года на 72 странице Доклада «Об основных направлениях деятельности антимонопольных органов государств-участников СНГ и Межгосударственного совета по антимонопольной политике» утратил силу принятием Закона «О санитарно-ветеринарной деятельности» №. 221 от 19 октября 2007 года. Данное обстоятельство требует внесения поправок в тексте на 72 странице Доклада</p>	-
40.	Proiectul hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la modul de prezentare și avizare a calculului actuarial ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto - proiectul de Hotărâre are ca scop determinarea coerentă a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de Autoritatea de supraveghere de comun cu asiguratorii întru realizarea liberalizării tarifelor RCA. Proiectul reprezintă în sine o	<p>1. Pct. 13 din proiectul hotărârii, prevede că asiguratorii (reasiguratorii) care înregistrează rata de solvabilitate la sfârșitul anului precedent de gestiune sub nivelul de 120% nu sunt în drept să comercializeze polițe RCA și Carte Verde.</p> <p>Astfel, potrivit art. 61 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014, obligația asumată de Republica Moldova, în sectorul serviciilor financiare, constă în apropierea legislației sale naționale de actele normative ale Uniunii Europene și de instrumente internaționale menționate în anexa XXVIII-A la prezentul acord, în conformitate cu dispozițiile din anexa respectivă.</p> <p>Respectiv, anexa XXVII-A a Acordului de Asociere, prevede că dispozițiile Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind inițierea și exercitarea activității de</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

<p>normă procedurală privind implementarea Metodologiei unice de calcul al primei de asigurare de bază.</p>	<p>asigurare (Solvabilitate II) sunt puse în aplicare în termen de șapte ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.</p> <p>În acest sens, în conformitate cu prevederile subaliniatului 2 al alin. (3) al art. 101 din Directiva menționată mai sus, cerința de capital de solvabilitate corespunde valorii de risc a fondurilor proprii de bază ale unei întreprinderi de asigurare sau de reasigurare, și constituie 99,5% pe o perioadă de un an. Totodată, este necesar de menționat că Directiva nu prevede ca consecință a nerespectării cerințelor față de capital de solvabilitate limitarea dreptului de comercializare a polițelor de asigurare de către asiguratorii (reasiguratorii).</p> <p>La nivel național, art. 30 al Legii nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, nu prevede limitarea dreptului de comercializare a polițelor RCA și/sau Carte Verde a asiguratorilor, ca consecință a nerespectării cerințelor de solvabilitate.</p> <p>Totodată, conform pct. 12 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asiguratorilor (reasiguratorilor), rata de solvabilitate a asiguratorului (reasiguratorului) trebuie să fie egală cu cel puțin 100%.</p> <p>Astfel, proiectul de hotărâre, fără a fi prevăzută de Legea cu privire la asigurări, prevede cerințe mai restrictive și mai exagerate față de rata de solvabilitate, în raport cu Directiva Uniunii Europene, și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011, cu 20 puncte procentuale.</p> <p>Luând în considerație indicii de bază ai companiilor de asigurare din Republica Moldova pentru trimestrul I al anului 2019, ce țin de rata de solvabilitate al celor 14 companii de asigurări (reasigurări) ce comercializează polițe RCA, doar 4 companii, întrunesc cerința propusă privind rata de solvabilitate de 120%, respectiv, restul 10 companii de asigurare ar putea fi limitate în dreptul de comercializare a polițelor RCA. În condițiile cerințelor Uniunii Europene și a prevederilor Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011 de 100% a ratei de solvabilitate, din 14 companii de asigurare ce comercializează polițe RCA, 12 companii ar putea să rămână să activeze pe piață și doar 2 companii de asigurare ar putea fi limitate în dreptul de comercializare a polițelor RCA.</p> <p>Cât privește rata de solvabilitate al celor 9 companii de asigurări (reasigurări) ce comercializează polițe Carte Verde, doar 4 companii, întrunesc cerința propusă privind rata de solvabilitate de 120%, respectiv, restul 5 companii de asigurare ar putea fi limitate în dreptul de comercializare a polițelor Carte Verde. În condițiile cerințelor Uniunii Europene și a prevederilor Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1 din 21 ianuarie 2011 de 100% a ratei de solvabilitate, din 9 companii de asigurare ce comercializează polițe Carte Verde, 8 companii ar putea să rămână să activeze pe piața dată și doar o companie de asigurare ar putea fi limitată în dreptul de comercializare a polițelor Carte Verde.</p> <p>În acest sens, întru asigurarea concurenței în domeniul serviciilor financiare și realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană de liberalizare și deschidere a pieței, precum și în vederea excluderii concentrării pieței respective, considerăm necesar să fie revăzut cuantumul ratei de solvabilitate de 120% prevăzut de proiectul hotărârii, luând în considerare prevederile Directivei 2009/138/CE în acest sens.</p> <p>2. În conformitate cu pct. 14 din proiectul hotărârii, asiguratorilor (reasiguratorilor), care nu se vor încadra în termenele stabilite de prezentare a documentelor, li se suspendă dreptul de a comercializa polițe RCA și/sau Carte Verde, după caz.</p>	
---	--	--

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		Menționăm că, prevederile respective ar putea limita dreptul unor companii de asigurări de comercializare a polițelor RCA și/sau Carte Verde, având în vedere că Legea cu privire la asigurări nu prevede posibilitatea suspendării dreptului de comercializare a polițelor RCA și/sau Carte Verde a asiguratorilor de către Comisia Națională a Pieței Financiare, ca consecință a nerespectării termenilor de prezentare a documentelor conform proiectului de hotărâre.	
41.	Proiectul cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a C.S.I până în anul 2030 (la situația din 15 mai 2019)	Referitor la capitolul 2, pag. 4 alin. (5): «Большое значение для государств – участников СНГ будет иметь их эффективное включение в интеграционные процессы на евразийском пространстве», atenționăm că, urmează a fi rezervată poziția Republicii Moldova pe marginea acestui alineat, în contextul obligațiilor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, ratificat prin Legea 112/2014 sau propusă reformularea acestui alineat cu luarea în considerare a faptului că Republica Moldova nu face parte din Uniunea Euroasiatică.	=
42.	Proiectul de lege pentru modificarea Codului Fiscal (inițiativa legislativă nr. 48 din 16 mai 2019) – proiectul de lege are ca scop abrogarea prevederilor legale care permit vânzarea produselor petroliere fără plată T.V.A. și a accizelor în punctele de control vamal la ieșirea din țară.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
43.	Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr. 52 din 13.06.2019) – are ca scop asigurarea cu reglementării a produselor din tutun care nu arde (HTP – heated products, head-not-burn)	În limitele competenței sale a comunicat susținerea acestuia cu lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
44.	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului legii pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 - proiectul are drept scop completarea cadrului normativ în vederea continuării liberalizării sectorului poștal, și asigurării realizării angajamentelor Republicii Moldova potrivit Acordului de Asociere RM-UE.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
45.	Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Cerințelor	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>privind utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar - proiectul creează cadrul normativ național, armonizat la acquis-ul comunitar în vederea stabilirii cadrului de acțiune cu scopul utilizării durabile a produselor de uz fitosanitar.</p>		
46.	<p>Proiectul privind modificarea Regulamentului cu privire la indicatorii de calitate a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 352/2016 din 27.12.2016 – proiectul are ca scop stimularea operatorilor în asigurarea funcționării sistemului public la parametrii normativi stabiliți pentru captarea, tratarea, transportul și distribuția apei potabile consumatorilor, precum și colectarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
47.	<p>Proiectul de lege privind declararea unor informații de acces public (inițiativa legislativă nr. 88 din 25.06.2019) – proiectul de act normativ declară unele informații ca fiind de acces public</p>	<p>Proiectul de lege privind declararea unor informații de acces public (inițiativa legislativă nr. 88 din 25.06.2019), prevede completarea art. 212 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, cu un nou alineat având următorul conținut „(3¹) Confidențialitatea urmăririi penale nu se răsfrânge asupra oricăror acte întocmite de autoritățile/instituțiile/organizațiile naționale sau străine și care se referă la sustragerea bunurilor publice, gestiunea defectuoasă sau frauduloasă a băncii, a societății de investiții, a societății de asigurări, precum și la sustragerea ajutorului de stat.</p> <p>Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 stabilește ca fiind încălcare a legii ajutorul ilegal – orice ajutor de stat, care a fost acordat fără autorizarea Consiliului Concurenței sau a fost acordat în condițiile în care Consiliul Concurenței a fost notificat însă nu a adoptat în termen legal o decizie referitoare la acesta, și ajutorul utilizat abuziv – fiind ajutor de stat folosit de beneficiar cu încălcarea deciziei Consiliului Concurenței.</p> <p>În procesul aplicării și executării Legii cu privire la ajutorul de stat, transparența decizională este asigurată pe deplin la adoptarea deciziilor Plenului Consiliului Concurenței de constatare a faptului că măsura notificată nu constituie ajutor de stat, de autorizare a ajutorului de stat, de autorizare condiționată sau de interzicere a ajutorului de stat. În acest sens, Consiliul Concurenței publică pe propria sa pagină web, informații cu privire la notificările primite, deciziile adoptate de Plenul Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat și pune la dispoziția persoanei interesate informațiile solicitate. Concomitent, în conformitate cu art. 21 al Legii cu privire la ajutorul de stat, partea dispozitivă a deciziilor Consiliului Concurenței adoptate în temeiul acestei legi se publică în</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ținând seama de interesul părților și asigurând protecția informațiilor ce constituie secret de stat sau secret comercial. Totodată, Consiliul Concurenței întocmește un raport anual ce conține informații privind autorizarea, monitorizarea și raportarea ajutoarelor de stat acordate, pe care îl prezintă Guvernului și Parlamentului. Raportul se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Respectiv, Codul Contravențional nr. 218/2008 stabilește la art. 330³ ca contravenție și prevede sancțiuni pentru încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat ce țin de acordarea și utilizarea ajutoarelor de stat, precum și neîndeplinirea unei obligații sau unei condiții impuse printr-o decizie ori prescripție a Consiliului Concurenței.</p> <p>Codul Penal al RM nr. 985/2002 cu califică faptul sustragerii ajutorului de stat ca infracțiune, respectiv nu poate porni urmărirea penală în privința faptului cu nu constituie infracțiune și nu este supus obligației de păstrare a confidențialității.</p> <p>Astfel, luând în considerare că informația privind ajutoarele de stat autorizate, acordate și monitorizarea acestora este publică, propunem excluderea sintagmei sustragerea ajutorului de stat din proiect.</p>	
48.	<p>Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat privind lucrările de proiectare și construcție a terminalelor vamale interne, precum și a cerințelor generale la selectarea parteneriatului privat - prin proiectul de hotărâre se propune aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public-privat și a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat în cadrul parteneriatului privind lucrările de proiectare și construcție a terminalelor vamale interne</p>	<p>1. Conform pct. 49 al Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30 august 2013, sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat, constituie ajutor de stat reglementat prin Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) autoritatea publică nu a ales partenerul privat prin concurs, făcut printr-o publicitate riguroasă, astfel încât să fie aduse la cunoștință potențialilor investitori principalele criterii care trebuie îndeplinite; b) contribuția privată și cea publică nu sunt proporționale cu profitul (venitul) obținut de părți, iar riscurile proiectului nu sunt împărțite proporțional cu contribuția fiecăreia dintre părțile parteneriatului public-privat; c) resursele publice se alocă înaintea celor private; d) favorizarea partenerului privat în faza ulterioară selecției prin modificarea clauzelor contractuale ale parteneriatului public-privat, inclusiv prelungirea duratei etc. <p>Având în vedere faptul că, conform proiectului hotărârii de Guvern s-a propus aprobarea obiectivelor, condițiilor parteneriatului public – privat privind lucrările de proiectare, construcție a terminalelor vamale interne și operarea serviciilor conexe funcționării acestora, precum și a cerințelor generale la selectarea partenerului privat, în cazul în care sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat va îndeplini una din condițiile prevăzute la pct. 49 din Regulamentul menționat, măsura de sprijin propusă în proiect, urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>2. Totodată, atenționăm asupra faptului că, în temeiul contractului de parteneriat public – privat, partenerul privat/partenerii privați, desemnați câștigători ai concursului, vor obține dreptul exclusiv pe parcursul termenului contractului – de 49 de ani, de a presta servicii conexe funcționării terminalelor vamale interne.</p> <p>Astfel, în vederea respectării principiilor de bază ale concurenței și intereselor legitime ale consumatorilor de către partenerul privat/partenerii privați investiți cu drepturi exclusive, este necesar să fie asigurat ca mărirea tarifelor pentru prestarea serviciilor conexe funcționării terminalelor vamale interne să fie justificată din punct de vedere economic și să fie aprobată în mod transparent, în baza unei analize complexe și orientată spre costuri.</p> <p>3. În altă ordine de idei, proiectul acordă dreptul participanților la concurs de a se asocia, în scopul depunerii unei oferte comune, fapt ce ar putea constitui o operațiune de concentrare economică, în sensul art. 20 din Legea</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>concurenței.</p> <p>Totodată, orice operațiune de preluare a controlului asupra activității partenerilor privați, delegați cu drepturi exclusive, ar putea constitui o operațiune de concentrare economică.</p> <p>Astfel, în vederea prevenirii încălcării Legii concurenței, orice intenție de realizare a operațiunii de concentrare economică, atât prin asociere în scopul depunerii unei oferte comune, cât și prin preluarea controlului asupra activității partenerului privat, urmează a fi notificată Consiliului Concurenței înainte de punerea în aplicare, atunci când cifra totală de afaceri realizată cumulativ de întreprinderile implicate, înregistrată în anul anterior operațiunii, depășește 25 000 000 lei și există cel puțin două întreprinderi implicate în operațiune care au realizat pe teritoriul Republicii Moldova, fiecare în parte, o cifră totală de afaceri mai mare de 10 000 000 lei în anul anterior operațiunii.</p>	
49.	<p>Proiectul hotărârii a Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Regulamentului privind accesul la rețelele electrice de transport pentru schimburi transfrontaliere și gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic – proiectul nominalizat va stabili prevederi referitoare la tranzacțiile pentru ziua următoare precum se va stabili un proces care ar susține dezvoltarea piețelor de energie electrică pe termen scurt și implicit, creșterii eficienței costurilor.</p>	<p>1. Potrivit pct. 30 al Secțiunii 5 al proiectul regulamentului, platformă de alocare reprezintă operatorul sistemului de transport sau, în condițiile existenței unui acord privind alocarea coordonată a capacității interconexiunilor operatorii de sistem responsabili de alocarea capacității interconexiunilor la frontiera zonei de licitare, sau o entitate desemnată cu scopul de a acționa în numele operatorilor sistemelor de transport pentru atribuirea capacității transfrontaliere definite prin licitație, astfel cum sunt definite în acordul de participare.</p> <p>În Nota informativă a proiectului sunt descrise două oportunități în vederea implementării platformei electronice destinate gestionării procedurii de alocare a capacității: prin intermediul operatorului sistemului de transport în comun cu operatorul sistemului de transport din Ucraina, prin elaborarea de către un dezvoltator de programe software, în baza unui caiet de sarcini prestabil sau prin achiziționarea unei platforme existente.</p> <p>Astfel, având în vedere că platforma de alocare va fi o entitate care poate influența semnificativ activitatea participanților pieței energiei electrice la schimburile transfrontaliere, fiind imputernicită cu drepturi de încheiere, suspendare și reziliere a acordurilor de participare la organizarea de licitații, considerăm necesar completarea secțiunii 5 al proiectului de regulament cu prevederi ce ar stabili cu claritate statutul juridic al platformei de alocare, cum ar fi entități de drept public sau drept privat cu scop lucrativ sau nelucrativ.</p> <p>2. Cu referire la pct. 39 al Secțiunii 6 din proiectul regulamentului, platforma de alocare și solicitantul pot negocia includerea în Acordul de Participare a unor reguli suplimentare, din domeniul de Alocare a capacității, care respectă cerințele proiectului regulamentului.</p> <p>Astfel, în vederea excluderii situației aplicării de către Platforma de Alocare în raport cu alți solicitanți a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial la încheierea Acordului de Participare care va atribui reguli suplimentare, propunem ca pct. 39 din proiectul regulamentului, să prevadă expres regulile suplimentare care pot fi stabilite de către părți la momentul negocierii Acordului de Participare.</p> <p>3. Potrivit pct. 88 al Secțiunii 8 din proiectul regulamentului, participantul înregistrat depune o ofertă sau un set de oferte în cadrul Platformei de alocare.</p> <p>Astfel, în vederea excluderii unei interpretări abuzive din partea subiecților vizați, considerăm necesar de a fi stabilite în proiectul regulamentului condițiile în care participantul poate să depună o ofertă sau un set de oferte.</p> <p>4. La pct. 99 al Secțiunii 8 din proiectul regulamentului se operează cu noțiunea de „simularea unei licitații” fără a fi definită aceasta. Astfel, în vederea excluderii unei interpretări eronate și ambigue de către subiecții implicați, considerăm oportun stabilirea în proiect a unor criterii clare de identificare și calificare a unei licitații simulate.</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

50.	<p>Proiectul Regulamentului cu privire la condițiile, criteriile și procedura de acordare, de prelungire, de modificare, de suspendare și de revocare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie - proiectul reglementează detaliat condițiile, criteriile și procedura de acordare, de prelungire, de modificare, de suspendare și de revocare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, în conformitate cu Codul serviciilor media audiovizuale și cu alte acte legislative în vigoare.</p>	<p>1. Conform art. 4 alin. (2) și alin. (3) din proiect, Consiliul Audiovizualului eliberează licențe de emisie prin concurs și fără concurs. În acest sens menționăm că, Codul Serviciilor Media Audiovizuale nr. 174 din 08 noiembrie 2018 (în continuare - Codul Serviciilor Media Audiovizuale) nu conține reglementări exprese privind condițiile în care se eliberează licențe de emisie prin concurs și când fără concurs.</p> <p>Astfel, în vederea neadmiterii stabilirii de condiții discriminatorii, care nu sunt prevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor solicitante de licențe în raport cu altele, propunem ca în proiect să fie prevăzute expres condițiile în care se eliberează licențe prin concurs și condițiile în care se eliberează licențe fără concurs.</p> <p>2. Conform art. 8 și art. 12 din proiect, cererea pentru eliberarea licenței nu se acceptă sau se respinge „în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare”. În acest context, în vederea evitării interpretărilor diferențiate și a creării premiselor pentru limitarea drepturilor întreprinderilor, fără a fi prevăzute de lege, textul „în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare” de la art. 8 și art. 12 din proiect, urmează a fi revizuit. Astfel, în proiect urmează a fi indicate expres cazurile în care eliberarea licenței nu se acceptă sau se respinge, sau urmează să se facă trimitere expresă la actul normativ care stabilește cazurile în care nu se acceptă sau se respinge cererea de eliberare a licenței.</p> <p>3. Cu referire la art. 11 lit. l) din proiect, atenționăm asupra faptului că, prin acordarea priorității fostului titular la obținerea licenței, fără a fi prevăzută de lege – Codul Serviciilor Media Audiovizuale, pot fi limitate drepturile celorlalți solicitanți de licențe pentru utilizarea frecvențelor radio și a canalelor TV, fapt care ar putea crea premise pentru încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.</p> <p>Totodată, din prevederile normei enunțate, nu este clar în ce măsură urmau a fi respectate condițiile prevăzute de licența de emisie pe parcursul termenului de valabilitate a licenței, și care este volumul necesar al investițiilor alocate în dezvoltarea audiovizualului din perioada precedentă de activitate a fostului titular de licență, pentru a i se acorda prioritate, în cazul existenței mai multor solicitanți la obținerea licenței.</p> <p>Astfel, având în vedere cele expuse, pentru asigurarea principiilor de bază ale concurenței, prevederile art. 11 lit. l) din proiect urmează a fi revizuite.</p> <p>4. Conform art. 11 lit. n) din proiect, unul din criteriile de evaluare a participanților la concursul pentru utilizarea frecvențelor radio și a canalelor TV este - asigurarea pluralismului în domeniul audiovizualului, excluzându-se posibilitatea creării premiselor pentru instituirea monopolului și concentrării proprietății în domeniul audiovizualului.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că, atât Codul Serviciilor Media Audiovizuale, cât și Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale, nu operează cu așa noțiuni ca: instituirea monopolului și concentrarea proprietății în domeniul audiovizualului.</p> <p>Totodată, prin art. 28 alin. (3) al Codului Serviciilor Media Audiovizuale se interzice doar deținerea situațiilor dominante în formarea opiniei publice, evaluată de Consiliul Audiovizualului.</p> <p>Reieșind din cele expuse, nu este argumentată necesitatea stabilirii acestui criteriu în proiect și cum va fi evaluat acest criteriu pentru a i se da prioritate unei întreprinderi, în contextul în care Codul Serviciilor Media Audiovizuale, la art. 29, interzice persoanelor fizice și persoanelor juridice deținerea unei cote mai mare de 20% din capitalul social ori din drepturile de vot ale deținătorului licenței de emisie, și deținerea de către o persoană fizică și o persoană juridică a unei cote de audiență ponderată a serviciilor media audiovizuale atribuită, care</p>	-
-----	--	---	---

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		depășește 35% din piața semnificativă.	
51.	Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali - acest proiect de act normativ are drept scop reglementarea obligativității obținerii unei decizii de autorizare a operațiunilor de concentrare economică care cad sub incidența art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, înainte de înregistrarea acesteia la organul înregistrării de stat.	În limitele competenței sale, a comunicat despre susținerea acestuia cu lipsa obiecțiilor și propunerilor	-
52.	Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea regulamentului - cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare - prin acest proiect de modificare va fi creat un cadru secundar de reglementare necesar aplicării Legii nr. 322 din 30.11.2018 pentru modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. De asemenea, va fi stabilită procedura și condițiile în ansamblu de desfășurare a activităților specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare	Ca urmare a examinării, repetat, a proiectului regulamentului - cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare reiterăm poziția expusă în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ – 06/255 din 07 iunie 2019, luând în considerare faptul că obiecțiile și propunerile Consiliului Concurenței nu au fost luate în considerare.	S-a ținut cont parțial de recomandările Plenului Consiliului Concurenței
53.	Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea regulamentului – cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare - proiectul are ca scop stimularea operatorilor în asigurarea	Totodată, examinând, repetat, proiectul regulamentului – cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare reiterăm poziția expusă în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ – 06/299 din 24 iunie 2019	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>funcționării sistemului public la parametri normativi stabiliți pentru captarea, tratarea, transportul și distribuția apei potabile consumatorilor, precum și colectarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori</p>		
54.	<p>Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate – prezentul aprobă metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate.</p>	<p>Potrivit prevederilor art. 26 alin. (4) lit. a) și b) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor se efectuează la bransamentele blocurilor locative, la casele individuale, precum și în apartamentele din blocurile locative - de către operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată de Agenție.</p> <p>Luând în considerare că proiectul de hotărâre al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind modificarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație ANRE nr. 270 din 16 decembrie 2015, parvenit spre avizare Consiliului Concurenței, propune abrogarea și excluderea tarifului pentru serviciile auxiliare ce ține de instalarea contoarelor de apă în apartamentele blocurilor locative, respectiv, cheltuielile ce țin de instalarea contoarelor de apă în apartamentele blocurilor locative vor rămâne nereglementate.</p> <p>Astfel, în vederea asigurării executării prevederilor art. 26 alin. (4) lit. a) și b) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor și asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, considerăm necesar completarea pct. 22, 23 și 36 din proiectul metodologiei în sensul includerii pe lângă cheltuielile ce țin de achiziționarea contoarelor și a cheltuielilor justificate privind instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor și a cheltuielilor ce țin de instalarea contoarelor de apă.</p>	<p>Nu s-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței</p>
55.	<p>Proiectul de lege cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice (inițiativa legislativă nr. 1909 din 25.06.2010) – prin prezentul proiect se impune instituirea unui mecanism transparent de acordare a ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice, în baza unor criterii strict determinate pentru toate publicațiile periodice.</p>	<p>Potrivit prevederilor art. 340 și art. 341 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014, părțile adoptă sau mențin, după caz, legislația privind controlul ajutoarelor de stat. Totodată, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.</p> <p>La nivel național, cadru normativ de control al ajutorului de stat este stabilit prin Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15 iunie 2012, care transpune art. 107 al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.</p> <p>Totodată, în conformitate cu art. 2 al Legii cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței este autoritatea care deține atribuții de autorizare, monitorizare și raportare a schemelor ajutorului de stat, precum și a ajutorului de stat individual.</p> <p>Este necesar de menționat că, proiectul de lege a fost elaborat în anul 2010, până la adoptarea Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15 iunie 2012. Astfel, prevederile acestui proiect conceptual nu sunt conforme și</p>	<p>Comisia parlamentară cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media" a ținut cont la întocmirea avizului la proiectul de lege</p>

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>corelate cu Legea cu privire la ajutorul de stat și normele materiale ale Uniunii Europene din domeniul ajutorului de stat.</p> <p>Având în vedere obligațiile Republicii Moldova asumate în baza Acordului de Asociere ce țin de ajutoarele de stat, prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat și cadrul normativ aprobat în vederea aplicării legii, considerăm oportun revizuirea conceptuală a proiectului, astfel încât, să fie conform normelor din domeniul concurenței și ajutoarelor de stat aplicabile în Uniunea Europeană și conform cadrului normativ național ce ține de domeniul ajutorului de stat.</p> <p>În contextul celor expuse, acordarea măsurilor de sprijin pentru publicațiile periodice, în scopul menținerii unui mediu concurențial normal, urmează a fi realizată cu respectarea prevederilor și procedurilor Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, orice intenție de acordare a măsurilor de sprijin pentru publicațiile periodice urmează a fi notificată sau raportată de către inițiatorul sau furnizorul ajutorului de stat Consiliului Concurenței, în vederea autorizării de către Plenul Consiliului Concurenței a măsurilor de sprijin notificate.</p>	
56.	<p>Proiectul Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea proiectului hotărârii privind modificarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație ANRE nr. 270 din 16.12.2015 – proiectul prevede modalitatea de aprobare și aplicare a tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare</p>	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
57.	<p>Proiectul Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea proiectului hotărârii privind aprobarea Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale</p>	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
58.	<p>Proiectul Ordinului Ministrului</p>	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>Finanțelor cu privire la abrogarea Ordinului Ministrului Finanțelor nr. 160 din 26.12.2017 „Cu privire la aprobarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de servicii de paza” - prin prezentul proiect de hotărâre de Guvern se abrogă ordinul Ministrului Finanțelor nr.160/2017 cu privire la aprobarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de servicii de pază”</p>	<p>Totodată, Plenul Consiliului Concurenței menționează despre necesitatea de a fi asigurată concurența în cadrul procedurilor de achiziții publice de servicii de paza, astfel încât acest segment de piață să rămână deschis concurenței cu dreptul de acces pentru toate întreprinderile de pază la piața indicată.</p>	
59.	<p>Proiectul de lege pentru modificarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.11.2007 – proiectul stabilește drepturile și obligațiile furnizorilor de servicii de acces la Internet privind garantarea tratamentului egal și nediscriminatoriu al tarifului în furnizarea de servicii de acces la Internet, precum și a calității acestor servicii precum și stabilirea dreptului utilizatorilor finali de a accesa și distribui informații și conținut, de a utiliza și de a pune la dispoziție aplicații și servicii și de a folosi echipamente terminale la alegere. Totodată, s-a introdus dreptul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației de a impune unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului un set minim de cerințe privind calitatea serviciului.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
60.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative – proiectul de act normativ propune amendarea alin. (10) al art. 23 al</p>	<p>I. Proiectul de lege examinat, la punctul 1 propune operarea modificării alineatului (10) al articolului 23 din Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, potrivit căruia, activitatea particulară de pază nu poate fi practică la obiectivele de importanță majoră, la instituțiile statului, la întreprinderile cu capital preponderant de stat, la Banca Națională a Moldovei și alte obiective stabilite în Anexa nr. 4 (Lista obiectivelor a căror pază nu poate fi efectuată de către organizațiile particulare de pază).</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

<p>Legii nr. 183/2003 privind activitatea particulară de detectivi și pază, precum și amendarea alin. 11 al pct. 3 al art. 10 din Legea nr. 843/1992 cu privire la antreprenorial și întreprinderi, prin stabilirea unei interdicții în prestarea serviciilor de pază a instituțiilor statului de către organizațiile particulare de pază, indicate imperativ în anexa nr. 4 în proiectul de lege</p>	<p>1. Problema baierilor de reglementare pe piața prestării serviciilor de pază și limitării concurenței pe acest segment de piață a fost una dintre preocupările Consiliului Concurenței, asupra căreia și-a expus îngrijorările în șase avize la proiecte de acte legislative. Totodată, urmare a investigației, prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. AAP-39 din 18 iunie 2015 s-a constatat încălcarea art. 12 din Legea concurenței de către MAI prin săvârșirea acțiunilor de favorizare a ÎS „Servicii Pază a MAI”. Este necesar de menționat că, Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. AAP-39 din 18 iunie 2015 a fost supusă controlului judecătoresc și toate instanțele de judecată au menținut legalitatea acesteia.</p> <p>Începând cu data de 15 ianuarie 2016 prin Legea nr. 232/2015, legiuitorul a liberalizat piața prestării serviciilor de pază pentru obiectivele de importanță majoră și strategice a statului, excluzându-se din sfera activității particulare de pază doar obiectivele de depozitare și păstrare a armelor, munițiilor, materialelor explozibile ce aparțin autorităților publice, la obiectivele de depozitare și păstrare a substanțelor toxice, radioactive și periculoase, a substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor (cu excepția instituțiilor medicale și a farmaciilor private), precum și la Banca Națională a Moldovei.</p> <p>Prin urmare, Consiliul Concurenței constată că prin aceste propuneri de modificare ale actelor legislative are loc revenirea la situația și problemele concurențiale existente pe piața prestării serviciilor de pază de până în anul 2016, prevăzută de Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, potrivit căreia „activitatea particulară de pază nu poate fi practică la obiectivele de importanță majoră, la obiectivele de asigurare vitală a localităților, la întreprinderile cu capital preponderent de stat și la alte obiective supuse pazei de stat, a căror listă este stabilită prin lege” și fiind în vigoare o listă similară de obiective a căror pază nu putea fi efectuată de organizațiile particulare de pază, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1510/2003 și abrogată, ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 768/2016.</p> <p>Aprobarea proiectului de lege înaintat spre avizare creează premisa închiderii pieței prestării serviciilor de pază pe un segment extins de piață pentru întreprinderile, care practică activitatea particulară de pază ceea ce poate conduce la restrângerea semnificativă a concurenței pe piața respectivă, în sensul art. 4 al Legii concurenței, la concentrarea pieței și eliminarea concurenței pe piața rămasă deschisă pentru întreprinderile particulare de pază. Menționăm că, restrângerea semnificativă a concurenței are impact negativ asupra a cel puțin unuia din parametrii concurenței pe piață, cum ar fi: prețul, producția, calitatea produsului, varietatea produsului sau inovarea.</p> <p>În Constituția Republicii Moldova, la art. 9 alin. (3) se specifică faptul că piața, liberă inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei, iar conform art. 126 alin. (2) lit. b), libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și crearea unui cadru favorabil necesar valorificării tuturor factorilor de producție sunt asigurate de stat.</p> <p>Conform art. 8 alin. (1) al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenorial și întreprinderi, a fost reglementată garanția că statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative, neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenorial în baza legislației în vigoare.</p> <p>În aceeași ordine de idei, art. 3 alin. (1) din Legea concurenței prevede că statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.</p>	
---	--	--

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

Astfel, statul trebuie să asigure acces la piețele deschise concurenței tuturor întreprinderilor indiferent de proveniența capitalului de stat sau privat. În acest context, în pct. 112 din Hotărârea Curții Constituționale nr.6 din 13 februarie 2014, se menționează că agenții economici nu pot fi privilegiați între ei nici după criteriul dacă statul este sau nu fondator, pentru că din punct de vedere al pieței, indiferent de calitatea fondatorului, aceștia sunt pe picior de egalitate, iar respectivul comportament ar aduce atingere principiilor economiei de piață și concurenței.

Având ca temei prevederile art. 3 alin. (1) din Legea concurenței, menționăm că intervenția statului în domeniul activității particulare de pază urmează să fie justificată de necesitatea asigurării securității unor obiective de importanță majoră pentru stat, dar în același timp trebuie să fie respectate prevederile normelor concurențiale, în vederea asigurării liberei inițiative a agenților economici ce activează pe această piață.

2. Proiectul de lege examinat este un proiect de act normativ de reglementare a activității de întreprinzător și include interdicții pentru întreprinzători care practică activitatea particulară de pază.

În acest sens, constatăm că, nota informativă a proiectului de lege nu este însoțită de analiza impactului de reglementare, în sensul art. 13 al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Lipsa evaluării beneficiilor, efectelor sau consecințelor impunerii interdicției de acces a organizațiilor private de pază pe piața prestării serviciilor de pază la obiectivele de importanță strategică a statului, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului vine în contradicție cu principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător prevăzute la art. 4 al Legii nr. 235/2006 și, în consecință, admite crearea, neargumentată de necesitățile statului, a monopolizării pieței date, care va împiedica funcționarea mediului concurențial loial.

3. Aprobarea proiectului de lege examinat va avea impact asupra mediului concurențial prin limitarea accesului pe piața prestării serviciilor de pază ale obiectivelor de importanță strategică pentru întreprinderile particulare, care din anul 2016, până în prezent, activează pe acest segment de piață, și prin favorizarea doar a ÎS „Servicii Pază a MAI”. Prin urmare, nu este oportun din punct de vedere concurențial favorizarea unei singure întreprinderi de stat, prin atribuirea dreptului exclusiv pe un segment extins al pieței de prestare a serviciilor de pază, mai ales, având în vedere faptul că această întreprindere de stat intră în concurență directă cu întreprinderile particulare de pază pe segmentul de piață rămas.

Conform art. 4 din Legea concurenței, drepturile exclusive sunt drepturile acordate de o autoritate publică competentă prin orice act legislativ, normativ sau administrativ al cărui efect este limitarea de a exercita o activitate economică în cadrul unei anumite zone geografice la una sau mai multe întreprinderi și care afectează substanțial capacitatea altor întreprinderi de a desfășura o astfel de activitate în zona respectivă.

Astfel, prin acordarea dreptului exclusiv ÎS „Servicii Pază a MAI” de a presta servicii de pază la toate obiectivele prevăzute în Anexa nr. 4, la punctul 1 din proiect, se întreprind acțiuni de monopolizare a pieței respective ce contravin obiectivelor trasate în Programul din domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, aprobat prin Legea nr. 169/2017, obiectivul principal al căruia este dezvoltarea mediului concurențial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență, și din acest considerent, menționăm că acest segment de piață este necesar să rămână deschis către concurență.

II. Obiecțiile și propunerile menționate mai sus se referă și la punctul 2 din proiectul examinat, prin care se propune modificarea alineatului 11 al pct. 3 din art. 10 Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		întreprinderi, potrivit căruia, exclusiv întreprinderilor de stat li se permite efectuarea activității particulare de pază la obiectele de importanță majoră, la instituțiile statului, la întreprinderile cu capital preponderent de stat, la Banca Națională a Moldovei și la alte obiective stabilite de lege.	
61.	Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative (ce vizează, inclusiv și Legea concurenței nr. 183/2012; Legea integrității nr. 82/2017; Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98/2012) – proiectul se referă la aducerea în concordanță a unor noțiuni în domeniul controlului financiar public intern	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
62.	Proiectul de hotărâre al Comitetului de administrație al BNM nr. 208/2005 privind notificarea Băncii Naționale a Moldovei pentru abrogarea hotărârii Consiliului de administrație al BNM nr. 208 din 07.07.2005 privind notificarea Băncii Naționale a Moldovei referitor la deschiderea de către băncile străine a reprezentanților pe teritoriul Republicii Moldova - proiectul presupune abrogarea Hotărârii Consiliului de administrație al BNM nr.208 din 07.07.2005 privind notificarea Băncii Naționale a Moldovei referitor la deschiderea de către băncile străine a reprezentanțelor pe teritoriul Republicii Moldova.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
63.	Proiectul Declarației privind cooperare economică strategică a țărilor membre ale CSI.	Luând în considerare că, proiectul în cauză prevede cooperarea economică strategică a țărilor membre ale CSI, care se va realiza cu respectarea acordurilor internaționale, legislației naționale, și principiilor de egalitate, nediscriminare și transparență, Plenul Consiliului Concurenței, în limitele competenței sale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea acestuia.	-
64.	Proiectul Codului rețelelor de gaze naturale - proiectul Codului rețelelor reglementează o multitudine de aspecte tehnice și procese de care sunt	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	responsabili OST, atât pentru asigurarea exploataării în siguranță a sistemului, precum și pentru asigurarea conlucrării în scopul gestionării fluxurilor de gaze naturale care pot avea loc între 2 sau mai multe sisteme de transport adiacente.		
65.	Proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora – proiectul de act normativ prevede procedurile și cerințele de înregistrare a grupurilor de producători agricoli; procedurile privind recunoașterea grupurilor de producători agricoli; procedurile privind monitorizarea grupurilor de producători agricoli de către AIPA.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
66.	Proiectul hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului cu privire la deținerile calificate ale băncilor - proiectul regulamentului cuprinde prevederi referitor la deținerile calificate ale băncilor în capitalul entităților, inclusiv limitele acceptate pentru aceste dețineri. De asemenea, regulamentul stabilește procedura de obținere a aprobării prealabile din partea BNM	Proiectul dat prevede dreptul băncilor de a obține deținerile calificate în capitalul altor entități, operațiuni care pot constitui concentrări economice, în sensul definit la art. 22 alin. (1) din Legea concurenței. Astfel, conform art. 20 alin. (1) al Legii concurenței, până la declararea concentrării economice ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, în temeiul unei decizii emise de către Plenul Consiliului Concurenței [...], este interzisă punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică ce cade sub incidența art. 22 alin. (1). Ținând cont de cele expuse, întru prevenirea încălcării legislației în materie de concurență ce ține de concentrări economice, propunem ca proiectul să fie completat cu prevederi în sensul ca operațiunile de obținere a deținerilor calificate de către bănci, ce pot constitui operațiuni de concentrare economică să fie realizate cu respectarea legislației concurențiale	-
67.	Proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului privind publicarea informațiilor aferente adecvării fondurilor proprii - proiectul regulamentului stabilește cerințele de	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	publicare a informațiilor referitoare la cadrul de administrare a activității, fondurile proprii, cerințele de capital, lichiditate, expunerile la risc, amortizoarele de capital, alți indicatori-cheie, politicile interne, inclusiv politica de remunerare. Aceste cerințe se referă la conținutul minim al informației care necesită a fi publicată, periodicitatea și forma de publicare.		
68.	Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase – principalele prevederi ale proiectului sunt reglementarea obiectivelor Seveso, în conformitate cu cerințele europene și modificările UE în ceea ce privește clasificarea substanelor chimice conform Regulamentului (CE) nr. 1272/2008.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
69.	Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural - Proiectul act normativ prevede subvenționarea în avans a trei noi masuri de sprijin pe segmentul dezvoltării rurale din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii în Mediului Rural.	<p>Conform pct. 2 din proiectul hotărârii de Guvern „subvențiile acordate în baza prezentei hotărâri nu constituie ajutor de stat și nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2/2013”, fapt ce contravine Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Astfel, atragem atenția asupra faptului că potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.</p> <p>Menționăm că, cadrul normativ ce reglementează procedura de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat este constituit din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15 iunie 2012 și actele normative adoptate de Consiliul Concurenței în vederea implementării acestei legi, iar conform prevederilor acestora, Plenul Consiliului Concurenței are competență exclusivă de a se expune prin Decizie dacă măsurile de sprijin care urmează a fi acordate beneficiarilor întreprinderi, constituie sau nu ajutor de stat.</p> <p>Având în vedere cele menționate și că proiectul prevede măsuri de sprijin, inclusiv pentru persoanele juridice și fizice înregistrate în mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole, considerăm necesară excluderea pct. 2 din proiectul hotărârii Guvernului.</p> <p>Totodată, comunicăm că măsurile de sprijin acordate persoanelor juridice și fizice prevăzute de proiect, urmează a fi realizate cu respectarea prevederilor și procedurilor Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, orice intenție de acordare a măsurilor de sprijin, urmează a fi notificată sau raportată de către inițiatorul sau furnizorul ajutorului</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		de stat Consiliului Concurenței, în vederea evaluării de către Plenul Consiliului Concurenței a compatibilității acestora cu mediul concurențial normal.	
70.	Proiectul Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea autorizației de electrician autorizat și proiectul Regulamentului privind autorizarea laboratorului electrotehnic	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
71.	Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la constituirea Instituției publice „Servicii Pază” – proiectul prevede reorganizarea Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” – proiectul prevede reorganizarea Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” prin transformare în Instituția publică „Servicii Pază”, al cărei fondator este Ministerul Afacerilor Interne și fuzionarea (absorbție) Întreprinderii de Stat „Scutul Energetic” și Întreprinderii de stat „Detașamentul de Pază Paramilitară” cu Instituția publică nou creată.	<p>1. Plenul Consiliului Concurenței, în avizul nr. DJ-06/372-1659 din 17.07.2019 asupra proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative, nr. unic 316/MAI, a expus îngrijorările sale privind potențialul impact negativ asupra mediului concurențial ce se poate manifesta prin limitarea accesului pe piața prestării serviciilor de pază ale obiectivelor de importanță strategică pentru întreprinderile particulare și necesitatea păstrării pieței serviciilor de pază deschisă către concurență.</p> <p>Proiectul de act normativ propune crearea Instituției publice „Servicii Pază”, reorganizând în acest sens, prin transformare Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” al cărei fondator este Ministerul Afacerilor Interne și, prin fuziune (absorbție) Întreprinderile de Stat „Scutul Energetic” și „Detașamentul de Pază Paramilitară” fondatorul cărora este Agenția Proprietății Publice.</p> <p>Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a fost înființată în baza Hotărârii Guvernului nr.2/2010 cu privire la crearea unei întreprinderi de stat, cu asigurarea procedurii de reorganizare a Serviciului Pază de Stat prin contopirea Direcției Generale Pază de Stat și a subdiviziunilor ei teritoriale.</p> <p>În acest mod, Guvernul a exclus din competența poliției funcția de pază a obiectivelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 1510/2003 și a atribuit aceste competențe, cu drept exclusiv, Întreprinderii de Stat „Servicii Pază”.</p> <p>În anul 2013, în baza Hotărârii de Guvern nr.12/2013 cu privire la reorganizarea unor întreprinderi de stat, Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a absorbit Întreprinderea de Stat Centrul de Tehnologii și Mijloace Tehnice de Securitate „Tehnosec”. Datorita acestui fapt, Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” și-a consolidat puterea de piață deținută.</p> <p>În prezent, Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” are putere semnificativă pe piața serviciilor de pază fizică, iar fuziunea acesteia cu alte două întreprinderi concurente pe aceeași piață va crea premisa consolidării puterii de piață a Instituției publice „Servicii Pază” pe piața dată.</p> <p>Astfel, admiterea creării Instituției publice „Servicii Pază”, în condițiile expuse în proiectul hotărârii de Guvern și, în scopul expus de autor în nota de informativă a proiectului, anume „a creșterii calității pazei obiectivelor de stat ce urmează să fie asigurate exclusiv de către întreprinderea supusă reorganizării, și a obiectivelor asigurate cu pază în bază de contract”, va permite: consolidarea puterii de piață a Instituției publice „Servicii Pază” și oferirea unui avantaj concurențial neîntemeiat în raport cu alte întreprinderi particulare de pază, care nu beneficiază de asemenea drepturi exclusive.</p> <p>2. Regulile concurenței prevăzute de Legea concurenței se aplică în egală măsură autorităților publice și oricărei entități, inclusiv asociației de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

și de modul de finanțare al acestora și, respectiv, subiecții dați au obligația de a respecta regulile concurenței.

Având în vedere că, Instituția publică „Servicii Pază” va desfășura activitatea economică, iar în acest sens, fiindu-i acordat dreptul exclusiv de a presta servicii de pază a obiectivelor de importanță majoră a statului și dreptul de a presta servicii de pază a obiectivelor persoanelor fizice și/sau juridice, această entitate urmează să se supună regulilor de concurență prevăzute de Legea concurenței.

3. Propunerea de fuziune a întreprinderilor de stat „Scutul Energetic” și „Detașamentul de Pază Paramilitară” în cadrul Instituției publice „Servicii Pază” poate fi calificată ca operațiune de concentrare economică definită de prevederile art. 20 alin. (1) din Legea concurenței și pct. 51 din Regulamentul privind concentrările economice aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 17/2013. Respectiv, în vederea respectării regulilor de concurență, această intenție urmează a fi notificată Consiliului Concurenței de către părțile implicate conform art. 22 din Legea concurenței, în scopul evaluării compatibilității operațiunii cu mediul concurențial și autorizării de către Consiliul Concurenței.

4. Potrivit pct. 6 alin. (1) și (5) din Anexa nr. 1 la proiectul hotărârii Guvernului, din domeniile de competență ale Instituției publice „Servicii Pază” fac parte, administrarea și dezvoltarea pazei obiectivelor de importanță majoră ale statului, dar și prestarea serviciilor de pază și protecție a persoanelor fizice și juridice, pe bază contractuală. În acest sens, pct. 7 din Anexa nr. 1 acordă următoarele funcții:

- 1) paza obiectivelor de importanță majoră a statului, a localităților, a persoanelor fizice și persoanelor juridice;
- 2) protejarea proprietății împotriva atentatelor la integritatea ei; asigurarea securității personale a cetățenilor, securității și ordinii publice în localitățile dislocării unităților Instituției, și altele.

În scopul evitării subvenționării încrucișate a activităților serviciilor de pază desfășurate, atât pe piețele închise concurenței, cât și pe piețele deschise concurenței, Plenul Consiliului Concurenței consideră oportun includerea în Statutul Instituției publice „Servicii Pază” a obligației de a ține evidența contabilă separată pentru fiecare categorie de serviciu prestat.

5. Potrivit pct. 12 din proiectul hotărârii de Guvern, Ministerul Afacerilor Interne urmează să elaboreze și să prezinte spre aprobare Guvernului Metodologia de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către Instituția publică „Servicii Pază”. În vederea asigurării concurenței și implicit a intereselor consumatorilor, în acest sens, este necesar de stabilit în Statutul Instituției publice „Servicii Pază” ca tarifele să fie orientate la costuri și cheltuieli argumentate și indicatori de performanță cuantificabili, întrucât instituția nou creată va fi investită cu drepturi exclusive pentru o perioadă nedeterminată de timp.

6. Totodată, se constată că, nota informativă nu conține fundamentarea economico-financiară a propunerilor din proiect, analiza impactului de reglementare conform cerințelor Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, la fel, nu s-a identificat și analizat alte căi alternative de atingere a obiectivului propus la elaborarea proiectului, conform art. 19 alin. (4) Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

7. Crearea Instituției publice „Servicii Pază” în condițiile proiectului examinat, contravine obiectivelor trasate în Programul din domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, aprobat prin Legea nr. 169/2017, obiectivul principal al căruia este dezvoltarea mediului concurențial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență

Reieșind din cele expuse mai sus, constituirea Instituției publice „Servicii Pază” prin care se acordă drepturi exclusive acestei entități, va putea avea impact anticoncurențial, întrucât va spori semnificativ gradul de

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		concentrare a pieței. Astfel, pentru prevenirea și limitarea concurenței, Plenul Consiliului Concurenței reiterează opinia sa că acest segment de piață a serviciilor de pază trebuie să rămână deschis către concurență.	
72.	Proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
73.	Proiectul de hotărâre al Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru modificarea Regulamentului cu privire la dezvăluirea de către băncile din Republica Moldova a informației aferente activităților lor - proiectul hotărârii ajustează termenii utilizați în Regulamentul cu privire la dezvăluirea de către băncile din Republica Moldova a informației aferente activităților lor cu termenii utilizați în cadrul legal, inclusiv denumirile unor acte normative, care au suportat un șir de modificări, și anume cel aferent fondurilor proprii, expunerilor mari, reglementării valutare, cadrului contabil etc.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
74.	Proiectul punctului 14 din ordinea de zi a celei de a 83-a Reuniune a Consiliului Economic CSI din 13.09.19	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
75.	Proiectul hotărârii pentru modificarea Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 283 din 15.11.2016 - urmează a fi modificat prin completarea cu un nou punct care va avea următoarea redacție: „541. În cazul în care valoarea totală a proiectelor de investiții în rețele de gaze naturale nu atinge nivelul de 75% din	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>valoarea totală a investițiilor anuale, titularii licențelor de distribuție în teritoriul autorizat al cărora, există rețele de distribuție a gazelor naturale ce alimentează mai mult de 90% din consumatorii finali potențiali, sunt în drept să includă în planul anual de investiții proiecte de investiții din categoriile C, F, G și H, totodată demonstrând eficiența sau necesitatea acestor proiecte de investiții”.</p>		
76.	<p>Proiectul de hotărâre a Consiliului de administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale - proiectul Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale are drept scop stabilirea metodelor unice de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale prestat de către OST.</p>	<p>Cheltuielile prevăzute de pct. 41 și pct. 44 din proiect, ce țin de perfecționarea cadrelor și cheltuielile pentru asigurarea obligatorie a personalului și a patrimoniului în conformitate legislația în vigoare, sunt raportate la ambele categorii de cheltuieli aferente serviciilor prestate de terțe persoane și a cheltuielilor administrative.</p> <p>Astfel, în vederea protejării intereselor legitime ale consumatorilor și asigurarea principiului de includere în tarifele reglementate a cheltuielilor justificate și transparente, în procesul de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale, precum și pentru evitarea interpretării extinctive ale acestor cheltuieli în tarif, propunem să fie concretizat, fără echivoc, care cheltuieli se raportează la categoria cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terțe persoane și care la categoria de cheltuieli administrative.</p>	-
77.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali - acest proiect de act normativ are drept scop reglementarea obligativității obținerii unei decizii de autorizare a operațiunilor de concentrare economică care cad sub incidența art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, înainte de înregistrarea acesteia la organul înregistrării de stat.</p>	<p>În limitele competenței sale, a comunicat despre susținerea acestuia cu lipsa obiecțiilor și propunerilor</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

78.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului (ce vizează Hotărârea Guvernului nr. 240/2015 pentru aprobarea Programului privind tranziția de la televiziune analogică terestră la cea digitală terestră și Hotărârea Guvernului nr. 129/2018 cu privire la dotarea cu convertoare pentru televiziunea digitală terestră a familiilor beneficiare de ajutor social)</p> <p>- proiectul de hotărâre a Guvernului prevede: stabilirea modalităților de dotare a familiilor beneficiare de ajutor social și altor categorii defavorizate ale populației cu convertoare pentru televiziunea digitală terestră în anul 2020; stabilirea legăturii acțiunilor și executării acestora, prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 240/2015, cu termenul de finalizare a tranziției, stabilit prin Legea nr. 8/2018, în vederea finalizării procesului de tranziției la televiziunea digitală terestră până la 01 martie 2020; actualizarea informației privind resursele de spectru disponibile pentru crearea multiplexelor regionale, care conținea în Hotărârea Guvernului nr. 240/2015.</p>	<p>Măsura de sprijin prevăzută la pct. 1 subpct. 3) lit. c) din proiect, ce se referă la completarea pct. 11 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 240 din 08 mai 2015, care prevede acordarea ajutorului de stat Î. S. „Radiocomunicații” în vederea asigurării accesului la semnalul multiplex A cu acoperire națională a „zonelor de umbră”, prin instalarea emițătoarelor de mică putere și liniilor de fibră optică, ar putea fi calificată ca ajutor de stat, reglementat prin prisma Legii nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat (<i>în continuare – Legea cu privire la ajutorul de stat</i>).</p> <p>Prin urmare, în vederea evaluării compatibilității ajutorului de stat prevăzut de proiectul hotărârii de Guvern cu mediul concurențial normal, intenția de acordare a acestei măsuri de sprijin, ce ar putea fi calificată ca ajutor de stat, urmează a fi notificată sau, după caz, raportată de către inițiatorul sau furnizorul ajutorului de stat Consiliului Concurenței, în temeiul art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat.</p>	S-a luat în considerare propunerile Plenului Consiliului Concurenței
79.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural – proiectul act normativ prevede subvenționarea în avans a trei noi masuri de sprijin pe segmentul dezvoltării rurale din</p>	<p>Având în vedere că proiectul prevede măsuri de sprijin, inclusiv pentru persoanele juridice și fizice înregistrate în mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole, comunicăm că acordarea acestora, urmează a fi realizată cu respectarea prevederilor și procedurilor Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15 iunie 2012 (<i>în continuare Legea nr. 139/2012</i>).</p> <p>Prin urmare, orice intenție de acordare a măsurilor de sprijin prevăzute de proiect, ce ar putea fi calificate ca ajutor de stat conform Legii nr. 139/2012, urmează a fi notificate sau raportate de către inițiatorul sau furnizorul ajutorului de stat Consiliului Concurenței, în vederea evaluării de către Plenul Consiliului Concurenței a compatibilității acestora cu mediul concurențial normal, în temeiul art. 8 din Legea nr. 139/2012.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	Fondul National de Dezvoltare a Agriculturii în Mediului Rural.		
80.	<p>Proiectul de lege privind modificarea Legii concurenței nr. 182/2012 (inițiativa legislativă nr. 208 din 23.09.2019) – proiectul de lege urmărește să ajusteze cadrul legislativ național în vederea asigurării implementării eficiente și comprehensive a angajamentelor asumate de Republica Moldova pe plan internațional, în domeniul mass-media și a publicității.</p>	<p>a) În aspect conceptual:</p> <p>1. Conform art. 333 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, fiecare parte menține pe teritoriul său o legislație cuprinzătoare în materie de concurență care abordează în mod eficace acordurile anticoncurențiale, practicile concertate și comportamentul anticoncurențial unilateral al întreprinderilor cu putere dominantă pe piață și asigură un control eficace al concentrărilor între întreprinderi. Astfel, Republica Moldova are asumat un angajament internațional de a menține și armoniza cadrul normativ național, în vederea asigurării liberei concurențe pentru întreprinderi.</p> <p>2. La nivel intern, Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 420/2019, prevede acțiunea de asigurare a aplicării eficiente a legislației concurențiale, în vederea modificării Legii concurenței nr. 183/2012 (în continuare – Legea concurenței), prin transpunerea Directivei (UE) 2019/1 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, în scopul îmbunătățirii mediului de afaceri și asigurării principiului constituțional al liberei concurențe, asigurat de art. 126 al Constituției Republicii Moldova.</p> <p>3. În același context, comunicăm că, de către Consiliului Concurenței, din luna mai 2019, sunt purtate discuții cu reprezentanții Băncii Mondiale, în vederea desemnării unui expert care va acorda suport la elaborarea proiectului de lege de modificare a Legii concurenței, prin transpunerea Directivei (UE) 2019/1, termenul de realizare a proiectului fiind stabilit 01.10.2019 - februarie 2020, în prezent de către Comitetul de selecție urmează a fi evaluate și selectate ofertele deja prezentate în acest scop, astfel încât în termen de 20 de zile lucrătoare de la semnarea contractului să fie elaborat proiectul de lege.</p> <p>Aceste modificări vor avea ca scop, pe de o parte realizarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere de a menține o legislație cuprinzătoare în materie de concurență, prin transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2019/1, ce prevede la art. 34 un termen de conformare de până la 04.02.2021 pentru Statele membre și, totodată, o revizuire conceptuală a prevederilor Legii concurenței, astfel încât să se asigure pe deplin și eficient principiul constituțional al liberei concurențe și să corespundă provocărilor legate de aplicarea legii în mediul digital, cerință expres prevăzută de Directiva (UE) 2019/1 (alin. (30) din Preambul).</p> <p>Astfel, Consiliul Concurenței consideră că, propunerile înaintate prin proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 (inițiativa legislativă nr. 208 din 23.09.2019) pot fi examinate și comasate la definitivarea proiectului de lege ce va viza modificarea Legii concurenței, care urmează a fi elaborat cu suportul partenerilor externi de dezvoltare.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

4. Noua Directivă (UE) 2019/1 ce ține de domeniul concurenței a fost adoptată de Parlamentul European și Consiliul Europei la 11.12.2018, în vederea asigurării de mijloace necesare autorităților de concurență, astfel încât să fie mai eficace la aplicarea legilor concurenței. Principalele prevederi ale Directivei stabilesc garanții reale de independență operațională, instituțională și financiară, stabilesc alocarea de resurse necesare și de competențe corespunzătoare în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi, care le sunt necesare pentru a fi în măsură să aplice, în mod eficace, regulile de concurență. Aceste prevederi urmează a fi transpuse și la nivel național în procesul operării modificărilor planificate a întregii Legi a concurenței.

5. În această ordine de idei, contrar prevederilor art. 4 alin. (2) lit. a) din Directiva (UE) 2019/1, proiectul propus reglementează și admite imixtiunea politicului și a altor factori externi în activitatea Consiliului Concurenței - autoritate care este asigurată, la moment, prin Lege conform standardelor Uniunii Europene, cu independență operațională și instituțională. Se propune prin proiectul în cauză imixtiunea Parlamentului – organul legislativ care numește membrii Plenului Consiliului Concurenței, dar care nu-l reprezintă, la stabilirea direcțiilor prioritare anuale de activitate ale Consiliului Concurenței, contrar alin. (5) al art. 4 din Directiva (UE) 2019/1 și contrar alin. (2) al art. 42 din Legea concurenței.

În același context, prin interzicerea la pct. 9 din proiect (alin. (3) al art. 251), a adoptării de către Plenul Consiliului Concurenței a unei decizii privind declararea operațiunii de concentrare economică notificată, ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, în lipsa avizului pozitiv al Consiliului Audiovizualului, se aduce atingere principiului independenței Consiliului Concurenței în activitatea sa, garantat de art. 33 și art. 42 al Legii concurenței.

Totodată, aceste propuneri contravin principiilor de colaborare ale Consiliului Concurenței cu alte autorități stabilite la art. 34 din Legea concurenței, ce asigură că, Consiliul Concurenței, în exercitarea atribuțiilor, solicită, în termenul stabilit de Consiliul Concurenței, opinia autorității de reglementare competente asupra faptelor examinate ce cad sub incidența Legii concurenței, dacă vizează o piață reglementată, sau opinia altor autorități publice, dacă vizează un interes public major.

b) Ce ține nemijlocit de proiectul de lege propus:

1. În partea prevederilor pct. 2 din proiect, prin care se propune completarea art. 6 alin. (1) din Legea concurenței, ce stabilește condițiile cumulative de exceptare a acordurilor anticoncurențiale pentru toate sectoarele economiei naționale cu, o condiție specifică doar sectorului mass – media - „nu au ca efect îngrădirea pluralismului mediatic”, ținem să menționăm că, aceste propuneri sunt în contradicție cu pct. 49 din Comunicarea Comisiei – Orientări privind aplicabilitatea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de cooperare orizontală, 2011/C 11/01, care prevede că, condițiile generale de exceptare a acordurilor anticoncurențiale sunt generale, aplicabile pentru toate sectoarele economiei naționale, fără a face distincție și a prevedea condiții speciale de exceptare doar pentru unele sectoare.

2. Cu referire la competențele suplimentare atribuite autorității de concurență ce țin de domeniul achizițiilor publice, domeniul publicității mass-media, pluralismului mediatic și publicității electorale:

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

Proiectul, la pct. 5, prevede atribuirea în competența Consiliului Concurenței a unei sarcini suplimentare, nespecifică autorităților de concurență cu o bogată experiență în domeniul concurenței din Uniunea Europeană și neconformă prevederilor Legii cu privire la achizițiile publice nr. 131/2015, ce ține de controlul contractelor de achiziții publice încheiate de un distribuitor de publicitate sau difuzor pe piața de publicitate, cu autoritățile contractante. Menționăm că, Consiliul Concurenței nu deține împuterniciri în realizarea controlului respectării prevederilor Legii cu privire la achizițiile publice nr. 131/2015, autoritatea competentă în acest sens fiind Agenția Achiziții Publice, în temeiul art. 9 din Legea cu privire la achizițiile publice.

De asemenea, proiectul prevede, atribuirea în competența Consiliului Concurenței a unor noi sarcini suplimentare neaferte autorităților de concurență, ce vizează asigurarea și protejarea pluralismului mediatic și domeniul publicității mass – media (pct. 16 și pct. 17 din proiect), contrar bunelor practici ale Uniunii Europene din domeniul concurenței și prevederilor art. 2 și art. 73 din Codul serviciilor media audiovizuale: la moment, în domeniul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului, conform competențelor atribuite de Codul serviciilor media audiovizuale constată situația dominantă în formarea opiniei publice a titularului licenței de emisie, pe când Consiliul Concurenței, luând în considerație practica Uniunii Europene și prevederile Legii concurenței, constată poziția dominantă pe piață, în sensul de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce desfășoară activitate economică pe această piață.

Consiliul Concurenței investighează acțiunile întreprinderilor care limitează concurența pe orice piață relevantă și care au impact asupra activității economice, din toate sectoarele economiei naționale, fără a face vreo delimitare dintre sectorul mass – media și celelalte sectoare.

Totodată, se transmite în competența suplimentară a autorității de concurență atribuția, ce ține de controlul respectării unor prevederi din Codul electoral, care vizează publicitatea electorală, contrar standardelor internaționale aferente domeniului concurenței, prevederilor Codului electoral și Legii cu privire la publicitate.

Consiliul Concurenței deține competențe de realizare a controlului respectării Legii cu privire la publicitate, doar în limita prevăzută de art. 28, când este restricționată concurența, sub aspectul respectării drepturilor agenților economici ce ține de publicitatea legată de activitatea de întreprinzător.

Legea cu privire la publicitate nu se aplică publicității politice și informațiilor ce nu țin de activitatea de întreprinzător. Astfel, Consiliul Concurenței nu poate realiza controlul respectării unor prevederi din Codul electoral în parte ce ține de publicitatea electorală. Respectiv, având în vedere cele expuse, nu pot fi puse în sarcina Consiliului Concurenței atribuții care vizează publicitatea electorală ce nu este reglementată și nu cade sub incidența Legii cu privire la publicitate.

3. Propunerea de definire prin lege a piețelor relevante în domeniul publicității mass-media este contrară experienței și jurisprudenței Uniunii Europene ce ține de domeniul concurenței. Legile de concurență din țările Uniunii Europene, nu stabilesc piețele relevante pentru nici un sector al economiei naționale.

Piața relevantă se definește de la caz la caz, în conformitate cu standardele Uniunii Europene ce sunt transpuse în prevederile Legii concurenței, în dependență de problema concurențială invocată de autorul plângerii sau sesizată din oficiu de către autoritatea de concurență și ținând cont de constrângerile concurențiale pe segmentul examinat (substituibilitatea la nivelul cererii, substituibilitatea la nivelul ofertei și concurența potențială). Astfel, autoritatea de concurență nu poate avea o abordare diferențiată la definirea piețelor relevante a domeniului publicității mass-media față de restul sectoarelor economiei naționale iar Legea concurenței nu poate stabili anticipat o listă a

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

piețelor relevante specifice domeniului publicității mass-media, ce urmează a fi definite, ulterior, în cadrul examinării unor viitoare cazuri de încălcare a normelor concurențiale.

Totodată, piața geografică relevantă nu poate fi definită în toate cazurile ca fiind teritoriul Republicii Moldova or, piața geografică relevantă se determină în dependență de cazul investigat și problema concurențială, și poate fi determinată la nivel local, regional sau național, după caz.

4. Referitor la stabilirea în lege a termenului - limită de investigație a cauzelor de 120 de zile lucrătoare menționăm că, Directiva (UE) 2019/1 prevede faptul că, Statele membre se asigură că procedurile de aplicare a legii ale autorităților naționale de concurență se desfășoară într-un interval de timp rezonabil, în dependență de complexitatea și dimensiunea pieței, fără a stabili expres un termen - limită pentru toate cazurile, motiv din care nu poate fi stabilit, prin lege, Consiliului Concurenței un termen expres de desfășurare a investigațiilor.

Totodată, prevederile pct. 18 din proiect prin care se propune completarea art. 55 cu alin. (6), unde se stabilește termenul de investigare de 120 de zile, sunt în contradicție cu prevederile pct. 21 din proiect.

5. În altă ordine de idei, în partea ce ține de evaluarea concentrărilor economice pe piețele relevante în domeniul publicității mass-media comunicăm următoarele.

Analiza operațiunilor de concentrare economică reprezintă una din cele mai dificile atribuții ale Consiliului Concurenței, întrucât controlul concentrărilor economice trebuie realizat ex - ante, înainte de punerea în practică a acestor operațiuni, pe când intervenția Consiliului Concurenței pentru încălcarea prevederilor Legii concurenței se realizează ex - post, ulterior comiterii faptei interzise de Legea concurenței.

Respectiv, pragurile valorice stabilite de Legea concurenței, de la care o operațiune de concentrare economică trebuie supusă de părți analizei Consiliului Concurenței, în vederea verificării compatibilității sale cu un mediu concurențial normal, trebuie justificate și argumentate în baza unor analize economice complexe și stabilite cu luarea în considerație și a capacității operaționale a autorității de concurență, astfel încât să fie evitată o presiune suplimentară și neargumentată asupra mediului de afaceri, dacă va fi determinat un prag valoric neargumentat, necorespunzător și complicat de cuantificat, de notificare a acestor operațiuni de concentrare economică.

Proiectul propune fără o argumentare și analiză economică, o cotă de 35 %, ca prezumție pentru stabilirea poziției dominante, care este preluată arbitrar de la art. 29 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale ce stabilește cota de 35 %, ca prezumție pentru stabilirea situației dominante în formarea opiniei public. De asemenea, prin proiect se propune o abordare diferențiată a operațiunilor de concentrări economice pe piețele publicității mass-media, în raport cu restul operațiunilor de concentrări economice, realizate pe alte sectoare ale economiei naționale prin stabilirea unor praguri valorice diferențiate de notificare în dependență de cifra de afaceri generată de activul preluat, dacă depășește cuantumul de 5 milioane lei sau cotele cumulate ale întreprinderilor concurente implicate depășesc 35 %, fără a reglementa posibilitatea de realizare a unei operațiuni de concentrare economică pe verticală.

În acest context, este necesar de menționat că proiectul nu conține o fundamentare economică prevăzută de Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006 și, contrar cerințelor prevăzute de Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, nu este însoțit de Analiza Impactului de Reglementare, întrucât vizează direct activitatea de întreprinzător.

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>6. O altă abordare diferențiată pentru întreprinderile ce activează în domeniul publicității mass-media este propusă la determinarea poziției dominante, în dependență de cota de piață deținută ce depășește 35 %, în raport cu alte întreprinderi ce activează în restul sectoarelor economiei naționale care pot fi determinate cu poziție dominantă, luând în considerație pe lângă cota de piață deținută, ce poate fi în unele cazuri și mai mică de 35 % și un cumul de alți factori prevăzuți de alin. (3) al art. 10 din Legea concurenței.</p> <p>Totodată, în conformitate cu Comunicarea Comisiei - Orientări privind prioritățile Comisiei în aplicarea articolului 82 din Tratatul CE la practicile de excludere abuzivă ale întreprinderilor dominante (2009/C 45/02), poziția dominantă poate fi prezumată dacă cota deținută de o întreprindere depășește 40 % pe piața relevantă, sau se prezumă că întreprinderea deține poziție dominantă dacă cota acesteia depășește 50 %, cuantum stabilit prin jurisprudența Uniunii Europene, relevante fiind cauzele: CJCE, 13 februarie 1979, Cauza 85/76 Hoffmann-La Roche & Co. AG c. Comisia Comunităților Europene și CJCE, 3 iulie 1991, C-62/86AKZO Chemie BV c. Comisia Comunităților Europene.</p> <p>În așa mod, contrar prevederilor Comunicării Comisiei - Orientări privind prioritățile Comisiei în aplicarea articolului 82 din Tratatul CE la practicile de excludere abuzivă ale întreprinderilor dominante (2009/C 45/02), se va stabili un tratament diferențiat la constatarea poziției dominante pentru întreprinderile ce activează pe piețele relevante în domeniul publicității mass – media (dacă cota va depăși 35 %), în raport cu alte întreprinderi ce activează pe alte piețe din restul sectoarelor economiei naționale (cota deținută fiind și mai mică de 35 %), întrucât pentru abuzul de poziție dominantă, indiferent pe ce piață se realizează încălcarea, nivelul sancțiunii este identic pentru toate întreprinderile, în dependență de cifra de afaceri realizată în anul anterior sancționării.</p> <p>Reieșind din cele expuse, întru asigurarea principiului constituțional al liberei concurențe și al egalității, consfințite de art. 16 și art. 126 al Constituției Republicii Moldova, asigurând respectarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în contextul Acordului de Asociere, practicii Uniunii Europene, standardelor internaționale în domeniul de activitate a autorităților de concurență și prevederilor Directivei 2019/1, precum și a acțiunilor inițiate deja de partenerii de dezvoltare externi, considerăm inoportun susținerea acestui proiect, și expunem opinia asigurării perfecționării cadrului normativ ce vizează politicile de concurență, per general, cu consolidarea reglementărilor în domeniu, stabilind criterii și norme fundamentate, previzibile, unice, distincte și neinterpretabile pentru toate sectoarele economiei naționale, în baza bunelor practici, fără abordări fragmentare pentru anumite domenii.</p>	
81.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 574/2013 cu privire la parteneriatul public-privat pentru serviciile de dializă – proiectul hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 574/2013 cu privire la parteneriatul-privat pentru serviciile de dializă își propune eliminarea situației de monopol instituit de facto în prestarea serviciilor</p>	<p>Semnalăm riscul interpretării în sens restrâns a prevederilor pct. 14 din Obiectivele și condițiile parteneriatului public-privat pentru serviciile de dializă, precum și cerințele generale privind selectarea partenerului privat aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2013 și a posibilității menținerii unei bariere de ordin normativ în calea realizării contractelor de parteneriat public privat de dializă din partea Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM), în condițiile în care serviciile de dializă, conform redacției actuale a acestei prevederi, vor fi achitate doar în cadrul acestui proiect de parteneriat public-privat.</p> <p>Astfel, în scopul atingerii obiectivului propus de liberalizare a pieței serviciilor de dializă în ambulatoriu, propunem să fie revizuite și prevederile pct. 14 din actul normativ enunțat, astfel în cât, să ofere fără echivoc dreptul tuturor prestatorilor de servicii de dializă în ambulatoriu de a beneficia de posibilitatea prestării acestor servicii, în baza poliței de asigurare pentru pacienții admiși în sistemul de stat de asigurări medicale.</p>	<p>S-a ținut cont de propunerile Plenului Consiliului Concurenței</p>

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	de hemodializă în ambulatoriu, precum și revenirea la termenul inițial stabilit al proiectului de parteneriat-public – privat de 12 ani.		
82.	Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calcul și de plată a contribuțiilor la fondul de rezoluție bancară - Prevederile de bază ale proiectului se referă la: mecanismele de finanțare ale fondului de rezoluție bancară; descrierea procesului de calcul și de plată a contribuțiilor; descrierea metodologiei de calcul al contribuțiilor.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
83.	Proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (Regulamentul cu privire la expunerile mari 109/2019; Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci 112/2018; Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate nr.240/2013; Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere 117/2018) - proiectul detaliază cerințele privind unele excepții de la limitele stabilite pentru expunerile mari ale băncilor autohtone sub formă de creanțe față de alte bănci, inclusiv mijloace bănești înregistrate în conturile „Nostro”, plasări în bănci (inclusiv mijloacele plasate overnight) și credite overnight acordate băncilor în funcție de nivelul de risc, atribuit băncilor respective.	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

84.	<p>Proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative, proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru instituirea moratoriului asupra activității de comercializare a deșeurilor de metale feroase și neferoase, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova, care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestor deșeuri și proiectul Hotărârii de Guvern pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1284/2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului pentru obținerea licenței de comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar</p>	<p>I. La proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, vizând completarea art. 611 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, cu noi cerințe restrictive pentru obținerea licenței de colectare, păstrare, prelucrare, comercializare, precum și de export al resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați, inclusiv în stare prelucrată, menționăm că autorul proiectului nu a argumentat din punct de vedere economic și tehnic, necesitatea ca agentul economic să dispună, cu drept de proprietate și/sau locațiune, de autocamioane pentru transportarea metalului uzat, de cântare pentru camioane cu capacitatea de anume circa 15 tone, precum și necesitatea ca agenții economici să prezinte schema de încadrare a personalului cu minimum 10 angajați.</p> <p>La fel, nici propunerea de completare a Legii nr. 209/2016 cu noi prevederi care stabilesc cuantumul taxei pentru comercializarea deșeurilor de metale feroase și neferoase, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova, care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestor deșeuri, în mărime de 100 000 lei, nu sunt argumentate din punct de vedere economic de către autorul proiectului ceea ce reprezintă o majorare a taxei actuale percepute de peste 30 de ori. Totodată, comunicăm că textul acestei prevederi ce ține de această taxă, poate fi dublu interpretată și urmează a fi revizuită, astfel încât, să asigure previzibilitate și claritate dacă taxa respectivă substituie taxa la moment percepută pentru obținerea licenței sau constituie o taxă suplimentară la taxa de licențiere.</p> <p>Astfel, în vederea asigurării liberei concurențe, realizării obiectivului declarat și urmărit de inițiativa privind demonopolizarea sectorului de comercializare și export a deșeurilor de metale feroase și neferoase, noile cerințe restrictive neargumentate temeinic ar putea constitui bariere de intrare pe piața dată pentru noii agenți economici și, respectiv, va putea determina creșterea semnificativă a costului de intrare a agenților economici pe piață, precum și va putea limita concurența, deoarece va conduce la diminuarea numărului agenților economici activi pe piața dată.</p> <p>II. Privitor la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru instituirea moratoriului asupra activității de comercializare a deșeurilor de metale feroase și neferoase, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova, care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestor deșeuri, menționăm că la aprobarea hotărârii date, urmează să se țină cont de principiile constituționale prevăzute la art. 9 alin. (3) și art. 126 din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora, piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei, asigurate de către stat.</p> <p>III. Cu referire la proiectul Hotărârii de Guvern pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1284/2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului pentru obținerea licenței de comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestora, comunicăm susținerea acestuia.</p> <p>Reieșind din cele menționate, în contextul conceptului expus privind demonopolizarea sectorului de comercializare și export a deșeurilor de metale feroase și neferoase, Consiliul Concurenței reține riscul că piața dată ar fi pasibilă de a rămâne închisă concurenței, întrucât ar crea posibilitatea ca un număr foarte limitat de întreprinderi să satisfacă cerințele restrictive stabilite pentru a activa pe piața dată.</p>	S-a ținut cont de recomandările Plenului Consiliului Concurenței
85.	<p>Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiectivelor pe marginea acestuia</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>Guvernului (Hotărârea Guvernului nr. 427/2001, Hotărârea Guvernului nr. 955/2004) - proiectul de hotărâre de Guvern pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului a fost modificat în vederea actualizării prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 427/2001 privind importul și comercializarea unor mărfuri de uz personal folosite și Hotărârii Guvernului nr. 955/2004 despre aprobarea Regulamentului-tip de funcționare a piețelor în partea ce ține de revizuirea listei de mărfuri de uz personal foste în folosință importate și distribuite pe teritoriul Republicii Moldova, astfel încât încălțăminte, unele articole textile, precum și unele categorii de jucării să nu facă obiectul restricțiilor menționate supra.</p>		
86.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, nr. unic 342/MEI/2019</p>	<p>Art. III din proiect vizează amendarea articolului 344 din Codul contravențional al Republicii Moldova prin completare cu un nou alineat (10).</p> <p>În scopul protecției intereselor consumatorilor de a nu fi induși în eroare și excluderii concurenței neloiale dintre unitățile de alimentație publică amplasate în structurile de cazare declarate, atât în Nota informativă, cât și pct. 5.2 din AIR, autorul propune ca Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței să constate și să sancționeze încălcarea cerințelor legislației privind indicarea categoriei de clasificare a structurii de primire turistică, manifestată prin afișarea de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare, emis în condițiile Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, și respectiv, prin afișarea repetată, pe parcursul unui an, de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare.</p> <p>Subiect pasibil de răspundere contravențională pentru aceste încălcări, poate fi, atât persoana cu funcție de răspundere din cadrul structurii de primire turistică, cât și persoana juridică.</p> <p>Această propunere de modificare a Codului contravențional nu este conformă cu cerințele art. 60 alin. (3) lit. a) și e) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, întrucât nu asigură claritate în ce cazuri poate surveni răspunderea contravențională a persoanelor cu funcții de răspundere și în ce caz, va surveni răspunderea contravențională a persoanelor juridice.</p> <p>În același context, este necesar de menționat că, acțiunea de afișare de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare, ar putea fi calificată, la plângerea întreprinderii concurente, și ca act de concurență neloială interzis de art. 15 și art. 18 al Legii concurenței.</p> <p>Respectiv, prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-49 din 22.10.2016 au fost constatate acțiunile de concurență neloială interzise de art. 15 lit. a) și art. 18 al Legii concurenței, săvârșite de unele întreprinderi ce</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>prestează servicii de cazare, manifestate prin atribuirea structurii lor de primire turistică, în mod arbitrar un anumit tipaj și/sau număr de stele, astfel, denaturând percepția dintre aceste nivele de clasificare.</p> <p>Prin urmare, Consiliul Concurenței constată acțiunile de concurență neloială, și sancționează întreprinderile care au comis încălcarea, în conformitate cu art. 77 al Legii concurenței, prin individualizarea sancțiunii în dependență de gravitatea și de durata încălcării, luând la bază cifra de afaceri realizată de întreprindere în anul anterior sancționării.</p> <p>Astfel, întru asigurarea previzibilității și clarității normei juridice și interpretării fără echivoc, și respectiv, evitarea dublei răspunderi a persoanelor juridice pentru una și aceeași faptă, în condiția în care, pe de o parte, Codul contravențional nr. 218/2008 va prevedea răspundere pentru persoanele juridice ce săvârșesc fapte de afișare a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare, și pe de altă parte, Legea concurenței, de asemenea prevede răspundere administrativă a întreprinderii, pentru săvârșirea actului de concurență neloială manifestat prin aceeași faptă, propunem reexaminarea posibilității de atragere la răspundere a persoanei juridice în cazul comiterii faptei contravenționale interzise de art. 344 alin. (10) Codul contravențional, ținând cont de prevederile Legii concurenței.</p>	
87.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 70/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual - proiectul conține dispoziții esențiale în ceea ce privește mecanismul de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea agenților economici prin compensarea unor cheltuieli pentru organizarea procesului de instruire a ucenicilor în programele de formare profesională tehnică prin învățământul dual, în scopul creării de noi locuri de muncă în economia națională.</p>	<p>1. Proiectul Regulamentului, propune reglementarea mecanismului de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea agenților economici prin compensarea unor cheltuieli pentru organizarea procesului de instruire a ucenicilor în programele de formare profesională tehnică prin învățământ dual, în scopul creării de noi locuri de muncă în economia națională.</p> <p>Astfel, acordarea măsurilor de sprijin prevăzute la pct. 17, 18, 19 din proiect, prin compensarea a 50% a cheltuielilor suportate de agentul economic pentru profesiile din domeniile care au prioritate și/sau există un deficit de personal (cadre) pe piața forței de muncă din Republica Moldova, ar putea fi calificate ca ajutor de stat reglementat de Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, și, respectiv urmează această intenție să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>În cazul în care, măsura de sprijin propusă va putea fi definită ca ajutor de minimis, în sensul prevederilor art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, aceasta urmează a fi raportată Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat și cu prevederile Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2 din 30.08.2013.</p> <p>2. De ordin redacțional, atragem atenția asupra neconcordanței prevederilor pct. 53 al Regulamentului cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, prin care stabilește un număr ce nu va depăși 15 ucenici îndrumați concomitent de către maistru-instructor în producție, pe când, prevederile pct. 17 subpct. 2) al proiectului Regulamentului privind mecanismul de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea agenților economici în vederea instruirii ucenicilor prin învățământul dual, stabilește un număr de cel puțin 15 ucenici îndrumați concomitent de către maistru-instructor în producție.</p>	-
88.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control</p>	<p>Luând în considerare independența Consiliului Concurenței în exercitarea atribuțiilor sale, conform prevederilor art. 33 din Legea concurenței nr. 183/2012, considerăm oportun aducerea în concordanță a prevederilor proiectului Metodologiei cu prevederile alin. (3) art. 1 al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>de stat asupra activității de întreprinzător – proiectul hotărârii de Guvern stabilește cadrul organizatoric și metodologic pentru evaluarea performanțelor organelor de control în activitatea lor de control și supraveghere de stat asupra activității de întreprinzător, bazată pe indicatorii de performanță.</p>		
89.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996 - proiectul hotărârii de Guvern propune o extindere a numărului de membri ai CSM de la 12 la 14, având în vedere că în domeniul carierei profesionale ale judecătorilor membrii „ex-officio” al CSM participă la adoptarea hotărârilor fără drept de vot (art. 19 alin. (1) din Legea nr. 947/1996). Suplinirea membrilor se impune situației de a nu crea incidente la întrunirea cvorumului pentru examinarea unor chestiuni privind cariera judecătorilor</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
90.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 574/2013 cu privire la parteneriatul public-privat pentru serviciile de dializă - Proiectul hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 574/2013 „Cu privire la parteneriatul public–privat pentru serviciile de dializă” își propune eliminarea situației de monopol instituit de facto în prestarea serviciilor de hemodializă în ambulatoriu, precum și revenirea la termenul inițial stabilit al proiectului de parteneriat public–privat de 12 (doisprezece) ani. Concomitent, în scopul atingerii</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>obiectivului propus de liberalizare a pieței serviciilor de dializă în ambulatoriu, au fost revizuite prevederile pct. 14 din Obiectivele și condițiile parteneriatului public–privat pentru serviciile de dializă, precum și cerințele generale privind selectarea partenerului privat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2013, astfel încât, să ofere, fără echivoc, posibilitatea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină să contracteze toți prestatorii de servicii de dializă în ambulatoriu, în baza poliței de asigurare pentru pacienții admiși în sistemul de stat de asigurări medicale.</p>		
91.	<p>Proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență - Prezentul regulament stabilește: principiile, condițiile și modul de acordare de către Banca Națională a Moldovei băncilor persoane juridice din Republica Moldova și sucursalelor băncilor din alte state, licențiate de Banca Națională a Moldovei (în continuare - bănci), a asistenței de lichiditate în situații de urgență; categoriile de active financiare acceptate de către Banca Națională pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență, denumite în continuare active eligibile; modul de constituire și de executare a garanțiilor; măsurile care pot fi întreprinse de Banca Națională în cazul neonorării de către bancă a obligației de rambursare a asistenței de lichiditate în situații de</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia. Totodată, menționăm că, acordarea asistenței de lichiditate în situații de urgență de către Banca Națională a Moldovei, ce ar putea cădea sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, urmează a fi realizată cu respectarea prevederilor și procedurilor Legii nr. 139/2012.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

92.	<p>urgentă și de plată a dobânzii aferente.</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice; Codul Contravențional nr. 218/2008) - prin proiectul de lege nominalizat s-a preconizat operarea unor modificări și completări, cum ar fi clarificarea a tot ce este alcool etilic, distilate și producție alcoolică, introducerea unor noțiuni de bază dar și excluderea unor bariere impuse în calea comerțului și a progresului producătorilor prin aplicarea de noi tehnologii, spre exemplu în domeniul îmbutelierii.</p>	<p>1. Ca urmare a examinării a proiectului nominalizat, reiterăm poziția expusă în avizul Plenumului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/196-1125 din 13 mai 2019, luând în considerare că obiecțiile și propunerile prezentate, în sensul modificării cadrului normativ prin care să fie interzis total publicitatea la băuturile alcoolice, în vederea realizării obiectivului stabilit de Guvern până în anul 2020, de reducere a consumului de alcool în rândul populației, nu au fost acceptate la elaborarea variantei finale a proiectului.</p> <p>2. Suplimentar, se propune ca Legea nr. 1100/2000 să fie completată cu un nou articol, art. 61. Producția cu indicație geografică protejată, ce prevede că „într-o arie delimitată cu indicație geografică protejată poate fi organizat doar un singur grup de producători de producție alcoolică cu aceeași indicație geografică protejată. Orice producător de producție alcoolică, care respectă caietul de sarcini pentru indicația geografică respectivă, poate deveni membru al grupului de producători din aria delimitată”. Respectiv, alin. (4) al art. 61 din proiect stabilește că „asociația de producători de produse cu indicație geografică protejată efectuează controlul intern privind respectarea caietului de sarcini”.</p> <p>Astfel, contrar normelor art. 21 din Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului, nr. 787 din 17 aprilie 2019, privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, precum și a normelor art. 12 din Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului, nr. 1151 din 21 noiembrie 2012, privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, prevederile suplimentar propuse sunt mai restrictive, pentru constituirea și activitatea grupurilor de producători de producție alcoolică și pentru utilizarea/comercializarea producției alcoolice cu indicație geografică protejată, decât prevederile Legii nr. 66/2008 cu privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate. În acest sens, contrar actelor normative ale Uniunii Europene menționate mai sus și fără temei legal oferit de Legea nr. 66/2008 și, cu încălcarea principiilor constituționale garantate de stat de a asigura libertatea activității de întreprinzător, în condiții de liberă concurență, se propune instituirea unor restricții neîntemeiate de constituire și activitate în cadrul unei arii delimitate cu indicație geografică protejată doar a unui sigur grup de producători, de producție alcoolică și se condiționează neîntemeiat legal activitatea în cadrul acestei arii delimitate de deținerea statutului de membru al grupului de producători.</p> <p>Totodată, fără o argumentare, proiectul prevede dreptul asociației de producători de produse cu indicație geografică protejată de a efectua controlul intern privind respectarea caietului de sarcini, fără a stabili expres și previzibil limitele competenței de control și mijloacele de realizare a controlului, care să asigure concurența și protecția nediscriminatorie a drepturilor tuturor producătorilor de producție alcoolică, fără a avantaja sau discrimina în dependență de calitatea deținută de membru sau neasociat al acestei asociații de producători.</p> <p>3. Suplimentar, proiectul prevede propunerea de a completa art. 30 lit. c) din Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice. Astfel, în preajma instituțiilor de învățământ, medicale, preșcolare și alte instituții de educație, în cămine pentru elevi și studenți, în raza de cel puțin 200 metri sau mai mare, stabilită de autoritățile administrației publice locale, se propune a fi interzisă comercializarea cu amănuntul a producției alcoolice, fără ca autorul proiectului să argumenteze necesitatea stabilirii acestei interdicții.</p> <p>Menționăm că, autorul nu a argumentat necesitatea și eficiența stabilirii unei noi restricții de comercializare cu</p>	<p>S-a ținut cont parțial de propunerile Plenumului CC (a fost aprobat în ședință de Guvern)</p>
-----	---	--	--

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>amănuntul a producției alcoolice, având în vedere că, la moment, prevederile lit. j) ale art. 30 din Legea nr. 1100/2000 stabilesc deja restricții funcționale pentru a diminua consumul de alcool în rândul populației, în special al tinerilor.</p> <p>La fel, propunerea de completare a art. 30 lit. c) din proiect nu oferă soluții clare și previzibile privind implementarea prevederilor propuse pentru unitățile de comerț care sunt amplasate deja în aceste zone de protecție și nu stabilește expres dacă aceste unități de comerț vor trebui să fie reamplasate sau această interdicție va fi aplicată doar pentru noile unități de comerț ce vor dori să intri pe această piață.</p> <p>Astfel, ținând cont de cele menționate, în vederea asigurării de către stat a principiului constituțional al libertății concurenței, autorul proiectului urmează să justifice, în mod obiectiv și rezonabil, interdicțiile propuse și să asigure ca conținutul acestor prevederi să fie clare, iar efectele să fie previzibile, cu aplicarea în mod egal și în privința tuturor întreprinderilor, pentru a evita stabilirea unei noi bariere legale de intrare pe piață, ce ar putea limita concurența prin restricționarea drepturilor unor întreprinderi de a comercializa producție alcoolică.</p>	
93.	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea unor modificări ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale	În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia	-
94.	Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege cu privire la rezervele de stat și de mobilizare - proiectul hotărârii de Guvern aprobă proiectul de lege cu privire la rezervele de stat și de mobilizare prin care se definește rezervele de stat și de mobilizare precum și reglementează crearea, acumularea, completarea, păstrarea, eliberarea, administrarea și controlul rezervelor de stat și de mobilizare	<p>1. În vederea asigurării concurenței la selectarea agenților economici pentru efectuarea operațiunilor de păstrare și deservire a rezervelor de stat și de mobilizare, propunem completarea lit. k) al alin. (1) de la art. 5 din proiect, cu textul: „cu asigurarea principiilor de bază ale concurenței”. Totodată, urmează a fi argumentată și stabilită expres în lege, perioada de timp (de exemplu: anual, odată la 3 ani) pentru care se vor delega agentului economic selectat, atribuțiile de păstrare și deservire a rezervelor de stat și de mobilizare.</p> <p>2. Cu referire la art. 9 alin. (2) din proiect menționăm că, pentru a asigura concurența la identificarea (selectarea) instituțiilor medico – sanitare și a altor întreprinderi farmaceutice care vor achiziționa bunurile materiale cu profil medical eliberate din rezervele de mobilizare, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale urmează să organizeze concurs, cu asigurarea principiilor de bază ale concurenței. De asemenea, în proiect urmează să se argumenteze și să se stabilească expres perioada de timp pentru care vor fi selectate instituțiile medico – sanitare și întreprinderile farmaceutice.</p> <p>3. Conform art. 22 din proiect, indicii calitativi și ambalajul bunurilor materiale destinate creării/acumulării/completării stocurilor rezervelor de mobilizare trebuie să corespundă standardelor și condițiilor tehnice impuse de păstrarea lor îndelungată, precum și cerințelor suplimentare, stipulate în instrucțiunile elaborate de autoritatea responsabilă, în comun cu autoritățile interesate și coordonate cu Ministerul Afacerilor Interne.</p> <p>Astfel, în vederea stabilirii unor criterii clare, previzibile și exhaustive, și neadmiterii limitării drepturilor întreprinderilor de a comercializa sau de a procura bunuri, propunem ca în proiect să fie prevăzute exhaustiv cerințele suplimentare care se vor include în instrucțiunile ce vor fi elaborate de autoritatea responsabilă.</p>	S-a luat în considerare parțial de Plenului Consiliului Concurenței

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>4. Conform art. 16 alin. (4) și art. 23 alin. (4) din proiect „eliberarea bunurilor din rezervele de stat/de mobilizare, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) lit. d) din prezentul articol, nu constituie ajutor de stat și nu cade sub incidența Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat”, fapt ce contravine prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>Astfel, conform art. 3 alin. (4) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.</p> <p>În acest context, menționăm că, cadrul normativ ce reglementează procedura de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat este constituit din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 și actele normative adoptate de Consiliul Concurenței în vederea implementării acesteia. Conform prevederilor acestor acte normative existente, Plenul Consiliului Concurenței are competență exclusivă de a se expune, prin decizie, asupra fiecărui caz în parte, dacă măsurile de sprijin care urmează a fi acordate beneficiarilor (întreprinderilor), constituie sau nu ajutor de stat.</p> <p>Având în vedere cele menționate, considerăm necesară excluderea din proiect a alin. (4) de la art. 16 și a alin. (4) de la art. 23.</p> <p>Totodată, comunicăm că, măsurile de sprijin acordate beneficiarilor, prevăzute de proiect, ce cad sub incidența Legii cu privire la ajutorul de stat 139/2012, urmează a fi realizate cu respectarea prevederilor și procedurilor acestei legi. Astfel, orice intenție de acordare a măsurilor de sprijin, urmează a fi notificată sau raportată de către inițiatorul sau furnizorul ajutorului de stat Consiliului Concurenței, în vederea evaluării de către Plenul Consiliului Concurenței a compatibilității acestora cu mediul concurențial normal.</p>	
95.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase – principalele prevederi ale proiectului sunt reglementarea obiectivelor Seveso, în conformitate cu cerințele europene și modificările UE în ceea ce privește clasificarea substanelor chimice conform Regulamentului (CE) nr. 1272/2008.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
96.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor privind utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar - proiectul propus creează cadrul normativ național, armonizat la acquis-ul comunitar în vederea stabilirii cadrului de acțiune cu scopul utilizării durabile a produselor de uz</p>	<p>Referitor la propunerile suplimentare de la subpct. 3) al pct. 6 din proiect, considerăm că prevederile expuse de autor nu prezintă claritate în ceea ce ține de modalitatea și condițiile de selectare, de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a persoanei fizice sau juridice responsabilă de instruire și evaluarea nivelului cunoștințelor obținute de către subiecții participanți la instruire.</p> <p>Astfel, în scopul asigurării unui mediu concurențial liber și loial în procesul de selectare a persoanei fizice sau juridice responsabilă de instruire și evaluarea a nivelului de cunoștințe a subiecților participanți la instruire, considerăm necesar completarea prevederilor subpct. 3) al pct. 6 din proiect, în sensul realizării selecției de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, asigurând principiul concurenței, prin concurs organizat transparent și obiectiv.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	fitosanitar.		
97.	<p>Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului Național de Ecologizare a IMM-urilor</p> <p>- Proiectul hotărârii de Guvern prevede: abordarea integrată, care include: suport informațional, instruire, servicii de consiliere și asistență în afaceri, finanțare nerambursabilă și măsurare a impactului; Crearea bazei informaționale pentru susținerea IMM-urilor pe parcursul ciclului de evaluare și dezvoltare a proceselor de ecologizare, dezvoltarea soluțiilor personalizate, elaborarea ghidurilor și instrumentelor de autoevaluare ect.</p>	<p>Totodată, comunicăm că finanțarea acțiunilor de ecologizare prevăzute de proiect, ar putea constitui măsuri de sprijin reglementate de Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat. În acest sens, este necesar de menționat că acestea urmează a fi realizate cu respectarea prevederilor și procedurilor Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, orice intenție de acordare a măsurilor de sprijin, urmează a fi notificată sau raportată de către inițiatorul sau furnizorul ajutorului de stat Consiliului Concurenței, în vederea evaluării de către Plenul Consiliului Concurenței a compatibilității acestora cu mediul concurențial normal.</p>	-
98.	<p>Proiectul Legii privind modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018, Codul Muncii al RM nr. 154/2003, Legea securității în muncă nr. 186/2008) -</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	
99.	<p>Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2008 privind protecția invențiilor – proiectul de lege are ca scop optimizarea procedurii de acordare a licențelor obligatorii și stabilirea unui mecanism în acest sens, obținerea în termeni restrânși a protecției juridice a invențiilor precum și ajustarea procedurilor de examinare a cererilor de brevet depuse la AGEPI.</p>	<p>În prealabil, menționăm faptul că, anterior, Plenul Consiliului Concurenței, în avizul nr. DJ-06/470 din 09.07.2018 asupra proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 50 din 07.03.2008 a propus completarea art. 28 alin. (1) cu o nouă literă c) în sensul acordării licenței obligatorii „ca urmare a deciziei Consiliului Concurenței, în scopul remedierii unei practici anticoncurențiale sau de concurență neloială determinate de utilizarea abuzivă a brevetului de invenție.”</p> <p>Fără a se lua în considerare, pe deplin, avizul Plenului Consiliului Concurenței, în noua redacție a proiectului de lege, la punctul 3 art. 28 alin. (1) lit. a), liniuța 3 se propune ca licența obligatorie să fie <i>”acordată de către instanța judecătorească, la cererea Consiliului Concurenței urmare a deciziei sale, în scopul remedierii unei practici anticoncurențiale sau de concurență neloială determinate de utilizarea abuzivă a brevetului de invenție care a contribuit la monopolizarea pieței și/sau impunerea de prețuri exagerate”</i>.</p> <p>Din considerente conceptuale, având în vedere angajamentul asumat prin Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, de a alinia legislația internă cu cadrul normativ UE, constatăm că, propunerea de modificare a Legii nr. 50/2008 prin care se acordă dreptul Consiliului Concurenței de a depune cereri de acordare a unei licențe obligatorii în instanța de judecată nu corespunde art. 6 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 816/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 17.05.2006 privind acordarea de licențe obligatorii pentru brevetele referitoare la fabricarea produselor farmaceutice destinate exportului în țări cu probleme de</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		<p>sănătate publică, potrivit cărui poate depune o cerere de acordare a unei licențe obligatorii orice persoană în care brevetele sau certificatele suplimentare de protecție produc efecte și reglementează activitățile de producție și vânzare la export pe care intenționează să le efectueze.</p> <p>În consecință, prevederea propusă va stabili o nouă atribuție improprie autorităților de concurență, și anume de a formula în instanță de judecată cereri privind acordarea licenței obligatorii în interesul unei întreprinderi concurente care, în esență, depășește competențele Consiliului Concurenței prevăzute de Legea concurenței, de a asigura și proteja concurența <i>per se</i>, dar nu concurenții. Respectiv, propunerea dată urmează a fi corelată cu prevederile art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 816 din 17.05.2006 care stabilește că subiect cu drept de a depune cererea de acordare a licenței obligatorii poate fi persoana care intenționează să efectueze activitățile de producție și vânzare la export asupra cărora produc efecte brevetele sau certificatele suplimentare de protecție, și nu de către alt subiect.</p> <p>În contextul celor sus relatate, având în vedere scopul și sfera de aplicare a Legii concurenței, cât și faptul că, denaturarea concurenței poate fi realizată prin mai multe forme de încălcări decât cele menționate în proiect, considerăm oportun revizuirea prevederilor pct. 3 art. 28 alin. (1) lit. a) liniuța 3 din prezentul proiect, cu luarea în considerație a opiniei expuse anterior de Plenul Consiliului Concurenței nr. DJ-06/470 din 09.07.2018, și modificarea conținutului acestei prevederi în sensul acordării licenței obligatorii de către instanța de judecată la cererea persoanei interesate, ca urmare a deciziei Consiliului Concurenței, în scopul remedierii unei practici anticoncurențiale determinate de utilizarea abuzivă a brevetului de invenție, ce au ca obiect sau au ori pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței.</p>	
100.	<p>Proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de Legii cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții – prin prezentul proiect de instituie regulile generale și unice cu privire la evidența contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-
101.	<p>Proiectul Consiliului de administrație a Agenției Naționale pentru Reglementarea în Energetică a Regulamentului privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică - proiectul stabilește drepturile și obligațiile părților implicate în procesul de schimbare a furnizorului de</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	energie electrică, precum și condițiile și termenele aferente.		
102.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative – ce vizează modificarea legislației în domeniul creditării nebankare</p>	<p>1. Conform art. 13 alin. (2) de la art. III din proiect, se constituie fondul de garantare care are drept scop garantarea creditelor și a contractelor de leasing financiar, obținute de către întreprinderile mici și mijlocii de la bănci sau organizații de creditare nebankară, în cazul în care acestea nu dispun de suficient gaj sau de mijloace financiare suficiente pentru acoperirea plății inițiale.</p> <p>Totodată, potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 828/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, resursele financiare ale Fondului de garantare sunt gestionate de Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii și respectiv acumulate din alocațiile bugetare prevăzute de legea bugetului de stat pe anul respectiv, asistența donatorilor, precum și din alte surse ce nu contravin legislației Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, măsurile de sprijin acordate întreprinderilor mici și mijlocii, în sensul garantării creditelor și a contractelor de leasing financiar obținute de la bănci sau organizații de creditare nebankară, prin compensarea de până la 80% din valoarea creditului solicitat, ar putea fi calificate ca ajutor de stat reglementat de Legea nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, și, respectiv urmează să fie notificate Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat și a Regulamentului privind ajutorul de stat acordat întreprinderilor mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10 din 30 august 2013.</p> <p>În cazul în care, măsura de sprijin propusă va putea fi calificată ca ajutor de minimis, în sensul prevederilor art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, aceasta urmează a fi raportată Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat, în conformitate cu art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat și cu prevederile Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2 din 30.08.2013.</p> <p>2. Potrivit prevederilor art. 10 alin. (4) de la art. XIII din proiect, organizația de creditare nebankară este obligată să-și desfășoare activitatea în sediul organizației/sucursalei/oficiului secundar înregistrat în Registrul organizațiilor de creditare nebankară autorizate, care urmează a fi situat în imobil cu destinație nelocativă.</p> <p>Menționăm că, autorul proiectului nu a argumentat necesitatea și eficiența stabilirii restricției referitor la obligația organizației de creditare nebankară de a avea sediul doar în imobil cu destinație nelocativă. La fel, propunerea de completare a art. 10 alin. (4) din proiect nu oferă soluții clare și previzibile privind implementarea prevederilor propuse pentru organizațiile de creditare nebankare care au deja situat sediul organizației/sucursalei/oficiului în imobil cu destinație nelocativă și nu stabilește expres dacă această restricție va putea fi aplicată doar pentru noile organizații de creditare nebankară ce vor dori să intre pe această piață.</p> <p>Astfel, ținând cont de cele menționate, în vederea asigurării de către stat a principiilor constituționale a libertății activității de întreprinzător și liberei concurențe, considerăm necesar ca prevederile art. 10 alin. (4) de la art. XIII din proiect să fie revizuite de către autorul proiectului, astfel în cât, să fie exclusă posibilitatea instituirii unei noi bariere legale ce ar putea determina majorarea costurilor de intrare și/sau activitate pe piața respectivă pentru organizațiile de creditare nebankară.</p>	- (s-a aprobat în ședință de Guvern)
103.	Proiectul de hotărâre a Guvernului	Pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 291/2000 și proiectul hotărârii de Guvern la subpct. 2, lit. a) de la pct.1,	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

	<p>pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 291/2000 cu privire la instituirea Premiului anual al Guvernului Republicii Moldova pentru cel mai dotat inventator și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 933/2000 cu privire la decernarea Medaliei de Aur a Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI) „Inventator remarcabil” și Trofeului OMPI „Întreprindere inovatoare” – prin proiectul respectiv se propune reglementarea clară a periodicității organizării evidentului „Infinvent” care are drept finalitatea acordarea Premiului Guvernului.</p>	<p>prevede expres denumirea agentului economic în incinta căruia se desfășoară Expoziția Internațională Specializată „Infinvent”.</p> <p>Astfel, favorizarea neîntemeiată și pe o perioadă nelimitată de timp, a Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A., în vederea desfășurării expoziției în incinta acesteia, în raport cu alte întreprinderi ce prestează servicii similare, poate limita concurența pentru o perioadă nedeterminată de timp și restricționa dreptul altor întreprinderi concurente de a înainta oferte referitor închirierea spațiului pentru întreprinderile doritoare să participe la evenimentul vizat, având în vedere că segmentul respectiv de piață este deschis liberei concurențe.</p> <p>Ținând cont de cele menționate, în vederea asigurării de stat a principiului constituțional al liberei concurențe, precum și în scopul prevenirii unor posibile acțiuni ale autorităților publice de restrângere a concurenței interzise de Legea concurenței nr. 183/2012, considerăm că prevederile subpct. 2, lit. a) de la pct.1 din proiect urmează a fi revizuite, prin excluderea denumirii agentului economic în incinta căruia va fi desfășurată Expoziția Internațională Specializată „Infinvent” și concomitent să prevadă ca întreprinderea în incinta căruia se va desfășura expoziția să fie selectată de organizatorii evenimentului, pentru o anumită perioadă de timp stabilă, prin concurs organizat transparent și pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii.</p>	
104.	<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind achizițiile în sectorul energetic, al apei, al transporturilor și serviciilor poștale – proiectul de lege stabilește procedura de achiziții în sectorul energetic, al apei, al transporturilor și serviciilor poștale.</p>	<p>I. Din punct de vedere conceptual, Plenul Consiliului Concurenței comunică că, susține proiectul de lege privind achizițiile în sectorul energetic, al apei, al transporturilor și al serviciilor poștale, ce transpune Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014, întrucât se va asigura realizarea obiectivului general urmărit de a deschide către concurență piața achizițiilor efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale.</p> <p>Totodată, în vederea asigurării principiilor de bază ale concurenței înaintăm următoarele obiecții propuneri:</p> <p>1. Ce ține de domeniul de aplicare a proiectului de lege, menționăm că din conținutul acestuia nu este clar expres stabilit dacă entitatea care activează în sectorul energetic, al apei, al transporturilor, sau a serviciilor poștale este obligată să realizeze achiziții sectoriale pentru orice activitate a sa, inclusiv și pentru activitățile auxiliare sau conexe (serviciile de facturare, contorizare, cheltuielile administrative etc.) ori doar pentru activitatea de bază, sau doar pentru una din activitățile prevăzute de art. 9-15 din proiect.</p> <p>2. Cu referire la prevederile art. 4 alin. (5) din proiect, considerăm că acestea nu sunt previzibile și pot fi interpretate în mod diferențiat la calificarea entităților contractante ce urmează să realizeze proceduri de achiziții sectoriale, în condițiile în care art. 4 din proiect nu stabilește criteriile de calificare a publicității adecvate sau neadecvate. În acest sens, se propune revizuirea conținutului art. 4 alin. (5) din proiect, în sensul că dacă drepturile speciale sau exclusive sunt acordate cu asigurarea publicității și transparenței, acestea nu vor constitui drepturi speciale sau exclusive, în sensul prevederilor art. 4 alin. (4) din proiect și această entitate nu va fi obligată să desfășoare proceduri de achiziții sectoriale, respectiv nu va cădea sub incidența prezentei legi.</p> <p>3. Conform art. 12 alin. (1) din proiect, prezenta lege se aplică activităților care țin de punerea la dispoziție sau exploatarea rețelelor destinate furnizării de servicii publice în domeniul transporturilor pe cale ferată, cu sisteme automate, tramvaiul, troleibuzul, autobuzul sau pe cablu.</p> <p>Astfel, considerăm oportun concretizarea de către autor la art. 12 alin. (1) din proiect, în sensul expunerii clare a tipurilor de transport asupra cărora se vor aplica achizițiile sectoriale: transporturilor de mărfuri sau de pasageri.</p>	-

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

persoane, precum și dacă se va aplica și asupra activităților conexe transportului.

4. Cu referire la prevederile art. 41 alin. (22) din proiect, considerăm necesară revizuirea acestora conformitate cu art. 49 alin. (6) din Directiva 2014/25/UE, în sensul excluderii posibilității de a fi dezvăluite, cu sau fără acordul scris al ofertantului, orice informație confidențială celorlalți participanți al procedurii parteneriatului pentru inovare, pentru a nu crea premise de coordonare a comportamentului pe piață a întreprinderilor.

5. Conform prevederilor art. 76 alin. (4) din proiect, atunci când entitatea contractantă constată că o ofertă are un preț anormal de scăzut deoarece ofertantul beneficiază de un ajutor de stat, oferta respectivă va fi respinsă pe acest temei numai dacă, în urma clarificărilor solicitate, ofertantul este în imposibilitate de a demonstra, într-o perioadă de timp rezonabilă, dar nu mai puțin de 3 zile, stabilită de entitatea contractată, că ajutorul de stat a fost acordat în mod legal.

Menționăm că, Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat stabilește cadrul juridic privind modalitățile de notificare, autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat acordat beneficiarilor din toate sectoarele economiei naționale, cu excepția sectorului agricol.

Astfel, ținând cont de faptul că la acordarea ajutorului de stat furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat trebuie să notifice intenția de acordare a unui ajutor de stat și Consiliului Concurenței să autorizeze ajutorul de stat notificat, considerăm oportun completarea prevederilor art. 76 alin. (4) din proiect, în sensul posibilității ofertantului de a demonstra că ajutorul de stat a fost acordat cu respectarea Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

II. Din punct de vedere redacțional, în scopul utilizării constante, corespunzătoare și uniforme a terminologiei legislației în vigoare, considerăm oportun corelarea prezentului proiect de lege cu prevederile din Legea concurenței nr. 183/2012, în conformitate cu cerințele impuse de Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative și după cum urmează:

1. Cu referire la art. 4 și art. 24 alin. (3) din proiect, considerăm oportun substituirea sintagmei „influență dominantă” cu sintagma „influență decisivă”, similar noțiunii utilizate în Legea concurenței, pentru a determina dacă deține sau nu controlul asupra altei entități.

2. Cu referire la art. 11 alin. (2) din proiect, având în vedere că art. 10 alin. (2) lit. b) din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.02.2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale, precum și noțiunile utilizate în Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, operează cu noțiunea de „evacuare a apelor uzate”, propunem substituirea termenului „eliminarea” cu termenul „evacuare”.

3. În scopul asigurării concurenței și nu în particular a concurenților, considerăm oportun excluderea cuvântului „loiale” din prevederile art. 59 alin. (5) din proiect, astfel încât comunicarea informațiilor privind atribuirea contractelor să nu fie obligatorie, dacă aceste informații constituie secret comercial sau secret de stat ori ar putea aduce atingere concurenței, în general, întrucât și limitarea concurenței libere și limitarea concurenței loiale este considerată o încălcare, pasibilă de sancționare, în conformitate cu legislația din domeniul concurenței.

4. Având în vedere faptul că, Legea concurenței nu stabilește criteriile de apreciere a concurenței reale sau artificiale sau adecvate, considerăm necesar excluderea acestor calificative ale concurenței de la art. 28 alin. (2); art. 59 alin. (5); art. 65 alin. (2); art. 74 alin. (15); art. 85 alin. (12) din proiect, astfel încât în proiect să se opereze doar cu noțiunea unanimă de „concurență”.

5. Cu referire la termenul de „concurență” prevăzut la art. 38 alin. (15), art. 41 alin. (10) lit. a), b) și c), al

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

		(17) și alin. (19), art. 44 alin. (2), art. 45 alin. (7) și alin. (9) din proiect, în vederea transpunerii uniforme prevederilor art. 51 alin. (2) din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.02.2014 utilizarea unor termeni unici, considerăm oportun substituirea cuvântului „competiție” cu sintagma „procedu concurențială” la forma gramaticală corespunzătoare.	
105.	<p>Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte legislative ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020 – proiectul de lege prevede includerea unei norme care să prevadă expres dreptul agentului economic de a beneficia de deducere pentru plăți efectuate salariaților, sau în folosul acestora, din care au fost reținute impozite salariale; permiterea la deducere a datoriilor în valoare de până la 1000 lei cu termenul de expirare mai mare de 3 ani; aplicarea similar a facilităților acordate salariaților pentru cheltuielile suportate de angajator pentru hrană și transport organizat și asupra zilerilor; abrogarea normei de limitare a deducerii în sumă de 200 000 lei pentru autoturismele procurate de agenții economici care nu sunt utilizate în procesul de producție și prestare a serviciilor; includerea în lista veniturilor neimpozabile a sumelor achitate din Fondul de compensare a investitorilor; modificarea tratamentului de impozitare a donațiilor.</p>	<p>În limitele competenței sale a comunicat lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia</p> <p>Totodată, având în vedere angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, de a menține o legislație uniformă în domeniul ajutorului de stat, precum și obligația de aliniere a schemelor de ajutor de stat la acquis-ul UE, atenționăm că în procesul de modificare a legislației fiscale, inclusiv a prevederilor care se referă la facilitățile fiscale instituite ca noi măsuri de sprijin de stat, cum ar fi cazul noului regim fiscal stabilit pentru achizițiile de produse din horticultură, fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal, cât și în procesul de aplicare a acestor prevederi legale, urmează să se țină cont de angajamentele internaționale asumate.</p> <p>Astfel, având în vedere procesul complex de armonizare a legislației fiscale la prevederile UE, în partea ce ține de facilitățile fiscale ce pot fi calificate ca măsuri de sprijin de stat, prevederile menționate vor fi examinate în complex cu toate facilitățile fiscale.</p>	-
106.	<p>Proiectul de ordin al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la dispozitivele medicale de diagnostic in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale - prin acest proiect</p>	<p>Având în vedere că, proiectul examinat a fost elaborat în vederea executării pct. 3 al Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-17/18-19 din 21.03.2019, din punct de vedere conceptual, apreciem intenția de revizuire, în mare parte, a criteriilor de performanță a dispozitivelor medicale de diagnostic <i>in vitro</i> stabilite în Ordinul Ministerului Sănătății nr. 370 din 05.03.2018, care se propune a fi abrogat. Prin noul proiect de ordin se exclud denumirile comerciale ale analizatoarelor de tip închis, astfel contribuind la asigurarea concurenței prin înlăturarea condițiilor discriminatorii și acordarea de privilegii pentru activitatea unor întreprinderi în cadrul</p>	<p>S-a luat parțial în considerare propunerile Plenului Consiliului Concurenței</p>

Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative pe anul 2019

<p>se reglementează cadrul normativ pentru asigurarea performanțelor dispozitivelor medicale pentru diagnostic in vitro, în conformitate cu cele mai bune practici din statele membre ale Uniunii Europene și anume:</p> <p>1. Criteriile de performanță cu privire la dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale, după cum urmează:</p> <p>1) Cerințe generale pentru dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale;</p> <p>2) Cerințe tehnice a dispozitivelor medicale pentru diagnostic in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale;</p> <p>2. Tipurile de produse diagnostice, reagenți de laborator, reactivi chimice, materiale consumabile utilizate la examinarea, recoltarea, procesarea sîngelui de donator, producerea și validarea preparatelor diagnostice și biomedicale utilizați în activitatea de oferire a asistenței hemotransfuzionale.</p>	<p>procedurilor de achiziții publice prin procurarea consumabililor și reagenților.</p> <p>Totodată, în conformitate cu art. 37 alin. (6) și (9) al Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, specificațiile tehnice nu vor face referință la o anumită marcă comercială și trebuie să permită oricărui ofertant accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor <i>obstacole nejustificate de natură să restrângă concurența între operatorii economici</i>. Respectiv, stabilirea unor cerințe față de specificații tehnice, la un nivel minim, ar putea exclude încălcarea art. 12 alin. (1) lit. a), b) din Legea concurenței, care interzice orice acțiune sau inacțiune ale autorităților publice care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, prin limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare, stabilirea de condiții discriminatorii.</p> <p>Coraborat cu normele citate și recomandările Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-17/18-19 din 21.03.2019, în proiectul Listei dispozitivelor medicale <i>in vitro</i> și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale, observăm existența unor criterii exagerate de eligibilitate față de forma de împachetare a dispozitivelor medicale <i>in vitro</i> și a altor materiale care, după natura lor, nu țin de calitatea dispozitivelor medicale și nici de securitatea hemotransfuzională. Aceste cerințe nejustificate față de forma de ambalare/împachetare ar putea favoriza producătorul/agentul economic care dispune de dispozitivele medicale <i>in vitro</i> și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale, împachetate conform acestor cerințe solicitate, și constitui temei de respingere a ofertelor altor agenți economici de dispozitive medicale <i>in vitro</i> și alte materiale similare, dar care sunt ambalate/împachetate în alt mod.</p> <p>În acest sens, se propune a fi revizuite, cu titlu de exemplu, cerințele de eligibilitate stabilite, în rândurile din tabelul Anexei la proiectul de ordin cu nr. 40; 43; 45; 47-52, 54-56, 58, 60, 62, 64 - 79, 113, 114, 134, 136, 138, 224, 226, 232-237, 330, 331 și altele, care stabilesc specificații față de forma de ambalare, împachetare cu număr fix de seturi sau număr fix de teste, bucăți, tipuri de material: Tygon R-3603 Lab, tipuri de tub – NSF, T 3610-23 și altele, la fel și, în rândurile cu nr. 274, 275, 281, 296, 332 care fac referință la o anumită marcă comercială, precum „Fixanal”, „Difco”, „Star Dust”.</p> <p>Astfel, în scopul prevenirii afectării mediului concurențial normal și oferirii posibilității creării unor criterii de eligibilitate care ar asigura participarea unui număr mare de ofertanți și susținerea inovației, considerăm oportun de completat proiectul cu posibilitatea admiterii ofertelor alternative pe lângă tehnologiile existente, dacă acestea pot să asigure îndeplinirea destinației, proprietăților funcționale solicitate și securitatea hemotransfuzională. Admiterea ofertei alternative cu punerea la dispoziție a tehnologiei medicale de diagnostic <i>in vitro</i> și a materialelor utilizate de aceasta, ar putea înlătura starea de dependență (legare) a autorității contractante de singura tehnologie de care dispune la moment și, prin urmare, va asigura concurența între distribuitorii de consumabile și reagenți destinate tehnologiilor de diagnosticare <i>in vitro</i>. În vederea aceluiași scop, se propune de revizuit cerințele nejustificate de eligibilitate față de forma de ambalare din proiect, în sensul stabilirii de cerințe minime față de specificațiile tehnice ale dispozitivelor medicale de diagnostic <i>in vitro</i> și altor materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale și evitării referințelor la anumite mărci comerciale sau denumiri de firmă.</p>	
---	---	--

Aprobat prin ordinul Ministrului
al Finanțelor al Republicii Moldova
nr. _____ al _____

**Raport privind executarea bugetului
în perioada Tr.4-2019**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
Consiliul Concurenței 00457

Lei

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. VENITURI, TOTAL	1		24,030,700.00	25,121,400.00	24,858,116.51	24,637,378.59	0.00	338,768.41	0.00	0.00
	1.1	111								
	1.2	113								
	1.3	114								
	1.4	115								
	1.5	131								
	1.6	132								
	1.7	141								
	1.8	142	350,000.00	1,930,000.00	2,035,993.41	1,697,225.00	0.00	338,768.41	0.00	0.00
Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	1.8.0	142310	350,000.00	1,930,000.00	2,035,993.41	1,697,225.00	0.00	338,768.41	0.00	0.00
	1.9	143								

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	1.10	144								
	1.11	145								
	1.12	149	23,680,700.00	23,191,400.00	22,822,123.10	22,940,153.59	0.00	0.00	0.00	0.00
Venituri de la active intrate cu titlu gratuit din cadrul sistemului	1.12.0	149200	0.00	0.00	0.00	118,030.49	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantare de la buget	1.12.0	149800	23,680,700.00	23,191,400.00	22,822,123.10	22,822,123.10	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.13	191					X	X	X	X
	1.14	192					X	X	X	X
	1.15	193					X	X	X	X
	1.16	194					X	X	X	X
II. CHELTUIELI, TOTAL	2		23,288,100.00	24,094,375.00	23,817,443.00	25,397,577.87	14,193.82	1,336,023.02	1,100.00	0.00
	2.1	211	13,085,200.00	13,087,090.00	13,087,090.00	13,083,534.01	0.00	1,071,462.23	0.00	0.00
Salariul de baza	2.1.0	211110	0.00	0.00	0.00	9,893,612.23	0.00	0.00	0.00	0.00
Sporuri și suplimente la salariul de baza	2.1.0	211120	0.00	0.00	0.00	2,408,467.08	0.00	0.00	0.00	0.00
Premieri	2.1.0	211140	0.00	0.00	0.00	781,454.70	0.00	0.00	0.00	0.00
Remunerarea muncii angajatilor conform statelor	2.1.0	211180	13,085,200.00	13,087,090.00	13,087,090.00	0.00	0.00	1,071,462.23	0.00	0.00
	2.2	212	3,362,900.00	3,597,510.00	3,597,510.00	3,598,616.73	0.00	255,370.73	0.00	0.00
Contributii de asigurari sociale de stat obligatorii	2.2.0	212100	2,778,500.00	3,007,985.00	3,007,985.00	3,009,213.02	0.00	245,347.70	0.00	0.00
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala achitate de	2.2.0	212210	584,400.00	589,525.00	589,525.00	589,403.71	0.00	10,023.03	0.00	0.00
	2.3	221	X	X	X	531,509.17	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea combustibilului, carburantilor și	2.3.0	221110	X	X	X	266,453.94	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea pieselor de schimb	2.3.0	221120	X	X	X	5,948.00	X	X	X	X

Denumirea indicatorului	Codul finului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Cheltuieli privind utilizarea materialelor de uz gospodăresc și	2.3.0	221160		X	X	X	216,218.53	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea altor materiale	2.3.0	221190		X	X	X	42,888.70	X	X	X	X
	2.4	222		6,715,000.00	6,926,225.00	6,720,779.08	6,712,418.71	14,193.82	3,894.92	1,100.00	0.00
Servicii informationale	2.4.0	222210		150,000.00	161,530.00	160,732.28	164,974.55	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de telecomunicatii	2.4.0	222220		80,000.00	96,145.00	96,143.86	90,635.88	1,853.63	0.00	0.00	0.00
Servicii de locatiune	2.4.0	222300		5,230,000.00	5,189,011.00	5,175,704.45	5,165,287.69	0.00	2,450.55	0.00	0.00
Servicii de transport	2.4.0	222400		45,000.00	42,800.00	42,681.70	42,101.70	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de reparatii curente	2.4.0	222500		200,000.00	226,200.00	220,903.13	218,619.13	2,284.00	0.00	1,100.00	0.00
Formare profesionala	2.4.0	222600		0.00	148,650.00	100,309.67	100,309.67	0.00	0.00	0.00	0.00
Deplasari de serviciu in interiorul tarii	2.4.0	222710		0.00	11,230.00	10,731.64	2,169.53	0.00	0.00	0.00	0.00
Deplasari de serviciu peste hotare	2.4.0	222720		30,000.00	608,395.00	522,612.00	542,114.10	728.19	0.00	0.00	0.00
Delegari ale angajaților la misiunile diplomatice si oficiile consulare	2.4.0	222730		635,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii editoriale	2.4.0	222910		20,000.00	63,502.00	55,722.00	55,722.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de protocol	2.4.0	222920		10,000.00	13,300.00	12,876.45	12,876.45	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de paza	2.4.0	222940		30,000.00	22,315.00	22,314.59	22,314.59	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii bancare	2.4.0	222970		0.00	500.00	0.00	550.00	0.00	550.00	0.00	0.00
Servicii postale si servicii de distribuire a drepturilor sociale	2.4.0	222980		50,000.00	51,800.00	51,800.00	45,117.10	7,968.00	894.35	0.00	0.00
Servicii neatribuite altor alinate	2.4.0	222990		235,000.00	290,847.00	248,247.31	249,626.32	1,360.00	0.02	0.00	0.00
	2.5	231		X	X	X	926,156.35	X	X	X	X
Cheltuieli privind uzura mașinilor și utilajelor	2.5.0	231400		X	X	X	416,953.92	X	X	X	X
Cheltuieli privind uzura mijloacelor de transport	2.5.0	231500		X	X	X	268,688.90	X	X	X	X

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Cheltuieli privind uzura uneltelor și sculelor. inventarului de producere	2.5.0	231600	X	X	X	236,872.33	X	X	X	X
Cheltuieli privind uzura altor mijloace fixe	2.5.0	231900	X	X	X	3,641.20	X	X	X	X
	2.6	232	X	X	X	57,587.17	X	X	X	X
Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale	2.6.0	232000	X	X	X	57,587.17	X	X	X	X
	2.7	241								
	2.8	242								
	2.9	243								
	2.10	251								
	2.11	252								
	2.12	253								
	2.13	254								
	2.14	261								
	2.15	262								
	2.16	263								
	2.17	271								
	2.18	272								
	2.19	273	125,000.00	481,550.00	410,063.92	326,525.87	0.00	5,295.14	0.00	0.00
Indemnizații la încetarea acțiunii contractului de munca	2.19.0	273200	45,000.00	390,340.00	320,116.05	237,905.48	0.00	5,295.14	0.00	0.00
Indemnizații pentru incapacitatea temporara de munca achitate din	2.19.0	273500	80,000.00	91,210.00	89,947.87	88,620.39	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.20	281	0.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Plăți aferente documentelor executorii cu executare benevola	2.20.0	281361	0.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	2.21	282								
	2.22	289	0.00	0.00	0.00	159,229.86	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind ieșirea activelor	2.22.0	289100	0.00	0.00	0.00	20,602.31	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind transmiterea activelor cu titlu gratuit din cadrul	2.22.0	289200	0.00	0.00	0.00	138,627.55	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.23	291					X	X	X	X
	2.24	292					X	X	X	X
	2.25	293					X	X	X	X
	2.26	294					X	X	X	X
Sold operațional (3=1-2)	3		742,600.00	1,027,025.00	1,040,673.51	-760,199.28	X	X	X	X
III. ACTIVE NEFINANCIARE	4		742,600.00	1,027,025.00	1,002,464.20	X	37,944.44	1,281.27	2,223.00	0.00
	4.1	311				X				
	4.2	312				X				
	4.3	313				X				
	4.4	314	250,000.00	328,165.00	327,962.92	X	34,400.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea mașinilor și utilajelor	4.4.0	314110	250,000.00	328,165.00	327,962.92	X	34,400.00	0.00	0.00	0.00
	4.5	315				X				
	4.6	316	0.00	43,860.00	43,770.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea uneltelor și sculelor. inventarului de producere și	4.6.0	316110	0.00	43,860.00	43,770.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.7	317	0.00	12,600.00	12,600.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea activelor nemateriale	4.7.0	317110	0.00	12,600.00	12,600.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.8	318				X				

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datori	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	4.9	319					X			
	4.10	321					X			
	4.11	322					X			
	4.12	323					X			
	4.13	331	200,000.00	239,868.00	239,868.00		X	1,081.44	1,281.27	0.00
Procurarea combustibilului, carburantilor și lubrifianților	4.13.0	331110	200,000.00	239,868.00	239,868.00		X	1,081.44	1,281.27	0.00
	4.14	332	15,000.00	13,500.00	12,938.98		X	2,223.00	0.00	2,223.00
Procurarea pieselor de schimb	4.14.0	332110	15,000.00	13,500.00	12,938.98		X	2,223.00	0.00	2,223.00
	4.15	333					X			
	4.16	334	7,000.00	0.00	0.00		X	0.00	0.00	0.00
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	4.16.0	334110	7,000.00	0.00	0.00		X	0.00	0.00	0.00
	4.17	335					X			
	4.18	336	230,600.00	181,252.00	170,705.10		X	0.00	0.00	0.00
Procurarea materialelor de uz gospodaresc și rechizitelor de birou	4.18.0	336110	230,600.00	181,252.00	170,705.10		X	0.00	0.00	0.00
	4.19	337					X			
	4.20	338	0.00	12,300.00	12,300.00		X	0.00	0.00	0.00
Procurarea accesoriilor de pat. imbracamintei, incaltamintei	4.20.0	338110	0.00	12,300.00	12,300.00		X	0.00	0.00	0.00
	4.21	339	40,000.00	195,480.00	182,319.20		X	240.00	0.00	0.00
Procurarea altor materiale	4.21.0	339110	40,000.00	195,480.00	182,319.20		X	240.00	0.00	0.00
	4.22	341					X			
	4.23	342					X			

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	4.24	343					X			
	4.25	344					X			
	4.26	345					X			
	4.27	351					X			
	4.28	361					X			
	4.29	362					X			
	4.30	363					X			
	4.31	364					X			
	4.32	371					X			
	4.33	372					X			
SOLD BUGETAR (DEFICIT/ EXCEDENT)	5				38,209.31	-760,199.28	X	X	X	X
IV. ACTIVE FINANCIARE	6				0.00		X	X	X	X
	6.1	413					X	X	X	X
	6.2	414					X	X	X	X
	6.3	415					X	X	X	X
	6.4	418					X	X	X	X
	6.5	421					X	X	X	X
	6.6	422					X	X	X	X
	6.7	441					X	X	X	X
	6.8	442					X	X	X	X
	6.9	443					X	X	X	X

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	6.10	444				X	X	X	X	X
	6.11	451				X	X	X	X	X
	6.12	452				X	X	X	X	X
	6.13	461				X	X	X	X	X
	6.14	463				X	X	X	X	X
	6.15	464				X	X	X	X	X
	6.16	471				X	X	X	X	X
	6.17	472				X	X	X	X	X
	6.18	483				X	X	X	X	X
	6.19	484				X	X	X	X	X
	6.20	485				X	X	X	X	X
	6.21	488				X	X	X	X	X
	6.22	495				X	X	X	X	X
V. DATORII	7				0.00	X	X	X	X	X
	7.1	513				X	X	X	X	X
	7.2	514				X	X	X	X	X
	7.3	518				X	X	X	X	X
	7.4	541				X	X	X	X	X
	7.5	542				X	X	X	X	X
	7.6	543				X	X	X	X	X
	7.7	544				X	X	X	X	X

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat Initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	7.8	551					X	X	X	X
	7.9	552					X	X	X	X
	7.10	553					X	X	X	X
	7.11	554					X	X	X	X
	7.12	555					X	X	X	X
	7.13	561					X	X	X	X
	7.14	563					X	X	X	X
	7.15	564					X	X	X	X
	7.16	571					X	X	X	X
	7.17	572					X	X	X	X
	7.18	583					X	X	X	X
	7.19	584					X	X	X	X
	7.20	588					X	X	X	X
	7.21	595					X	X	X	X
Modificarea soldului	8				38,209.31	-760,199.28	X	X	X	X

Denumirea indicatorului	Codul rîndului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creanțe cu termen de achitare	Inclusiv datorii cu termen de achitare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Soldul la începutul perioadei de 9 gestiune					0.00	2,126,343.68	X	X	X	X
Corectarea soldului la începutul 10 perioadei de gestiune					-38,209.31	-575,430.46	X	X	X	X
Soldul la sfîrșitul perioadei de gestiune	11				0.00	790,713.94	X	X	X	X

Nota: În cazul în care indicii clasificăției economice nu si-au gasit reflectarea în formular, ei se vor înscrie în rîndurile libere.

Semnături

Șeful Instituției:

Răducan Marcel

(nume, prenume)

[Semnătură]

(semnătura)

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Rozombac Tiana

(nume, prenume)

Rozombac

(semnătura)

Executor:

_____

(nume, prenume)

_____

(semnătura)

Aprobat prin ordinul Ministrului
al Finanțelor al Republicii Moldova
nr. _____ al _____

**Informație privind circulația mijloacelor fixe, uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale
în perioada Tr.4-2019**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
Consiliul Concurenței 00457

Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold 1.01.	Total majorarea valorii mijloacelor fixe	Procurari	Din Rep. conșt.	Intrări gratuite	Reeval. uarea majorer	Alte	Total micșorarea valorii mijloacelor fixe	Realiza rea	Din contul	Transferiri gratuite	Casarea	Reeval. uarea	Transm. ise la	Alte micșor	Mijloace fixe	Sold la sfârșitul perioadei	Sold inițial uzura mijloacelor fixe și	Calculat uzura mijloacelor fixe și amortizarea	Uzura din contul mijloacelor fixe transmise	Uzura din contul mijloacelor fixe primite	Sold final uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	TOTAL (1=1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	1	9,470,688.81	668,930.23	349,932.92					318,997.31	659,338.34			159,000.00	500,338.34				9,480,280.70	6,208,284.26	983,743.52	500,557.49	817,814.24	7,509,284.53	
311	Cladiri	1.1										X													
312	Construcții speciale	1.2										X													
313	Instalații de transmisie	1.3										X													
314	Mașini și utilaje	1.4	3,895,561.98	293,562.92	293,562.92						357,416.14	X			357,416.14				3,631,708.76	2,642,589.95	416,953.92	351,977.56	83,419.27	2,790,985.58	
315	Mijloace de transport	1.5	2,724,841.00	318,997.31							159,000.00	X							2,884,838.31	1,798,544.20	268,688.90	20,821.46	201,318.82	2,247,730.46	
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	1.6	1,983,347.23	43,770.00	43,770.00						142,922.20	X			142,922.20				1,884,195.03	1,287,015.46	236,872.33	127,758.47	47,984.52	1,444,113.84	
317	Active nemateriale	1.7	1,048,732.60	12,600.00	12,600.00							X							1,061,332.60	471,833.41	57,587.17		484,959.51	1,014,380.09	
318	Alte mijloace fixe	1.8	18,206.00									X							18,206.00	8,301.24	3,641.20		132.12	12,074.56	

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold 1.01.	Total majorarea valorii mijloacelor fixe	Procurari	Din Rep con ara	Intări gratuite	Reeval sarea	Alte majorari	Total micșorarea valorii mijloacelor fixe	Realiza rea	Din contul	Transferi gratuite	Casarea	Reeval sarea	Transm isă la	Alte micșor	Mijloace fixe	Sold la sfîrșitul perioadei	Sold inițial uzura mijloacelor fixe și	Calculat uzura mijloacelor fixe și amortizarea	Uzura din contul mijloacelor fixe transmise	Uzura din contul mijloacelor fixe primite	Sold final uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	1.9				X	X														X	X	X	X	X

Semnături

Șeful Instituției:

Răducan Marcel

(nume, prenume)

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Rozombac Tiana

(nume, prenume)

Executor:

_____

(nume, prenume)

[Signature]

(semnătura)

Rozombac

(semnătura)

_____

(semnătura)

Aprobat prin ordinul Ministrului
al Finanțelor al Republicii Moldova
nr. _____ al _____

Informație privind circulația stocului de materiale circulante și a rezervelor de stat
în perioada Tr.4-2019

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
Consiliul Concurenței 00457

Cod	Denumirea Indicatorului	Codul rîndului	Sold 1.01.	Total majorarea stocului	Procurarea	Intrari gratuite	Reevalu area (+)	Alte majorari	Total micșorarea stocului	Realizar ea	Transferiri cu titlu gratuit	Casarea	Reevalu area (-)	Transmise la terți	Alte micșorari	Sold la sfîrșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	TOTAL (1=1.1+1.2)	1	336,970.35	638,640.04	638,288.04	352.00			531,958.18		449.01	531,509.17				443,652.21
32	Rezerve de stat (1.1=1.1.1+1.1.2+1.1.3)	1.1														
321	Rezervele materiale de stat	1.1.1														
322	Rezerve de mobilizare	1.1.2														
323	Alte rezerve materiale	1.1.3														
33	Stocuri de materiale circulante (1.2=1.2.1+1.2.2+1.2.3+1.2.4+1.	1.2	336,970.35	638,640.04	638,288.04	352.00			531,958.18		449.01	531,509.17				443,652.21
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	1.2.1	4,241.69	264,668.26	264,316.26	352.00			266,902.95		449.01	266,453.94				2,007.00
332	Piese de schimb	1.2.2	87,988.00	10,685.98	10,685.98				5,948.00			5,948.00				92,725.98
333	Produse alimentare	1.2.3														
334	Medicamente și materiale sanitare	1.2.4														
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	1.2.5														
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	1.2.6	236,448.01	170,394.60	170,394.60				216,218.53			216,218.53				190,624.08
337	Materiale de construcție	1.2.7														
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	1.2.8		12,300.00	12,300.00											12,300.00

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rindului	Sold 1.01.	Total majorarea stocului	Procurarea	Intrari gratuite	Reevalu area (+)	Alte majorari	Total micșorarea stocului	Realizar ea	Transferi cu titlu gratuit	Casarea	Reevalu area (-)	Transferi la terti	Alte micșorari	Sold la sfirsitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
339	Alte materiale	1.2.9	8,292.65	180,591.20	180,591.20				42,888.70			42,888.70				145,995.15

Semnături

Șeful Instituției:

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Executor:

Răducan Marcel

(nume, prenume)

Rozombac Tatiana

(nume, prenume)

_____

(nume, prenume)

[Signature]

(semnătura)

Rozombac

(semnătura)

_____

(semnătura)

RAPORT NARATIV

privind executarea bugetului la situația din 31 decembrie 2019

a Consiliului Concurenței

F1F3: 04.11 Servicii generale economice și comerciale

P1P2: 50.05 Protecția concurenței

P3: 00117 Protecția concurenței

I. Descrierea generală a executării bugetului

Limitele aprobate pentru anul 2019 pentru Consiliului Concurenței conform Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr.303 din 30 noiembrie 2018 constituie 24 030,7 mii lei, din care:

(mii lei)

		Aprobat	Precizat	Executat an 2019	Rata executării
149 800	Finanțare de la buget	23 680,7	23 191,4	22 822,1	98,4
142 310	Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	350,0	1 930,0	2 036,0	105,5
	TOTAL	24 030,7	25 121,4	24 858,1	99,0
Clasa 2	Cheltuieli	23 288,1	24 094,4	23 817,4	98,9
Clasa 3	Active nefinanciare	742,6	1 027,0	1 002,5	97,6
	TOTAL	24 030,7	25 121,4	24 819,9	98,8

Limitele de alocații au fost modificate în baza Legii nr.112 din 4 septembrie 2019 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr.303/2018. Modificate fiind la eco 142.310 "Încasările de la prestarea serviciilor cu plată", formate din taxa pentru notificarea concentrărilor economice care este percepută în baza Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012

Executarea bugetului pentru perioada raportată este la nivel de 98,8%.

Majorarea încasărilor de la prestarea serviciilor cu plată este rezultatul modificării evidenței taxei pentru notificarea concentrărilor economice. Soldul de 338 768,41 lei din contul mijloacelor temporar intrate în posesia instituției a fost transferate în contul curent. Prin Legea nr.172 din 27 iulie 2018 a fost modificat articolul 36 al Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, ca rezultat taxa pentru notificarea concentrărilor economice intră direct în contul venituri colectate. De menționat că, până în luna decembrie taxa sus-numită era încasată în contul mijloacelor temporar intrate și era atribuită la capitolul venituri numai după pronunțarea deciziei Plenului Consiliului Concurenței. Pentru anul raportat veniturile efective constituie 1 697,2 mii lei.

Cheltuielile efective constituie suma 25 397,6 mii lei, și sunt formate din 210 "Cheltuieli de personal" – 16 682,2 mii lei; 220 "Bunuri și servicii" – 7 243,9 mii lei; 230 "Cheltuieli privind deprecierea activelor" – 983,8 mii lei; 270 "Prestații sociale" – 326,5 mii lei; 281 "Alte cheltuieli curente" – 2,0 mii lei; 289 „Alte cheltuieli ale autorităților/instituțiilor bugetare” – 159,2 mii lei.

II. Descrierea informației din bilanțul contabil

La început de an situația pe Activul și Pasivul bilanțului constituie 4 457,4 mii lei, la situația din 31.12.2019 – 2 466,8 mii lei.

Soldul mijloacelor fixe la finele perioadei de raportare constituie 9 480,3 mii lei.

Pe parcursul anului Consiliul Concurenței a avut:

- Sold mijloace fixe la 01.01.2019 – 9 470,7 mii lei;
- Procurări în sumă de 349,9 mii lei, inclusiv la grupa de conturi 314 „Mașini și utilaje” – 293,6 mii lei, grupa de conturi 316 ”Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc” – 43,8 mii lei și grupa de conturi 317 „Active nemateriale” – 12,6 mii lei;
- Intrări cu titlul gratuit – 319,0 mii lei la grupa de conturi 315 ”Mijloace de transport” conform ordinului Cancelariei de Stat nr.850–A din 28 decembrie 2018 ”Cu privire la transmiterea unui mijloc de transport”;
- Ieșiri în sumă de 159,0 mii lei, la grupa de conturi 315 ”Mijloace de transport” transmis cu titlul gratuit la balanța I.P. ”Baza auto a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova” în baza Ordinului nr 75 din 28 decembrie 2018 a Consiliului Concurenței.
- Mijloace fixe casate 500,3 mii lei. Casate au fost bunurile uzate moral și fizic care nu puteau fi supuse reparației.

Soldul pe contul 391 ”Uzura mijloacelor fixe” constituie 6 494,9 mii lei, inclusiv:

- 391 400 ”Uzura mașinilor și utilajelor” – 2 791,0 mii lei;
- 391 500 ”Uzura mijloacelor de transport” – 2 247,7 mii lei;
- 391 600 ”Uzura uneltelor, sculelor și inventarului gospodăresc” – 1 444,1 mii lei;
- 391 900 ”Uzura altor mijloace fixe” – 12,1 mii lei;

Informativ: uzura calculată – 926,1 mii lei, uzura mijloacelor fixe transmise cu titlul gratuit a constituit – 20,8 mii lei, uzura mijloacelor fixe primite cu titlul gratuit 201,3 mii lei, uzura mijloacelor fixe casate 479,8 și corectarea uzurii din anii precedenți prin contul 723 – 131,5 mii lei.

Soldul pe contul 392 ”Amortizarea activelor nemateriale” constituie 1 014,4 mii lei.

Informativ: uzura calculată – 57,6 mii lei, corectarea uzurii din anii precedenți prin contul 723 – 485,0 mii lei.

Soldul stocurilor de materiale circulante la finele perioadei de raportare constituie 443,7 mii lei.

- Soldul pe subclasa 33 „Stocuri de materiale circulante” la 01.01.2019 – 337,0 mii lei;
- Procurări în sumă de 638,3 mii lei, inclusiv combustibil 264,3 mii lei, piese de schimb 10,7 mii lei, materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou – 170,4 mii lei, pentru veste și cocarde – 12,5 mii lei și pentru alte materiale 180,6 mii lei;
- Intrări cu titlul gratuit – 0,4 mii lei combustibil la autovehiculul primit cu titlul gratuit de la I.P. ”Baza auto a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”;
- Casarea stocurilor de materiale utilizate în procesul desfășurării activității – 531,5 mii lei;

- Transmis cu titlul gratuit – 0,5 mii lei combustibil la autovehiculul predat I.P. ”Baza auto a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

Creanțele interne la situația din 31 decembrie 2019 constituie **52,1 mii lei**.

Datoriile interne la situația din 31 decembrie 2019 constituie **1 676,1 mii lei**.

III. Descrierea creanțelor și datoriilor

- **Contul 419 ”Alte creanțe ale autorităților/instituțiilor bugetare” – 52,1 mii lei**, din care pe servicii – 14,2 mii lei și active nefinanciare – 37,9 mii lei .

Descifrarea creanțelor conform clasificăției economice:

- 222.220 ”Servicii de telecomunicații” – 1,9 mii lei;
- 222.500 ”Servicii de reparații curente” – 2,2 mii lei, din care arierate 1,1 lei formate în rezultatul verificării decontărilor reciproce și corectarea soldului;
- 222.720 ”Deplasări de serviciu peste hotare” – 0,7 mii lei;
- 222.980 ”Servicii poștale” – 8,0 mii lei pentru abonarea la ediții periodice pentru anul 2020;
- 222.990 ”Servicii neatribuite altor alineate” – 1,4 mii lei;
- 314.110 ”Procurarea mașinilor și utilajelor” – 34,4 mii lei;
- 331.110 ”Procurarea combustibilului” – 1,1 mii lei;
- 332.110 ”Procurarea pieselor de schimb” – 2,2 mii lei care sunt arierate formate în rezultatul verificării decontărilor reciproce și corectarea soldului;
- 339.110 ”Procurarea altor materiale” – 0,2 mii lei.

- **Grupa de conturi 519 ”Alte datorii ale autorităților/instituțiilor bugetare”** la finele perioadei de gestiune constituie **1 676,1 mii lei**, din care 1 326,8 mii lei – cheltuieli de personal; 5,3 mii lei prestații sociale; 5,2 datorii pentru bunuri și servicii, 338,8 mii lei – încasări de la prestarea serviciilor cu plată.

Descifrarea datoriilor conform clasificăției economice:

- 142.310 ”Încasări de la prestarea serviciilor” – 338,8 mii lei, sumă formată din taxa pentru notificarea concentrărilor economice care sunt în proces de examinare;
- 211.180 ”Remunerarea muncii angajaților conform statelor” – 1 071,5 mii lei;
- 212.100 ”Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” – 255,4 mii lei;
- 222.300 ”Servicii de locațiune” – 2,4 mii lei;
- 222.970 ”Servicii bancare” – 0,5 mii lei;
- 222.980 ”Servicii poștale și servicii de distribuire a drepturilor sociale” – 0,9 mii lei;
- 273.200 ”Indemnizații la încetarea acțiunii contractului de muncă” – 5,3 mii lei pentru achitarea garanțiilor sociale a colaboratorilor disponibilizați la finele anului 2019;
- 331110 ”Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților” – 1,3 mii lei.

IV. Descrierea performanței pe programe / subprograme

Denumirea	unitatea de măsură	Aprobat	Executat
3	4	5	6
Bunăstarea consumatorilor	mii lei	95 806,4	226 218,933
Alinierea schemelor de ajutoare de stat la acquis-ul comunitar	%	10	27
Numărul rapoartelor pe studiile utile în anul de gestiune	unități	2	5
Numărul proceselor verbale de cercetare a plasării publicității	unități	50	50
Numărul seminarelor, instruirilor și consultațiilor organizate cu părțile interesate în anul de gestiune	unități	90	121
Numărul materialelor publicate pe pagina web	unități	100	205
Numărul aparițiilor în mass –media în perioada de gestiune	unități	350	709
Coraportul dintre rezultatele utilizate și bunăstarea consumatorilor	raport	0,25	0,10

Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței și-a îndreptat eforturile întru implementarea obiectivelor subprogramului. Indicatorul de rezultat **”Bunăstarea consumatorilor”** a fost supraexecutat, valoarea acestuia înregistrând o creștere cu +130 412,533 mii lei. De asemenea au fost finalizate mai multe investigații cu impact major asupra mediului concurențial ceea ce a dus la o majorare semnificativă a bunăstării consumatorului, coraportul constituind 1 la 10.

În anul de referință, au fost intensificate eforturile în vederea implementării prevederilor Acordului de Asociere RM–UE ca rezultat indicatorul **”Alinierea schemelor de ajutoare de stat la aquis-ul comunitar”** a fost realizat la 27% din cele 10 propuse, înregistrându-se o creștere cu +17%.

Au fost finalizate 5 (cinci) **”Rapoarte pe studiile utile”**, înregistrând o deviere pozitivă cu +3 unități:

- Raportul intermediar pe piața comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase;
- Raportul privind investigația utilă privind cunoașterea cazurilor de încălcare a legislației concurențiale de către autoritățile administrației publice locale admise la etapa elaborării, aprobării și rectificării bugetelor locale, pentru perioada 2015–2017;
- Două Rapoarte anuale privind investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora;
- Raportul privind Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (SIEG).

Indicatorul **”Numărul seminarelor, instruirilor și consultațiilor organizate cu părțile interesate în anul de gestiune”** constituie unul din instrumentele de bază ale Consiliului Concurenței în vederea promovării culturii concurențiale și creșterii nivelului de informare a societății asupra subiectelor în materie de concurență și ajutor de stat. Au fost organizate 121 de evenimente din cele 90 planificate, astfel înregistrând o creștere de 34 %.

Un alt indicator care a înregistrat o creștere semnificativă este **”Numărul materialelor publicate pe pagina web”** +105 unități. Acest fapt denotă creșterea transparenței în cadrul procesului decizional și informării societății cu privire la subiectele de interes public.

Nivelul de interes sporit al publicului, al mass–media și mediului de afaceri față de activitatea desfășurată de către Consiliul Concurenței îl denotă indicatorul **”Numărul aparițiilor în mass –media în perioada de gestiune”** înregistrând o creștere cu 359 unități.

Constatăm că nivelul de realizare a indicatorilor de performanță în anul 2019 reflectă, per ansamblu, o performanță sporită și o dinamică pozitivă a activității Consiliului Concurenței datorită concentrării eforturilor pe activitățile cu impact asupra mediului concurențial.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Parlamentului nr.8 din 07 februarie 2019 ”Privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului–limită de personal ale Consiliului Concurenței” efectivul–limită de personal aprobat a fost modificat și constituie 130 de unități, din care:

funcții de demnitate publică – 5 unități;

funcționari publici de conducere – 36 unități,

funcționari publici de execuție – 84 unități,

personal auxiliar – 5 unități.

Personal efectiv încadrat la situația din 31.12.2019 – 90 unități.

Salariul calculat în perioada de rapoarte constituie 13 083,5 mii lei din care:

- 211.110 ”Salariul de bază” – 9 893,6 mii lei;
- 211.120 ”Sporuri și suplimente la salariul de bază” – 2 408,5 mii lei;
- 211.140 ”Premieri” – 781,4 mii lei.

V. Altă informație adițională

La contul 723 ”Corectarea rezultatelor instituției publice a anilor precedenți” este reflectată suma de – 575,4 mii lei, ceea ce prezintă corectarea conturilor din subclasa 39 „Uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale” + 616,5 mii lei; Avansuri acordate entităților din afara sistemului bugetar – 2,4 mii lei; Datorii față de furnizori din afara sistemului bugetar – 1,0 mii lei; Contribuții și prime de asigurări obligatorii – 46,5 mii lei și Remunerarea muncii – 29,7 mii lei; închiderea soldurilor de mijloace bănești conform art.70 alin(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar–fiscale + 38,2 mii lei.

Pentru perioada de raportare Consiliul Concurenței nu a beneficiat de valori cu titlu de ajutor umanitar.

Președintele Consiliului Concurenței

Marcel RĂDUCAN

Șeful Direcției administrativ–Financiare

Tatiana ROZOMBAC

Aprobat prin ordinul Ministrului
al Finanțelor al Republicii Moldova
nr. _____ al _____

Bilanțul contabil în perioada Tr.4-2019

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
Consiliul Concurenței 00457

Lei

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfîrșitul perioadei pînă la închiderea anuală	Sold la sfîrșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
3	ACTIVE NEFINANCIARE	1		X	X
31	MIJLOACE FIXE	1.1		X	X
311	Ciădiri	1.1.1	0.00	0.00	0.00
312	Construcții speciale	1.1.2	0.00	0.00	0.00
313	Instalații de transmisie	1.1.3	0.00	0.00	0.00
314	Mașini și utilaje	1.1.4	3,695,561.98	3,631,708.76	3,631,708.76
315	Mijloace de transport	1.1.5	2,724,841.00	2,884,838.31	2,884,838.31
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	1.1.6	1,983,347.23	1,884,195.03	1,884,195.03
317	Active nemateriale	1.1.7	1,048,732.60	1,061,332.60	1,061,332.60
318	Alte mijloace fixe	1.1.8	18,206.00	18,206.00	18,206.00
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	1.1.9	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE FIXE (1.1.999=1.1.1+1.1.2+1.1.3+1.1.4+1.1.5+1.1.6+1.1.7+1.1.8+1.1.9)	1.1.999	9,470,688.81	9,480,280.70	9,480,280.70
39	UZURA MIJLOACELOR FIXE ȘI AMORTIZAREA ACTIVELOR NEMATERIALE	1.2		X	X
391	Uzura mijloacelor fixe	1.2.1	5,736,450.85	6,494,904.44	6,494,904.44
392	Amortizarea activelor nemateriale	1.2.2	471,833.41	1,014,380.09	1,014,380.09
	TOTAL UZURA MIJLOACELOR FIXE ȘI AMORTIZAREA ACTIVELOR NEMATERIALE (1.2.999=1.2.1+1.2.2)	1.2.999	6,208,284.26	7,509,284.53	7,509,284.53
	Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe (1.3=1.1.999-1.2.999)	1.3	3,262,404.55	1,970,996.17	1,970,996.17
32	REZERVE MATERIALE ALE STATULUI	1.4		X	X
321	Rezerve materiale de stat	1.4.1	0.00	0.00	0.00
322	Rezerve de mobilizare	1.4.2	0.00	0.00	0.00
323	Alte rezerve materiale	1.4.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL REZERVE DE STAT (1.4.999=1.4.1+1.4.2+1.4.3)	1.4.999	0.00	0.00	0.00
33	STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE	1.5		X	X
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	1.5.1	4,241.69	2,007.00	2,007.00
332	Piese de schimb	1.5.2	87,988.00	92,725.98	92,725.98
333	Produse alimentare	1.5.3	0.00	0.00	0.00

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfîrșitul perioadei pînă la închiderea anuală	Sold la sfîrșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
334	Medicamente și materiale sanitare	1.5.4	0.00	0.00	0.00
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	1.5.5	0.00	0.00	0.00
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	1.5.6	236,448.01	190,624.08	190,624.08
337	Materiale de construcție	1.5.7	0.00	0.00	0.00
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	1.5.8	0.00	12,300.00	12,300.00
339	Alte materiale	1.5.9	8,292.65	145,995.15	145,995.15
	TOTAL STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE (1.5.999=1.5.1+1.5.2+1.5.3+1.5.4+1.5.5+1.5.6+1.5.7+1.5.8+1.5.9)	1.5.999	336,970.35	443,652.21	443,652.21
34	PRODUCȚIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE ȘI PRODUCȚIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂȘAT	1.6	X	X	X
341	Producție în curs de execuție	1.6.1	0.00	0.00	0.00
342	Animale tinere și la îngreșat	1.6.2	0.00	0.00	0.00
343	Produse finite ale unitațiilor de producție	1.6.3	0.00	0.00	0.00
344	Producție finită a gospodăriilor agricole auxiliare	1.6.4	0.00	0.00	0.00
345	Produse semifabricate	1.6.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL PRODUCȚIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE ȘI PRODUCȚIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂȘAT	1.6.999	0.00	0.00	0.00
35	MĂRFURI	1.7	X	X	X
351	Mărfuri	1.7.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MĂRFURI (1.7.999=1.7.1)	1.7.999	0.00	0.00	0.00
36	VALORI	1.8	X	X	X
361	Metale și pietre prețioase	1.8.1	0.00	0.00	0.00
362	Articole juvære	1.8.2	0.00	0.00	0.00
363	Activele moștenirii culturale	1.8.3	0.00	0.00	0.00
364	Alte valori	1.8.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL VALORI (1.8.999=1.8.1+1.8.2+1.8.3+1.8.4)	1.8.999	0.00	0.00	0.00
37	ACTIVE NEPRODUCTIVE	1.9	X	X	X
371	Terenuri	1.9.1	0.00	0.00	0.00
372	Resurse naturale	1.9.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE NEPRODUCTIVE	1.9.999	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE NEFINANCIARE (2=1.3+1.4.999+1.5.999+1.6.999+1.7.999+1.8.999+1.9.999)	2	3,599,374.90	2,414,648.38	2,414,648.38
4	ACTIVE FINANCIARE	3	X	X	X
41	CRENȚE INTERNE	3.1	X	X	X
413	Valori mobiliare de stat (cu excepția acțiunilor) procurate pe piața primară	3.1.1	0.00	0.00	0.00
414	Garanții de stat interne	3.1.2	0.00	0.00	0.00
415	Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării	3.1.3	0.00	0.00	0.00
418	Alte creanțe interne ale bugetului	3.1.4	0.00	0.00	0.00
419	Alte creanțe ale instituțiilor bugetare	3.1.5	48,131.82	52,138.26	52,138.26
	TOTAL CREANȚE INTERNE (3.1.999=3.1.1+3.1.2+3.1.3+3.1.4+3.1.5)	3.1.999	48,131.82	52,138.26	52,138.26
42	DIFERENȚA DE CURS VALUTAR	3.2	X	X	X

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfîrșitul perioadei pînă la închiderea anuală	Sold la sfîrșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
421	Diferența de curs pozitivă	3.2.1		0.00	0.00
422	Diferența de curs negativă	3.2.2		0.00	0.00
423	Diferența de curs pozitivă pentru mijloacele temporar intrate în posesia instituțiilor	3.2.3		0.00	0.00
424	Diferența de curs negativă pentru mijloace temporar intrate în posesia instituțiilor	3.2.4		0.00	0.00
	TOTAL DIFERENȚA DE CURS VALUTAR (3.2.999=3.2.1+3.2.2+3.2.3+3.2.4)	3.2.999		0.00	0.00
43	MIJLOACE BĂNEȘTI	3.3		X	X
431	Conturi curente în sistemul trezoreriei	3.3.1	809,918.00	0.00	0.00
432	Conturi curente în afara sistemului trezoreriei	3.3.2		0.00	0.00
433	Depozite	3.3.3		0.00	0.00
434	Casa	3.3.4		0.00	0.00
435	Sume în drum	3.3.5		0.00	0.00
436	Acreditiv	3.3.6		0.00	0.00
439	Alte valori și mijloace bănești	3.3.7		0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE BĂNEȘTI (3.3.999=3.3.1+3.3.2+3.3.3+3.3.4+3.3.5+3.3.6+3.3.7)	3.3.999	809,918.00	0.00	0.00
44	CREDITE INTERNE ÎNTRE BUGETE	3.4		X	X
441	Credite între bugetul de stat și bugetele locale	3.4.1		0.00	0.00
442	Credite în cadrul bugetului consolidat central	3.4.2		0.00	0.00
443	Credite între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	3.4.3		0.00	0.00
444	Credite între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	3.4.4		0.00	0.00
	TOTAL CREDITE INTERNE ÎNTRE BUGETE (3.4.999=3.4.1+3.4.2+3.4.3+3.4.4)	3.4.999		0.00	0.00
45	CREDITE INTERNE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE	3.5		X	X
451	Credite instituțiilor nefinanciare	3.5.1		0.00	0.00
452	Credite instituțiilor financiare	3.5.2		0.00	0.00
	TOTAL CREDITE INTERNE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE (3.5.999=3.5.1+3.5.2)	3.5.999		0.00	0.00
46	ÎMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE	3.6		X	X
461	Împrumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale	3.6.1		0.00	0.00
463	Împrumuturi recreditate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	3.6.2		0.00	0.00
464	Împrumuturi recreditate între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	3.6.3		0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE (3.6.999=3.6.1+3.6.2+3.6.3)	3.6.999		0.00	0.00
47	ÎMPRUMUTURI REREDITATE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE	3.7		X	X
471	Împrumuturi recreditate instituțiilor nefinanciare	3.7.1		0.00	0.00
472	Împrumuturi recreditate instituțiilor financiare	3.7.2		0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI REREDITATE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE (3.7.999=3.7.1+3.7.2)	3.7.999		0.00	0.00
48	CREANȚE EXTERNE	3.8		X	X
483	Valori mobiliare procurate pe piața externă	3.8.1		0.00	0.00
484	Garanții externe	3.8.2		0.00	0.00
485	Acțiuni și alte forme de participare în capital peste hotare	3.8.3		0.00	0.00

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfîrșitul perioadei pînă la închiderea anuală	Sold la sfîrșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
488	Alte creanțe externe ale bugetului	3.8.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CREAŢE EXTERNE (3.8.999=3.8.1+3.8.2+3.8.3+3.8.4)	3.8.999	0.00	0.00	0.00
49	Credite externe	3.9	X	X	X
495	Credite externe acordate	3.9.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CREDITE EXTERNE (3.9.999=3.9.1)	3.9.999	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE FINANCIARE (4=3.1.999+3.2.999+3.3.999+3.4.999+3.5.999+3.6.999+3.7.999+3.8.999)	4	858,049.82	52,138.26	52,138.26
	TOTAL ACTIV (5=2+4)	5	4,457,424.72	2,466,786.64	2,466,786.64
5	DATORII	6	X	X	X
51	DATORII INTERNE	6.1	X	X	X
513	Valori mobiliare de stat cu excepția acțiunilor	6.1.1	0.00	0.00	0.00
514	Garanții de stat interne	6.1.2	0.00	0.00	0.00
518	Alte datorii interne ale bugetului	6.1.3	809,918.00	0.00	0.00
519	Alte datorii ale instituțiilor bugetare	6.1.4	1,521,163.04	1,676,072.70	1,676,072.70
	TOTAL DATORII INTERNE (6.1.999=6.1.1+6.1.2+6.1.3+6.1.4)	6.1.999	2,331,081.04	1,676,072.70	1,676,072.70
54	ÎMPRUMUTURI INTERNE ÎNTRE BUGETE	6.2	X	X	X
541	Împrumuturi între bugetul de stat și bugetele locale	6.2.1	0.00	0.00	0.00
542	Împrumuturi în cadrul bugetului consolidat central	6.2.2	0.00	0.00	0.00
543	Împrumuturi între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	6.2.3	0.00	0.00	0.00
544	Împrumuturi între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	6.2.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI INTERNE ÎNTRE BUGETE (6.2.999=6.2.1+6.2.2+6.2.3+6.2.4)	6.2.999	0.00	0.00	0.00
55	ÎMPRUMUTURI INTERNE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE	6.3	X	X	X
551	Împrumuturi interne de la instituțiile nefinanciare	6.3.1	0.00	0.00	0.00
552	Împrumuturi interne de la instituțiile financiare	6.3.2	0.00	0.00	0.00
553	Împrumuturi de la Banca Națională a Moldovei cu garanția valorilor mobiliare de stat	6.3.3	0.00	0.00	0.00
554	Alte împrumuturi	6.3.4	0.00	0.00	0.00
555	Împrumuturi din disponibilul mijloacelor temporar intrate în posesia instituțiilor	6.3.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI INTERNE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE (6.3.999=6.3.1+6.3.2+6.3.3+6.3.4+6.3.5)	6.3.999	0.00	0.00	0.00
56	ÎMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE	6.4	X	X	X
561	Împrumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale	6.4.1	0.00	0.00	0.00
563	Împrumuturi recreditate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	6.4.2	0.00	0.00	0.00
564	Împrumuturi recreditate între bugetele locale ale diferitor unități administrativ-teritoriale	6.4.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE (6.4.999=6.4.1+6.4.2+6.4.3)	6.4.999	0.00	0.00	0.00
57	ÎMPRUMUTURI INTERNE REREDITATE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE	6.5	X	X	X
571	Împrumuturi interne recreditate instituțiilor nefinanciare	6.5.1	0.00	0.00	0.00
572	Împrumuturi recreditate instituțiilor financiare	6.5.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI INTERNE REREDITATE INSTITUȚIILOR NEFINANCIARE ȘI FINANCIARE (6.5.999=6.5.1+6.5.2)	6.5.999	0.00	0.00	0.00
58	DATORII EXTERNE	6.6	X	X	X

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rindului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfârșitul perioadei până la închiderea anuală	Sold la sfârșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
583	Valori mobiliare de stat emise pe piața externă	6.6.1	0.00	0.00	0.00
584	Garanții externe	6.6.2	0.00	0.00	0.00
588	Alte datorii externe ale bugetului	6.6.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL DATORII EXTERNE (6.6.999=6.6.1+6.6.2+6.6.3)	6.6.999	0.00	0.00	0.00
59	ÎMPRUMUTURI EXTERNE	6.7	X	X	X
595	Împrumuturi externe	6.7.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ÎMPRUMUTURI EXTERNE (6.7.999=6.7.1)	6.7.999	0.00	0.00	0.00
	TOTAL DATORII (7=6.1.999+6.2.999+6.3.999+6.4.999+6.5.999+6.6.999+6.7.999)	7	2,331,081.04	1,676,072.70	1,676,072.70
6	MIJLOACE TRANSMISE ȘI PRIMITE ÎNTRE CONTURI	8	X	X	X
61	MIJLOACE TRANSMISE ȘI PRIMITE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL BUGETULUI DE STAT ȘI BUGETELOR LOCALE	8.1	X	X	X
611	Mijloace transmise /primite între Trezoreria de Stat și trezoreriile teritoriale	8.1.1	0.00	0.00	0.00
612	Mijloace transmise /primite între Trezoreria de Stat și instituții bugetare	8.1.2	0.00	0.00	0.00
613	Mijloace transmise /primite în cadrul unei instituții bugetare	8.1.3	0.00	0.00	0.00
614	Mijloace transmise /primite între diferite instituții bugetare	8.1.4	0.00	0.00	0.00
615	Mijloace transmise din solduri la începutul anului	8.1.5	0.00	0.00	0.00
616	Mijloace transmise/primite în cadrul unei instituții bugetare pentru mijloacele temporar intrate	8.1.6	0.00	0.00	0.00
619	Alte mijloace transmise /primite	8.1.7	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE TRANSMISE ȘI PRIMITE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL BUGETULUI DE STAT ȘI BUGETELOR LOCALE	8.1.999	0.00	0.00	0.00
62	MIJLOACE TRANSMISE ȘI PRIMITE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL BUGETULUI ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	8.2	0.00	0.00	0.00
63	MIJLOACE TRANSMISE ȘI PRIMITE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL FONDURILOR ASIGURĂRILOR OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ	8.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE TRANSMISE ȘI PRIMITE ÎNTRE CONTURI (9=8.1.999+8.2+8.3)	9	0.00	0.00	0.00
7	REZULTATE	10	X	X	X
71	REZULTATUL EXECUTĂRII DE CASĂ A BUGETELOR	10.1	X	X	X
711	Rezultatul executării de casă a bugetelor din anul curent	10.1.1	0.00	0.00	0.00
712	Rezultatul executării de casă a bugetelor din anii precedenți	10.1.2	0.00	0.00	0.00
713	Corectarea rezultatelor anilor precedenți ale executării de casă a bugetelor	10.1.3	0.00	0.00	0.00
714	Rezultatul executării de casă a mijloacelor temporar intrate în posesia instituțiilor din anul curent	10.1.4	0.00	0.00	0.00
715	Rezultatul executării de casă a mijloacelor temporar intrate în posesia instituțiilor din anii precedenți	10.1.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL REZULTATUL EXECUTĂRII DE CASĂ A BUGETELOR (10.1.999=10.1.1+10.1.2+10.1.3+10.1.4+10.1.5)	10.1.999	0.00	0.00	0.00
72	REZULTATUL FINANCIAR AL INSTITUȚIEI BUGETARE	10.2	X	X	X
721	Rezultatul financiar al instituției publice din anul curent	10.2.1	0.00	-760,199.28	0.00
722	Rezultatul financiar al instituției publice din anii precedenți	10.2.2	2,126,343.68	2,126,343.68	790,713.94
723	Corectarea rezultatelor anilor precedenți ale instituțiilor bugetare	10.2.3	0.00	-575,430.46	0.00
	TOTAL REZULTATUL FINANCIAR AL INSTITUȚIEI BUGETARE (10.2.999=10.2.1+10.2.2+10.2.3)	10.2.999	2,126,343.68	790,713.94	790,713.94
	TOTAL REZULTATE (11=10.1.999+10.2.999)	11	2,126,343.68	790,713.94	790,713.94
	TOTAL PASIV (12=7+9+11) (12=5)	12	4,457,424.72	2,466,786.64	2,466,786.64
8	CONTURI EXTRABILANȚIERE	13	X	X	X

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rindului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfârșitul perioadei până la închiderea anuală	Sold la sfârșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
811110	Creanțe privind creditarea bugetelor de alt nivel	13.1	0.00	0.00	0.00
811120	Creanțe privind creditarea instituțiilor nefinanciare	13.2	0.00	0.00	0.00
811130	Creanțe privind creditarea altor instituții și organizații	13.3	0.00	0.00	0.00
811140	Creanțe ale băncilor comerciale în proces de lichidare	13.4	0.00	0.00	0.00
811210	Creanțe privind garanțiile pentru împrumuturile interne	13.5	0.00	0.00	0.00
811220	Creanțe privind garanțiile pentru împrumuturile externe	13.6	0.00	0.00	0.00
811310	Creanțe ale bugetelor pentru împrumuturile recreditate din surse externe	13.7	0.00	0.00	0.00
811320	Creanțe ale instituțiilor nefinanciare pentru împrumuturile recreditate din surse externe	13.8	0.00	0.00	0.00
811330	Creanțe ale instituțiilor financiare pentru împrumuturile recreditate din surse externe	13.9	0.00	0.00	0.00
811410	Creanțe privind mijloacele bănești primite de la buget în baza hotărârilor rămase definitive ale instanțelor judecătorești și apoi anulate	13.10	0.00	0.00	0.00
811420	Creanțe ale contribuabililor	13.11	0.00	0.00	0.00
811430	Creanțe privind cauțiunile transferate	13.12	0.00	0.00	0.00
811460	Valoarea capitalului subscris în organizațiile internaționale în care Republica Moldova este membru achitat sub formă de paid-in	13.13	0.00	0.00	0.00
812110	Datoria bugetului de stat privind valorile mobiliare de stat emise pe piața primară	13.14	0.00	0.00	0.00
812120	Datoria bugetului de stat privind valorile mobiliare de stat convertite	13.15	0.00	0.00	0.00
812130	Datoria bugetului de stat privind valorile mobiliare de stat emise pentru unele scopuri stabilite de lege	13.16	0.00	0.00	0.00
812211	Datoria privind împrumuturile acordate de alte bugete	13.17	0.00	0.00	0.00
812212	Datoria privind împrumuturile acordate de instituții financiare	13.18	0.00	0.00	0.00
812213	Datoria privind alte împrumuturi	13.19	0.00	0.00	0.00
812221	Datoria privind împrumuturile externe acordate de alte state și organizații internaționale	13.20	0.00	0.00	0.00
812222	Datoria privind împrumuturile externe acordate de organizații financiare internaționale	13.21	0.00	0.00	0.00
812223	Datoria privind împrumuturile recreditate din surse externe	13.22	0.00	0.00	0.00
812229	Datoria privind alte împrumuturi externe	13.23	0.00	0.00	0.00
812330	Datoria privind transferurile peste hotare	13.24	0.00	0.00	0.00
812410	Datoria privind alte surse interne	13.25	0.00	0.00	0.00
812420	Datoria privind despăgubirile civile	13.26	0.00	0.00	0.00
812430	Datoria bugetului de stat privind soldul nefinanțat al activității vamale din contul mijloacelor încasate pentru procedurile vamale	13.27	0.00	0.00	0.00
812440	Datoria bugetului de stat privind soldul mijloacelor în fondul rutier	13.28	0.00	0.00	0.00
812450	Datoria bugetului de stat privind taxa pe valoarea adăugată	13.29	0.00	0.00	0.00
812460	Valoarea capitalului subscris în organizațiile internaționale în care Republica Moldova este membru	13.30	0.00	0.00	0.00
812490	Datoria bugetului de stat privind drepturile de import-export achitate în avans	13.31	0.00	0.00	0.00
821100	Angajamente ale bugetului de stat	13.32	0.00	0.00	0.00
821200	Angajamente ale bugetului asigurărilor sociale de stat	13.33	0.00	0.00	0.00
821300	Angajamente ale fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală	13.34	0.00	0.00	0.00
821400	Angajamente ale bugetelor locale de nivelul II	13.35	0.00	0.00	0.00
821500	Angajamente ale bugetelor de nivelul I	13.36	0.00	0.00	0.00
822100	Active luate în locațiune/arenda	13.37	0.00	0.00	0.00

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfîrșitul perioadei pînă la închiderea anuală	Sold la sfîrșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
822210	Valori in marfuri si materiale primite in custodie	13.38	0.00	0.00	0.00
822220	Premii și cupe sportive transmisibile	13.39	0.00	0.00	0.00
822230	Valori primite în custodie de la condamnați	13.40	0.00	0.00	0.00
822300	Formulare de valori	13.41	0.00	0.00	0.00
822410	Restanțele studenților și elevilor pentru valorile materiale nerestituite	13.42	0.00	0.00	0.00
822420	Restanțele anulate ale debitorilor insolvari	13.43	0.00	0.00	0.00
822430	Datorii înghețate și eșalonate conform actelor normative	13.44	0.00	0.00	0.00
822490	Alte datorii și restanțe extrabilanțiere	13.45	0.00	0.00	0.00
822510	Creanțe privind mijloacele Fondului ecologic național	13.46	0.00	0.00	0.00
822520	Creanțe aferente contractelor de parteneriat public-privat	13.47	0.00	0.00	0.00
822530	Active transmise partenerului privat	13.48	0.00	0.00	0.00
822610	Datoria față de Fondul ecologic național	13.49	0.00	0.00	0.00
822710	Creanțe privind lipsurile și delapidările de mijloace bănești și valori materiale aflate în organele de anchetă	13.50	0.00	0.00	0.00
822900	Alte conturi extrabilanțiere	13.51	0.00	0.00	0.00
TOTAL CONTURI EXTRABILANȚIERE		13.999	0.00	0.00	0.00
(13.999=13.1+13.2+13.3+13.4+13.5+13.6+13.7+13.8+13.9+13.10+13.11)					

Semnături

Șeful Instituției:

Răducan Marcel

(semnătura)

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Rozombac T-na

Rozombac

(nume, prenume)

(semnătura)

Executor:

(nume, prenume)

(semnătura)

Anexa nr. 7
la Raportul privind activitatea
Consiliului Concurenței pentru anul 2019

Indicatorii de performanță ai activității Consiliului Concurenței în perioada anilor 2017 – 2019

Nr. d/o	Denumirea indicatorului	Unit.de măsură	2017			2018			2019		
			aprobat	executat	devierea	aprobat	executat	devierea	aprobat	executat	devierea
1	Nivelul bunăstării consumatorului	mii lei	65 064,33	177 403,02	+112 338,7	58 548,0	109 885,7	+51 337,7	95 806,4	226 218,9	+130 412,5
2	Alinierea schemelor de ajutor de stat la acquis-ul comunitar	%	10	10	0	10	8,09	-1,91	10	27	+17
3	Numărul rapoartelor de studii utile	nr.	2	2	0	2	2	0	2	5	+3
4	Nr. seminarelor, instruirilor și consultațiilor, organizate cu părțile interesate	nr.	20	188	+168	15	126	+111	90	121	+31
5	Nr. materialelor publicate pe pagina web	nr.	85	278	+193	90	224	+134	100	205	+105
6	Nr. proceselor-verbale de cercetare a plasării publicității	nr.	35	149	+114	50	64	+14	50	50	0
7	Nr. aparițiilor în mass-media	nr.	300	679	+379	320	680	+360	350	709	+359
8	Coraportul dintre resursele utilizate și bunăstarea consumatorilor		1/3	1/9		1/3	1/5	+1,5 ori	1/4	1/10	+2,5 ori

Forma FD-053

Aprobat prin
Ordinul ministrului finanțelor
nr. 216 din 28.12.2015

Raport de performanță la situația din 31 decembrie 2019
(semianual, anual)

Autoritatea bugetară	Consiliul Concurenței
Instituția bugetară	Consiliul Concurenței
Grupa principală, grupa, subgrupa	Servicii generale economice și comerciale
Program	Servicii generale economice și comerciale
Subprogram	Protecția concurenței

Org1	0405
Org2	00457
F1-F3	0411
P1	50
P2	05

I. Informație generală (se completează doar de către autoritatea bugetară - Org1)

Scop	Asigurarea respectării legislației concurențiale prin acțiuni de preîntâmpinare a practicilor anticoncurențiale, înlăturarea încălcărilor concurențiale, promovarea și creșterea culturii concurențiale
Obiective	1) Intensificarea eforturilor pentru promovarea culturii concurențiale 2) Asigurarea implementării adecvate a cadrului juridic de protecție a concurenței 3) Perfecționarea mecanismului de acordare și monitorizare a ajutorului de stat 4) Limitarea și reprimarea activităților de încălcare a legislației în domeniul publicității
Descrierea narativă	Subprogramul presupune aplicarea măsurilor eficiente pentru protecția stimularea concurenței în vederea menținerii unui mediu concurențial funcțional, asigurării activității libere de întreprinzător și promovării intereselor legitime ale consumatorilor

II. Indicatori de performanță

Categorie	Cod	Denumirea	unitatea de măsură	Aprobat	Executat	Devieri	
						valoarea (+ / -)	explicații
1	2	3	4	5	6	7(6-5)	8
Rezultat		Bunăstarea consumatorilor	mii lei	95 806,4	226 218,933	130 412,533	În perioada de raportare CC a finalizat mai multe investigații cu impact major asupra mediului concurențial ceea ce a dus la o majorare semnificativă a bunăstării consumatorului
		Alinierea schemelor de ajutoare de stat la acquis-ul comunitar	%	10	27	17	În anul de referință au fost intensificate eforturile în vederea implementării prevederilor Acordului de Asociere RM-UE
Produs		Numărul rapoartelor pe studiile utile în anul de gestiune	unități	2	5	3	Au fost concentrate eforturile în scopul evaluării mediului concurențial pe diverse piețe
		Numărul proceselor verbale de cercetare a plasării publicității	unități	50	50	0	realizat integral
		Numărul seminarelor, instruirilor și consultațiilor organizate cu părțile interesate în anul de gestiune	unități	90	121	31	Promovarea culturii concurențiale și creșterea nivelului de informare a societății asupra subiectelor în materie de concurență și ajutor de stat
		Numărul materialelor publicate pe pagina web	unități	100	205	105	Creșterea transparenței în cadrul procesului decizional și informării populației cu privire la subiectele de interes public
		Numărul aparițiilor în mass -media în perioada de gestiune	unități	350	709	359	Creșterea nivelului de interes al publicului, al mass-media și mediului de afaceri față de activitatea desfășurată de către Consiliul Concurenței
Eficiența		Coraportul dintre rezultatele utilizate și bunăstarea consumatorilor	raport	0,25	0,10	-0,15	Au finalizat investigații cu impact major asupra mediului concurențial

III. Cheltuieli, mii lei

1	Cod		Aprobat	Precizat	Executat
	P3	Eco (k2)			
2	3	4	5	6	6
TOTAL	00117		24 030,7	25 121,4	24 819,9
Cheltuieli de personal	00117	21	16 448,1	16 684,6	16 684,6
Bunuri și servicii	00117	22	6 715,0	6 926,2	6 720,8
Prestații sociale	00117	27	125,0	481,6	410,1
	00117	28		2,0	2,0
Mijloace fixe	00117	31	250,0	384,6	384,3
Stocuri de materiale circulante	00117	33	492,6	642,4	618,1

IV. Comentarii, concluzii și recomandări

Pe parcursul perioadei de raportare Consiliul Concurenței și-a îndreptat eforturile întru implementarea obiectivelor subprogramului. Pentru anul 2019 se constată o dinamică de creștere pozitivă de realizare a indicatorilor de performanță, per ansamblu, ce denotă o performanță sporită și o dinamică pozitivă a activității Consiliului Concurenței datorită concentrării eforturilor pe activitățile cu impact asupra mediului concurențial.

Semnat:

Conducătorul autorității / instituției bugetare

L.Ș.

Șeful subdiviziunii responsabile de buget

Șeful subdiviziunii responsabile de politici

data 14 februarie 2020

Marcel RĂDUCAN

Tatiana ROZOMBAC

Eugen COZMULICI